

ӘЙШӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
ЗЕЛЕНДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КАРАР

«15 « февраль, 2019 ел

№ 218

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының " Әйшә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләнדרү кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Торак кодексына, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Әйшә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Әйшә авыл жирлеге Советы карар чыгарды.:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Әйшә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләнדרү кагыйдәләрен өлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- Әйшә авыл жирлеге Советының " 29 "июль 2014 ел № 144 карары белән" Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Әйшә авыл жирлеге территориясен төзекләнדרү кагыйдәләрен раслау турында»;

- Әйшә авыл жирлеге Советының 2017 елның 4 декабрәндәге « Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Әйшә авыл жирлеге территориясен төзекләнדרү кагыйдәләрен раслау турында «2014 елның 29 июлендәге 144 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 143 номерлы карары»;

- Әйшә авыл жирлеге Советының 2018 елның 13 июлендә кабул ителгән 184 номерлы «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Әйшә авыл жирлеге территориясен төзекләнדרү кагыйдәләрен раслау турында» 2014 елның 29 июлендә кабул ителгән 144 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында « карары.

3. Өлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштыру (<http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль

районы сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук Зеленодол муниципаль районы Әйшә авыл җирлеге мәгълүмат стендларында түбәндәге адреслар буенча: Әйшә авылы, Молодежная урамы, 60 йорт (Советның административ бинасы), Әйшә авылы, Әйшә урамы. Светлая, 1 йорт (Айшә урта мәктәбе бинасы), Әйшә авылы, Молодежная урамы 60 б йорт (район мәдәният йорты бинасы. А. Н. Баязитова), Кызыл Яр авылы, Школьная урамы, 1А йорт(Красноярск мәктәбе бинасы)..

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам

Әйшә авыл җирлеге башлыгы,

Совет рәисе

Р. М. Галәвиев

Карар белән расланган
Әйшә авыл җирлеге советы утырышы
дәүләт граждандык хезмәткәрләренә
хезмәттә үз-үзен тотуга куелган таләпләрне
үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын
тәртипкә салу буенча комиссия

ТЕРРИТОРИЯНЕ ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

Әйшә авыл җирлеге»

ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Кисәк 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының " Әйшә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре (алга таба – кагыйдәләр), Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Әйшә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территорияләрен карап тоту һәм җыештыру буенча тәртип һәм таләпләр билгели (алга таба-кагыйдәләр) – муниципаль берәмлек), шул исәптән Ел фасыллары буенча яшел утыртмаларны, кече архитектура формаларын, стационар булмаган сәүдә объектларын, хезмәт күрсәтү өлкәсенә стационар булмаган объектларын, төзекләндерү элементларын тоту тәртибен, биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу эшләрен башкару тәртибен, каты көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару тәртибен, юлларны эксплуатацияләү, территорияне яктырту, Күмү һәм җирләнү урыннарын карап тоту, территория мохитенә һәркем өчен мөмкин булуын, территорияне бәйрәмчә рәсмиләштерү максатларында, чисталык, тәртип, югары эстетик сыйфатларны һәм яшәү мохитенәң уңайлылыгын тәэмин итү, шулай ук әлеге кагыйдәләргә бозган өчен җаваплылыкны күздә тоту.

1.2. Әлеге кагыйдәләр муниципаль берәмлекнең бөтен территориясендә гамәлдә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан биналарның, корылмаларның хужалары һәм арендаторлары булган барлык юридик, физик һәм вазыйфаи затлар тарафыннан үтәргә тиеш. Төзекләндерү, карап тоту һәм җыештыру муниципаль берәмлекнең бөтен территориясә һәм анда урнашкан барлык биналар (торак йортларны да кертеп), корылмалар, инженерлык коммуникацияләре һәм корылмалары (алга таба - биналар, корылмалар) төзекләндерелгә, карап торырга һәм җыештырылырга тиеш.

1.3. Муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү һәм карап тоту өлкәсендә мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салу Россия Федерациясә Конституциясә, Россия Федерациясә Граждан кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Конституциясә, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла, Россия Федерациясә региональ үсеш министрлыгының 2011 елның 27 декабрәндәге 613 номерлы боерыгы, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Әйшә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Айшә авыл җирлегенә башка муниципаль хокукий актлары һәм әлеге Кагыйдәләр белән расланган Муниципаль берәмлекләр территорияләрен төзекләндерү буенча нормаларны һәм кагыйдәләргә эшләнү буенча методик рекомендацияләр.

1.4. Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

Территорияне төзекләндерү - муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләргә белән билгеләнгән чаралар комплексын тормышка ашыру, муниципаль берәмлек территориясенә санитар һәм эстетик торышын тәэмин итүгә һәм яхшыртуга, торак пунктларның территорияләрен һәм мондый территорияләрдә урнашкан объектларны, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләргә, жир кишәрлекләрен, биналарны, төзелмәләргә, корылмаларны, якын-тирә территорияне карап тотуга юнәлтелгән эшчәнлек.

Төзекләндерү чараларына түбәндәгеләр керә:

- биналарның, корылмаларның, урамнарның, майданнарның, тротуарларның фасадларын ремонтлау, проектка, бизәү һәм төсләр белән бизәү, шулай ук аларны тышкы яктырту буенча эшләр башкару;
- җирлек халкының күпләп ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндерүгә оештыру;
- вакытлы объектларны функциональ-нигезләнгән урнаштыру;
- муниципаль берәмлекнең бәйрәмчә бизәлеше;
- муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерү;
- коммуналь һәм башка калдыкларны җыю, туплау, саклау, чыгару, транспортировкалауны оештыру һ. б.;

- жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын тоту, эксплуатацияләү (алга таба-автомобиль юллары);

- урнаштыру, тәзү, тоту, инженерлык, коммуникацион чөлтәрләренә, биналар, корылмалар, техник корылмалар һәм элементлар, шул исәптән су белән тәэмин итү, канализация, энергия белән тәэмин итү, жылылык белән тәэмин итү һ. б.

Территорияне тәзекләндерү элементлары-декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрлө төрләре, шул исәптән биналарның фасадлары, тәзелмәләр, корылмалар, кече архитектура формалары, стандарт булмаган корылмалар, мәғлүмат ситлары һәм территорияне тәзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр, шул исәптән:

- йортлар, биналар, корылмалар фасадлары, шулай ук арка юллары порталлары, түбәләр, коймалар һәм саклагыч рәшәткәләр, түбәләр, козырькалар, тәрәзәләр, керү төркемнәре, керү ишекләре, балконнар, тышкы баскычлар, эркерлар, лоджияләр, карнизлар, столяр әйберләре, ставни, су-Көнчыгыш торбалары, фасадларны өстәмә жиһазлау, йорт яны территорияләре;

- коймалар (коймалар), коймалар, капкалар;

- бәйрәм бизәлеше предметлары;

- сыйфатсыз стационар булмаган корылмалар, вакытлыча объектлар, корылмалар;

- жәяүлеләр коммуникацияләре;

- транспорт, инженерлык коммуникацияләренә техник зоналары, инженерлык коммуникацияләре, су саклау зоналары;

- балалар, спорт майданчыклары һәм башкалар.;

- тәзелеш майданчыклары, ремонт, реконструкция объектлары һәм башкалар;

- контейнер майданчыклары, калдыкларны саклау, туплау урыннары;

- хайваннарны йөртү һәм өйрөтү өчен майданчыклар;

- муниципаль берәмлек территориясендә автостоянкалар, транспорт чараларын урнаштыру һәм саклау майданчыклары;

- яктырту элементлары (тышкы сәнгать яктырту);

- тышкы мәғлүматны урнаштыру элементлары һәм реклама конструкцияләре;

- капитал тәзелеш объектлары элементлары;

- кече архитектура формалары;

- яшелләндерү элементлары;

- урам коммуналь-көнкуреш һәм техник жиһазлар (аерым урнашкан урам жиһазлары объектлары, тукталыш пунктлары, телефон будкалары, мәғлүмат һәм реклама урнаштыру өчен объектлар (тумбалар, стендлар, табло, урам сәгать жайланмалары һәм башка шундый корылмалар яки жайланмалар), жәмәгәт бәдрәфләре, урналар һәм чүп жыючылар);

- су жайланмалары;

- территорияне инженерлык әзерләү һәм яклау элементлары;

- йөгертмә;

- һәм башкалар.

Тәзекләндерү элементларының нормалаштырыла торган комплексы - муниципаль берәмлек территориясендә куркынычсыз, уңайлы һәм кызыклы мохит булдыру өчен тәзекләндерү элементларын минималь яраштырып тору.

Тәзекләндерү элементларының нормалаштырыла торган комплексы жирле нормалар һәм территорияне тәзекләндерү кагыйдәләре составында жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

Тәзекләндерү эшләре алып барыла торган территория - муниципаль берәмлек территориясен тәзекләндерү объектлары: майданчыклар, ишегаллары, кварталлар, функциональ-планлаштыру белеме, административ округлар һәм шөһәр округлары территорияләре, шулай ук бердәм шөһәр тәзелеше регламентациясе (сак зоналары) яки визуаль-киң кабул итү принцибы буенча бүлеп бирелә торган территорияләр (тәзелешле майдан, якындагы территория һәм тәзелешле урам), муниципаль берәмлекнең башка территорияләре, шул исәптән:

- күп катлы йортлар, индивидуаль торак төзелеше, Биналарны эксплуатацияләү һәм аларга хезмэт күрсәтү, төзелеш өчен бирелгән биналар, корылмалар урнаштыру өчен жир участкалары, шулай ук административ һәм офис биналары, мәгариф, фән, сәламәтлек саклау һәм социаль тәминат, физик культура, спорт, мәдәният, сәнгать һәм мәдәният объектлары, гараж, бакчачылык һәм башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән жир участкалары;

- майданнар, урамнар, юллар, автомобиль юллары, Яр Чаллы, скверлар, бульварлар, бакчалары, парклар, урман парклары, пляжлар, балалар, спорт һәм спорт-уен майданчыклары һәм башка шундый объектлар;

- аеруча саклаулы табигать территорияләре һәм тарихи-мәдәни әһәмияттәге жирләр;

- жирләү урыннары;

- яшел үсентеләр белән шөгыйләнүче яшел үсентеләр;

- ясалма юл корылмалары;

- барлык төр транспорт вокзаллары станцияләренең территорияләре һәм капитал корылмалары, транспорт чараларын саклау һәм техник хезмэт күрсәтү урыннары, юл сервисы объектлары;

- причаллар, дебаркадерлар, кече суднолар стоянкалары, яр бие корылмалары, Корылмалар, көймәләр станцияләре һәм башкалар.;

- житештерү һәм куллану калдыкларын жыю һәм чыгару өчен урыннар, жиһазлар һәм корылмалар һ. б.;

- житештерү объектлары һәм зоналары территорияләрен, инженерлык инфраструктурасы зоналарын, махсус билгеләнгән зоналарны, чүплекләргә дә кертеп, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү өчен полигоннарны, шул исәптән аларны күмү өчен, ассенизация һәм компостлау кырларын, үлэт базларын, шулай ук тиешле санитар-саклау зоналарын да кертеп, төзекләндерү объектлары.

Территорияләргә - муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү нормаларында һәм территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән объектлар: төзекләндерү элементларын нормалаштырыла торган комплекс, аларны әлеге территориядә урнаштыру кагыйдәләре һәм кагыйдәләре. Мондый территорияләр түбәндәгеләр булырга мөмкин: төрле функциональ билгеләнешле майданчыклар, жәяүлеләр коммуникацияләре, юл йөрү урыннары, жәмәгать кичлекләре, участкалар һәм торак төзелеше зоналары, житештерү төзелешенең санитар-сак зоналары, рекреация объектлары, торак пунктның урам-юл чөлтәре, инженерлык коммуникацияләренең техник (сак-эксплуатация) зоналары.

Территорияләргә жыештыру-житештерү һәм куллану калдыкларын жыю, махсус билгеләнгән урыннарда чыгару, башка чүп-чар, кар чыгару, шулай ук халыкның экологик һәм санитар-эпидемиологик иминлеген тәмин итүгә һәм әйләнә-тирәлекне саклауга юнәлтелгән башка чаралар. Карап тоту һәм жыештыру өчен беркетелгән территория-жир кишәрлекләргә кадастр планнары, аренда килешүләре яки башка килешүләр, карарлар белән билгеләнгән чикләрдәге территория.

Яшелләндерү-үсемлек компонентларын актив кулланып, муниципаль берәмлек мохитен формалаштыруны тәмин итә торган территорияне төзекләндерү һәм ландшафт оешмасы, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә элек барлыкка килгән яки башта булган табигый мохитне саклау.

Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр - гомуми файдалану территорияләрендә урнашкан скверлар, парклар, бакчалар һәм бульварлар;

Чикләнгән территория - предприятиеләрнең, оешмаларның, учреждениеләргә яшелләндерелгән территорияләре;

Махсус билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләр-санитар зоналар, су саклау зоналары, зиратларны яшелләндерү, питомниклар үсентеләр;

Хужалык майданчыгы-торак зонада урнаштырылган киёмнәргә киптерү майданчыгы, чүп жыючылар өчен майданчыклар, келәмнәргә чистарту һәм йорт әйберләргә киптерү майданчыгы;

Яшел үсентеләр-агач, агач-куак, куаклык һәм үлән үсә торган үсемлек.

Ул утырту һәм парк корылмалары өчен фон һәм ландшафт композициясенең мөһим элементлары булып тора.

Каты көнкүреш калдыклары (каты көнкүреш калдыклары) - физик затлар тарафыннан куллану процессында торак урыннарында барлыкка килә торган калдыклар, шулай ук физик затлар тарафыннан шәхси һәм көнкүреш ихтияжларын канәгатьләндерү максатларында торак урыннарында куллану барышында үзләргә куллану үзгәрткән югалткан товарлар. Каты коммуналь калдыклар шулай ук юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр эшчәнлегә процессында барлыкка килә торган калдыклар һәм физик затлар тарафыннан куллану процессында торак биналарда барлыкка килә торган калдыклар составы буенча мондый калдыклар да керә.

Зур габаритлы калдыктар-каты коммуналь калдыктар (мебель, көнүрөш техникасы, торак биналарны агымдагы ремонттаудан калдыктар һ. б.), аларның күлөмө аларны контейнерларда урнаштырып куярга мөмкинлек бирми

Каты көнүрөш калдыктарын чыгару графигы-каты көнүрөш калдыктарын чыгару килешүенөң состав өлөшө, каты көнүрөш калдыктары күлөмө һәм чыгару вақыты күрсәтелгән.

Каты көнүрөш калдыктарын чыгару графигын өзү - маршрут, каты көнүрөш калдыктарын чыгаруның сөгәтлөп графигын үтөмөү.

Контейнер мөйданчыгы-өйлөнө-тирө мохитне саклау өлкөсөндө Россия Федерациясе законнары һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тээмин итү өлкөсөндө Россия Федерациясе законнары таләпләре нигезөндө төзелгән һәм контейнерлар һәм бункерлар урнаштыру өчен билгеләнгән каты коммуналь калдыктар туплау урыны .

Каты коммуналь калдыктарны, зур габаритлы калдыктардан тыш, урнаштыру өчен билгеләнгән Контейнер - чүп жыючы.

Зур габаритлы калдыктарны туплау өчен билгеләнгән Бункер - чүп жыючы .

Житештерү һәм куллану калдыктары (алга таба - калдыктар) - житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү процессында яисә куллану процессында барлыкка килгән матдөлөр яисә предметлар, аларны бетерү өчен билгеләнгән яисә закон таләпләре нигезөндө бетерелергә тиеш

Калдыктарны сортировкалау-житештерү һәм куллану калдыктарын аеру һәм (яки) көлү, билгеле бер критерийлар нигезөндө, сыйфат ягынан аеручы өлөшлөргә туры килә.

Каты көнүрөш калдыктары жыю (КГМ) - эш чүп-чарларын чистарту, контейнерлар тутыру һәм контейнер мөйданчыктарын чистарту белән бөйлө чаралар комплексы. КГМ жыю-контейнер мөйданчыгы территориясөндө (бункер-туплаучы булмаса) КГМ складлау чаралары яисә кгм территориясеннән жыелган бункерларны комплекслы жыю.

Каты коммуналь калдыктарны чыгару - каты коммуналь калдыктарны жыю урыннарыннан аларны эшкөртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү өчен файдаланыла торган объектларга кадәр ташу.

Каты көнүрөш калдыктарын чыгару турында килешү (КГМ) - заказчы һәм подрядчы чүп-чар чыгару оешмасы арасында төзелгән юридик көчкө ия язма килешү (КГМ).

Каты көнүрөш калдыктарын чыгару графигы-каты көнүрөш калдыктарын чыгару килешүенөң состав өлөшө (КГМ), каты көнүрөш калдыктары күлөмө (КГМ) һәм чыгару вақыты күрсәтелгән;

Чүп - чарны-житештерү һәм куллану калдыктары жыелган, аларны рөхсәтсөз (рөхсәтсөз) ташлау (урнаштыру) яисә складлау нәтижәсөндө барлыкка килгән, күлөмө буенча 1 куб метрдан артмаган.

Рөхсәтсөз чүп-чар ташлау - рөхсәтсөз калдыктар ташлау яисә каты көнүрөш калдыктары ташлау, КГМ, житештерү һәм төзелеш калдыктары, юридик яки физик затлар эшчөнлегө барышында барлыкка килгән башка чүп-чар 50 кв. м. дан артык мөйданда һәм 30 куб. м. дан артык мөйданда.

Калдыктарны утильләштерү-товарлар (продукция) житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен калдыктарны кабат куллану, шул исәптән турыдан-туры билгеләнешлө калдыктарны (рециклинг) кабат куллану, аларны тиешлө әзерлектән (регенерация) соң житештерү циклына кире кайтару, шулай ук аларны кабат куллану өчен файдалы компонентлар чыгару (рекуперация) .

Калдыктарны зарарсызландыру-калдыктарның массаларын киметү, аларның составын, физик һәм химик үзенчөлөклөрөн үзгөртү (шул исәптән кешенөң сәламәтлегенә һәм өйлөнө-тирөлөккө тискәре йогынтыны киметү максатларында).

Йорт салу-аның янәшәсөндөгө жир участогы белән шөхси торак йорт.

Төзелеш объекты паспорты-объектның исемө, төзүчө (заказчы), эш башкаручының (подрядчы, генподрядчының) исемө, объект буенча эшләрнө башкаручы фамилиясө, вазыйфасы һәм телефон номерлары, эшләрнө башлау һәм тәмамлау вақыты, төзелеш объектында билгеләнгән объект схемасы күрсәтелгән мөгүлүмат щиты.

Жир участокларының хокукка ия булуылары (алга таба – хокукка ия булуылар) милөк формасына, нинди ведомствого ия булуына карамастан, жир кишәрлеген милөк итеп алган теләсө нинди юридик һәм физик затлар, даими (срогы чикләнмөгән), түлөсөз вақытлыча файдалануга, гомерлек мирас итеп билөү, арендага, субаренда билгеләнгән тәртиптө санала.

Якын-тирө территория-мондый жир кишәрлегө барлыкка килгән һәм чикләрө Россия Федерациясө субъекты законы белән билгеләнгән тәртип нигезөндө муниципаль берәмлек территориясен төзөклөндөрү кагыйдөлөрө белән билгеләнгән очракта, бина, корылма, жир участогы янындагы Гомуми файдаланудагы территория (Россия Федерациясө Шөһәр төзелешө кодексының 1 статьясындагы 37 пункты).

Беркетелгән территория-элеге Кагыйдөлөрдө билгеленгән тәртиптә, милек формасына, тоту һәм санитар чистарту өчен ведомствога карамыйча, юридик яки физик затка беркетелгән жир кишәрлеге.

Беркетелгән территория тора:

- хокукка ия булуучылар өчен-жирдән файдалану территориясеннән һәм якындагы территориядән;
- биналар һәм корылмалар хужалары һәм арендаторлары, шулай ук алар янындагы территорияләрдән тора.

Ишегалды территориясе-торак бина янындагы һәм гомуми кулланыштагы, шул исәптән анда яшәүче, периметр буенча торак биналар, корылмалар, коймалар белән чикләнгән затлар территориясе. Ишегалды территориясендә балалар майданчыклары, ял итү урыннары, автомобильләр парковкалары, яшел үсентеләр һәм башка жәмәгать файдаланылышы объектлары урнаштырыла.

Балалар майданчыгы-Р 53102-2008 ГОСТ таләпләренә туры китереп тулы күләмдә жиһазландырылган майданчык. Терминнар һәм билгеләү»

Территорияне санитар жыештыру – үз эченә алган чаралар комплексы:

- беркетелгән һәм якин-тирә территорияне даими, вакытында жыештыру;
- житештерү һәм куллану калдыкларын, каты, сыек һәм азык-төлек калдыкларын жыю һәм чыгару;
- вакытында урып-жыю һәм кардан һәм боздан чистарту;
- биналар, корылмалар һәм кече архитектура формаларын чисталыкта тоту.

Биналарны, корылмаларны карап тоту-объектлар белән яки объектларда үткөрелә торган план-кисәтү чаралары комплексы:

- төзәтү торышын саклау;
- вакытыннан алда тузуны, картаюны, жимерелүне, үлүне кисәтү;
- эксплуатацияләү, хезмәт итү вакытын арттыру;
- ватык, кимчелекләрне, кимчелекләрне, житешсезлекләрне бетерү;
- бирелгән техник шартларга яки күрсәтмәләргә туры китереп, тышкы кыяфәтне торгызу һәм яхшырту.

Эчтәлек һәм санитар чистарту объектлары булып тора:

- машиналар йөрү өлеше һәм жәяүлеләр тротуарлар проспектлар, урамнар һәм тыкрыклар, тыкрыклар;
- майданнар, күперләр, юлүткәргечләр, баскычлар, кичү юллары;
- парклар, урман парклары, скверлар, бакчалары, аллеялар, газоннар, агачлар, куаклар;
- спорт һәм балалар майданчыклары, аттракционнар майданчыклары(урыннары), стадионнар, жәйге эстрада майданчыклары, пляжлар, бәдрәфләр, вокзал, көймәләр һәм коткару станцияләре;
- фасадлар, биналар һәм корылмалар диварлары, коймалар, коймалар, капкалар;
- төзелеш майданчыклары;
- кече архитектура формалары һәм конструкцияләре (беседкалар, күләгә асмалары, беседкалар, беседкалар, чәчәк түтәлләре, эскәмияләр, фонтаннар, урналар, реклама стендлары, декоратив һәм комлык бассейннары, коймалар, телефон будкалары (асылмалы), автотранспортны көтү павильоннары);
- инженерлык коммуналь инфраструктура объектлары (пар казаннары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, трансформатор подстанцияләре корылмалары, кайнар һәм салкын су, газ бирү өчен торба үткәргечләр, канализация агымнары, яңгыр һәм тал суы бүлөп бирү өчен торба үткәргечләр, яңгыр канализациясе һәм гомумсплав канализациясе коелары, субүлгеч (дренаж) канаулар һәм желоба, урам утлары баганалары (таянычлар), калдыкларны жыю өчен контейнерлар һәм аларны урнаштыру өчен майданчыклар һ. б.);
- монументаль-декоратив сәнгать әсәрләре, һәйкәлләр, тарихи һәм архитектура кыйммәткә ия объектлар;
- су чыганаклары, чишмәләр һәм су объектлары;
- үзәкләштерелгән хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарын төзү (арт. су скважиналар, каптажларны, чишмәләрне һәм коеларны төзекләндерү һәм ремонтлау);
- зират;
- базарлар, кибетләр, сәүдә павильоннары, киосклар, палаткалар, лотоклар;

- жәмәгать транспортының утырту майданчыклары;
- торак йортлар, административ һәм сәнәгать биналары;
- сәүдә, жәмәгать туклануы һәм мәдәни-көнүреш билгеләнешендәге объектлар;
- торак төзелеш зонасында, шулай ук гараж-төзелеш кооперативлары территорияләрендә һәм гаражларның күпләп жыелу урыннарында урнашкан шәхси гаражлар, күмәк һәм түлөүле автостоянкалар;
- бакча, дача, яшелчәчелек берләшмәләре.

Беркетелгән территорияләргә карап тоту һәм жыештыру өчен җаваплы затлар (алга таба - җаваплы затлар) - жир кишәрлекләре, биналар, төзелмәләр, корылмалар һәм ясалма корылмалар, жир асты инженерлык коммуникацияләре, шулай ук төзелгән шартнамәләр нигезендә территорияләргә карап тоту һәм жыештыру эшләрен башкаручы физик затлар һәм юридик затлар.

Җаваплы затлар-әлеге Кагыйдәләр нигезендә жыештыру һәм тоту өчен территория беркетелгән юридик, вазыйфаи һәм физик затлар.

Җаваплы затлар булып тора:

- хокукка ия булучылар, йорт хужалары;
- биналарның, төзелмәләрнең һәм корылмаларның хужалары (арендаторлары, кулланучылар) һәм милекчеләре, яисә аларның бер өлеше, шулай ук биналарда, корылмаларда урнашкан биналарның хужалары (арендаторлары, кулланучылар);
- жир мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысы да.

Башкаручылар – муниципаль берәмлек территорияләрен жыештыручы, житештерү һәм куллану калдыкларын бу урынга жыю һәм чыгару, объектларны һәм территорияләргә төзекләндерү һәм саклау буенча башка эшләр һәм хезмәтләр күрсәтүче юридик, вазыйфаи һәм физик затлар.

Ирекле пространство-табигый (гранит отвесная дивары, сулыклар яр сызыгы) яисә ясалма (коймалар һәм башка киртәләр, бина дивары, корылма һәм корылмалар) чикләүләр булмаган территория

Тротуар-асфальт-бетон яисә башка капламы булган жәяүлеләр зонасы, урам һәм урам буйлап 1,5 метрдан да ким булмаган киңлектәге юллар.

Авария хәлендәге эшләр-инженерлык коммуникацияләрендә, башка объектларда кешеләрнең иминлегенә турыдан-туры куркыныч янаучы куркынычны бетерү өчен жир эшләре башкаручы таләп итә торган зыян күргән очракта, ремонт-торгызу эшләре;

Ордерны гамәлдән чыгару-объектта эшләр житештерү хокукын мәхрүм итү;

Ташландык транспорт чарасы – милекчә тарафыннан алты ай вакытка калдырылган һәм аннан да күбрәк хәлдә (ишекләр, кузов пыяласы, кузовның башка элементлары, кертелмәгән ишекләр булмау, ишекләр һәм т.п. исраф итү мөмкинлеге булмау аркасында), шулай ук билгеләнеш буенча файдалану билгеләре булган (спущенные көпчәкләр, тәгәрмәчләр яки башка конструктив детальләр булмау һәм башкалар), һәм шул ук вакытта гомуми файдалану урыннарында (йорт яны территорияләрендә (йорт яны территорияләрендә) була торган), транспорт чараларын (транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннардан тыш) саклау өчен билгеләнмәгән яисә транспорт чараларын (парковкалар, парковка урыннары, түлөүле автостоянкалар, гаражлардан яки башка биналардан, техниканы саклау өчен билгеләнгән биналардан тыш) урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннарда озак вакыт (алты ай һәм аннан да күбрәк) булган яисә транспорт чараларын, жәяүлеләр үтүгә, территорияне жыештыруга, ашыгыч хезмәт автомашиналары, башка махсус транспорт чаралары, подъездларга чүп жыю машиналарыннан тыш керү өчен билгеләнгән урыннарда, жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен бозып урнаштырылган һәм чүп контейнерлары. Ташланган транспорт чарасы автомобильләренең йөрүенә, жәяүлеләр үтүгә, территорияне жыештыруга, ашыгыч хезмәтләр автомашиналарын, башка махсус транспортны, подъездларга чүп жыю машиналарын, чүп контейнерларын йөртүгә, шулай ук потенциал террористик куркынычны бетерү максатларында билгеләнгән тәртиптә эвакуацияләнергә тиеш.

Транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннар – закон нигезендә оештырылган автомобиль стоянкалары, гаражлар, ремонт остаханәләре һәм башка биналар, техника саклау (хезмәт күрсәтү) өчен билгеләнгән биналар; Россия Федерациясе Министрлар Советы-Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «юл хәрәкәте кагыйдәләре турында» 1993 ел, 23 октябрь, 1090 нчы карары белән расланган Россия Федерациясе Юл хәрәкәте кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән парковкалар (парковка урыннары).

Төзекләндерү - бозылган төзекләндерүне норматив актларның техник таләпләренә туры килә торган халәتكә китерү; елның салкын вакытында объектның эшләү мөмкинлеген күздә тоткан төзекләндерү өлешчә яңадан торгызу рәхсәт ителә;

Юл-транспорт чаралары хәрәкәткә өчен файдаланыла торган жир полосасы яисә ясалма корылманың өслеге. Юл бер яки берничә машиналар йөрү өлешен, шулай ук трамвай юлларын, тротуарларны, юл кырыйларын һәм алар булганда бүлү полосаларын үз эченә ала;

Юл киеме-түбә, нигез һәм өстәмә катлау (суыту, жылылык изоляциясе, дренажующие һ. б.) булган юлның конструктив элементы.);

Техник заказчы - төзүче тарафыннан вәкаләт бирелгән һәм төзүче исемнән инженерлык эзләнүләрен үтәү турында, проект документларын эзерләү, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, сүтү турында килешүләр төзи торган юридик зат өлгәгә эш төрләрен башкаруга биремнәр эзерли, инженерлык эзләнүләрен башкаручы һәм (яки) проект документларын эзерләүне, төзелеш, реконструкцияләүне, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын сүтеп ташлый торган затларга, өлгәгә төр эшләрне башкару өчен кирәкле материаллар һәм документлар бирә. , проект документларын раслый, капитал төзелеш объектын файдалануга тапшыруга рөхсәт алу өчен кирәкле документларны имзалай, шөһәр төзелешкә эшчәнлеккә турындагы законнарда каралган башка функцияләргә гамәлгә ашыра (алга таба - техник заказчы функцияләре). Техник заказчының функцияләре бары тик инженерлык эзләнүләр, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын сүтү өлкәсендә үзгәреш-үзгәртүгә кайтып кайткан торган оешма өлгәсә, 48 статьяның 4_1 өлешендә, 52 статьяның 2_1 һәм 2_2 өлешләрендә, 55_31 статьясының 5 һәм 6 өлешләрендә каралган очрактан тыш гына башкарылырга мөмкин.

Жир эшләр - жир катламын тигезләү, жир өслеген башкача каплау һәм (яки) төзекләндерү объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал яки агымдагы ремонтлаганда, монтажлаганда һәм аларның аерым элементларын, реклама конструкцияләрен, жир асты түшү (шул исәптән кабель элементларын күчерү өчен), инженерлык-техник чөптөрләрне инженерлык-техник тәэмин итү процессында билгеләнгән урынга урнаштыру (шул исәптән күчерү өчен) үз эченә алган эшләр комплексы, электр чөптөр хужалыгы объектлары, шулай ук өлгәгә кагыды таләпләренә туры китереп, жир эшләрне башкаруга махсус язма рөхсәт нигезендә тикшерү эшләрне үткәргәндә;

Эшләр житештерү зонасы-эшләр житештерү өчен бүлөп бирелгән территория, шулай ук эшләр башкарганда кулланыла торган территория, шул исәптән материалларны, җайланмаларны, механизмнарны, көнкүреш шөһәрчөкләрен вакытлыча урнаштыру өчен;

Инженерлык коммуникацияләре-жир асты һәм жир өсте чөптөрләр, ачык һәм ябык канализация трассалары, электр, жылылык, газ, су белән тәэмин итү, элемент чөптөрләр, Электротранспорт элемент чөптөрләр, шулай ук аларда Корылмалар;

Капитал ремонт - капитал төзелеш объектларын капитал ремонтлау (линияле объектлардан тыш) - капитал төзелеш объектларының яисә мондый конструкцияләргә элементларын алыштыру һәм (яки) торгызу, капитал төзелеш объектларын яки аларның элементларын инженерлык-техник тәэмин итү системаларын һәм инженерлык-техник тәэмин итү чөптөрләрне алмаштыру һәм (яки) яңадан торгызу, шулай ук төзүче конструкцияләргә мондый конструкцияләргә күрсәткечләрен яхшыртучы элементларны һәм (яки) күрсәтелгән элементларны торгызу.

Гомуми файдаланудагы территорияләргә гамәлдәге, планлаштырылган (үзгәртелә торган, яңа төзелә торган) чөптөр һәм сызыклы объектлар белән шөһөйләнүче һәм (яки) Линияле объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән территорияләргә чөптөр билгели торган линияләр .

Өченче категория объект - вакытлыча, сезонлы яки ярдәмчә билгеләнештәге биналар һәм корылмалар, шул исәптән җәмәгәт бөдрәфләр, спорт мөйданчылары;

Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган жир эшләр башкаруга хокук бирүче Ордер-документ;

Жир асты инженерлык корылмаларының һәм коммуникацияләргә сак зонасы-Жир асты инженер коммуникацияләргә буенда (тирәсендә) урнашкан территория, аның чөптөр законнар һәм башка норматив хокукый актлар нигезендә өлгәгә Корылмалар һәм коммуникацияләргә хужалары белән килештермичә эшчәнлеккә теләсә нинди төрләрне үткәрү тыела торган объект категориясенә, шулай ук жир асты инженер корылмалары һәм коммуникацияләргә торышын, карап тотуны һәм эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы органнар белән килештермичә һәм башка төр норматив хокукый актлар нигезендә билгеләнә;

Боерык – муниципаль берәмлеккә автомобиль юллары буенча хәрәкәткә вакытлыча чөптөргә яисә туктатуга Башкарма комитет рөхсәте;

Капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү (линия объектларынан тыш) - Капитал төзелеш объектынның, аның өлешләргә (бөкләргә, катлар саны, мөйданның, күлмәнең) параметрларын үзгәртү, шул исәптән үзгәртеп кору, капитал төзелеш объектын киңәйтү, шулай ук Капитал төзелеш объектынның төзелеш конструкцияләргә алмаштырудан һәм (яки) яңадан торгыздан тыш, мондый конструкцияләргә аерым элементларына шундый ук яисә башка күрсәткечләргә яхшыртучы элементларны һәм (яисә) торгыздан тыш, Капитал төзелеш объектынның ;

Килешүче оешмалар-оешмалар, учреждениеләр, шулай ук кызыксынган затлар - үзләргә ризалыгын бирә һәм эшләр башкаруга шартлар бирә торган жир участкалары хокукына ия булучылар;

Төзелеш майданы-төзелеш, реконструкция, капитал ремонт объектарын урнаштыру өчен билгеленген тәртіптә бирелген (яки кулланыла торган) жир кишәрлеге, шулай ук материалларны һәм конструкцияләрне складлау, машина һәм механизмнарны, вакытлыча биналар һәм корылмалар урнаштыру өчен билгеленген тәртіптә бирелген (реконструкция, капитал ремонт чорында));

Ордерның гамәлдә булуын туктатып тору-ачыкланган житешсезлекләрне тулысынча бетергәнчегә кадәр чорда эшләрне башкаруны вакытлыча тыю;

Эшләр житештерүче-Жир, төзелеш һәм ремонт эшләрән башкаручы юридик яки физик зат (генподрядчы да, субподрядчы да));

Проект (төзелеш, эшләр житештерүне оештыру) - билгеленген тәртіптә текст рәвешендә һәм карталар (схемалар) рәвешендә материалларны үз эченә алган һәм объект һәм аның өлешләрән төзүне һәм үзгәртеп коруны тәэмин итү өчен архитектура, конструктив һәм инженер-техник чишелешләрне билгели торган, шулай ук эшләр житештерү урынында урнашкан объектка ремонт (капитал ремонт) үткөрү өчен билгеленген проект документлары;

Ремонт-объектның төзеклеген һәм эшкә яраклылыгын (шул исәптән аның эксплуатацион характеристикаларын) торгызу эшләрә, кирәк булганда башкарыла торган, аларны башкарганда объектның ышанычлылыгы һәм иминлегенәң конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый торган эшләр.

Мәгълүмат урнаштыру чаралары-конструкцияләр, Корылмалар, техник жайланмалар, сәнгать элементлары һәм мәгълүмат тарату өчен билгеленген башка йөртүчеләр.

Тышкы мәгълүматны урнаштыру чарасы - «кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль законның 9 статьясы нигезендә мәжбүри булган мәгълүматны кулланыучыларга житкерү өчен биналарны мәгълүмати рәсмиләштерү максатларында товар сату, хезмәт күрсәтү урынында оешма һәм (яки) турыдан-туры билгеләнә торган мәгълүмат конструкциясе булган территорияне төзекләндерү элементы, ә атап әйткәндә - оешманың фирма исеме(исеме), аның урнашкан урыны (адресы)һәм аның эш режимы, шулай ук закон үз көченә урнаштырырга яки эшлекле әйләнеш гадәтәннән чыгып урнашырга тиешле һәм реклама белән бәйле максатларны күздә тотмаган мәгълүмат. «Тышкы мәгълүматны урнаштыру чаралары» һәм «тышкы мәгълүмат чарасы» төшенчеләре бердәй.

Стационар булмаган сәүдә объекты-инженер-техник тәэмин итү челтәрләрәнә тоташу (технологик тоташтыру) булмауга карамастан, жир участогы белән ныклы бәйләнмәгән вакытлыча корылма яки вакытлыча корылма, шул исәптән күчмә корылма .

Яңгыр канализациясе (яңгыр канализациясе) - өске (яңгыр, тал), су сибү һәм дренаж суларын транспортлау өчен билгеленген инженерлык корылмалары (желоблар, яңгыр кирәк-яраклары, лотоклар һәм торбалар, коелар, канава) белән технологик бәйле комплекс.

Йорт билгеләре-аншлаг бинасында (корылмада, корылмада) урнашкан аншлаг (урамның исемен, майданы, проспектны күрсәтеп), номер билгесен (йортның һәм корпусның номерын күрсәткече), подъезд һәм фатирларның номерын күрсәткече, инвалидлар өчен объектны ала алырлык халыкара символын, флагодержатели, истәлекле такталар, полигонометрик билге, янғын гидрантының күрсәткече, грунт геодезик билгеләр күрсәткече, магистрале камералары һәм суүткәргеч челтәр кое күрсәткечләре, жирлек канализациясенәң канализация күрсәткече, жир асты газүткәргечләрәнәң;

Жир кишәрлеге - Жир өслегенәң бер өлеше, аның чикләре федераль законнар нигезендә билгеленген;

Бинаның проект колер паспорты (фасадларның төсе) - килешенгән һәм билгеленген тәртіптә расланган документ, ул жирлек территориясендә урнашкан аерым бина фасадының бер архитектура һәм төс чишелешен билгели һәм аның тышкы бизәлешенә таләпләрне билгели;

Йорт яны территориясе-торак бина янындагы жир участогы, ул яшелләндерү элементлары, керү юллары, йорт подъездлары, майданчыклар (балалар, спорт майданчыклары, ял итү өчен, контейнерлар өчен выгул эт) һәм башка билгеленген хезмәт күрсәтү, эксплуатацияләү һәм төзекләндерү өчен йорт объектары;

Транспорт чарасын юу-транспорт чарасы өслегеннән (шул исәптән кузов, төгәрмәч, узеллар, агрегатлар), салоннан, кабинадан, кузовтан, тузаннан, пычрак, су һәм (яки) юу чараларын кулланып башка пычрату, һәм (яки) юу жайланмалары (щеток, кыргыч, гөбәкләр, ботак) һәм (яки) юу өчен билгеленген жайланмаларны тулысынча яки өлешчә бетерү белән бәйле чаралар. Транспорт чарасының юу машинасы-тузан, пычрак, башка пычраткыч матдәләр щеток, губок, ботак ярдәмендә юу, транспорт чарасыннан кулланыла торган су һәм (яки) юу чаралары белән бәйле булмаса, шулай ук транспорт чарасын щеткалар һәм (яки) кыргыч ярдәмендә чистарту, кардан һәм (яки) наледи ярдәмендә чистарту;

Территорияләрне санитар карап тоту һәм төзекләндерү максаты белән беркетү тәртібе

Торак пунктларның территорияләрән төзекләндерү, аларның оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, шәхси жир чыгару һәм янәшәсендәге территория чикләре һәм аның янәшәсендәге территориянең кимендә

биш метр чикләрендә, яки әлеге эшчәнлек төрен үтәү йөкләнгән махсуслаштырылган предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жирлек территорияләренең тиешле санитар торышын тәэмин итү, әйләнә-тирә мохитне пычратудан саклау һәм яклау чараларын тормышка ашыру максатыннан жирлек территориясә аны жыештыру һәм тиешле оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә гражданныр, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар өчен беркетелә:

Йортлар эчендәге күп катлы йортлар микрорайоннарының әлеге торак фондына хезмәт күрсәтүчә торак предприятиеләренә беркетелә.

Торак-төзелеш кооперативлары (ТТК), торак милекчеләре ширкәтләре (ТСЖ), ведомство йортлары-ТТК, ТСЖ һәм ведомство торак фонды карамагындагы оешмалар яки торак фондка хезмәт күрсәтергә вәкаләтлә оешмалар, шулай ук идарәчә компанияләр, периметр буенча территориянәң 5 метрдан да ким булмаган өләшә (урам ягынан - юл йөрү өләшенә кадәр) торак йортлардан (тротуарларны, автотранспорт өчен парковка, махсус транспорт майданчыклары, балалар майданчыклары, газоннар, подъезд өчен керү юлларын исәпкә алып).

Социаль өлкә учреждениеләре (мәктәпләр, мәктәпкәчә учреждениеләр, мәдәният, сәламәтлек саклау, физкультура һәм спорт учреждениеләре) - керү юллары, автотранспорт өчен парковкалар, жир бүләп бирү чикләрендә, шулай ук периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган киңлектәгә территорияләр (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр) беркетелгән.

Встроенных биналарда урнашкан социаль өлкә учреждениеләре территорияләрен жыештырган һәм карап тоткан өчен әлеге предприятиеләр жаваплы.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының" Татарстан Республикасы территориясендә ваклап сату базарларын оештыру планын раслау турында "2007 ел, 19 июль, 311 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә ваклап сату базарларын оештыру планына үзгәрешләр кертү хақында" 2007 ел, 19 июль, 311 нче карары

Шәхси йортлар (домовладельцы) өчен-жир бүләп бирү чикләрендә участоклар, шулай ук периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган киңлектәгә территория (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр), күршә жирдән файдаланучылар, шулай ук подъездлар, жәяүлеләр юллары жирлек юлына тоташтырганчыга кадәр.

Ваклап сату предприятиеләре (лареклар, киосклар, павильоннар, жәйгә кафе һәм башка вакытлыча урам сәүдәсә объектлары) - периметр буенча сәүдә ноктасыннан 5 метрдан да ким булмаган күләмдә жир участкалары (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр).

Сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре, автомагистральләрдә урнашкан заправка станцияләре өчен - жир чыгару чикләрендә, керү юллары, автотранспорт өчен парковкалар һәм периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган киңлектәгә территория (урам ягынан-юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр), күршә жирдән файдаланучылар булмаганда.

Гараж кооперативлары - керү юллары, жир бүләп бирү һәм периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган территориядә (урам ягынан-юл йөрү өләшенә кадәр) жир кишәрлекләре.

Бакчачылык ширкәтләре һәм дача кооперативлары өчен - жир бүләп бирү чикләрендә һәм периметр буенча 50 метрдан да ким булмаган иреккә киңлектәгә жир участкалары. Шулай ук юлларның, керү юлларының һәм жир өстә периметры буенча 250 метр радиуста юл буйларының санитар-экологик торышы өчен дә жаваплы.

Аерым коммуналь билгеләнештәгә житештерү корылмалары (ЦТП, ТП, ВЗУ, КНС һәм тдп.) периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр) корылма диварларыннан яисә участок коймасыннан 5 метрдан да ким булмаган оешмалар өчен керү юллары.

Зират-корылмага хезмәт күрсәтүнә башкаручы оешма һәм периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган территориядә (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр).

Контейнер майданчыклары һәм периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган радиуста әйләнә - тирә территория (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өләшенә кадәр) - майданчык хужалары яки каты көнкүреш калдыкларын (каты көнкүреш калдыкларын) чыгару килешүе буенча гамәлгә ашыручы предприятиеләр өчен.

Чит ил кулланучылары булмаган очракта (урам ягынан - юлның машиналар йөри торган өләшенә кадәр) 50 м киңлектәгә базарларда - керү юллары, автотранспорт өчен парковкалар, жир өстә һәм аның янәшәсендәгә территория чикләрендә участоклар (урам ягынан-юл йөрү өләшенә кадәр).

Урып-жыю эшләрен оештыру һәм житештерү өчен жаваплылык йөкләнә:

Тротуарлар буенча:

- урам һәм юл йөрү юллары буенда урнашкан яки машиналар йөрү өлешеннән чыккан газон һәм торак биналарының подъездларынан турыдан-туры чыкмый торган предприятиеләргә-алар машиналар йөрү өлешен жыештыруга җавап бирә торган норматив актлар белән беркетелгән предприятиеләргә;

- торак биналарының подъездларынан, шулай ук ишегалды территорияләренә, ишегалларына керү юлларына, йорт биләмәләре территориясендә урнашкан жәяүлеләр юлларына турыдан - туры чыгу юллары булган предприятиеләр карамагында яки Идарәдә өлеге йорт салу урнашкан предприятиеләр;

- күперләрдә, юл үткәргечләрдә, эстакадаларда, шулай ук инженерлык корылмаларына һәм баскыч жыеннарына тоташкан техник тротуарларга-инженерлык корылмалары балансында булган предприятиеләргә.

Сарайлар, гаражлар, периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган радиуста "ракета" һәм "пенал" кебек металл тентлар тирәсен жыештырган өчен (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өлешенә кадәр) төзелеш хужасы җаваплы.

Яшелләндерү объектлары (парклар, скверлар, ял зоналары, юлларның машиналар йөрү өлеше буенда газоннар, бүлү полосаларының яшел зоналары, елга буенда су саклау зоналары) буенча - өлеге яшелләндерү объектлары урнашкан яки аларга норматив-хокукый актлар белән беркетелгән махсус оешмаларга яисә Айшә авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан аларга хезмәт күрсәтүгә контрактлар төзелгән.

Периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган радиуста аерым басып торучы реклама объектлары янындагы территорияләренә (урам ягынан - юлның машиналар йөри торган өлешенә кадәр) реклама конструкцияләреннән - реклама конструкцияләренә хужаларына жыештырган өчен.

Төзелешләренә сүткәннән соң, озак вакыт файдаланылмый торган һәм үзләштерелми торган территорияләренә жыештырган һәм карап тоткан өчен - объектларны яки өлеге территориядән файдаланучыларга яки заказ бирүчеләргә бирелгән оешмаларга, төзелешләренә сүтү буенча эшләр башкаручы подрядчы оешмаларга.

Тирә - юньне жыештырган, төзекләнדרгән, тирә - юньне чиста тоткан, җир бүлеп бирү һәм периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган киңлектәге автоюллар (урам ягынан-юлның машиналар йөрү өлешенә кадәр), җир асты сулары янәшәсендәге объектлар хужаларына.

Мачт янындагы территорияләренә һәм тротуарларда һәм яшел зоналарда урнашкан тышкы яктырту баганалары территорияләрен кул белән жыештырган өчен-өлеге территорияләр урнашкан предприятиеләргә.

Коймалар, коймалар тоту, аларны вакытында буяу һәм игъланнар, реклама, листовкалар һәм граффити отчеты өчен җаваплылык үз милкендә булган предприятие һәм оешмаларга йөкләнә.

Шәһәр пассажир транспортының утырту майданчыкларын - алар карамагында булган предприятиеләргә жыештырган өчен.

"Ракушка" һәм "пенал" кебек металл тентлар тирәсендә периметр буенча 5 метрдан да ким булмаган радиуста (урам ягынан - юлның машиналар йөрү өлешенә кадәр) тирә-юньне жыештырган өчен тимент хужасы җавап бирә.

Көнкүреш чүп - чарын, сәүдә предприятиеләре янындагы территориядән, автостоянкалар, гаражлар, түләүле парковкалар һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүче вазифаи затлар алып чыккан өчен.

Бер бинада кулланучылар яки берничә кулланучы (арендатор) урнашкан булса, территорияне санитар карап тоту өчен җаваплылык бина хужасына яисә аның вәкаләтле вәкиленә йөкләнә. Бу очракта җаваплылык зоналарын чикләү шулай ук аренда килешүе яки бинаның барлык кулланучылары кул куйган килешү белән билгеләнергә мөмкин.

Чиктәш территорияләренә милекчеләре ризалыгы җитмәгән очракта килешү яктарның вәкаләтле вәкилләре кул куйган беркетмә белән рәсмиләштерелгән җирлек администрациясе карары буенча гамәлгә ашырыла.

Вакытлыча хокукый актлар белән беркетелмәгән территорияләренә карап тоту муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен сатып алулар башкаруга контракт төзелгән оешмага йөкләнә.

Кисәк 2. ТЕРРИТОРИЯНЕ ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ ЭЛЕМЕНТЛАРЫ

2.1. Территорияне инженерлык әзерләү һәм яклау элементлары

2.1.1. Территорияне инженерлык әзерләү һәм яклау элементлары территорияләрдән куркынычсыз һәм файдалануның уңайлылыгын, аны яңа төзелеш яки реконструкция белән бәйлә табиғый һәм техноген

йогынтыдан яклауны тээмин итө. Территорияне инженерлык эзерлөү һәм яклау элементларын проектлау рельеф оештыру һәм өске суларның агынты буенча чаралар составында башкарыла.

2.1.2. Төзөклөндөрү проектлаганда рельеф оештыру бурычлары территориянең функциональ билгеләнешенә һәм аны үзгәртеп кору һәм реконструкцияләү максатларына бәйле рәвештә билгеләнә. Реконструкцияләнә торган территория рельефын оештыру, рельефны, туфрак катламын, булган яшел үсентеләрне максималь саклауга, өске су бүлү шартларын саклауга, төзелеш майданчыгында кысыла торган грунтлардан файдалануга юнәлдөрү.

2.1.3. Рельефны оештырганда калыңлыгы 150-200 мм булган туфракның уңдырышлы катламын һәм аны вакытлыча саклау өчен урын жиһазландыруны күздә тотарга кирәк, ә анда теләсә нинди төрнең нормадан артык пычрану булмавы расланган очракта - пычрактан саклау чаралары. Территориядә грунтны чөчү вакытында минераль грунтлардан һәм туфракның югары уңдырышлы катламнарыннан гына файдаланырга мөмкин.

2.1.4. Террасировании рельефа проектировать подпорные диварлар һәм откослар. Максималь рөхсәт ителгән углов откослар күләме грунт төрлөрөнә бәйле рәвештә билгеләнә.

2.1.5. Үткөрү откосларын ныгыту. Материалны һәм ныгыту технологиясен сайлау откосның урнашу урынына бәйле, ул склонга механик йөкләнеш дәрәжәсе, склонның круизлары һәм формалаша торган мохит.

Жирлек төзелешендә ачык русел откосларын ныгытуны, өске сулык суларга элгүне һәм ярларны жимерүне булдырмау өчен, материаллар һәм кабул итүләр кулланып алып барырга блоklar, плиталар белән тышлау һәм швов, тдп.

2.1.6. Подпорные диварлар проектировать белән аерманы исәпкә алып, высот сопрягаемых террас. Рельефның 0,4 метрдан ким булуы сәбәпле, бортлы таш яки табигий ташны окладка рәсмиләштерергә тәкъдим ителә. Рельефның 0,4 м артык төшүе вакытында терәк диварларны югары террасаның гравитацион (моноклит, массалы кладкадан) тотрыклылыгын яки свай (юка анкерлы, свайные ротверки) төрлөрә белән терәү стогы буларак проектларга тәкъдим ителә.

2.1.7. Транспорт коммуникацияләрен урнаштырганда терәк диварларны һәм югары бровкаларны, ГОСТ Р 52289, ГОСТ 26804 нигезендә чикләргә. Шулай ук өлеге корылмалар буенда урнашкан жәяүлеләр сукачларын, терәк диварлар биеклегендә 1,0 м дан артык, ә чүкү - 2 м дан артык биеклектә урнаштыру 0,9 м дан да ким түгел.

2.1.8. Магистраль урамнар буенда урнашкан рельефның ясалма элементлары (терәк диварлар, жир өемнәре, уемкалар) тавыш саклау экраннары буларак файдаланыла ала.

2.1.9. Өслек суларының агымын проектлаганда, СНиП 2.04.03 белән эш итәргә кирәк. Стока оештырганда рельеф оештыру һәм су бирү жайланмаларының ачык яки ябык системасын оештыру мәсьәләләрен комплекслы хәл итүне тээмин итә: су-Көнчыгыш торбалары (водостоклар), лотоклар, кюветлар, тизтоklar, яңгыр кирәк-яраклары коеларын. Өслекле су бүлешен жир эшләрненәң минималь күләме белән проектлаштыру һәм туфракның эрозиясе мөмкинлеге булмаган тизлек белән су стогын күздә тоту.

2.1.10. Ачык су бирү жайланмаларын куллану Парклар һәм урман парклары территорияләре чикләрендә рөхсәт ителә. Көн буена яки бөтен периметр буенча (одерновка, таш куәт, моноклит бетон, жыю тимер-бетон, керамика һ.б.) ачык лоткалар (канаулар, кюветлар), грунт төрлөрә белән бәйле рәвештә кюветлар ташкыны кабул итәргә.

2.1.11. Су бирү элементларының өслегенә карап кабул ителә торган су тизлеген исәпкә алып минималь һәм максималь уклоннарны билгеләргә. Яңгыр сулары агымы мөмкин кадәр күбрәк булган рельеф участокларында тизлекне (баскыч күчешләр) тээмин итү.

2.1.12. Рекреация объектлары территорияләрендә су бүлү лотоклары газонлы жәяүлеләр коммуникациясенәң капламын тээмин итә алалар, аларны куәт элементларыннан (яксы булыжник, колот яки брусчатка, таш плитка һ.б.) башкарырга киңәш ителә, ялганлыклар югары сыйфатлы балчык эретмәсе белән катырырга рөхсәт ителә.

2.1.13. Яңгыр кирәк-яраклары өчен коелар яңгыр канализациясенәң ябык системасы элементлары булып тора, проект рельефын киметү урыннарында билгеләнә: керү урыннарында һәм кварталлардан чыгу урыннарында, су керү ягыннан киселешләр алдыннан жәяүлеләр кичүе зоналарына, урамнарның машиналар йөри торган өлешләре лоткаларында, урамнарның озынлыгына карап (өлеге кагыйдәгә 2 нче кушымтаның 1 нче таблицасы). Әйшә авыл жирлегә территориясендә коеларны һәм испан майданчыкларын урнаштыру киңәш ителми.

2.1.14. Жәяүлеләр коммуникацияләрендә субүлгеч лоткалар яба торган рәшәткәләр урнаштырганда, ребра рәшәткәләрның жәяүлеләр хәрәкәте юнәлеше буенча урнашмаска, ә кабыргалар арасында тишәкләрненәң киңлегә 15 мм дан артмаска тиеш.

2.1.15. Кызыл линияләрдә урам киңлегә 30 м дан артык һәм 30 промилле (3%) читендә яңгыр кирәк-яраклары арасындагы ераклыкны 60 м дан да артык түгел билгеләргә кирәк. Урамнарны, квартал эчендәгә юлларны, юлларны, бульварларны, елгаларга трасса торган скверларны яңгыр кирәк-яраклары арасындагы араны ике

тапкыр арттырырга мөмкин. Канализация күләмен квартал эчендәге территорияләр чикләрендә формалаштырганда аның чикләренә яңгыр канализациясен кертүне күз алдында тотарга кирәк, бу исәп-хисап белән нигезләргә кирәк.

2.2. Яшелләндерү

Санитар врачының " санпин 2.2.1. Агачлар һәм яшелләндерүнең төп төрләре: массивлар, төркемнәр, солитерлар, төре изгородлар, кулислар, бискетлар, шпалерлар, газоннар, чөчәк түтәлләре, төрле төр утыртмалар (аллея, гади, чөчәк бөйләмнәре һ.б.) булырга мөмкин. Агачлар төрләрен сайлауга бөйле рәвештә, үсемлекләрнең күләмле-пространстволы структурасы билгеләнә һәм үзара һәм торак пункт төзелешә белән яшелләндерү территорияләре участкаларының визуаль-композицион һәм функциональ бөйләнешләре тәэмин ителә.

2.1.2. Муниципаль берәмлек территориясендә яшелләндерүнең ике төре кулланылырга мөмкин: стационар - үсемлекләргә грунтка утырту һәм үсемлекләргә махсус күчмә савытларга утырту (контейнерлар, вазоннар һәм тдп.). Стационар һәм мобиль яшелләндерү табигый һәм ясалма рельеф элементларында архитектура-Ландшафт объектларын (газоннар, бакчалары, чөчәк түтәлләре, куаклар һәм агачлар белән майданчыклар һәм тдп.) төзү өчен файдаланыла.

2.3. Төзекләндерү объектының милек формасына бөйсез рәвештә яшелләндерү, яшелләндерү объектын төзекләндерү эшләре бары тик проект буенча гына үткөрелә, муниципаль берәмлекнең башкарма комитетының вәкаләтле органнары белән мәжбүри тәртиптә үткөрелә. Яшелләндерүне проектлаштырганда исәпкә алырга: агачлар һәм куаклар утыртмаларының инженерлык челтәрләренә, биналар һәм корылмаларга минималь ераклыклары,ком, ямлар күләме һәм утыртмалар утырту өчен траншея (әлеге кагыйдәгә 2 нче кушымта). Торак пунктның төрле территорияләрендә мөмкин кадәр үсентеләр санын (әлеге кагыйдәгә карата 2 нче кушымтаның 3 нче таблицасын) үтәргә, төрле функциональ билгеләнештәге участкаларда яшелләндерелә торган территорияләрнең якынча процентын, утырту материалын сортировкалау өчен параметрларны һәм таләпләргә үтәргә (әлеге кагыйдәгә 2 нче кушымтаның 4-9 таблицаларын).

4.4. Муниципаль берәмлек территориясендә яшел үсентеләр системасын проектлау һәм формалаштыру жирлек экосистемасының үзрегуляциягә сәләтлелеген югалту факторларын (теге яки бу дәрәжәдә) исәпкә алып алып алып алып алып алып барырга. Үсентеләр һәм торак пунктның яшелләндерелә торган территорияләре яшәүгә сәләтлелеген тәэмин итү өчен кирәк:

- хужалык эшчәнлегенә билгеләнгән режимнары һәм норматив рәхсәт ителгән рекреацион йөкләнеш зурлыгы нигезендә жирле өһәмияттәгә махсус сакланыла торган табигать территорияләре зоналарында территорияне төзекләндерергә (әлеге кагыйдәгә 2 кушымтаның 10, 11 таблицалары));

- өйләнә - тирә территорияләрдән техноген йөкләнеш дәрәжәсен исәпкә алу;

- утырту өчен, антропоген факторлар йогынтысына аларның тотрыкылыгын исәпкә алып, жайлаштырылган утырту материалын сайлап алуны гамәлгә ашырырга.

1.2.5. Торак пунктның төрле территорияләрендә тискәре техноген һәм климатик факторлар йогынтысында саклагыч чыганаclarны формалаштырырга; берничә фактор йогынтысында территорияне функциональ билгеләнештәгә иң өһәмиятле булган интенсивлык һәм (яки) алып баручыны сайларга.

4.1.1. Яклау өчен Нче жыл кулланырга киңәш ителә Яшел ятмаларны ажурной конструкцияләр белән вертикальной сомкнутостью полого 60-70%.

4.2. Тавыш ышыклау ятмалары бер йола яки күпъяллык гади агачлар рәвешендә 7 метрдан да ким булмаган проектларга тәкъдим ителә, алар арасында өлкән агач күсәләре арасында 8-10 метр (киң кырлы), 5 - 6 м (уртан куянлы), 3 - 4 м (кроль тар), покрон киңлеген куаклар белән тутырырга тәкъдим ителә. Тавышны киметүнең көтелгән дәрәжәсә 2 нче кушымтаның 7 нче таблицасында күрсәтелгән.

4.3. һаваның пычрану дәрәжәсә югары булган шартларда күп кенә агач-куак утыртмаларын формалаштырырга киңәш ителә: Яхшы жилләтү режимында - ябык типтагы (кронны юарга), жилләтү Начар режимда - ачык, филтьрлаучы тибындагы (крон юдырмасын).

2.3. Каплама төрләре

2.3.1. Өслек капламнары муниципаль берәмлек территориясендә Куркынычсыз һәм уңайлы хәрәкәт шартларын тәэмин ителәр, шулай ук мохитнең архитектур-сәнгать йөзен формалаштыралар. Муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү максатларында түбәндәгә капламалар билгеләнә:

- асфальтобетоннан, Цементобетоннан, табиғый ташлардан һәм тдп. материаллардан торган каты (капиталь) монолит яки жыелма командалар;

- йомшак (жайсыз) - табиғый яки ясалма сыпучык материалларыннан (ком, вак таш, гранит высевкалар, керамзит, резин куян куян һ. б.) башкарыла торган, табиғый халәттә, тыгызланган яки ныгытылган коры катнашмалар;

- үлән капламын эзерләү һәм утырту буенча махсус технологияләр буенча башкарыла торган газонные;

- югарыда күрсәтелгән катламнарның катнаш, кушылмаларын тәкъдим итүче (мәсәлән, газонга һәм тдпга күмелгән плитка).

2.3.2. Проектта кулланыла торган каплам төре шууга юл куймый торган ныклы, ремонт үткәргече, экологик яктан әһәмиятле итеп билгеләргә тәкъдим ителә. Иң чик йөкләнешне, хәрәкәтнең характерын һәм составын, проектка вакытында гамәлдә булган яңгынга каршы таләпләрне исәпкә алып, каплау төрләрән сайлап алырга; йомшак - аерым территорияләрне (балалар, спорт майданчыкларын, этләрне, йөрү юлларын һәм башка объектларны) тәзекләндергәндә аларның специфик үзенчәлекләрән исәпкә алып.

2.3.3. Каты төр каплау киңәш ителә билгеләргә белән шероховатой өслеге белән коэффициент сцепления бу коры торышы кимендә 0,6, бу мокром-кимендә 0,4. Кафель, метлах плиткасы, урам коммуникацияләре территориясендә, жир өсте һәм жир асты кичүләрендә, баскычлар баскычларында, биналарның керү төркемнәре канатлы майданчыкларында ясалма һәм табиғый таштан шома яки изоляцияләнгән плитәләр кулланыу рәхсәт ителми.

1.3.4. Жир асты суларын чыгаруны тәэмин итә торган каты катлам өслеге өстендә уклонны күздә тотарга кирәк - яңгыр канализациясе системасы булганда аны кимендә 4 промилле билгеләргә кирәк; яңгыр канализациясе системасы булмаганда-5 промилле. Максималь уклоннарны Транспорт һәм жәяүлеләрнең хәрәкәте шартларына бәйле рәвештә билгеләргә кирәк.

2.3.5. Муниципаль берәмлекнең ижтимагый урыннары территориясендә барлык киртәләр (юл, баскычлар, пандуслар, агачлар, яктырту, мәгълүмати һәм урам техник жиһазлары, шулай ук жәмәгать транспорты тукталышлары һәм урам аша чыгу урыннары зоналарында тротуар крае) тактиль каплау полосалары белән бүлеп бирергә кирәк. Тактиль катламны кирегә кадәр 0,8 метр арага, урам якларына, куркыныч участок башына кадәр, хәрәкәт юнәлешен үзгәртү һәм тмгга кадәр башларга киңәш ителә. Әгәр тактиль катламында 15 мм киң һәм 6 мм тирәнлектә озын көпшәле бородкалар бар икән, аларны хәрәкәт юнәлеше буенча урнашырга киңәш ителми.

2.3.6. Куәтле, яклауның башка төрләре (көпшәле рәшәткәләр, бордюрлар, периметраль эскәмияләр һ.б.) булмаганда урнашкан агачлар өчен көүсәсеннән 1,5 метрдан да ким булмаган радиуста капламнарның саклагыч төрләрән үтәүне күз алдында тотарга киңәш ителә: газонлы вак таш, галечное, «соты». Защитное катлам булырга мөмкин үтәлгән бер дәрәжәдә яки югарырак каплау жәяүлеләр коммуникацияләре.

2.3.7. Кулланыла торган капламаның колористик карарын формалаштырыла торган мохитнең төсле чишелешен исәпкә алып, ә торак пунктның ижтимагый урыннары территорияләрендә - бу территорияләрнең чәчәк хәл итү концепциясенә туры килә торган итеп башкарырга тәкъдим ителә.

2.4. Каптыру

2.4.1. Әслекләрне сопряжения элементларына бортлы ташларның төрле төрләрән, пандуслар, баскычлар керте.

Борт ташлары

2.4.2. Тротуар һәм машиналар йөрү өлешендә, кагыйдә буларак, юл борт ташлары билгеләнә. Борт ташлары юл йөрү өлеше дәрәжәсеннән 150 мм ким булмаган күләмдә норматив артып китә, ул өслек өслеге ремонтлаганда да сакланырга тиеш. Газон белән каплату урыннарында автотранспорт керүне булдырмау өчен шәһәр һәм район әһәмиятендәге урамнарда, Шулай ук зур хезмәт күрсәтү объектлары каршындагы автостоянкалар майданчыкларында югары борт ташын кулланыу тәкъдим ителә.

2.4.3. Газон белән жәяүлеләр коммуникацияләрен каплауга бәйле рәвештә, газон дәрәжәсеннән кимендә 50 мм артучы бакча бортын урнаштырырга мөмкин, бу газонны саклый һәм аның хезмәт итү вакытын арттырып, пычракка һәм үсемлек Чүп-чарына элэгүне булдырмый кала. Жәяүлеләр зоналары территориясендә төрле типтагы каплау өчен табиғый материаллар (кирпеч, агач, валуны, керамик борт һәм тдп.) кулланырга мөмкин.

Баскычлар, баскычлар, пандуслар

4.4. Жәяүлеләр коммуникацияләреннән качып йөргәндә 60 промиллдан артык баскычлар урнаштыруны күздә тотарга кирәк. Сәламәтлек саклау учреждениеләре һәм башка объектлар урнашкан урамнарда жәяүлеләр

коммуникацияләрендә, инвалидлар һәм картлар йортларында баскычлар һәм баскычлар, баскычлар, баскычлар 50 промиллдан артык йөргәндә, аларны пандус белән озатып йөргәндә, ничиксез, күз алдында тотарга кирәк. Проектлау өчен билгеләнгән юл юллары белән яки башка очракларда жәяүлеләр коммуникацияләре чыкканда тротуарны каплап, юл катламы дәрәжәсенә төшерү өчен бордюрлы пандусны күздә тотарга кирәк.

2.4.5. Ачык баскычларны рельефның баскычларында проектлаганда баскычлар биекlege 120 мм дан да артмаска тиеш, киңlege - 400 мм дан да ким булмаска тиеш һәм чиккән баскычка таба 10-20 промилле. һәр 10-12 баскычтан соң 1,5 метрдан да ким булмаган озынлыктагы майданчыклар оештырырга киңеш ителә. Барлык баскычлары тышкы баскычлар чикләрендә бер марша билгеләргә кирәк одинаковыми буенча киңlege һәм биекlege подъем баскычлар. Торак пунктның барлыкка килгән территорияләрен реконструкцияләү шартларында баскычларның биекlege 150 мм ка кадәр артырга мөмкин, ә баскычларның киңlege һәм майданның озынлыгы 300 ммга кадәр һәм 1,0 метрга кадәр киметеләргә мөмкин.

2.4.6. Пандус мәжбүри тәртиптә булырга тиеш үтәлгән берсе берничә материал белән шероховатой текстура өслегенә башка горизонталь канавок. Гражданныр өчен пандус конструкцияләр булмаса, мәжбүри рәвештә 75 мм биеклектәге Киртәле бортик һәм поручняны күздә тотарга кирәк. Подъем биеклегеннән пандус уклонины бәйләлек әлеге кагыйдәләргә карата 12 нче кушымтаның таблицасы буенча кабул итәргә киңеш ителә. Бордюрлы пандус уклонины, кагыйдә буларак, 1:12 кабул итәргә кирәк.

2.4.7. Пандус борылганда яки аның озынлыгы 9 метрдан да ким булмаска тиеш һәр 9 метр саен 1,5 x 1,5 м үлчәмле горизонталь майданчыкларны күз алдында тотарга кирәк. Горизонталь участокларны пандус башында һәм ахырында тирә-юньдәге өслекләрдән текстура һәм төс белән аерылып торган итеп башкарырга кирәк.

2.4.8. Ике як буенча да баскычлар яки пандусны мәжбүри тәртиптә 800 - 920 мм биеклектә түгәрәк яки турыпочмаклы чөчүне күздә тотарга кирәк, кул белән каплау өчен уңайлы һәм дивардан 40 мм. баскычлар киңlege белән 2,5 м һәм аннан да күбрәк аерым поручняларны күз алдында тотарга кирәк. Пандус яки баскычның озынлыгын һәр яктан кимендә 0,3 метрга, йомрыланып һәм шома концылары белән куярга. Проектлаганда кулның металл белән аралашуын тыя торган поручней конструкцияләрен күз алдында тоту.

2.4.9. Баскычны яки керү төркеме пандусын, крыльцны төзү, эксплуатацияләү, карап тоту бары тик муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органнары белән килештерелгән проект буенча гына гамәлгә ашырыла.

2.4.10. Баскычлар, пандуслар, терәк диварлар, башка техник инженерлык корылмалары белән тыгыз бәйләнештә торган зоналарда 2.1.5 пункты нигезендә чаралар башкарырга. чын кагыйдәләр.

2.5. Коймалар

1.5.1. Муниципаль берәмлек территориясендә төзекләндерү максатларында төрле киртәләрне куллануны күздә тотарга: билгеләнеше (декоратив, саклагыч, аларның кушылуы), биекlege (Түбән - 0,3 - 1,0 м, урта - 1,1 - 1,7 м, югары - 1,8 - 3,0 м), материал төре (тимер-бетон һәм башкалар), караш өчен үтә күренмәле, саңгыраулар), стационар дәрәжә (даими, вакытлыча, күчмә).

4.2. Киртәләрне проектлауны геолокацион урынга һәм ГОСТлар, сертификацияләнгән эшләнмәләр каталоглары, индивидуаль проектлау проектары нигезендә билгеләргә кирәк.

1.5.2.1. Авыл жирлегенә магистральләре һәм транспорт корылмалары коймаларын 2.1.7 пункты нигезендә проектларга кирәк. чын кагыйдәләр.

1.5.2.2. Тарихи-мәдәни мирас һәйкәлләре территорияләрен коймаларын әлеге территорияләр өчен билгеләнгән регламентлар нигезендә башкарырга кирәк.

1.5.2.3. Ижтимагы, торак, рекреацион билгеләнеш территорияләрендә саңгыраулар һәм тиммер-бетон киртәләрне проектлау тыела. Декоратив металл коймалар куллану киңеш ителә.

2.5.3. Авто-мото транспорт чараларын газонга, Яшел үсентеләргә участоклар, балалар, спорт майданчыклары һәм газон аша троп таптату ихтимал, аларны юлларга, автотранспорт стоянкаларына тоташкан урыннарда 0,5 м дан да ким булмаган саклагыч металл коймалар урнаштыру зарур. Киртәләрне якынча 0,2 - 0,3 метр ераклыкта газон территориясендә урнаштырырга кирәк. Саклагыч коймаларны төзү, карап тоту, эксплуатацияләү өчен милекчеләр, баланс тотучылар, идарә итүче (хезмәт күрсәтүче) оешмалар, жир кишәрлекләрен, газоннардан, яшел үсентеләр булган участоклардан, балалар, спорт майданчыкларыннан файдаланучылар һәм башкалар җаваплы.

4.4. развитие При проектировании средних и верхних ограждений на местах пересечения с подземными сооружениями следует предусматривать конструкции ограждений, позволяющие выполнять ремонтные или строительные работы.

2.5.5. При росте деревьев в зонах интенсивного пешеходного движения или производственных зонах строительных и реконструкционных работ следует предусматривать защитные ограждения высотой 0,9 м и более, при отсутствии других видов защиты, диаметром 0,8 м и более, возрастом, породой древесины и другими характеристиками.

1.5.6. Придомовая территория должна быть ограждена от незаконных ограждений (столбов, цепей, заборов и т.п.) очистку обязаны организации, обслуживающие жилищный фонд.

2.5.7. Во всех случаях из материалов, не имеющих заводского происхождения, могут быть выброшены элементы отходов потребления (автомобильные покрышки, шины, пластиковые и стеклянные бутылки и др.) б) в других государствах. проектной документацией, если иное не предусмотрено проектной документацией, согласованной в установленном порядке;

2.6. Малые архитектурные формы

2.6.1. К малым архитектурным формам (МАФ) относятся: монументально-декоративные элементы отделки, мобильные и вертикальные озеленения, устройства водоснабжения, оборудование поселения, коммунально-бытовое и техническое оборудование. При проектировании и выборе малых архитектурных форм рекомендуется использовать каталоги сертифицированных изделий. Для зон исторической застройки, многофункциональных центров города и зон малых архитектурных форм предлагается проектирование на основе индивидуальных проектных разработок.

Оборудование для озеленения

1.6.2. Для оформления цветочного оформления используется мобильное и вертикальное озеленение следующих видов оборудования: трейджи, шпалер, пергола, цветочница, ваза. Трельяж и шпалера-легкие деревянные или металлические конструкции в виде решеток для озеленения вьющим или опирающиеся растения, могут быть использованы для организации спокойного отдыха углов, скрытого от солнца, ограждающих площадок, технических устройств и сооружений. Пергола-легкое решетчатое сооружение в виде беседки, галереи или навеса, используемое как «зеленый тоннель», переход между площадками или объектами архитектуры. Цветочница, ВАЗа - растительный грунт с небольшой емкостью, высаживаются в цветочных магазинах растения.

Водяные установки

2.6.3. Водоснабжение включает фонтаны, питьевые фонтаны, бюветы, родники, декоративные водоемы. Водные установки выполняют декоративно-эстетическую функцию, улучшают микроклимат, воздушную и акустическую среду. Необходимо обеспечить все виды водозаборов дренажными сетями и дождевой канализацией.

2.6.3.1. Фонтаны предлагаются к проектам на основе изделий индивидуального проекта.

2.6.3.2. Питьевые фонтаны могут быть выполнены как по типовому проекту, так и по специально разработанному проекту, которые необходимо разместить в зонах отдыха и будут представлены на спортивных площадках. Место установки и подход к питьевому фонтану должны быть оборудованы твердым покрытием, высота которого не должна превышать 90 см для взрослых и не должна превышать 70 см для детей.

2.6.3.3. Декоративные водоемы следует строить с применением рельефа или на ровной поверхности вместе с газоном, плиточным покрытием, цветочными грядками, посадкой древесно-кустарниковой растительности.

Оборудование муниципальных образований

4.4. развитие Оборудование муниципального образования включает в себя: различные виды досуговых забегов, расположенных на территории общественных мест, рекреационных и дворовых территорий; скамейки и столы-на площадках для настольных игр, летнее кафе и другие.

2.6.4.1. Установка скамейки предполагает покрытие этих типов этажей или фундаментов. В зонах отдыха, лесных парках, детских площадках допускается установка скамеек на мягком покрытии. При наличии оснований часть из них не проходит над выступающими. Высота от уровня покрытия для отдыха взрослого человека до плоскости сидений-420-480 мм. в ваших интересах.

2.6.4.2. На территории особо охраняемых природных территорий местного значения могут быть установлены порубки деревьев, установлены скамейки и столы без бревен и сухих угловков.

2.6.4.3. Количество оборудования муниципального образования определяется в зависимости от функционального назначения территории и количества посетителей данной территории.

Уличное коммунально-бытовое оборудование

2.6.5. В уличное коммунально-бытовое оборудование входят мусорщики-контейнеры и урны. Основными требованиями при выборе того или иного коммунально-бытового оборудования могут быть: экологическая чистота, безопасность (отсутствие острых углов), удобство в эксплуатации, чистота, привлекательный внешний вид.

2.6.5.1. На улицах, площадях, объектах рекреации для сбора бытового мусора на территории муниципального образования установлены малогабаритные (малые) контейнеры (0,5 куб. м) объектов торговли и общественного питания, других организаций общественного назначения, подземных переходов, жилых домов и транспортных сооружений (вокзалов, пригородных электричек). При установке малых контейнеров и урн (без учета обязательного назначения указанных объектов) Интервал может быть: на основных пешеходных коммуникациях - не более 60 м, на других территориях муниципального образования - не более 100 м. Также свалки необходимо размещать на остановках общественного транспорта. Во всех случаях необходимо иметь в виду утверждение, которое не мешает проезду пешеходов, перевозке инвалидов и детей-колясок. Не предназначенные для этих целей емкости и емкости (пластиковые и металлические бытовые ведра, банки, ящики, ящики, бочки и тд).(сбор) отходов не допускается.

2.6.5.2. Көн күреш чүп-чарын жыю жиһазландырылган майданчыкта урнаштырылган төрлө төрдөгө контейнерларга һәм калдыктарны бетерүне тәэмин итә торган машина һәм механизмнарға карап башкарылырга тиеш. Майданчыкны, аның тирәсендәге территорияне пычрату, чүпләү рөхсәт ителми. Контейнерлар хужасы территориясендә, махсус жиһазландырылган майданчыкта саклана ала.

Урам техник жиһазлары

2.6.6. Урам техник жиһазларына таксофоннарны каплау, почта тартмалары, су сату автоматлары һ.б., сәүдә палаткалары, инженерлык жиһазлары элементлары (инвалид коляскалары өчен күтәрелеш майданчыклары, күзәтү люкалары, яңгыр кирәк-яраклары коелары рәшәтмәләре, жир асты коммуникацияләренә вентиляция шахталары, телефон элементәсе шкафлары һәм т.п.) керә.

2.6.6.1. Урам техник жиһазларын урнаштыру жиһазларга уңайлы якын килүне тәэмин итәргә һәм 35-01 СП 3 бүлегенә туры килергә тиеш.

2.6.6.2. Жәмәгать, торак, рекреацион билгеләнеш территорияләрендә таксофоннар урнаштырганда аларның электрошатуларын күз алдында тотарга кирәк. Таксофоннар урнаштыру урыннары канал (труба) телефон канализациясә һәм канал (труба) заклад жайланмаларын электроэлементә өчен мөмкин кадәр якынаюда проектларга тиеш.

2.6.7. Инженерлык жиһазлары элементларын рәсмиләштерү, карап тоту, файдалану формалаша торган мохитне тәэминләндерү дәрәжәсен бозмый, хәрәкәт итү шартларын начарайта торган, техник шартларга каршы килә торган, шул исәптән:

- жәяүлеләр коммуникацияләре (шул исәптән урам аркылы чыгу юллары) территориясендә урнашкан күзәтү колодецларының люклары түбәләрен проектларга, монтажларга, монтажларга, якындагы өслеккә капланган бер дәрәжәдә тотарга кирәк, башка очракта тамганы 20 мм дан артмаган, ә люк һәм тротуар крайлары арасында зазорлар 15 мм артмаган;

- вентиляция шахталарын рәшәткә белән жиһазландырырга.

2.7. Уен һәм спорт жиһазлары

2.7.1. Муниципаль берәмлек территориясендә уен һәм спорт жиһазлары уен, физкультура-сәламәтлөндерү жайланмалары, Корылмалар һәм (яки) аларның комплекслары белән тәкъдим ителгән. Балалар һәм яшүсмерләр өчен уен һәм спорт жиһазлары составын сайлаганда төрле яшь төркемнәренең анатомо-физиологик үзенчәлекләренә туры килүен тәэмин итәргә кирәк (әлеге кагыйдәгә 2 нче кушымтаның 13 нче таблицасы).

Уен жиһазлары

2.7.2. Уен жиһазлары санитар-гигиена нормалары, баланың гомерен һәм сәламәтлеген саклау таләпләренә туры килергә, техник куллануда уңайлы һәм куркынычсыз булырга, эстетик яктан жәлеп итәргә, кардан һәм боздан чистартылырга тиеш. Уен һәм спорт жиһазларын ремонтлауны таләп итә торган төзек булмаган һәм төзек булмаган килеш файдалану тыела. Уен һәм спорт жиһазлары белән шөгылләнүче территориядә төзелеш материаллары, калдыклары, кар, боз урнаштыру, урнаштыру тыела.

Тәкъдим ителә куллану модульләре жиһазлар тәэмин итүче вариантность сочтаний элементларын.

2.7.3. Уен жиһазлары материалына һәм аны эшкәртү шартларына таләпләр:

- су бетүне, усуну, януны, сколаны булдырмау өчен махсус эшкәртелгән каты агач токымыннан ясалган агач жиһаз; изоляцияләнгән, үткән почмаклар киселгән;

- металлны күбесенчә жиһазларның житешми торган конструкцияләре өчен кулланырга, ышанычлы кушылмаларга һәм тиешле эшкәртүгә ия булырга (дым чыдам буяу, коррозиягә каршы катлам); металлопластик кулланырга киңәш ителә (зарарланмый, тутмый, салкынга чыдам));

- бетон һәм тимер-бетон элементлары жиһазлар кирәк үтәргә берсе-бетон маркалы кимендә 300, морозостойкостью кимендә 150, ия шома өслекләре;

- пластик һәм полимерлардан ясалган жиһазларны шома өслеклә һәм ачык, чиста төсле төсле буяулар белән, климат факторларының йогынтысыннан чәчәк атмый торган итеп башкарырга кирәк.

1.7.4. Уен жиһазларының конструкцияләренә карата таләпләрдә кискен почмакларны төшереп калдырырга, баланың тән өлешләрен атарга, аларның хәрәкәт халәтендә жиһаз элементлары астына элгүенә; жиһазларга йөкләмә тулысынча бала кулы белән капланырга тиеш; эчке киңлектәгә тирәнлектәгә уен жиһазлары комплексына балаларга ашыгыч ярдәм күрсәтү өчен 500 мм ким булмаган диаметр белән эчке тишек (икедән дә ким булмаган) керү мөмкинлеген күз алдында тотарга кирәк.

2.7.5. Балалар уен майданчыкларында уен жиһазларын урнаштырганда, әлеге кагыйдәләргә карата 15 нче кушымтаның п 2 нче таблицасы нигезендә минималь куркынычсызлык ераклыгын үтәргә кирәк. Әлеге ераклык чикләрендә майданчык территориясендә уен жиһазларының башка төрләр, эскәмияләрне, урналарны, бортлы ташларны һәм каты өслек төрләр, шулай ук ботакларны, кәүсәләрне, агач тамырларын урнаштыру рәхсәт ителми. Уен жиһазларының һәм аның аерым өлешләренә параметрларына карата таләпләр әлеге кагыйдәгә карата 14 нче кушымта нигезендә кабул итәргә.

Спорт жиһазлары

2.7.6. Спорт жиһазлары халыкның барлык яшь төркемнәре өчен билгеләнгән, спорт, физкультура майданчыкларында, яки рекреация составында махсус жиһазландырылган жәяүлеләр коммуникацияләрендә урнаштырыла. Махсус физкультура снарядлары һәм тренажерлар рәвешендәгә спорт жиһазлары завод эшләп чыгару, шулай ук махсус эшкәртелгән өслеклә бүрәнәдән һәм брусълардан эшләнгән булырга мөмкин (ярыклар, сколлар һәм тдп.булмау). Урнаштыру вакытында сертификацияләнгән жиһазлар каталогларына таянып эш итәргә.

2.7.7. Стационар булмаган уен, спорт, күңел ачу жиһазларын (батутлар, надув конструкцияләре, уен аттракционнары һ. б.) кулланган вакытта куркынычсыз эксплуатацияләү кагыйдәләре, шул исәптән ышанычлы ныгытылу һ. б. мөһүрү тәртиптә үтәргә тиеш.

2.7.8. Уен, спорт, күңел ачу жиһазларын (батутлар, кабаттылган конструкцияләр, уен аттракционнары һ.б.) урнаштыру һәм сезонлы эксплуатацияләү муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органнары белән рәхсәт булганда (Килештерү), срокларны күрсәтеп рәхсәт ителә. Жиһазларны эксплуатацияләгәндә мөһүрү тәртиптә жайланмалардан куркынычсыз файдалану һәм эксплуатацияләү кагыйдәләре урнаштырылган булырга тиеш (танышу өчен уңайлы һәм аңлаешлы итеп).

2.8. Яктырту һәм яктырту жиһазлары

2.8.1. Төрле шәһәр төзелеше шартларында муниципаль берәмлек территорияләрен ямьле зоналаштыру һәм светокомпозицион бурычларны хәл итү, шул исәптән кирәккә булган очракта, коммуналь, яктырту, архитектура һәм мәгълүмати яктыртуны күз алдында тотарга кирәк.

2.8.2. Төп өч төркемне проектлаганда яктырту җайланмаларының һәрберсен (функциональ, архитектур яктырту, яктылык мәгълүматы) тәэмин итәргә кирәк:

- селитеб территорияләрен ясалма яктырту һәм тышкы архитектур яктырту нормаларында каралган күләм һәм сыйфатлы күрсәткечләр (СНИП 23-05);

- электр җайланмалары урнаштыру кагыйдәләре (ПУЭ) буенча җайланмалар эшенең ышанычлылыгы, халыкка хезмәт күрсәтүче персоналның иминлеге һәм кирәкле очракларда, вандализм аркасында саклану;

- кулланыла торган җайланмаларның экономиялелеге һәм энергоэффективлыгы, электр энергиясен рациональ бүлү һәм куллану;

- яктырту җайланмалары элементлары эстетикасы, аларның дизайны, материалларның һәм эшләнмәләрнең сыйфаты, көндөзгә һәм төнгә вакытта кабул итүне исәпкә алып;

- җайланмаларның төрле режимнарында хезмәт күрсәтү һәм идарә итү уңайлылыгы.

Функциональ яктырту

2.8.3. Функциональ яктырту (ФО) Транспорт һәм жәяүлеләр зоналарында юл катламнарын һәм киңлекләргә стационар яктырту җайланмалары белән гамәлгә ашырыла. ФО урнаштыру, кагыйдә буларак, подразделяют бу гадәти, высомачтовые, парапетные, газонные һәм встроенные.

2.8.3.1. Гап-гади установках светильники располагать бу опорах (венчающие, консольные), подвесах яки фасадах (бра, плафоннар) биеклектә 3 кадәр 15 м.аларны кулланырга киңеш ителә Транспорт һәм жәяүлеләр зоналарында буларак, иң традицион.

2.8.3.2. Югары сортлы җайланмаларда яктырту приборлары (прожекторлар яки яктырткычлар) 20 метрдан артык биеклектәге баганаларда урнашырга кирәк. Бу җайланмаларны киң киң киң киңлекләргә, транспорт чигелешләрен һәм магистральләргә, ачык паркингларны яктырту өчен файдаланырга киңеш ителә.

2.8.3.3. Парапет җайланмаларында яктырткычларны, сынык сызык ясап, яки пунктир белән 1,2 метрга кадәр биеклектә, юлүткәргечләргә, күперләргә, эстакадаларның, пандусларның, чигелешләргә машиналар йөрү өлешен киртәләүчә, шулай ук тротуарлар һәм майданчыкларны көйләргә кирәк. Аларны куллануны техник-икътисадый һәм (яки) сәнгать аргументлары белән нигезләргә кирәк.

1.8.3.4. Газон яктырткычлар, гадәттә, хезмәт итә яктырту өчен газон, цветников, жәяүлеләр юллары һәм майданчыклары. Алар жәмәгәт урыннары һәм рекреация объектлары территорияләрендә минималь вандализм зоналарында каралырга мөмкин.

2.8.3.5. Баскычларда урнаштырылган яктырткычлар, терек диварлар, коймалар, биналар һәм корылмалар цоколлары, МАФ, жәмәгәт билгеләнешендәге территорияләргә жәяүлеләр зоналарын яктырту өчен файдаланырга киңеш ителә.

Архитектура яктырту

1.8.4. Архитектур яктырту (АЖ) кичке жирлектә сәнгатьчә чагылышлы визуаль мохит формалаштыру, архитектура, тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен, инженерлык һәм монументаль сәнгать һәйкәлләрен, МАФ, доминант һәм истәлекле объектларны, Ландшафт композицияләрен ачыклау, яктылык ансамбльләргә тәүзү өчен кулланыла. Ул, гадәттә, объектларны стационар яки вакытлы яктырту җайланмалары белән, нигездә, алгы өслекләргә тышкы яктырту белән башкарыла.

2.8.4.1. АЖ вакытлы җайланмаларына бәйрәм иллюминациясә керә: яктылык гирляндалары, челтәрләр, контур обтяжкалар, яктылык -ография элементлары, кыздыру лампаларынан панно һәм күләмле композицияләр, разрядлы, светодиодлар, яктылык үткәргечләр, яктылык проекцияләргә, лазерлы рәсемнәр һәм т.п.

2.8.5. Архитектур яктырту максатларында шулай ук биналар, корылмалар, яшел үсентеләр фасадларына салына торган прожекторларны монтажлау өчен ФО - җайланмалары, иллюминация, яктылык һәм реклама өчен кулланыла ала.

Дөньяви мәгълүмат

2.8.6. Дөньяви мәгълүмат (СИ), шул исәптән дөньяви реклама, жирлек киңлегендә жәяүлеләргә һәм автотранспорт йөртүчеләренә юнәлеш бирергә һәм авиакомпозицион бурычларны хәл итүдә катнашырга тиеш. Халык яшәеше уңайлылыгын бозмый торган гамәлдәге юл хәрәкәте кагыйдәләренә каршы килми торган, ут ансамбленең расчёт арасынан төгәл кабул итүен һәм гармонияләгән тәэмин итә торган мондый мәгълүмат элементларының урнаштырылуын, габаритларын, формасын һәм төсле параметрларын исәпкә алырга.

Чыганаклар света

2.8.7. ФО һәм АО стационар жайланмаларында энергоэффектив яктылык чыганаклары, эффектив яктырту приборлары һәм системалары, дизайн һәм эксплуатация характеристикалары буенча сыйфатлы эшләнмәләр һәм материаллар: терәкләр, кронштейннар, саклагыч рәшәткәләр, экраннар һәм гамәлдәге милли стандартлар таләпләренә җавап бирә торган конструктив элементлар кулланырга кирәк.

2.8.8. Чыганаклар света бу установках ФО сайларга, таләпләрне исәпкә алып, яхшырту юнәлеш бирү, формалаштыру уңайлы күрү шартлары, шулай ук, кирәк булган очракта, светоцветового зоналаштыру.

2.8.9. АО һәм СИ жайланмаларында барлыкка килгән яктылык һәм төсле адаптация шартларын исәпкә алып, ак яисә төсле ут чыганакларын һәм барлык төркемнәрнең яктырту жайланмалары уртақ гамәлләре белән барлыкка килә торган суммар күрү эффектын исәпкә алып, бигрәк тә торак пунктның яисә яктылык ансамбленең конкрет киңлегендә эшләүче хроматик уты белән куллануга тәкъдим ителә.

Транспорт һәм жәяүлеләр зоналарын яктырту

2.8.10. Транспорт һәм жәяүлеләр зоналары ФО установкаларында турыдан-туры, таркалган яки чагылдырылган утның Түбән полусферына юнәлдерелгән яктырткыч приборларны куллану. Чикләнмәгән яктылык бүлү белән яктырткычларны (үтә күренмәле яки яктылыкны чагылдыручы материалдан шарлар тибындагы) куллану газон, фасадларда (бра һәм плафоннар тибындагы) һәм венчающими һәм консольле приборлар белән баганаларда рәхсәт ителә.

2.8.11. Урамнарның машиналар йөри торган өлешен һәм интенсив жәяүлеләр хәрәкәте зоналарында тротуарларны яктырту өчен төрле биеклектә яктырткычлы икеконсоль баганалар кулланырга кирәк.

2.8.12. ФО яктырткычлары Транспорт һәм жәяүлеләр зоналары тибын, урнашуны һәм аларны урнаштыру ысулын сайлау булдырыла торган масштабны исәпкә алып тормышка ашырырга. Жәяүлеләр зоналарында яктырткычлар урнаштыру биеклеген, кагыйдә буларак, 3,5 метрдан да ким булмаган һәм 5,5 метрдан да артмаган. Яктырткычлар (бра, плафоннар) биналарда урнашкан юлларны, тротуарларны һәм майданчыкларны яктырту өчен 3 метрдан да ким булмаган биеклектә билгеләнә ала.

2.8.13. Магистраль урамнарның машиналар йөри торган өлешен яктырту өчен урам яктырткычларының баганалары борт ташының лицевой чигендә баганага кадәр 0,6 метрдан да ким булмаган мөмкин, жирле әһәмияттәге урам чөлтәрендә бу араны автобус хәрәкәте, шулай ук йөк машиналарының даими хәрәкәте булмаган очракта 0,3 метрга кадәр киметү рәхсәт ителә. Янғын гидранты, урам һәм юлларның бер өлешен арасында таяныч булырга тиеш түгел.

2.8.14. Магистраль урамнар һәм юллар кисешкән урыннарда терәкләр тротуарларны яба башлаганчы һәм аларны урнаштыру линиясенә бердәм юлын бозмыйча, төрле керемнәрдән 1,5 м га кысмык булмаган тиеш.

Яктырту жайланмаларының эш режимнары

2.8.15. Электр энергиясен рациональ файдалану һәм торак пункт мохитенә визуаль төрлеләгән тәэмин итү максатларында барлык өч төркем яктырту жайланмаларын (ФО, АЖ, СИ) проектлаганда аларның түбәндәге эш режимнарын күздә тотарга кирәк:

- кичке будничный режим, анда барлык стационар жайланмалар ФО, АЖ һәм СИ эшли, моннан тыш, бәйрәм яктырту системаларынан тыш;

- төнге дежур режим, ФО, АЖ һәм СИ жайланмаларында Әйшә авыл жирлегенә Башкарма комитетының яктырту нормалары һәм күрсәтмәләре белән рәхсәт ителә торган яктырту приборларының бер өлешен сүндереләргә мөмкин;

- бәйрәм режимы, тәүлек сәғәтләре һәм Айшә авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән атна көннәрендә өч төркөмгә стационар һәм вакытлы яктырту җайланмалары эшли;

- ФО һәм АОның стационар һәм вакытлы җайланмалары өчен рекреацион зоналарда (кышын, көзен) күздә тотылган сезонлы режим.

2.8.16. Яктырту җайланмаларының барлык төркөмнәрен дә, ведомствога карамыйча, кертү кич белән табиғый яктырту дәрәжәсен 20 лк кадәр киметкәндә башкарыла ала. Отключение җитештерергә:

- иртәнге 10 лк га кадәр яктыртылуны арттырганда ФО-җайланмалар; кичке режимга күчкәндә урам яктырткычларының бер өлешен өзеп кую вакыты Айшә авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә, көндөзгә һәм төнгә режимга җәяүлеләр тоннельләрен яктыртуны тоташтыра, шулай ук төнлә төнлә төнлә төнлә төнлә урам утларын кабызып һәм өзеп куярга кирәк;

- җайланмалар Айшә авыл җирлеге башкарма комитеты карары нигезендә, ул күпчелек яктыртыла торган объектлар өчен кышкы һәм җәйгә яртыеллыкка кичке режимны төн уртасына кадәр билгели, ә кайбер объектларда (вокзаллар, шәһәр төзелеше доминантлары, җирлекләргә һәм т .п. га керү урыннары) җайланмалар закаттан алып таңга кадәр эшли ала;

- СИ җайланмалары тиешле ведомство яки хужаларны хәл итү буенча.

2.9. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары

2.9.1. Реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру, эксплуатацияләү, карап тоту һәм демонтажлау, муниципаль берәмлек территориясендә Реклама турында Россия Федерациясе законнары, Зеленодол муниципаль районы Советы карары белән расланган Зеленодол муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртібе турындагы Нигезләмә һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә башкарыла. Нигезләмә белән реклама конструкцияләренә һәм тышкы мәгълүмат чараларына бердәм таләпләр билгеләнә. Нигезләмә таләпләрен бозып һәм каралмаган реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру, эксплуатацияләү, карап тоту рәхсәт ителми.

2.9.2. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары техник яктан төзек һәм эстетик яктан ухоженными булырга тиеш.

Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары хужалары аларның тиешле торышын күзәтеп торырга, аларны вакытында ремонтларга һәм тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру урыннарын җыештырырга тиеш.

2.9.3. Рәхсәт ителми куллану тышкы реклама һәм мәгълүмат белән испорченным сурәте яки башка сурәтләре.

Реклама конструкциясендәгә мәгълүматны бетергәндә реклама кыры баннер тукумасы якты тоннар белән алмаштырылырга тиеш.

Автотранспортны газоннарга илтүче реклама конструкцияләрендә сурәтләрне (плакатлар) алыштыру тыела.

Биналарда, корылмаларда, җир кишәрлекләрендә аларны урнаштырганда реклама конструкцияләре һәм тышкы мәгълүмат чаралары бинаның, корылмаларның архитектурасына туры килергә тиеш һәм җирлекнең, майданнарның, биналарның, төзелмәләренең һәм корылмаларның бердәм архитектур-сәнгати йөзен бозмаска тиеш.

Билгеләнгән бушлыклардан һәм режимлы табличкалардан тыш, реклама конструкцияләре, тышкы мәгълүмат чаралары вәкаләтле орган белән килештерелгән килешү, рәхсәт нигезендә урнаштырыла, эчтәлегә кулланыла һәм аның нигезендә тулысынча кулланыла.

Тышкы реклама һәм мәгълүматны аларга реклама яки мәгълүмати хәбәр урнаштырмыйча урнаштыру чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү, мәгълүмат кырына зыян китерү, шулай ук тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны полиэтилен пленка һәм башка материаллар белән каплау рәхсәт ителми.

4.4. Реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын монтажлаганнан (демонтаждан) соң реклама конструкцияләре һәм (яки) тышкы мәгълүмат чаралары хужасы бозылган төзекләндерүне, урнаштыру урыннарын, шул исәптән электр җиһазларын, өч тәүлек эчендә торгызуны гамәлгә ашырырга тиеш.

2.9.5. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын тиешенчә тотмаган, җир кишәрлеген җыештырган һәм санитар тәртіптә тоту, аларны урнаштыру (монтажлау) һәм демонтаж өчен тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары хужалары жаваплы.

2.9.6. Кибетләр, жәмәгать туклануы предприятияләре, көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм мәдәни-тамаша предприятияләре өчен яктылык элмәүләре һәм реклама урнаштыру Башкарма комитет органнары белән килештерелгән күрсәтмәләр һәм эскизлар буенча башкарыла.

2.9.7. Дөньяви реклама һәм элмә такталардан файдаланучы предприятиеләр аларны көн саен караңгы төшкөч керткәргә һәм янган газосвет торбаларын һәм электролампларын вакытында алмаштыруны тәэмин итәргә тиеш.

Шәһәр пассажир транспортының биналарында, койма, тукталышларында, яктырту баганаларында, агачларда нинди дә булса игъланнар һәм башка мәгълүмати хәбәрләргә ябыштыру һәм урнаштыру тыела.

2.9.8. Үз белдеге белән урнаштырылган реклама яки башка игъланнар, барлык объектларның (биналарның һәм корылмаларның фасадлары, кибетләргә, тышкы яктырту баганалары һәм т.д.) исемлекләрен һәм сурәтләргә бетерү буенча эшләргә оештыру, нинди ведомство булуга карамастан, торак предприятиеләренә, шулай ук әлеге объектларның милекчеләренә яки арендаторларына йөкләнә.

2.9.9. Милекчеләр, арендаторлар башка биналар, корылмалар, төзелгән биналар, киосклар, павильоннар, реклама конструкцияләре, тышкы мәгълүмат чаралары һәм тиешле бурычлар йөкләнгән башка затлар хокукка ия булырга тиеш, :

- әгәр мондый элмә, тышкы мәгълүмат, реклама эксплуатацияләнмәсә, зыян күрүчегә (арендатор (субарендатор) һәм башка очракларга ия булса, тышкы мәгълүматны, реклама урнаштыру чарасын демонтажлау.

-фасадларда афишаларны, игъланнар, плакатлар һәм башка мәгълүмати-басма продукцияне, ут-техник җайланмаларны, тәрәзәләргә (шул исәптән тәрәзә чокырының эчке ягында), калган ишекләрдәге (шул исәптән эчке яктан: тышкы якка авышкан ишек өсләгенә, пыяласы куелмаган ишекләргә (тышкы якка) кулланылган максатларында урнаштыру, файдалануга юл куймаска;

- тәртип таблицаларында тыш, реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруны, урнаштыруны, монтаждауны, карап тотуны, эксплуатацияләүне, бинаның стенасы, элементлары өсләгенә, яшерен металл каркас кулланылган гына рәхсәт итмәскә.

2.9.10. Дөньяви реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат, элмә такталарын кулланып торган предприятиеләр көн саен аларны тәүлеккә караңгы вакыты җиткәч керткәргә һәм янган газосвет трубкаларын һәм электролампларын һәм башка электр-техник җайланмаларны алмаштыруны тәэмин итәргә тиеш.

2.9.11. Яшел Үзән муниципаль районы Советы карары белән расланган «Яшел Үзән муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турында Нигезләмә» таләпләрен бозып тышкы мәгълүмат чараларын, реклама конструкцияләргә урнаштыру, эксплуатацияләү, карап тоту рәхсәт ителми.

2.9.12. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын кысыклаганда корылмаларга һәм корылмаларга зыян китерү, шулай ук аларның бөтенлеген, ныклыгын һәм тотрыклылыгын киметү рәхсәт ителми.

2.9.13. Шулай ук биналар фасадларында, корылмаларның тышкы стеналарында һәм киоскларда, коймаларда, павильоннарда, яктырту баганаларында, реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат чараларында, авылларда һәм асфальтта һәм башка шундый максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда язмалар һәм сурәтләргә, граффити (урнаштыру ысулына карамастан) урнаштыру тыела.

Реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат чаралары булырга тиеш техник яктан исправными һәм эстетикски ухоженными. Хужалары реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат чаралары тиеш күзәтеп торырга, аларны тиешле торышы, җитештерергә, аларны ремонтлау.

2.9.14. Рәхсәт ителми кулланып реклама конструкцияләргә һәм тышкы мәгълүмат чаралары белән испорченным сурәткә яки башка сурәтләргә.

Реклама конструкциясендәгә мәгълүматны бетергәндә реклама кыры баннер тукумасы якты тоннар белән алмаштырылырга тиеш.

2.10. Сыйфатсыз стационар булмаган корылмалар

2.1. Алар-ваклар сату, көнүзгә хезмәт күрсәтү һәм туклану объектлары, тукталыш павильоннары, жир өсте бөдрәф кабиналары, бокс гаражлар, башка төрле дәрәжәдәгә объектлар. Корылмаларның бизәкләү материаллары санитар-гигиена таләпләренә, янган куркынычсызлыгы нормаларына, жирлек дизайны һәм яктырту таләпләренә, жирлек мохитенә характерына һәм озак вакытка эксплуатацияләү шартларына җавап бирергә тиеш. Шул остеклении витрин кулланырга кирәк безосколочные, ударостойкие материаллар, куркынычсыз упрочняющие многослойные пленочные катламнары, поликарбонатные пыяла. Мини-маркетларны, мини-базларны, сәүдә рәтләргә проектлаганда тиз төзелә торган модульле комплексларны кулланырга кирәк.

2.1.2. Муниципаль берәмлек территориясендә некапиталь, стационар булмаган корылмаларны урнаштыру һәм эксплуатацияләү муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органнары белән төзекләндерү проекты (тышкы бизәлешнең эскиз проекты) нигезендә гамәлгә ашырыла һәм жәяүлеләр хәрәкәтенә комачауламаска, янгынга каршы таләпләрне бозмаска, алар урнашкан территорияне һәм бүлмәләренә инсоляцияләү шартларын, торак пункт мохитен начарайтырга һәм территорияне һәм төзелешләрне төзекләндергә тиеш. Теркәлгән мәдәни мирас (табигать) һәйкәлләренең саклау зоналары чикләрендә һәм жирле әһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать территорияләре зоналарында корылмаларны урнаштырганда Корылмалар параметрлары (биеклеге, Киңлеге, Озынлыгы) функциональ билгеләнеше һәм аларны урнаштыруның башка шартлары һәйкәлләренә саклау, табигатьтән файдалану һәм әйләнә-тирә мохитне саклау буенча вәкаләтле органнар белән килештерелгә тиеш.

2.1.1. Вестибюль козырьлары, биналар аркаларында, газоннарында, майданчыкларда (балалар, ял итү, спорт, транспорт стоянкаларында), шәһәр пассажир транспортының утырту майданчыкларында, янгыр сулары, су үткөрү һәм канализация челтәрләренең, торбаүткәргечләрнең сак зонасында, шулай ук тукталыш павильоннарыннан 10 м якына, 25 м - вентиляция шахтадан, 20 м - торак урыннар тәрәзәләреннән, сәүдә предприятиеләренең витриналары каршында, 3 м – агачның

2.1.2. «Пик» сәгатенә ике юнәлештә жәяүлеләр хәрәкәтенә фактик интенсивлыгы 700 пештан артмаган очракта, 4,5 м дан артык (шәһәр әһәмиятендәге урамнар) һәм 3 м дан артык (район һәм жирле әһәмияттәге урамнар) тротуарларда корылмалар урнаштыру мөмкин./Фәрит Мөхәммәтшин: "Телебез яшәсә, без дә яшәрбез!"

2.3. Ваклап сату, көнкүреш хезмәтә күрсәтү һәм туклану предприятиеләре корылмаларын жәяүлеләр зоналары территорияләрендә, паркларда, торак пункт бакчаларында урнаштырырга тәкъдим ителә. Корылмалар каты өслек төрләренә билгеләнергә, яктырту жиһазлары, чүп - чар өчен кече контейнерлар, туклану корылмалары-бәдрәф кабиналары белән жиһазландырылырга тиеш (200 м майданлы жәмәгать бәдрәфләре булмаганда).

1.1.2. Тукталыш павильоннары урнаштыру урыннарда жир өсте пассажир транспорты тукталышларын күз алдында тотарга. Павильонны урнаштыру өчен 2,0 x 5,0 м һәм аннан да күбрәк үлчәмле каты өслекле майданчыкны күз алдында тотарга. Машиналар йөрү өлеше кырыннан якындагы павильонның конструкциясенә кадәр ераклыкны кимендә 3,0 м, павильонның Ян конструкцияләреннән алып агач күәсәсенә кадәр ераклыкны компактлы куянлы агачлар өчен кимендә 2,0 м билгеләргә кирәк. Тукталыш пунктларын проектлаганда һәм тукталыш майданчыклары коймаларын урнаштырганда тиешле ГОСТ һәм СНиП белән эш итәргә кирәк.

2.1.2. Бәдрәф кабиналарын мәжбүри урнаштыру жәмәгать бәдрәфләренең үткөрүчәнлек мөмкинлеге булмаган яисә житәрлек булмаган очракта торак пункт территорияләрендә актив йөрүне күздә тотарга кирәк: массакүләм чаралар үткөрү урыннарында, эре сәүдә һәм хезмәт күрсәтү объектларында, рекреация объектлары территориясендә (паркларда, бакчаларында), жирлекләрнең АЗС урнаштыру урыннарында, автостоянкаларда, шулай ук сәүдә һәм туклану биналарында. Бәдрәф кабиналарын йорт яны территориясендә урнаштыру рөхсәт ителми, шул ук вакытта торак һәм жәмәгать биналарына кадәр ераклык 20 метрдан да ким булмаска тиеш. Бәдрәф кабиналарын эксплуатацияләгәннән соң территорияне башта төзекләндерүне торгызырга кирәк.

2.11. Биналар, төзелмәләренә һәм корылмаларны рәсмиләштерү һәм жиһазлау

2.11.1. Бина жиһазларын проектлаштыру һәм эксплуатацияләү бинаның проект колернасы паспорты (фасадларны төсле хәл итү) һәм муниципаль берәмлекнең вәкаләтле органнары белән килештерелгән Корылмалар нигезендә гамәлгә ашырыла, үз эченә түбәндәгеләр керә: диварларның тышкы өслеген тезористик хәл итү, түбә бизәү, бинаның конструктив элементлары жиһазларының кайбер мәсьәләләре (керү төркемнәре, крыльцо, цоколи һ. б.), антенна, су Көнчыгыш торбалары, отмоствалар, йорт билгеләре, саклагыч челтәрләр һәм т .п .п. Бинаны, керү группасын эксплуатацияләү рөхсәтеннән башка рөхсәт ителми.

2.11.2. Биналарның һәм корылмаларның колористик чишелешен муниципаль берәмлек урамнары һәм территорияләре төзелешенең гомуми төсле хәл итү концепциясен исәпкә алып проектларга кирәк.

2.11.2.1. Көймәләр һәм балконнар остекления, рамнарны алыштыру, торак пунктларның тарихи үзкәләрендә диварларны буяу шәһәр төзелеше регламенты составында урнаштыру мөмкинлеге.

2.11.2.2. Торак пунктның магистраль урамнары буйлап урнашкан биналарда тышкы кондиционерлар һәм антенналар-«тәлинка» урнаштыру ишегалды фасадларын күз алдында тота.

2.11.3. Жирлек биналарында һәм корылмаларында Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә түбәндәге йорт билгеләре, табличкалар мәжбүри рәвештә урнаштырылырга тиеш: урамның, майданы, проспектының исеме күрсәткече, йорт һәм корпусның номеры күрсәткече, подъезд һәм фатирларның номеры күрсәткече, инвалидларның үтемләгән халыкара символы, флагы төшерүчеләр, истәлекле такталар, полигонометрик билге, янгындан гидрантының күрсәткече, грунт геодезик билгеләр күрсәткече, магистраль камералары һәм суүткәргеч челтәр коелары күрсәткечләре, жирлек канализациясенә

канализация күрсәткече, жир асты газүткәргеч корылмаларының күрсәткече. Конкрет бинада йорт билгеләре составы һәм аларны урнаштыру шартлары биналарның урам-юл чептәренә бәйлә функциональ билгеләнеше һәм урыннары белән билгеләнә.

Жирлек биналары, корылмалары һәм торак йортлары Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә урам күрсәткечләре белән жиһазландырылырга тиеш.

2 бүлек. Биналардан һәм корылмалардан өске су бүлүне тәэмин итү өчен алар периметры буенча ышанычлы гидроизоляцияле отмоствалар урнаштыруны күздә тотарга. Отмостваның уклонын бинадан читкә кимендә 10 промилле кабул итәргә. Бина һәм корылмалар өчен отмоствалар киңлеге - 0,8 - 1,2 м, катлаулы геологик шартларда (карстлы грунтлар) - 1,5-3 м. бина жәяүлеләр коммуникациясенә кушылган очракта, отмостваның ролен гадәттә каты өслекле тротуар башкара.

2.11.5. Оештырганда су белән скатные түбәләр аша водосточные торбалар:

- бина стеналарында торбалар урнаштырганда фасадлар пластикасын бозмаска, ялган кушылмаларның герметиклыгын тәэмин итәргә һәм су агымының исәп-хисап күләмнәреннән чыгып, кирәкле үткөрү мөмкинлеген тәэмин итәргә;

- 200 мм дан артык торбадан чыга торган судагы ирекле рәвештә егылу биеклегенә юл куймаска;

- урыннарда торбадан төп жәяүле коммуникацияләренә су агымын киредән ким булмаган каты катлам булуын, яки бу Кагыйдәләренең 2.1.14 пункты нигезендә ябылган яки ябылган рәшәткәләр белән капланган лотоклар урнаштыруны күздә тотарга);

- күздә тотарга дренаж урнаштыру урыннарында су стока берсе труба бу газон яки башка йомшак төрләрен каплау.

2.11.6. Торак, сәүдә һәм жәмәгать билгеләнешендәге биналарның керү төркемнәре яктырту жиһазлары, элмә такталары (козыряк), өслекләргә сопряжения элементлары (баскычлар һәм ТМП.), инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче халык төркемнәре (пандуслар, перила) һәм башка кирәкле элементлар белән жиһазландырылырга тиеш.

2.11.6.1. Керү төркемнәре булганда каты өслекле майданчыклар һәм яшелләндерү буенча төрле кабул итүләр булырга тиеш. Керү урыннарында майданчыкларны оештыру участок территориясе чикләрендә дә, килешү нигезендә урнаштырылган һәм эксплуатацияләнгән торган жирлекнең ижтимагый территорияләрендә дә каралырга мөмкин.

2.11.6.2. Жиңгел транспортны вакытлыча парклау өчен керү төркемнәре каршындагы майданның бер өлешен куллануны рөхсәт итәргә, шул ук вакытта жәяүлеләр агымын үткөрү өчен кирәкле узу киңлеге тәэмин ителсә, бу исәп-хисап (әлеге кагыйдәгә 3 нче кушымта) белән расланарга тиеш. Бу очракта аеручы элементлар (стационар яки күчмә коймалар), контейнер яшелләндерүне күздә тотарга кирәк.

2.11.6.3. В случае размещения входных групп в зоне тротуаров улично-дорожной сети с минимальной нормативной шириной тротуара элементы входной группы (ступени, пандусы, крыльцо, озеленение) выносятся на прилегающий тротуар не более чем на 0,5 м.

2.11.7. Для защиты пешеходов и выступающих стеклянных витрин от падения снежного настила и сосулек с края крыши, а также для предотвращения образования сосулек следует применять обогревающий электрический контур по внешнему периметру крыши.

2.11.8. Входные двери в техническое подполье, подвалы, чердаки, крыши зданий и строений должны быть закрыты на замок.

2.11.9. Витрины магазинов, организаций общественного питания и бытового обслуживания населения должны оборудоваться устройствами освещения.

Освещение витрин в обязательном порядке должно производиться ежедневно с наступлением темного времени суток.

2.11.10. Входы, цоколи, витражи зданий, строений и сооружений, витрины, иллюминации, вывески, объекты внешней рекламы и информации, телевизионные антенные устройства, малые архитектурные формы, а также киоски, павильоны и лотки и пр., должны содержаться в чистоте и исправном состоянии, очищаться, ремонтироваться, мыться.

Пришедшие в негодность, поврежденные, а также требующие ремонта входные группы, лестницы, ступени, поручни, пандусы, витражи зданий и строений, витрины, иллюминации, вывески, объекты внешней рекламы и информации, телевизионные антенные устройства, а также их конструктивные элементы, малые архитектурные формы, киоски, павильоны и лотки и пр., с целью их безопасной эксплуатации должны заменяться или ремонтироваться.

2.11.11. При входных группах следует предусматривать площадки с твердыми видами покрытия и различными приемами озеленения. Организация площадок при входах может быть предусмотрена как в

границах территории участка, так и на прилегающих к входным группам общественных территориях поселения, размещенных и эксплуатируемых на основании договора, проекта благоустройства.

2.11.12. Запрещается:

- размещение входной группы в многоквартирном доме без получения согласия собственников помещений в многоквартирном доме;
- использование балкона для устройства входной группы без получения согласия собственников жилого помещения;
- самовольное размещение входных групп нежилых помещений, расположенных в многоквартирных домах, без согласования с уполномоченным органом.

2.12. Площадки

2.12.1. На территории поселения рекомендуется проектировать следующие виды площадок: для игр детей, отдыха взрослых, занятий спортом, установки мусоросборников, выгула и дрессировки собак, стоянок автомобилей. Размещение площадок в границах охранных зон зарегистрированных памятников культурного наследия и зон особо охраняемых природных территорий местного значения должны быть согласованы с уполномоченными органами охраны памятников, природопользования и охраны окружающей среды.

Детские площадки

2.12.2. Детские площадки предназначены для игр и активного отдыха детей разных возрастов: преддошкольного (до 3 лет), дошкольного (до 7 лет), младшего и среднего школьного возраста (7 - 12 лет). Площадки могут быть организованы в виде отдельных площадок для разных возрастных групп или как комплексные игровые площадки с зонированием по возрастным интересам. Для детей и подростков (12 - 16 лет) рекомендуется организация спортивно-игровых комплексов (микро-скалодромы, велодромы и т.п.) и оборудование специальных мест для катания на самокатах, роликовых досках и коньках.

2.12.3. Расстояние от окон жилых домов и общественных зданий до границ детских площадок дошкольного возраста принимать не менее 10 м, младшего и среднего школьного возраста - не менее 20 м, комплексных игровых площадок - не менее 40 м, спортивно-игровых комплексов - не менее 100 м. Детские площадки для дошкольного и преддошкольного возраста рекомендуется размещать на участке жилой застройки, площадки для младшего и среднего школьного возраста, комплексные игровые площадки рекомендуется размещать на озелененных территориях группы или микрорайона, спортивно-игровые комплексы и места для катания - в парках жилого района.

2.12.4. Площадки для игр детей на территориях жилого назначения проектировать из расчета 0,5 - 0,7 кв. м на 1 жителя. Размеры и условия размещения площадок рекомендуется проектировать в зависимости от возрастных групп детей и места размещения жилой застройки в поселении.

2.12.4.1. Площадки детей преддошкольного возраста могут иметь незначительные размеры (50 - 75 кв. м), размещаться отдельно или совмещаться с площадками для тихого отдыха взрослых - в этом случае общую площадь площадки рекомендуется устанавливать не менее 80 кв. м.

2.12.4.2. Оптимальный размер игровых площадок рекомендуется устанавливать для детей дошкольного возраста - 70 - 150 кв. м, школьного возраста - 100 - 300 кв. м, комплексных игровых площадок - 900 - 1600 кв. м. При этом возможно объединение площадок дошкольного возраста с площадками отдыха взрослых (размер площадки - не менее 150 кв. м). Соседствующие детские и взрослые площадки рекомендуется разделять густыми зелеными посадками и (или) декоративными стенками.

2.12.4.3. В условиях исторической или высокоплотной застройки размеры площадок могут приниматься в зависимости от имеющихся территориальных возможностей с компенсацией нормативных показателей на прилегающих территориях муниципального образования или в составе застройки согласно пункту 4.3.4 настоящих Правил.

2.12.5. Детские площадки должны быть изолированы ограждением от транзитного пешеходного движения, проездов, разворотных площадок, гостевых стоянок, площадок для установки мусоросборников, участков постоянного и временного хранения автотранспортных средств. Подходы к детским площадкам не следует организовывать с проездов и улиц. При условии изоляции детских площадок зелеными насаждениями (деревья, кустарники) минимальное расстояние от границ детских площадок до гостевых стоянок и участков постоянного и временного хранения автотранспортных средств принимать согласно СанПиН, площадок

мусоросборников – от 20 м. до 100м., отстойно-разворотных площадок на конечных остановках маршрутов городского пассажирского транспорта - не менее 50 м.

2.12.6. При реконструкции детских площадок во избежание травматизма предотвращать наличие на территории площадки выступающих корней или нависающих низких веток, остатков старого, срезанного оборудования (стойки, фундаменты), находящихся над поверхностью земли, незаглубленных в землю металлических перемычек (как правило, у турников и качелей). При реконструкции прилегающих территорий детские площадки следует изолировать от мест ведения работ и складирования строительных материалов.

2.12.7. Обязательный перечень элементов благоустройства территории на детской площадке включает: мягкие виды покрытия, элементы сопряжения поверхности площадки с газоном, озеленение, игровое оборудование, скамьи и урны, осветительное оборудование.

2.12.7.1. Мягкие виды покрытия (песчаное, уплотненное песчаное на грунтовом основании или гравийной крошке, мягкое резиновое или мягкое синтетическое) предусматривать на детской площадке в местах расположения игрового оборудования и других, связанных с возможностью падения детей. Места установки скамеек рекомендуется оборудовать твердыми видами покрытия или фундаментом согласно пункту 2.6.4.1 настоящих Правил. При травяном покрытии площадок предусматривать пешеходные дорожки к оборудованию с твердым, мягким или комбинированным видами покрытия.

2.12.7.2. Для сопряжения поверхностей площадки и газона применять садовые бортовые камни со скошенными или закругленными краями.

2.12.7.3. Детские площадки озеленять посадками деревьев и кустарника, с учетом их инсоляции в течение 5 часов светового дня. Деревья с восточной и северной стороны площадки должны высаживаться не ближе 3-х м, а с южной и западной - не ближе 1 м от края площадки до оси дерева. На площадках дошкольного возраста не допускается применение видов растений с колючками. На всех видах детских площадок не допускается применение растений с ядовитыми плодами.

2.12.7.4. Размещение игрового оборудования проектировать с учетом нормативных параметров безопасности, представленных в таблице 14 Приложение №2 к настоящим Правилам. Площадки спортивно-игровых комплексов рекомендуется оборудовать стендом с правилами поведения на площадке и пользования спортивно-игровым оборудованием.

2.12.7.5. Осветительное оборудование должно функционировать в режиме освещения территории, на которой расположена площадка. Не допускается размещение осветительного оборудования на высоте менее 2,5 м.

Площадки отдыха

2.12.8. Площадки отдыха предназначены для тихого отдыха и настольных игр взрослого населения, их следует размещать на участках жилой застройки, на озелененных территориях жилой группы и микрорайона, в парках и лесопарках. Площадки отдыха рекомендуется устанавливать проходными, примыкать к проездам, посадочным площадкам остановок, разворотным площадкам - между ними и площадкой отдыха необходимо предусматривать полосу озеленения (кустарник, деревья) не менее 3 м. Расстояние от границы площадки отдыха до мест хранения автомобилей следует принимать согласно СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200, отстойно-разворотных площадок на конечных остановках маршрутов городского пассажирского транспорта - не менее 50 м. Расстояние от окон жилых домов до границ площадок тихого отдыха следует устанавливать не менее 10 м, площадок шумных настольных игр - не менее 25 м.

2.12.9. Площадки отдыха на жилых территориях следует проектировать из расчета 0,1 - 0,2 кв. м на жителя. Оптимальный размер площадки 50 - 100 кв. м, минимальный размер площадки отдыха - не менее 15 - 20 кв. м. Допускается совмещение площадок тихого отдыха с детскими площадками согласно пункту 2.12.4.1 настоящих Правил. Не рекомендуется объединение тихого отдыха и шумных настольных игр на одной площадке. На территориях парков рекомендуется организация площадок-лужаек для отдыха на траве.

2.12.10. Обязательный перечень элементов благоустройства на площадке отдыха обычно включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхности площадки с газоном, озеленение, скамьи для отдыха, скамьи и столы, урны (как минимум, по одной у каждой скамьи), осветительное оборудование.

2.12.10.1. Покрытие площадки необходимо проектировать в виде плиточного мощения. При совмещении площадок отдыха и детских площадок не рекомендуется допускать устройство твердых видов покрытия в зоне детских игр.

2.12.10.2. Необходимо применять периметральное озеленение, одиночные посадки деревьев и кустарников, цветники, вертикальное и мобильное озеленение. Площадки-лужайки должны быть окружены группами деревьев и кустарников, покрытие - из устойчивых к вытаптыванию видов трав. Инсоляцию и затенение площадок отдыха рекомендуется обеспечивать согласно пункту 2.12.7.3 настоящих Правил. Не допускается применение растений с ядовитыми плодами.

2.12.10.3. Функционирование осветительного оборудования необходимо обеспечивать в режиме освещения территории, на которой расположена площадка.

2.12.10.4. Минимальный размер площадки с установкой одного стола со скамьями для настольных игр рекомендуется устанавливать в пределах 12 - 15 кв. м.

Спортивные площадки

2.12.11. Спортивные площадки, предназначены для занятий физкультурой и спортом всех возрастных групп населения, их необходимо проектировать в составе территорий жилого и рекреационного назначения, участков спортивных сооружений, участков общеобразовательных школ. Проектирование спортивных площадок рекомендуется вести в зависимости от вида специализации площадки. Расстояние от границы площадки до мест хранения легковых автомобилей следует принимать согласно СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200.

2.12.12. Размещение и проектирование благоустройства спортивного ядра на территории участков общеобразовательных школ рекомендуется вести с учетом обслуживания населения прилегающей жилой застройки. Минимальное расстояние от границ спортплощадок до окон жилых домов рекомендуется принимать от 20 до 40 м в зависимости от шумовых характеристик площадки. Комплексные физкультурно-спортивные площадки для детей дошкольного возраста (на 75 детей) рекомендуется устанавливать площадью не менее 150 кв. м, школьного возраста (100 детей) - не менее 250 кв. м.

2.12.13. Как правило, обязательный перечень элементов благоустройства территории на спортивной площадке включает: мягкие или газонные виды покрытия, спортивное оборудование. Рекомендуется озеленение и ограждение площадки.

2.12.13.1. Озеленение необходимо размещать по периметру площадки, высаживая быстрорастущие деревья на расстоянии от края площадки не менее 2 м. Не рекомендуется применять деревья и кустарники, имеющие блестящие листья, дающие большое количество летящих семян, обильно плодоносящих и рано сбрасывающих листву. Для ограждения площадки возможно применять вертикальное озеленение.

2.12.13.2. Площадки необходимо оборудовать сетчатым ограждением высотой 2,5 - 3 м, а в местах примыкания спортивных площадок друг к другу - высотой не менее 1,2 м.

Площадки для установки мусоросборников

2.12.14. Площадки для установки мусоросборников, - специально оборудованные места, предназначенные для сбора твердых бытовых отходов (ТБО), крупногабаритных отходов и других видов отходов. Наличие таких площадок предусматривать в составе территорий и участков любого функционального назначения, где могут накапливаться ТБО и другие отходы.

2.12.14.1. Юридические лица, индивидуальные предприниматели, частные домовладельцы, садовые товарищества и иные хозяйствующие субъекты, осуществляющие свою деятельность на территории поселения, обеспечивают:

- сбор твердых бытовых отходов производить в контейнеры, размещенные на специально оборудованных площадках ТБО (ТКО). При отсутствии на территории правообладателя контейнерной площадки ТБО (ТКО), правообладатель рекомендуется заключить договор с исполнителем (имеющим или обслуживающим контейнерную площадку) на предоставление, уборку, техническое содержание контейнерной площадки и контейнера ТБО (ТКО);

- содержание в технически исправном состоянии контейнерную площадку и контейнера ТБО (ТКО), красить и наносить маркировку с указанием реквизитов владельца, подрядной организации, вывозящей ТБО (ТКО), а также наносить график вывоза мусора;

- обеспечить свободный проезд к площадкам с контейнерами.

Вывоз жидких, коммунальных, строительных, отходов производства и потребления и пр. из жилых домов, организаций торговли и общественного питания, культуры, детских и лечебных, организаций, предприятий, строительных площадок, дачных, гаражных обществ, и других заведений рекомендуется осуществлять указанным организациям и домовладельцам, а также иным производителям отходов производства и потребления на основании договоров со специализированными организациями или индивидуальными предпринимателями.

2.12.14.2. Лица, осуществляющие вывоз отходов, обязаны:

- своевременно осуществлять (в соответствии с договором) вывоз отходов и хозяйственно-фекальных стоков с территорий жилищного фонда, организаций, учреждений, предприятий, объединений и других территорий муниципального образования;
- составлять на каждую специализированную машину маршрутные графики со схемой движения и остановок;
- обеспечивать обязательное выполнение утвержденных маршрутных графиков, согласованных с заказчиком;
- вывозить твердые коммунальные отходы производства и потребления на специальные полигоны (санкционированные свалки), а сточные воды — на очистные станции. Транспортировка отходов производства и потребления осуществляется: способами, исключающими возможность их потери в процессе перевозки, предупреждающими создание аварийных ситуаций, причинение вреда окружающей среде и здоровью людей; специально оборудованными или приспособленными (с закрывающим кузов пологом) транспортными средствами;
- вывозить промышленные нетоксичные отходы, не подлежащие дальнейшей технологической переработке, на полигоны для промышленных отходов или с разрешения контролирующих и надзорных органов на свалки или полигоны твердых бытовых отходов;
- вывозить бытовые отходы с территорий жилищного фонда в период с 7 часов утра до 22 часов.

2.12.14.3. При временном хранении отходов в дворовых мусоросборниках (контейнерах) должна быть исключена возможность их загнивания и разложения. Срок хранения в холодное время года (при температуре —5 и ниже) должен быть не более трех суток при отсутствии переполнения контейнеров, в теплое время (при плюсовой температуре свыше +5) не более одних суток (ежедневный вывоз).

2.12.14.4. Для сбора жидких отходов в не канализованных домовладениях устанавливаются дворовые помойницы, которые должны иметь водонепроницаемый выгреб и наземную часть с крышкой и съемной решеткой для отделения твердых фракций. Наземная часть помойниц и дворовых уборных должна быть непроницаемой для грызунов. Не допускается накопление выгреба нечистотами выше 0,35 м до поверхности земли.

Дворовые уборные должны быть удалены от жилых зданий, детских учреждений, мест отдыха на расстояние не менее 20 метров и не более 100 метров, от колодцев на расстояние не менее 50 метров. Водонепроницаемый выгреб должен очищаться по мере его заполнения, но не реже одного раза в шесть месяцев. Помещения дворовых уборных должны содержаться в чистоте. Уборку их следует производить ежедневно. Не реже одного раза в неделю помещение необходимо промывать горячей водой с дезинфицирующими средствами.

2.12.14.5. Пищевые отходы разрешается собирать в специально предназначенные для этого сборники, маркированные надписью «пищевые отходы», при условии ежедневного вывоза, закрепленного договорами со специализированными откормочными хозяйствами. В случае отсутствия договоров со специализированными откормочными хозяйствами допускается сбор пищевых отходов вместе с твердыми бытовыми отходами. Временное хранение пищевых отходов в объектах торговли и общественного питания независимо от форм их собственности должно осуществляться только в охлаждаемых помещениях.

2.12.14.6. Металлические сборники отходов (контейнеры) в летний период необходимо промывать (при «несменяемой» системе не реже одного раза в 10 дней, при «сменяемой» — после опорожнения), деревянные сборники — дезинфицировать (после каждого опорожнения).

2.12.14.7. Ответственность за техническое и санитарное состояние контейнеров, контейнерных площадок, мусоропроводов, мусороприёмных камер, выгребных ям, чистоту и порядок вокруг них несут их владельцы.

Ответственность за установку, содержание, эксплуатацию контейнерных площадок, мест установки бункеров-накопителей на территории многоэтажной, придомовой территории и индивидуальной жилой застройки возлагается на организацию любой формы собственности, организационно-правовой формы, индивидуального предпринимателя, обслуживающих данный жилищный фонд.

Ответственность за содержание контейнерных площадок и мест установки бункеров-накопителей на остальных территориях, в том числе принадлежащих на правах собственности, владения и пользования, возлагается на лиц, за которыми закреплена данная территория или принадлежит им на праве собственности, владения и пользования.

2.12.15. Площадки следует размещать удаленными от окон жилых зданий, границ участков детских учреждений, мест отдыха на расстояние не менее, чем 20 м, на участках жилой застройки - не далее 100 м от входов, считая по пешеходным дорожкам от дальнего подъезда, при этом территория площадки должна примыкать к проездам, но не мешать проезду транспорта. При обособленном размещении площадки (вдали от проездов) предусматривать возможность удобного подъезда транспорта для очистки контейнеров и наличия разворотных площадок (12 м x 12 м). Рекомендуется проектировать размещение площадок вне зоны видимости с транзитных транспортных и пешеходных коммуникаций, в стороне от уличных фасадов зданий.

Территорию площадки рекомендуется располагать в зоне затенения (прилегающей застройкой, навесами или посадками зеленых насаждений).

Контейнерные площадки, контейнера и места установки бункеров-накопителей должны постоянно очищаться от бытового и крупногабаритного мусора, содержаться в чистоте и порядке, краситься и ремонтироваться. Контейнера и бункеры-накопители не подлежащие восстановительному ремонту должны быть заменены, удалены с мест установки.

Контейнеры и бункеры-накопители на территории предприятий, организаций, жилой застройки и т.д, должны быть в технически исправном состоянии, покрашены и иметь маркировку с указанием реквизитов владельца, подрядной организации, вывозящей твердые бытовые отходы, времени вывоза отходов.

2.12.16. Размер площадки на один контейнер принимать - 2 - 3 кв. м. Между контейнером и краем площадки размер прохода устанавливать не менее 1,0 м, между контейнерами - не менее 0,35 м. На территории жилого назначения площадки проектировать из расчета 0,03 кв. м на 1 жителя или 1 площадка на 6 - 8 подъездов жилых домов, имеющих мусоропроводы; если подъездов меньше - одну площадку при каждом доме.

2.12.17. Обязательный перечень элементов благоустройства территории на площадке для установки мусоросборников включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхности площадки с прилегающими территориями, контейнеры для сбора ТБО, осветительное оборудование. Рекомендуется проектировать озеленение площадки. На контейнерной площадке должен быть размещен график вывоза мусора с указанием

наименования и контактных телефонов вывозящей мусор организации.

2.12.17.1. Покрытие площадки следует устанавливать аналогичным покрытием транспортных проездов. Уклон покрытия площадки устанавливать составляющим 5 - 10% в сторону проезжей части, чтобы не допускать застаивания воды и скатывания контейнера.

2.12.17.2. Сопряжение площадки с прилегающим проездом, как правило, осуществляется в одном уровне, без укладки бордюрного камня, с газоном - садовым бортом или декоративной стенкой высотой 1,0 - 1,2 м.

2.12.17.3. Функционирование осветительного оборудования устанавливать в режиме освещения прилегающей территории с высотой опор - не менее 3 м.

2.12.17.4. Озеленение рекомендуется производить деревьями с высокой степенью фитонцидности, густой и плотной кроной. Высоту свободного пространства над уровнем покрытия площадки до кроны рекомендуется предусматривать не менее 3,0 м. Допускается для визуальной изоляции площадок применение декоративных стенок, трельяжей или периметральной живой изгороди в виде высоких кустарников без плодов и ягод.

Этләр өчен мәйданчыклар

2.12.18. Этләрне йөртү өчен мәйданчыклар микрорайоннан һәм торак районның гомуми файдалану территорияләрендә, Яшел утыртмалардан буш урыннар, 1 нче сыйныф магистральләренең техник зоналарында, 110 кВттан артык көчәнеше электр тапшыру линияләре астында, беренче һәм икенче поясларның су белән тәэмин итү чыганаclarының санитар зонасыннан читтә урнаштырырга киңәш ителә. Мәйданчыкны табигый комплекс территорияләрендә урнаштыру табигатьтән файдалану һәм әйләнә-тирә мохитне саклау органнары белән килештерергә киңәш ителә.

2.12.19. Торак билгеләнешендәге территорияләрдә урнашкан этләрне урамда йөртү өчен мәйданчыклар күләме 400 - 600 кв.м, башка территорияләрдә 800 кв. м. га кадәр кабул итәргә киңәш ителә, гамәлдәге төзелеш шартларында, территорияләрдә мөмкинлекләрдән чыгып, мәйданчыкларның киметелгән күләмен кабул итәргә мөмкин. Мәйданчыкларның үтемлелеген 400дән артык түгел. территориядә һәм тыгыз торак төзелеше булган микрорайоннарда 600 м дан да артмаска киңәш ителә. Мәйдан чигеннән торак һәм жәмәгать биналары тәрәзәләренә кадәр ераклык 25 метрдан да ким түгел, ө балалар учреждениеләре, мәктәпләр, балалар, спорт мәйданчыклары, ял мәйданчыклары участкаларына кадәр - 40 метрдан да ким түгел.

2.12.20. Этләрне урамда йөртү өчен мәйданчык территориясендә төзекләндерү элементлары исемлеген төрле каплау, коймалар, эскәмияләр (ким дигәндә), урналар (ким дигәндә), яктырту һәм мөгълүмати жайланмалар үз эченә ала. Тәкъдим ителә предусматривать периметральное яшелләндерү.

2.12.20.1. Этләрне урамда йөртү өчен билгеләнгән мәйданның бер өлешен каплау өчен, хайваннарның азыгын жәрәхәтләнәдерми торган яхшы дренаж тәэмин итүче тигез өслекне (газон, Комлы, комлы-жир), шулай ук даими жыештыру һәм яңарту өчен уңайлы булуны күздә тотарга киңәш ителә. Мәйданы поверхностей өчен билгеләнгән хужалары эт, киңәш ителә проектировать белән твердым яки комбинированным Төре каплау (плитка, утопленная бу газон һәм башкалар). Мәйданга якын килү каты өслек белән жиһазландырылырга тәкъдим ителә.

2.12.20.2. Шул ук вакытта элементлар һәм коймалар секцияләре арасындагы ераклык, аның түбән ягы һәм жире арасында хайваннар өчен мәйданчыктан чыгып китәргә яки үзенә травма ясарга мөмкинлек бирмәвен исәпкә алырга киңәш ителә.

2.12.20.3. Мәйданчык территориясендә мәйданчыктан файдалану кагыйдәләре белән мәгълүмати стендны карарга киңәш ителә.

2.12.20.4. Яшелләндерү тәкъдим ителә проектировать берсе периметральных плотных утырту Югары куаклар рәвешендә тере изгороди яки вертикаль яшелләндерү.

Этләр өчен мәйданчыклар дрессировки

2.12.21. Этләрне өйрәтү өчен мәйданчыклар торак һәм ижтимагый билгеләнештәге төзелешләрдән 50 метрдан да ким булмаган ераклыкта урнаштырырга киңәш ителә.

2.12.22. Этләрне дрессировкалау мәйданчыгында территорияне төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеген йомшак яки газон каплау, коймалар, эскәмияләр һәм урналар (мәйданчыкка кимендә 2 ел), мәгълүмат стенды, яктырту жиһазлары, махсус тренировкалар жиһазлары үз эченә ала.

2.12.22.1. Мәйданчыкны каплау малларның азыгын (газон, ком, ком-жир) түгел, шулай ук даими жыештыру һәм яңарту өчен уңайлы дренаж тәэмин итүче тигез өслеккә ия булуны күздә тотарга киңәш ителә.

2.12.22.2. Койма, кагыйдә буларак, 2,0 метрдан да ким булмаган биеклектәге койма (металл челтәр) күрсәтелергә тиеш.

2.12.22.3. Этләрне дрессировкалау өчен мәйданчыклар уку, күнегүләр, спорт кирәк-яраклары һәм корылмалар, яңгырдан элөп куелган, инвентарь, жиһазлар һәм ял итү өчен көнкүреш бинасы белән жиһазландырырга тәкъдим ителә.

Автостоянкалар мәйданчыклары

2.12.23. Муниципаль берәмлек территориясендә түбәндәге автостоянкаларны күз алдында тотарга кирәк: автомобильләренә, урамнарны (йөрү өлешендә парковка рәвешендә), әдәпсез («карманов» рәвешендә һәм машиналар йөрү өлешеннән чигенергә), кунак (торак төзелеше участогында), халык автомобильләрен саклау өчен (микрорайон, район), ьектлы (объект яки объектларның төркеменнән), башка (йөк, күчүче һ.б.).

2.12.24. Исәпкә алырга кирәк, дип ераклык цикләре автостоянски кадәр тәрәзәләр торак һәм ижтимагый биремнәр кабул ителә нигезендә СанПиН 2.2.1/2.1.1200. Приобъект автооянкалары мәйданчыкларында инвалидлар автомобильләре өлешен СНиП 35-01 нигезендә проектларга, киң катлам бүлекләгечләр булмаса, ике яки аннан да күбрәк урынны блокларга, ә бары тик үтә күрәнмәле сары тамгалар ярдәмендә генә.

2.12.25. Шәһәр пассажир транспорты тукталышлары зонасында автостоянкалар мәйданчыкларын урнаштыру рөхсәт ителми, автостоянкага керү урыннары оештыру ахырыннан 15 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.12.26. Автостоянкалар мәйданчыкларында территорияне төзекләндерү элементларын кирәкле урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен мәжбүри рәвештә каплау элементлары исемлеген, өслекләренә сопряжения элементлары, бүлү элементлары, яктырту һәм мәгълүмати жиһазлар үз эченә ала. Автомобильләренә озаклап саклау өчен мәйданчыклар асылмалы, боксларның жиңел үсентеләре, күзәтү эстакадалары белән жиһазландырылырга мөмкин.

2.12.26.1. Мәйданчыкларны каплатып, транспорт юлларының шундый ук капламасын проектларга тәкъдим ителә.

2.12.26.2. Юл хәрәкәте белән мәйданчыкның каплануына борт ташын салмыйча, газон белән бәйлә - өлеге Кагыйдәләренң 2.4.3 пункты нигезендә.

2.12.26.3. Мәйданчыкларда бүлү элементлары тамгалар (ак полосалар), яшелләндерелгән полосалар (газоннар), контейнер яшелләндерү рәвешендә башкарылырга мөмкин.

2.13. Жәяүлеләр коммуникацияләре

2.13.1. Жәяүлеләр коммуникацияләрен муниципаль берәмлек территориясендә жәяүлеләр өчен элемтә һәм хәрәкәт итү тәэмин итә. Жәяүлеләр коммуникациясенә тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар керә. Торак пункт территориясендә жәяүлеләр коммуникацияләрен проектлаганда транспорт коммуникацияләре белән кисешүнең минималь күләмен, жәяүлеләр коммуникацияләре системасының өзлексез эшләвен, инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәт итүләре өчен куркынычсыз, тоткарлыксыз һәм уңайсыз хәрәкәт итү мөмкинлеген

тәэмин итәргә кирәк. Жәяүлеләр коммуникацияләре системасында төп һәм икенче дәрәжәдәге жәяүлеләр элементәсе бүлеп бирү.

2.13.2. Жәяүлеләр коммуникацияләрен проектлаганда озын буйлы уклонны 60 промилле, поперечный уклон (берлекле яки двускатный) - оптималь 20 промилле, минималь - 5 промилле, максималь - 30 промилле кабул итәргә киңәш ителә. Инвалид коляскаларның хәрәкәт итүен исәпкә алып, жәяүлеләр коммуникацияләре клоннары артмаска киңәш ителә: озын - 50 промилле, поперечный - 20 промилле. 30-60 промилле тайпылышлары булган жәяүлеләр коммуникацияләрендә 100 м дан ким булмаган 5 м озынлыктагы горизонталь участоклар оештырырга киңәш ителә. Рельеф шартлары буенча югарыда күрсәтелгән уклоннарны тәэмин итеп булмый торган очрақларда баскычлар һәм пандуслар урнаштыруны күздә тотарга тәкъдим ителә.

2.13.3. Тротуарларны киңәйтү кирәк булган очрақта яқындагы төзелеш составында жәяүлеләр галереялары оештырырга мөмкин.

Төп жәяүлеләр коммуникацияләре

2.13.4. Төп жәяүлеләр коммуникацияләре торак, жәмәгать транспорты тукталышлары, мәдәни-көнкүреш хезмәтә күрсәтү учреждениеләре, рекреацион территорияләр белән элементәне, шулай ук жәмәгать зоналары һәм рекреация объектлары составында тарту корылмаларының төп пунктлары арасында элементәне тәэмин итә.

2.13.5. Төп жәяүлеләр коммуникацияләрен трассацияләү урамнар һәм юллар буенда (тротуарлар) яисә аларның бәйсез рәвештә башкарылырга мөмкин. Төп жәяүлеләр коммуникацияләренә киңлегә «пик» сәгатьләрендә жәяүлеләр хәрәкәтә интенсивлығына һәм әлегә кагыйдәгә 3 нче кушымта нигезендә бер хәрәкәт полосасының үткөрүчәнлегенә бәйлә рәвештә исәп тотарга. Тарту пунктлары арасында яки бу юнәлешкә почмак белән кыска юнәлешләр буенча жәяүлеләр коммуникацияләрен трассировкалау (рекреацион юллардан тыш) 30лап.°

2.13.6. Транспорт юллары белән төп жәяүлеләр коммуникацияләре кисешкән очрақта да бордюрлы пандуслар урнаштыру тәкъдим ителә. Жәяүлеләр коммуникацияләрендә баскычлар, пандуслар, күперләр урнаштырганда әлегә элементларның үткөрүчәнлек сәләтен тигезләп булдыруны тәэмин итәргә киңәш ителә. Автотранспорт чараларын тукталыш һәм кую өчен гамәлдәге жәяүлеләр коммуникацияләрен һәм алар янындагы газоннарны куллану рәхсәт ителми.

2.13.7. Шуны да күздә тотарга кирәк: төп жәяүлеләр коммуникацияләре буенда урнашкан биналар элементлары һәм техник жайланмалар юл киңлегә кимергә тиеш түгел, шулай ук юл өслегә тигез 2 м.төп жәяүлеләр коммуникацияләре киңлегә белән 1,5 м саен 30 м. аша хәрәкәт итү өчен киңлекләренә (разъезд майданчыкларын), инвалидларны каршы юнәлешләрдә кресло - коляскаларда хәрәкәт итүне тәэмин итү өчен, киңлекләренә (разъезд майданчыкларын) киметергә киңәш ителә.

2.13.8. Анда урнаштырылмаган стационар булмаган корылмалар, кагыйдә буларак, жәяүлеләр өлеше, корылманы урнаштыру өчен бүлеп бирелә торган участок киңлегә һәм килүчеләр һәм сатып алуучылар өчен билгеләнгән буфер зонасы киңлегә (0,75 м дан да ким түгел) тәшкил итә. Кресло-коляскаларда инвалидлар хәрәкәтә мөмкин булган участкаларда жәяүлеләр коммуникацияләре киңлегә 1,8 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.13.9. Рекреация объектлары составындагы төп жәяүлеләр коммуникацияләре 100 кеше/га артык кешегә, һәр 100 метрдан ким булмаган саен, эскәмияләр һәм урналар урнаштыру өчен майданчыклар белән жиһазландырырга тәкъдим ителә. Майданчык озынлығына, ким дигәндә, бер тапкыр, ике урна (чүп - чар өчен кече контейнерлар), шулай ук коляскалы инвалидлар өчен (эскәмия янында 85 см дан да ким булмаган буш киңлек) урнашуга исәп тотарга киңәш ителә.

2.13.10. Кагыйдә буларак, төп жәяүлеләр коммуникацияләре территориясендә Территорияне төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлегә түбәндәгене үз эченә ала: каты каплау төрләре, өслекләренә сопряжения элементлары, чүп-чар өчен урналар яки кече контейнерлар, яктырту жиһазлары, эскәмияләр (рекреация территориясендә).

2.13.10.1. Төп жәяүлеләр коммуникацияләрен каплау һәм конструкцияләренә карата таләпләренә аларны бөтенсез эксплуатацияләү мөмкинлегә белән, ә 2,25 м һәм аннан күбрәк булган очрақта махсус транспорт чараларын эпизодик яктан йөртү мөмкинлегә белән билгеләргә тәкъдим ителә. Киңәш ителә предусматривать мощение плиткой. Югары бровкаларда урнашкан жәяүлеләр коммуникацияләре киртәләрен соколлар һәм террас проектлау, әлегә Кагыйдәләренә 2.1.7 пункты нигезендә житештерергә.

2.13.10.2. Билгеле булмаган стационар булмаган корылмалар урнаштыру мөмкин.

Икенче дәрәжәдәге жәяүлеләр коммуникацияләре

2.13.11. Икенче дәрәжәдәге жәяүлеләр коммуникацияләре, кагыйдә буларак, территория чикләрендә төзелеш һәм төзекләндерү элементлары (мәйданчыклар) арасында, шулай ук рекреация объектлары (сквер, бульвар, парк, урман паркы) территориясендә хәрәкәт итүне тәмин итә. Икенче дәрәжәдәге жәяүлеләр коммуникацияләре киңлеге, гадәттә, якынча 1,0 - 1,5 м кабул ителә.

2.13.12. Икенче дәрәжәдәге жәяүлеләр коммуникацияләре территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге, гадәттә, төрле каплау төрләрен үз эченә ала.

2.13.12.1. Скверлар, бульварлар, торак пункт бакчалары юлларындагы каты өслек төрләре каралырга тиеш. Киңәш ителә мощение плиткой.

2.13.12.2. Эре рекреация объектлары (парклар, урман парклары) юлларында йомшак яки катнаш капламаларның төрле төрләрен, табигый грунт өслекле жәяүлеләр сукмакларын күздә тотарга киңәш ителә.

2.14. Транспорт юллары

2.14.1. Транспорт юллары-кварталлар, зур рекреация объектлары, житештерү һәм жәмәгать зоналары территорияләре арасында транспорт элемтәсе тәмин итүче транспорт коммуникацияләре системасы элементлары, шулай ук торак пунктның урам-юл челтәре белән элемтә.

2.14.2. Транспорт йөрешен проектлау СНИПны исәпкә алып алып алып алып алып алып алып алып алып алып бара 2.05.02. Юлларны проекттаганда ландшафтның сакланышын һәм әйләнә-тирә территорияләрнең экологик торышын тәмин итү.

2.14.3. Велосипед юлларын комплексы төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге үз эченә ала: каты өслек тибы, якин-тирә территорияләр белән велосипед юллары өслеген тоташтыру элементлары.

2.14.3.1. Урам һәм юллар буенда урнашкан велосипедларда яктылыкны, рекреацион территорияләрдә - велосипед юллары буенда яшелләндрү күздә тотарга кирәк.

2.14.3.2. Юл буйларында ятмалар габаритларны киметүгә китерергә тиеш түгел, юл өслеген каплау дәрәжәсе буенча ирекле киңлекнең биеклеге 2,5 метрдан да ким булмаска тиеш.

Кисәк 3. ТЕРРИТОРИЯЛӘРДӘ ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ

ИЖТИМАГЫЙ БИЛГЕЛӘНЭШ

3.1. Гомуми нигезләмәләр

3.1.1. Ижтимагый билгеләнәштәге территорияләрдә төзекләндерү нормалаштыру объектлары булып түбәндәгеләр тора: торак пунктның ижтимагый киңлекләре, участоклар һәм ижтимагый төзелеш зоналары тора, алар төрле ярашларда муниципаль берәмлекнең ижтимагый территорияләренең барлык төрләрен формалаштыралар: шәһәр һәм жирле әһәмияттәге үзәкләр, күп функцияле, магнитистраль һәм махсус ижтимагый зоналар.

3.1.2. Ижтимагый билгеләнәш территорияләрендә төзекләндергәндә түбәндәгеләрне тәмин итәргә киңәш ителә: күз күрәме өчен территорияләренең ачыклығын һәм үтүен (чукраклар булмаска), халыкның тоткарлыксыз хәрәкәт итү шартлары (кече шилле төркемнәрне дә кертеп), тарихи барлыкка килгән планлаштыру структурасына һәм төзелеш масштабына ярдәм итү алымнарын, әйләнә-тирә мохиттән төзекләндерү элементларының стиль бердәмлегенә ирешүне.

3.2. Ижтимагый киңлекләр

3.1. Муниципаль берәмлекнең ижтимагый киңлекләрен жәяүлеләр коммуникацияләре, жәяүлеләр зоналары, актив йөри торган ижтимагый төзелеш участкалары, торак пункт составында урнашкан яшелләндрү участкалары, примагистраль һәм күп функцияле зоналар, шәһәр һәм жирле әһәмияттәге үзәкләр үз эченә ала.

3.1.1. Жәяүлеләр коммуникацияләре һәм жәяүлеләр зоналары торак пункт территориясе буенча жәяүлеләр өчен элемтә һәм хәрәкәт итүне тәмин итә (2.13, 7.2 һәм 7.3 пунктлар өлеге кагыйдә).

3.1.2. Приобо - шәһәр әһәмиятендәге сәудә, мәдәният, сәнгать, мәгариф һәм башка объектлар; алар территория бүлеп бирү белән оештырылырга мөмкин, йә аннан башка, бу очракта участок чикләре биналар һәм корылмалар төзелешенә тышкы контурына туры килә торган урыннар билгеләргә мөмкин.

3.1.1.3. Муниципаль берәмлекнең иҗтимагый киңлекләр территориясендә яшелләндерү участкаларын чәчәк түтәлләре, газоннар, ялгыз, төркемләп, гади агачлар, вертикаль, күптяруслы, яшелләндерүнең мобиль формалары рәвешендә проектларга.

3.1.2. Кагыйдә буларак, муниципаль берәмлекнең иҗтимагый киңлекләрен төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге: плитка егәрлеге рәвешендәге каты өслекләрдән каплау төрләре, өслекләргә сопряжения элементлары, яшелләндерү, эскәмияләр, чүп-чар өчен урналар һәм кече контейнерлар, урам техник жиһазлары, яктырту жиһазлары, архитектура-декоратив яктырту жиһазлары, жирлек мәгълүмат чыганаклары, яшелләндерү участкаларын саклау элементлары (металл коймалар, махсус капламалар һәм т.п.).

4.2.1. Жәмәгать урыннары территориясендә декоратив-гамәли сәнгать әсәрләре, декоратив су жиһазлары урнаштыру тәкъдим ителә.

4.2.2. Жәяүлеләр зоналары һәм коммуникацияләр территориясендә тышкы реклама чараларын, ваклап сату, көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм туклану, тукталыш павильоннары, бәдрәф кабиналары урнаштыру мөмкин.

4.3.3. Приобъект территорияләре булган очракта, Иҗтимагый төзелеш участкалары территориясендә коймалар һәм тышкы реклама чаралары урнаштырылырга мөмкин. Тарихи, килеп туган төзелешләр, муниципаль берәмлекнең иҗтимагый үзәкләре составында участкаларны урнаштырганда стационар яшелләндерүнең булмавы мөмкин.

3.3. Жир кишәрлекләре һәм махсус зоналар

иҗтимагый төзелеш

3.3.1. Иҗтимагый төзелеш участкалары (әлеге Кагыйдәләрнең 3.2.1.2 пунктында каралган кагыйдәләрдән тыш) - ул чикләнгән яки ябык режимлы жәмәгать учреждениеләре участкалары: хакимият һәм идарә органнары, хастаханә һәм тдп.объектлар. Алар приобъект территориясә бүлеп бирү яки аннан башка оештырылырга мөмкин-бу очракта участок чикләре биналар һәм корылмалар төзелешенә тышкы контурына туры килә торган итеп билгеләнә. Махсус иҗтимагый төзелеш зоналары (хастаханә, студентлар шәһәрчеге һәм тдп.) участкалар Төркеме рәвешендә формалаша.

3.3.1. Участокларны һәм жәмәгать төзелешендәге махсус зоналарны төзекләндерү проекткага һәм тармак белгечлегенә бирем нигезендә проектлана.

1.3.2. Иҗтимагый төзелеш участкаларында (приобъект территорияләре булган очракта) һәм иҗтимагый төзелешнең махсус зоналары территорияләрендә территорияне төзекләндерүнең мәжбүри элементлары исемлеге түбәндәгеләрне үз эченә ала: каты өслекләргә тоташтыру элементлары, яшелләндерү, чүп-чар өчен урналар яки контейнерлар, яктырту жиһазлары, учреждениеләрне мәгълүмати рәсмиләштерү чыганаклары. Килүчеләргә кабул итү белән бәйлә учреждениеләр өчен эскәмияләр мәжбүри урнаштыруны күз алдында тотарга.

3.3.2.1. Киртәләргә, тышкы реклама чараларын урнаштыру мөмкин; тарихи, килеп туган төзелешләр, торак пунктның иҗтимагый үзәкләре составында участкаларны урнаштырганда стационар яшелләндерүнең булмавы рәхсәт ителә.

Кисәк 4. ТОРАК БИЛГЕЛӘНЭШЕНДӘГЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘРДӘ ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ

4.1. Гомуми нигезләмәләр

4.1.1. Торак билгеләнешендәге территорияләрдә төзекләндерү нормалаштыру объектлары булып, гадәттә, жәмәгать киңлекләре, торак төзелеш участкалары, балалар бакчалары, мәктәпләр, автотранспорт чараларын даими һәм вакытлыча саклау тора, алар төрле кушылмаларда торак төркемнәр, микрорайоннар, торак районнар формалаштыра.

4.2. Общественные пространства

4.2.1. Общественные пространства на территориях жилого назначения рекомендуется формировать системой пешеходных коммуникаций, участков учреждений обслуживания жилых групп, микрорайонов, жилых районов и озелененных территорий общего пользования.

4.2.2. Учреждения обслуживания жилых групп, микрорайонов, жилых районов рекомендуется оборудовать площадками при входах. Для учреждений обслуживания с большим количеством посетителей (торговые центры, рынки, поликлиники, отделения полиции) предусматривать устройство приобъектных автостоянок. На участках отделения полиции, пожарных депо, подстанций скорой помощи, рынков, объектов городского значения, расположенных на территориях жилого назначения, возможно предусматривать различные по высоте металлические ограждения.

4.2.3. Обязательный перечень элементов благоустройства на территории пешеходных коммуникаций и участков учреждений обслуживания включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, урны, малые контейнеры для мусора, осветительное оборудование, носители информации.

4.2.3.1. Рекомендуется предусматривать твердые виды покрытия в виде плиточного мощения, а также размещение мобильного озеленения, уличного технического оборудования, скамей.

4.2.3.2. Возможно размещение средств наружной рекламы, некапитальных нестационарных сооружений.

4.2.4. Озелененные территории общего пользования обычно формируются в виде единой системы озеленения жилых групп, микрорайонов, жилых районов. Система озеленения включает участки зеленых насаждений вдоль пешеходных и транспортных коммуникаций (газоны, рядовые посадки деревьев и кустарников), озелененные площадки вне участков жилой застройки (спортивные, спортивно-игровые, для выгула собак и др.), объекты рекреации (скверы, бульвары, сады микрорайона, парки жилого района).

4.3. Участки жилой застройки

4.3.1. Проектирование, содержание объектов благоустройства участков жилой застройки необходимо производить с учетом коллективного или индивидуального характера пользования придомовой территорией. Кроме того, необходимо учитывать особенности благоустройства участков жилой застройки при их размещении в составе исторической застройки, на территориях высокой плотности застройки, вдоль магистралей, на реконструируемых территориях.

4.3.2. На территории участка жилой застройки с коллективным использованием придомовой территорией (многоквартирная застройка) в обязательном порядке необходимо предусматривать: транспортный проезд (проезды), пешеходные коммуникации (основные, второстепенные), площадки (для игр детей дошкольного возраста, отдыха взрослых, установки мусоросборников, гостевых автостоянок, при входных группах), устройство ливневых канализаций, озелененные территории. Если размеры территории участка позволяют, рекомендуется в границах участка размещение спортивных площадок и площадок для игр детей школьного возраста, площадок для выгула собак.

4.3.3. Как правило, обязательный перечень элементов благоустройства на территории участка жилой застройки коллективного пользования включает: твердые виды покрытия проезда, различные виды покрытия площадок (подраздел 2.12 настоящих Правил), элементы сопряжения поверхностей, оборудование площадок, озеленение, осветительное оборудование, наличие ливневой канализации.

4.3.3.1. Озеленение жилого участка рекомендуется формировать между отмосткой жилого дома и проездом (придомовые полосы озеленения), между проездом и внешними границами участка: на придомовых полосах - цветники, газоны, вьющиеся растения, компактные группы кустарников, невысоких отдельно стоящих деревьев; на остальной территории участка - свободные композиции и разнообразные приемы озеленения.

4.3.3.2. Возможно ограждение участка жилой застройки, если оно не противоречит условиям размещения жилых участков вдоль магистральных улиц согласно пункту 4.3.4.3 настоящих Правил.

4.3.4. Благоустройство жилых участков, расположенных в составе исторической застройки, на территориях высокой плотности застройки, вдоль магистралей, на реконструируемых территориях рекомендуется проектировать с учетом градостроительных условий и требований их размещения.

4.3.4.1. На территориях охранных зон памятников проектирование благоустройства рекомендуется вести в соответствии с режимами зон охраны и типологическими характеристиками застройки.

4.3.4.2. На жилых участках с высокой плотностью застройки (более 20 тыс. кв. м/га) необходимо применять компенсирующие приемы благоустройства, при которых нормативные показатели территории участка обеспечиваются за счет:

- перемещения ряда функций, обычно реализуемых на территории участка жилой застройки (отдых взрослых, спортивные и детские игры, гостевые стоянки), и элементов благоустройства (озеленение и др.) в состав жилой застройки.

- использования крыш подземных и полуподземных сооружений под размещение спортивных, детских площадок (малые игровые устройства) и озеленение (газон, кустарник с мелкой корневой системой) - при этом расстояние от вышеуказанных площадок до въезда-выезда и вентиляционных шахт гаражей должно быть не менее 15 м с подтверждением достаточности расстояния соответствующими расчетами уровней шума и выбросов автотранспорта.

4.3.4.3. При размещении жилых участков вдоль магистральных улиц не допускается со стороны улицы их сплошное ограждение и размещение площадок (детских, спортивных, для установки мусоросборников).

4.3.4.4. На реконструируемых территориях участков жилой застройки предусматривать удаление больных и ослабленных деревьев, защиту и декоративное оформление здоровых деревьев, ликвидацию неплановой застройки (складов, сараев, стихийно возникших гаражей, в т.ч. типа «Ракушка»), выполнять замену морально и физически устаревших элементов благоустройства.

4.4. Участки детских садов и школ

4.4.1. На территории участков детских садов и школ необходимо предусматривать: транспортный проезд (проезды), пешеходные коммуникации (основные, второстепенные), площадки при входах (главные, хозяйственные), площадки для игр детей, занятия спортом (на участках школ - спортядро), озелененные и другие территории и сооружения.

4.4.2. Обязательный перечень элементов благоустройства на территории детского сада и школы включает: твердые виды покрытия проездов, основных пешеходных коммуникаций, площадок (кроме детских игровых), элементы сопряжения поверхностей, озеленение, ограждение, оборудование площадок, скамьи, урны, осветительное оборудование, носители информационного оформления, устройство ливневой канализации.

4.4.2.1. В качестве твердых видов покрытий применять цементобетон и плиточное мощение.

4.4.2.2. При озеленении территории детских садов и школ не допускается применение растений с ядовитыми плодами.

4.4.3. При проектировании инженерных коммуникаций квартала не допускается их трассировка через территорию детского сада и школы, уже существующие сети при реконструкции территории квартала рекомендуется переложить. Собственные инженерные сети детского сада и школы рекомендуется проектировать по кратчайшим расстояниям от подводящих инженерных сетей до здания, исключая прохождение под игровыми и спортивными площадками (рекомендуется прокладка со стороны хозяйственной зоны). Не допускается устройство смотровых колодцев на территориях площадок, проездов, проходов. Места их размещения на других территориях в границах участка рекомендуется огородить или выделить предупреждающими об опасности знаками.

4.4.4. Рекомендуется плоская кровля зданий детских садов и школ, в случае их размещения в окружении многоэтажной жилой застройки, предусматривать имеющей привлекательный внешний вид.

4.5. Озак вакытлы һәм кыска вакытлы саклау участоклары

автотранспорт чаралары

4.5.1. Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы Саклау участогында гараж яки машина кую урыннары, майданчык (туплану), чыгу һәм керу урыннары, жәяүлеләр юллары каралган. Автотранспорт чараларын даими һәм кыска вакыт эчендә саклау участокларына килү юлларын жәяүлеләр юлларының төп юнәлешләре белән кисешми торган итеп билгеләргә. Автотранспорт чараларын озак вакыт һәм кыска вакытлы саклау участогы аша транзит жәяүлеләр юлларын оештыру рөхсәт ителми. Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау участогын калган территориядән 3 метрдан да ким булмаган яшел үсентеләр полосасыннан арындырырга кирәк.

4.5.2. Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы Саклау участогында урнаштыру өчен кирәк булган төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге түбәндәгене үз эченә ала: каты өслек төрләре, өслекләрне сопряжения элементлары, коймалар, чүп-чар өчен урналар яки кече контейнерлар, яктырту жиһазлары, мөгълүмат жиһазлары (күрсәткечләр).

4.5.2.1. Жәяүлеләр сукмакларында съезд - бордюор пандусны - юл йөрү дәрәжәсенә (участокка кимендә бер) күз алдында тотарга.

4.5.2.2. Участок чикләре буйлап күп үсүче куаклар утырту һәм агачлар утырту зарур.

4.5.3. Күп катлы торак һәм ижтимагый төзелешләргә урнаштырылган яссы һәм аз авыш түбәсе булган автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау өчен корылмаларда түбәле яшелләндерү каралырга мөмкин. Түбәсендә яшелләндерү эшләре алып бару тәкъдим ителә, аның майданы түбәле

яшеллөндөрү майданының 10% тан да ким булмаска тиеш, яссы тамыр системалы агачлар һәм куаклар утыртырга тиеш.

4.15.4. Стационар булмаган гараж корылмаларында автомобильләр саклау өчен билгеләнгән территорияне төзекләндерү юлларны һәм юл буйларын каты каплау төре, яктырту жиһазлары белән таныштырырга тәкъдим ителә. Гараж корылмалары яки отсеклар унификацияләнгән, яшеллөндөрү элементлары һәм коймалар урнаштыру белән күздә тотарга.

4.5.5. Парковкалар һәм стоянкалар территорияләрен карап тоту. Парковкалар, стоянкалар һәм аның янәшәсендәге территорияләрен карап тоту СНиП 2.05.02 нигезендә башкарыла. -85, шулай ук чын кагыйдәләр белән.

Парковкаларны һәм тукталышларны оештыру, эксплуатацияләү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыручы затлар милек формаларының бәйсезлегенә бурычлы:

- парковка һәм стоянкаларның техник торышын, аларның чисталыгын, пычрактан, кардан, боздан вакытында чистартуны, шулай ук мәгълүмати-басма продукция һәм тд.;

- парковкалар һәм стоянкалар территориясендә материаллар, төрле конструкцияләрен һәм парковкалар янындагы территорияләрдә, төрле конструкцияләрен туплауга юл куймаска;

- парковка һәм тышкы яктырткычлар территориясен, утның тигез бүленешен тәэмин итүче, СанПиН 42-128-4690-88 таләпләренә туры килә торган, әлеге кагыйдә таләпләренә туры килә торган итеп жиһазландырырга;

- парковка һәм стоянкалар территориясендә башка капитал һәм вакытлыча биналар, корылмалар, сәүдә павильоннары, киосклар, тиресләр төзүгә юл куймаска;

- машина кую урыннары һәм машина кую урыннары территориясендә автомобиль юу һәм ягулык-майлау материаллары агулы автомобильләренә кую тыела;

- янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү белән парковкалар һәм стоянкалар территориясен карап тотарга. Даими рәвештә территорияне санитар эшкәртеп, чистартып торырга, чүп контейнерлары (урналар) куярга, каты көнкүреш калдыкларын, карны даими чыгаруны тәэмин итәргә, контейнерлар (чүп савытлары) тулып тормый;

- билгеләнгән территориядә булган корылмаларны, корылмаларны вакытында ремонтлау һәм буяу;

- транспорт чараларының һәр тукталышында (тукталышында), шул исәптән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектлары янында (физкультура-спорт оешмалары, мәдәният оешмалары һәм башка оешмалар урнашкан йортларны да кертеп), ял урыннарын 10 проценттан да ким булмаган (ләкин бер урыннан да ким булмаган), I, II группа инвалидлары, шулай ук III төркем инвалидлары, транспорт чаралары һәм инвалидларга (яисә) хезмәт күрсәтүче транспорт чаралары белән тәэмин итү. Күрсәтелгән транспорт чараларында "Инвалид"дигән опознавка билгесе куелырга тиеш.

Кисәк 5. ТЕРРИТОРИЯЛӘРДӘ ТӨЗЕКЛӨНДӨРҮ

РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӨНӨШТӨГЕ

5.1. Гомуми нигезләмәләр

5.1.1. Рекреацион билгеләнештәге территорияләрдә төзекләндерү нормалаштыру объектлары булып, гадәттә, рекреация объектлары - жирле эһәмияттәге аеруча саклаулы табигать территорияләре зоналары территорияләре: ял итү зоналары, парклар, бакчалар, бульварлар, скверлар тора. Рекреация объектларын төзекләндерү жирле эһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать территорияләре территорияләре территорияләре территорияләре өчен хужалык эшчәнлегенә билгеләнгән режимнарына туры китереп башкарылырга тиеш.

5.1.2. Бакча-парк сәнгате, тарих һәм архитектура һәйкәлләрен төзекләндерү, кагыйдә буларак, аларның тарихи йөзе, планировкасы, яшеллөндөрү, үсемлекләр ассортиментын торгызуны үз эченә ала. Парк территориясен төзекләндерү элементлары белән жиһазлауны һәм жиһазландыруны ул урнашкан территориянең тарихи-мәдәни регламенты (булган очракта) нигезендә проектларга кирәк.

5.1.3. Рекреация объектларының планлаштыру структурасы, кагыйдә буларак, территориянең шәһәр төзелеше, функциональ һәм табигый үзгәрткәнләренә туры килергә тиеш. Төзекләндерүне проектлаганда табигать саклау факторларының өстенлекле якларын тәэмин итә: зур рекреация объектлары өчен - табигый, табигый характердагы ландшафтны зарарсызландыру; кече рекреация объектлары өчен (скверлар, бульварлар, бакчалар) - утыртылган агачларны актив карау; рекреация объектлары өчен - торак пунктның югары техноген һәм рекреация йөкләмәләренән саклау.

5.1.4. Рекреация объектларын реконструкцияләгәндә каралырга:

- урман парклары өчен: тотрыклы эшләргә сәләтле экосистемалар булдыру, чик рекреацион йөкләнеш урнаштырып, ландшафтлар һәм агачлар кыйммәтләренә бәйләү рәвештә территорияне функциональ зоналаштыруны үткөрү, урман паркының төрле зоналары өчен куллану режимнары һәм төзекләндерү чаралары үткөрү;

- Парклар һәм бакчалар өчен: планлаштыру структурасын реконструкцияләү (мәсәлән, юл-сукмак челтәренә тыгызлыгын үзгәртү), агачлар тыгызлыгы югары булган участкаларны кисү, авыруларны, Иске, законсыз агач һәм үсемлекләрне бетерү, аларны декоратив-яфраклы һәм буяулы формаларга алмаштыру, ял итү майданчыкларын, балалар майданчыкларын оештыру;

- бульварлар һәм скверлар өчен: катлаулы вертикаль структура булган төркемнәр һәм куртин формалаштыру, авыруларны, иске һәм җитез булмаган агачларны бетерү, юллар һәм якин-тирәдәге агачлар арасындагы аралы булдыру һәм арттыру, аеруча куркыныч зонадан читтә утырту материалы утырту, утырту һәм карап тоту буенча махсус технологияләр кулланып, утырту материалы утырту.

5.1.5. Рекреацион билгеләнеш территорияләрендә инженерлык коммуникацияләрен проектлау территориянең, нигездә, проход коллекторларында яки рекреация объекттын урап узганда, алып барырга.

5.2. Ял зоналары

5.2.1. Ял итү зоналары-актив күпләп ял итүне, коену һәм рекреацияне оештыру өчен билгеләнгән һәм җиһазландырылган территорияләр.

4.2. Сулыкның яр буе өлешендә ял итү зоналарын проектлаганда Пляж майданы һәм пляжларның яр буе линиясе озынлыгын килүчеләр санын исәпләү буенча кабул итәргә кирәк.

5.2.3. Ял зонасы территориясендә урнаштыру киңәш ителә: юл йөрү мөмкинлеге булган медицина хезмәтә күрсәтү пункты, коткару станциясен, җәяүлеләр юлларын, инженерлык җиһазларын (эчәргә яраклы су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агу, суларга пычранган өслек сулары керүдән саклау). Медицина пункты, гадәттә, коткару станциясе янында урнашкан һәм «Медпункт» язуы яки ак фондагы Кызыл Хач сурәтә белән, шулай ук ашыгыч ярдәм машинасының тоткарлыксыз күтәрелү мөмкинлеге булган санитар транспорт парковкасы урынына җиһазландырыла. Медпункт бинасын 12 кв.метрдан да ким булмаган майданда урнаштырырга тәкъдим ителә, алар Табигый һәм ясалма яктыртылган, суүткәргеч һәм бәдрәфкә ия.

4.4. Ял зонасы территориясендә төзекләндерү элементларының мәҗбүри исемлеге: юл катламының каты төрләре, катнаш юллар (плитка, газонга баткан плитка), яшелләндерү, эчәргә яраклы фонтаннар, эскәмияләр, чүп - чар өчен кече контейнерлар, Пляж җиһазлары (Кояштан, ятаклардан, чишенү кабиналары), бәдрәф кабиналары.

5.4.1. Проектлаганда яшелләндерү белән тәэмин итү:

-үлән капламын, агач-куак һәм яр буе үсемлекләрен саклау ял зонасының гомуми майданының 80% ка ким түгел;

- сулык ярларын яшелләндерү һәм формалаштыру (оползневых һәм эродиремых склонах ка яр ныгыту поясы, склоновые водозадерживающие поясы - баш дренаж һ. б.);

- башка максатлар өчен ял зонасы территориясеннән файдаланмауга юл куймау (этләрне урамда йөртү, уен шөһәрчәкләр, аттракционнар һәм тдп.).

4.2. Коймалар, урам техник җиһазлары («су», «туңдырма»)сәүдә арбалары) урнаштыру мөмкин.

5.3. Парклар

5.3.1. Муниципаль берәмлек территориясендә паркларның түбәндәге төрләре проектлана: күп функцияле, махсуслаштырылган, торақ районнар парклары. Паркны төзекләндерү аның функциональ билгеләнешенә бәйләү. Парк территориясендә 10 гектардан артык тукталыш павильоннары белән җиһазландырылган мини-транспорт эшчәнлеге өчен җирле юллар системасын (яңгырдан, эскәмиядән, урнадан элгечләр, транспорт хәрәкәте расписаниесен) күз алдында тотарга кирәк.

Күпфункцияле парк

5.3.2. Күпфункцияле парк даими рәвештә ял итү, күңел ачу, актив һәм тыныч ял итү, өлкәннәр һәм балалар өчен аттракционнар урнаштыру өчен билгеләнгән.

5.3.3. Күпфункцияле парк территориясендә аллея системасы, юллар һәм мәйданчыклар, парк корылмалары (аттракционнар, беседкалар, павильоннар, бәдрәфләр һ.б.) күздә тотыла. Төзекләндерү чаралары һәм юлларның тыгызлыгы паркның төрле зоналарында рәхсәт ителгән рекреацион йөкләнешкә туры килергә тиеш (әлеге кагыйдәгә карата 10, 11 нче кушымтаның таблицалары). Мәйданчыкларның билгеләнеше һәм күләме, парк корылмаларының сыйдырышлыгы әлеге кагыйдәләргә карата 5 кушымтаны исәпкә алып проектларга тиеш.

5.3.4. Күпфункцияле парк территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге: каты өслек төрләре (плитка егәрлеге) төп Сукмаклар һәм мәйданчыклардан (спорт һәм балалар бакчаларыннан тыш), өслекләргә тыгызлау элементлары, яшелләндерү, декоратив-гамәли рәсмиләштерү элементлары, су жайланмалары (сулыклар, фонтаннар), эскәмияләр, чүп-чар өчен урналар һәм кече контейнерлар, коймалар (парк, аттракционнар зоналары, аерым мәйданчыклар һәм утыртмалар), мәйданчыклар жиһазлары, урам техник жиһазлары («су» арбалары, «туңдырма»), яктырткыч жайланмалар, архитектура-декоратив яктырту жиһазлары, парк зонасы яки гомумән парк турында мәгълүмат йөртүчеләре.

5.3.4.1. Яшелләндерү буенча төрле төр һәм алымнарны куллану киңәш ителә: вертикаль (Пергола, трельяжи, шпалеры), мобиль (контейнерлар, вазоннар), агачлардан, куаклардан декоратив композицияләр, чөчәк бизәлеше, экзотик үсемлекләрдән декоратив композицияләр булдыру.

5.3.4.2. Мелкозничной сәүдә һәм туклану, бәдрәф кабиналары урнаштыру мөмкин.

Махсулаштырылган парклар

5.3.5. Муниципаль берәмлекнең махсулаштырылган парклары махсус ял төрләрен оештыру өчен билгеләнгән. Парк корылмаларының составы һәм саны, төзекләндерү элементлары, кагыйдә буларак, паркның тематик юнәлешенә бәйле, проектлау һәм проект карары белән билгеләнә.

5.3.6. Кагыйдә буларак, махсулаштырылган парклар территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге төп юлларны каплауның каты төрләре, өслекләргә чагыштыру элементлары, эскәмияләр, урналар, мәгълүмат жиһазлары (парк схемасы) үз эченә ала. Коймалар, бәдрәф кабиналары урнаштыру рәхсәт ителә.

Торак район паркы

5.3.7. Торак район паркы торак район халкының актив һәм тыныч ялын оештыру өчен билгеләнгән. Парк территориясендә аллея һәм сукмаклар системасы, мәйданчыклар (балалар, тыныч һәм актив ял итү, спорт) каралырга тиеш. Парк территориясе яки аның составында торак районның спорт комплексы, балалар спорт-уен комплекслары, роликларда шуу урыннары булырга мөмкин.

5.3.8. Торак район паркы территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге төп юлларны каплауның каты төрләре, өслекләргә тыгызлау элементлары, яшелләндерү, эскәмияләр, чүп-чар өчен урналар һәм кече контейнерлар, мәйданчыкларны жиһазлау, яктырту жиһазлары үз эченә ала.

5.3.8.1. Торак район паркын яшелләндергәндә әлеге климат зонасы өчен хас булган үсемлекләр төрләрен кулланып чөчәк бизәүне күз алдында тотарга.

5.3.8.2. Парк территориясен коймалауны, урам техник жиһазларын («су», «туңдырма» сәүдә арбаларын) һәм азык-төлек булмаган стационар булмаган туклану корылмаларын (жәйге кафе) урнаштыруны күздә тотарга мөмкин.

5.4. Бакча

5.4.1. Торак пункт территориясендә түбәндәгә төр бакчаларны формалаштырырга киңәш ителә: ял бакчалары, Корылмалар каршындагы бакчалар, бакча-күргәзмәләр.

Ял һәм ял бакчасы

5.4.2. Ял һәм ял итү бакчасы халыкның кыска вакытлы ялын оештыру өчен билгеләнгән. Бакча территориясе буенча транзит жәяүлеләр хәрәкәте рөхсәт ителә.

5.4.3. Ял һәм йөрү бакчасы территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге: плитка егәрлеге рәвешендәге юллардагы каты каплау төрләре, өслекләрне сопряжения элементлары, яшелләндерү, эскәмияләр, урналар, урам техник жиһазлары («су» арбалары, «тундырма»), яктырту жиһазлары.

5.4.3.1. Шулай ук каплауның колористик чिशелешен, су жайланмаларын, декоратив-гамәли бизәлеш элементларын, архитектура-декоратив яктырту жиһазларын урнаштыруны, яшелләндерү пейзаж характерын формалаштыруны күздә тотарга киңәш ителә.

5.4.3.2. Коймалар, ашамлыксыз Корылмалар (жәйге кафе) урнаштыруны күздә тотарга мөмкин.

Биналар һәм корылмалар каршындагы бакчалар

4.4. Биналар һәм корылмалар каршындагы бакчалар ижтимагый оешмалар биналарында, тамаша учреждениеләре һәм башка биналарда һәм жәмәгать билгеләнешендәге корылмаларда формалаша. Бакчаның планлаштыру структурасы, кагыйдә буларак, объектка рациональ якин килүне һәм килүчеләрне эвакуацияләүне тиз тәэмин итәргә тиеш.

5.4.5. Бакчаны төзекләндерү элементлары исемлеген әлеге Кагыйдәләрнең 5.4.3 пункты нигезендә кабул итәргә кирәк. Яшелләндерү һәм чөчәк бизәү алымнарын биналарның һәм корылмаларның функциональ билгеләнешенә карап кулланырга: партерлар (репрезентатив, парад бакчасы), интерьерлар - ял майданчыклары, кулис, беседкалар, Ландшафт чөчәкләре (тамаша учреждениеләре каршындагы бакча).

Бакча-күргәзмә

5.4.6. Бакча-күргәзмә (скульптуралар, чөчәкләр, декоратив - гамәли сәнгать әсәрләре һ.б.), кагыйдә буларак, мөстәкыйль объект яки паркның бер өлеше буларак эшли торган экспозиция территориясе. Бакча-күргәзмә оештыру экспозицияне отышлы күзаллауга һәм аны караганда уңайлы хәрәкәт булдыруга юнәлдерелгә тиеш.

5.4.7. Корылмаларда бакча төзекләндерүнең тәкъдим ителә һәм рөхсәт ителә торган элементлары исемлеген әлеге Кагыйдәләрнең 5.4.3 пункты нигезендә кабул итәргә киңәш ителә. Моннан тыш, оешма схемалары һәм экспозиция исемнәре булган мөгълүмат жиһазларын урнаштырырга тәкъдим ителә. Яшелләндерү алымнарын экспозицияне карау өчен яхшы шартлар тудыруга юнәлдерелгә: газон партерлары, Яшел кулислар һәм боскетлар.

5.5. Шулла, скверлар

5.5.1. Бульварлар һәм скверлар кыска вакытлы ял итү, йөрү, жәяүлеләр өчен транзит хәрәкәтләрен оештыру өчен билгеләнгән.

5.5.2. Бульвар һәм скверлар территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге юллар һәм майданчыкларны каплауның каты төрләре, өслекләрне тыгызлау элементлары, яшелләндерү, эскәмияләр, чүп-чар өчен урналар яки кече контейнерлар, яктырту жиһазлары, архитектура-декоратив яктырту жиһазлары үз эченә ала.

5.5.2.1. Юллардагы өслекләрне каплау нигездә плитка егәрлеге рәвешендә проектларга, капламның колористик чिशелешен, декоратив-гамәли бизәлеш элементларын, Түбән декоратив киртәләргә урнаштыруны күздә тотарга.

5.5.2.2. Бульварларны яшелләндергәндә, эчке территорияләргә урамнардан бульварда, эре жәмәгать биналары каршында фонтаннар урнаштырып, чөчәк түтәлләргә ватып, яр буенда бульварларда су көзгесенә мөрәжәгать иткән ял майданчыклары булдырырга киңәш ителә. Скверларны яшелләндергәндә, яшелләндерү киңлеген күрү алымнарын куллану.

5.5.2.3. Техник жиһазлар («су», «тундырма» арбалары) урнаштыру мөмкин.

Кисәк 6. ТЕРРИТОРИЯЛӘРДӘ ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ

ЖИТЕШТЕРҮ БИЛГЕЛӘНЕШЕ

6.1. Гомуми нигезлэмэләр

6.1.1. Житештерү билгеләнешендәге территорияләрдә төзекләнדרү эшләрән проектлауга карата таләпләр ведомство нормативлары белән билгеләнә. Житештерү билгеләнешендәге территорияләрдә төзекләнדרү нормалаштыру объектлары булып, кагыйдә буларак, житештерү төзелеше зоналарында һәм санитар-сак зоналары яшелләнדרелгән территорияләрендә ижтимагый киңлекләр тора. Төзекләнדרү һәм яшелләнדרү алымнарын житештерүнең тармак юнәлешенә карап, әлеге Кагыйдәләргә 6 нчы кушымта нигезендә кулланырга кирәк.

6.2. Санитар-саклау зоналарының яшелләнדרелгән территорияләре

6.2.1. Житештерү билгеләнешендәге санитар-яклау зоналарын (ТКЗ) яшелләнדרүнең мәйданы СанПиН 2.2.1/2.1.1200 таләпләренә туры китереп проект карары белән билгеләнергә тиеш.

4.2. СЗЗЗЗ-яшелләнדרелгән территорияләрне төзекләнדרү элементларының мәжбүри исемлеге үз эченә ала: якин-тирә территорияләр белән яшелләнדרелгән участокны (борт ташы, терәк стена, башкалар) тоташтыру элементлары, утыртмаларны һәм яшелләнדרү участкаларын яклау элементлары.

6.2.1. Яшелләнדרүне бертөрлелек һәм монотонлыкны төшереп торучы матур композицияләр рәвешендә формалаштырырга.

Кисәк 7. ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ ОБЪЕКТЛАРЫ

ТРАНСПОРТ ҺӘМ ИНЖЕНЕРЛЫК КОММУНИКАЦИЯЛӘРЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕНДӘ

МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ БАШЛЫГЫ

7.1. Гомуми нигезлэмэләр

7.1.1. Муниципаль берәмлекнең транспорт коммуникацияләре территорияләрендә төзекләнדרү объектларын нормалаштыру, карап тоту объектлары булып кызыл линияләр чикләрендә торап пунктның урам-юл челтәре, төрле типтагы жәяүлеләр кичү урыннары тора. Төзекләнדרү эшләрән билгеле бер категорияле урамнар челтәренә, аерым урам яки мәйдан, урам яки мәйданның бер өлешен, транспорт корылмасын проектларга мөмкин.

7.1.2. Инженерлык коммуникацияләре территорияләрендә төзекләнדרү объектлары булып, магистраль челтәрләрнең сак-эксплуатация зоналары, ЛЭП һ.б. тора., жир өсте, инженерлык коммуникацияләре, аларның элементлары, конструкцияләре, шул исәптән биналар, корылмалар һәм башкалар, аларны тиешенчә карап тоту, ремонтлау һәм куркынычсыз эксплуатацияләү максаты белән.

Инженерлык челтәрләре, шул исәптән электр белән тәэмин итү, яктырту, элемтә, телекоммуникацияләр һ.б. проект документлары нигезендә үтәләргә һәм кулланылырга тиеш.

1.1.3. Жирлекнең Транспорт һәм инженерлык коммуникацияләре территорияләрендә комплекслы төзекләнדרү эшләрән проектлаштыру һәм эксплуатацияләүне, СНиП-35-01, СНиП-2.05.02, ГОСТ Р 52289, ГОСТ Р 52290-2004, ГОСТ Р 51256 исәпкә алып, халыкның куркынычсызлык шартларын һәм транспорт һәм инженерлык коммуникацияләре тәэсиреннән әйләнә-тирә территорияләрне яклауны тәэмин итеп алып алып алып алып алып алып алып алып алып алып барырга.

7.1.4. Муниципаль берәмлек территориясендә жир асты инженер челтәрләрен урнаштыру, монтажлау, эксплуатацияләү, шулай ук урам челтәре чикләрендә проект нигезендә, баланс тотучы һәм башка килештерү оешмалары белән мәжбүри килештереп, үтә торган коллекторларда алып барырга кирәк.

7.1.5. Инженер-техник тәэмин итү челтәрләре ревизия люклары белән жиһазландырылган яшерен яисә ябык тартмаларда яисә проект документлары нигезендә жир асты вариантында салынырга, тиешле хәлдә булырга һәм кулланылырга тиеш.

7.2. Юллар һәм урамнар

7.2.1. Транспорт характеристикалары һәм билгеләнеше буенча торак пункт территориясендә урамнар һәм юллар шәһәр һәм район әһәмиятендәге магистраль урамнарға, жирле әһәмияттәге юлларға бүленә.

4.2. Урам һәм юллар территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге: юл өслеген һәм тротуарларны каплауның каты төрләре, өслекләрне тыгызлау элементлары, урам һәм юллар буенда яшелләндерү, куркыныч урыннар коймалары, яктырту жиһазлары, юл хәрәкәте мәгълүмат йөртүчеләре (юл билгеләре, тамгалар, светофор жайланмалары).

7.2.1. Юл катламының төрләре һәм конструкцияләре урам категориясе һәм хәрәкәт иминлеген тәэмин итү буенча проектлана. Урамнарны һәм юлларны каплау өчен материаллар өлеге кагыйдәнең 7 нче кушымтасында китерелгән.

4.2. Урамнарны һәм юлларны проектлау өчен утыртудан алып, Жир асты коммуникацияләре чөлтөрөнә һәм урам-юл чөлтөрөнә башка корылмаларына кадәр минималь ара билгеләргә. Агачлар куәткә куелырга мөмкин. Яшел утыртмаларны борылышлар һәм тукталышлар янында урнаштыру өлеге Кагыйдәләрнең 7.4.2 пункты нигезендә проектлана. Юл йөрү часте һәм якин - тирә агачлар арасындагы буфер зоналарын арттыруны күздә тотарга-риск зонасыннан читтә мондый объектлар өчен махсус үстерелгән үсемлекләргә (өлеге кагыйдәгә карата 2 нче кушымтаның 16 таблицасы) утыртырга киңеш ителә.

4.2.3. Транспорт коммуникацияләре территориясендә коймалар, гадәттә, транспорт чаралары һәм жәяүлеләрнең хәрәкәт иминлеген оештыру өчен билгеләнгән. Урам-юл чөлтөрә һәм ясалма корылмалар (эстакадалар, юлүткәргечләр, күперләр, башкалар) Р 52289, ГОСТ 26804 нигезендә проектларга.

4.2.4. Урам-юл чөлтөрә һәм ясалма корылмалар (эстакадалар, юл үткәргечләре, күперләр), шулай ук юл билгеләре, светофорлар, күрсәткечләр, ЛЭП, яктырту баганалары һ.б. тиешле хәлдә булырга, Мәгълүмати-басма продукциядән чистартылырга, граффити, ржавчиннар, буярга һәм кирәк булганда ремонтланырга тиеш. Ремонт таләп итүче зыян күргән мәгълүмати күрсәткечләр ремонтланырга яки алмаштырылырга тиеш (сүтеләргә). Барлык язучылар да күрсәткечләр булырга тиеш төгәл различимы һәм жиңел укаемы.

4.2.5. Максаты белән куркынычсыз эксплуатацияләү инженерлык комунниций, Корылмалар, аларның конструктив элементларын мәжбүри тәртиптә:

- Кара кое люклары ГОСТ 3634 таләпләренә туры килергә тиеш.

- муниципаль берәмлек урамнарында машиналар йөрү өлешендә, тротуарларда, юлларда, урамнарда люк капкачын каплау дәрәжәсенә карата 2,0 см. дан артык катламга кире кагу рәхсәт ителми.

- Люк, колодец, рәшәткә түбәләре жиңерелгән, шулай ук алар булмаганда кичекмәстән киртәләнергә һәм тиешле юл билгеләре белән билгеләнергә тиеш. Аларны алыштыру 3 сәгатътән дә артмаска тиеш.

- башка территорияләрдә өлеге житешсезлекләргә бетерү, өлеге Кагыйдәләр таләпләре нигезендә, куркынычсызлыкны тәэмин итү максатыннан, алар табылган вакыттан алып, 2 тәүлек эчендә башкарылырга тиеш.

4.1.2. Инженерлык коммуникацияләрендә, корылмаларында ремонт, монтаж эшләре башкарганда, аларның конструктив элементларында, люкларны, коеларны ачкан вакытта, машиналар йөрү өлешендә, тротуарларда, юлларда, муниципаль берәмлек урамнарында өлеге Кагыйдәләрнең таләпләре мәжбүри рәвештә үтәлгәргә тиеш.

4.7. Магистраль урамнарны кисешкән урыннарда, эстакадаларда, күперләрдә һәм юл үткәргечләрендә яктырту өчен яктырткычлар ике яклы (симметрияле яки шахмат тәртибендә), бүлгеч полосаның аскы өлешендә, шулай ук трослардагы биек баганалар арасындагы подвескалы яктырткычлардан урнашырга кирәк. Ераклык арасында кредиторлар билгеләргә карап тибындагы светильников, чыганаклары света һәм үрләр аларны урнаштыру, әмма артык түгел 50 м. бәлки урнаштыру жиһазлар декоративно-сәнгать (бәйрәм) яктырту.

3.3. Мәйдан

7.3.1. Функциональ билгеләнеше буенча, гадәттә, төп (хакимият органнары, ижтимагый оешмалар биналарында), приобъект (һәйкәлләр, музейлар, сәүдә үзәкләре, стадионнар, парклар, базарлар һ.б.), ижтимагый-транспорт (вокзаллар янында, керү урыннарында), мемориаль (истәлекле объектлар яки урыннар янында), транспорт чышелешләре мәйданнары билгеләнә. Төзекләндерү эшләрен проектлаганда жәяүлеләр һәм транспорт хәрәкәтен, төп һәм жирле транспорт агымнарын Максималь Дәрәжәдә бүлүнә тәэмин итә.

7.3.2. Мәйдан территориясе үз эченә: машиналар йөрү өлеше, жәяүлеләр өлеше, участоклар һәм яшелләндерү территорияләре. Киңлекләргә күп катлы оештырганда жәяүлеләр өлеше өлешчә яки тулысынча көндәзгә өслек белән бергә алып барырга, ә жир асты дәрәжәсендә жәяүлеләр өчен юл аркылы

чыгу урыннары зонасында шөһәр массакуләм транспорты тукталышларын һәм станцияләрен, жиңел автомобильләре парковкалау урыннарын, инженерлык жиһазлары һәм коммуникацияләре, төяү-бушату майданчыклары, бәдрәфләр, чүп жыю өчен контейнерлар белән майданчыклар урнаштырырга кирәк.

7.3.3. Майдан территориясендә төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеген әлеге Кагыйдәләрнең 7.2.2 пункты нигезендә кабул итәргә. Майданның функциональ билгеләнешенә карап түбәндәге өстәмә төзекләндерү элементларын урнаштыру тәкъдим ителә:

- төп, приобъект, мемориаль майданнарда-монументаль-декоратив сәнгать әсәрләре, су жайланмалары (фонтаннар));

- ижтимагый-транспорт майданчыкларында тукталыш павильоннары, ваклап сату, туклану, көнкүреш хезмәтә күрсәтү, тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары бар.

7.3.3.1. Майданының жәяүлеләр өлешен каплау төрләре, гадәттә, махсус билгеләнештәге автомобильләр (янгын сүндерүчеләр, авария хәлендәге, урып-жыю һ.б.), жиңел автомобильләре вакытлыча парковкалау мөмкинлеген күз алдында тотарга тиеш.

7.3.3.2. Жәяүлеләр өчен майданындагы автомобильләре вакытлыча калдыру урыннарын төс яки каплау фактурасы, мобиль яшелләндерү (контейнерлар, вазоннар), күчерелмә киртәләре белән бүлеп биру мөмкинлеге бар. Керү киңлеге әлеге кагыйдәгә 3 нче кушымта нигезендә проектларга.

7.3.3.3. Яшелләндерү майданын кулланырга периметральное яшелләндерү, насаждения үзәгендә майданы (сквер яки куркынычсызлык утраучыклары), шулай ук совмещение бу кабул итүләр. Торак пунктның тарихи мохите яки килеп туган төзелеш шартларында компакт һәм (яки) яшелләндерүнең мобиль алымнарын куллану тәкъдим ителә. Куркынычсызлык утраучыгын майданда яшелләндерүне парта яшелләндерүе яки югары утыртмалар рәвешендә, машина йөртүчеләр өчен әлеге Кагыйдәләрнең 7.4.2 пункты нигезендә, тормышка ашырырга кирәк.

4.4. Жәяүлеләр кичү юллары. Велосипед инфраструктурасы.

Жирлекнең әйләнә-тирә мохиткә үтемлелегенә аерым таләпләр.

7.4.1. Жәяүлеләр кичү урыннарын жирлек урамнары һәм юллары белән төп жәяүлеләр коммуникацияләре кисешкән урыннарда урнаштыру. Жәяүлеләр кичү урыннарын урамның бер өлешә (жир өсте) белән бер дәрәжәдә, йә урамның машиналар йөрү өлешеннән тыш (жир өсте һәм жир асты юллары) проектларга.

7.4.2. Сакланыла торган хәрәкәт урамнарындагы жир өсте жәяүлеләр кичү урынын урнаштырганда, зонада биналар, неапиталь булмаган корылмалар, реклама щитлары, 0,5 м дан артык яшел үсентеләр урнаштыру рәхсәт ителми торган өчпочмакны тәэмин итәргә киңәш ителә.

7.4.3. Жир өсте жәяүлеләр кичү урыннарын төзекләндерү элементларының мәжбүри исемлеге: юл тамгасы, съезд өчен тротуар дәрәжәсеннән пандуслар, яктырту жиһазлары.

4.4. Велосипед юлларын жирлекнең барлык өлешләрен, велосипедта тоткарлыксыз йөрү өчен шартлар тудырып, бәйләргә тиеш.

7.4.5. Велосипед инфраструктурасы объектларына түбәндәге төп таләпләр куела: Куркынычсызлык, Элемтә, туры линиялелек һәм уңайлылык. Куркынычсызлык интенсив транспорт һәм жәяүлеләр агымнарыннан велосипед хәрәкәте изоляциясен һәм «машина йөртүчә - велосипедчы» күренешен тәэмин итүне күздә тоту. Бәйлелек һәм туры линиялелек велосипедка пункттан ө пункттан б пунктка кыска юл белән барып житү мөмкинлеген тәэмин итә. Комфортлы үз эченә түбәндәге характеристикаларны ала: хәрәкәт полосасының киңлеге, каплау материалы, кискен өемнәр булмау, яктырту һ. б.

7.4.6. Велосипед хәрәкәтеннән нәтижәле файдалану өчен түбәндәге чараларны күздә тотарга кирәк:

1) Бердәм ябык системага интеграцияләнгән велосипед юллары маршрутлары;

2) жәяүлеләр һәм автомобиль хәрәкәте тыкрыгында веломаршрутларның уңайлы һәм куркынычсыз кисешүләре (мәсәлән, интенсив йөрү

автомобиль чормалары);

3) районда автомобиль транспорты хәрәкәтенең гомуми тизлеген киметү, велосипедчылар юл йөрү өлешеннән имин файдалана алсын өчен (бу яңа велосипед юллары төземичә генә велосипед маршрутлары чөлтерән киңәйтергә мөмкинлек бирәчәк);

4) маршрутта биеклекне бытбылдык зоналарында киртәсез мохит оештыру;

5) велосипед юлларын йөрү зоналарында гына түгел, ТПУ зоналарына һәм юлдан тыш транспорт тукталышларына алып баручы маршрутларда да оештыру;

6) ТПУ һәм тышкы транспорт тукталышлары зоналарында, шулай ук район активлык үзекләрендә җаваплы саклау белән куркынычсыз велопарковчалар.

7.4.7. Велосипедны ел әйләнәсендә куллану өчен түбәндәге чараларны күздә тотарга кирәк:

- 1) параллель рәвештә машиналар үтеп баручы велосипед юллары кышкы чорда кар чистарту өчен файдаланылачак Яшел полосаны бизәү;
- 2) кышкы чорда велосипедчыларга машиналар йөрү өлешендә хезмәт күрсәтүдә өстенлекле юнәлеш биру;
- 3) кышын велоюлларга хезмәт күрсәтү өчен заманча технологик чишелешләрне, мәсәлән, өслекләрне жылыту өчен кулланырга;
- 4) Барлык велодорожки булырга тиеш яктыртылган;
- 5) иң загруженные веломаршруты булырга мөмкин кытыми;
- 6) велопарковки зур сыйдырышлы проекировать кытыми;
- 7) кышкы чорда велосипедлар өчен шипованные резина куллану.

7.4.8. Торак мохитне, урамнарны һәм юлларны, мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын проектлаштырганда һәм эксплуатацияләгәндә өлкән яшьтәге затлар һәм инвалидлар өчен жирлекнең әйләнә-тирә мохитеннән файдалану мөмкинлеген, әлеге объектларны өлкән яшьтәге затлар һәм инвалидларның йөртүенә ярдәм итүче элементлар һәм техник чаралар белән җиһазландыру, мәжбүри тәртиптә пандус, поручней рәвешендәге җиһазларны урнаштыру, персоналны чакыру төймәсе белән тәэмин итүне күздә тотарга кирәк.

7.4.9. Өлкән яшьтәге затларны һәм инвалидларны йөртүгә ярдәм итүче техник чаралар һәм җиһазларны проектлау, тәзү, урнаштыру, расланган проект документациясе нигезендә, яңа төзелеш вакытында мәжбүри рәвештә гамәлгә ашырырга кирәк.

1.5. Транспорт, инженерлык техник зоналары

коммуникацияләр, су саклау зоналары

7.5.1. Жирлек территориясендә шәһәр төзелешен җайга салу линияләре белән бүлеп бирелә торган техник (сак-эксплуатация) зоналарының түбәндәге төрләрен күздә тоту: магистраль коллекторлар һәм торба үткәргечләр, югары һәм түбән көчәнеш кабельләре, Түбән токлар, югары вольтлы тапшырулар линияләрен, метрополитенны, шул исәптән вак салыну һәм тд.

7.5.2. Магистраль коллекторлар һәм торба үткәргечләр, югары, түбән көчәнеш кабельләре һәм йомшак токлар, югары вольтлы тапшырулар линияләре, кагыйдә буларак, каты өслекле транспорт-жәяүлеләр коммуникацияләрен урнаштыру, яктырту җиһазлары, тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары урнаштыру, майданчыклар (балалар, ял итү, автомобиль стоянкалары, чүп җыючылар урнаштыру) урнаштыру, теләсә нинди төр корылмалар тәзү рөхсәт ителми. коммуникацияләрнең техник зонасында узучы техникадан тыш, анык булмаган стационар булмаган.

7.5.3. 110 кВт ким көчәнеш белән югары вольтлы тапшырулар линияләре зонасында этләрне йөртү һәм өйрәтү өчен майданчыклар урнаштыру мөмкинлеге бар. Яшелләндерүне зонаның тышкы ягы буенча чәчәк түтәлләре һәм газоннар рәвешендә проектларга тәкъдим ителә, алга таба - куаклар һәм Түбән үсүче агачлар белән өске (неглубокой) тамыр системалы утырту.

4.4. Тимер юлга бүлеп бирелгән полосаларны тәзекләндерү СНИПны исәпкә алып 3-01 проектлый.

7.5.5. Су саклау зоналары территорияләрен тәзекләндерү су законнары нигезендә проектлана.

Кисәк 8. ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ ОБЪЕКТЛАРЫН ЭКСПЛУАТАЦИЯЛӘУ

8.1. Гомуми нигезләмәләр

8.1.1. Кагыйдәләрнең әлеге бүлегендә куллану кагыйдәләре структурасы һәм эчтәлегә буенча төп принциплар һәм тәкъдимнәр тупланган.

8.1.2. Тәзекләндерү объектларын эксплуатацияләү кагыйдәләре түбәндәге бүлекчәләр бар: территорияләрне җыештыру, тәзекләндерү элементларын тоту тәртибе, территорияләрне яшелләндерү һәм яшел үсентеләрне

карап тоту эшлере, юлларны карап тоту һәм эксплуатацияләү, территорияне яктырту, коммуникацияләрне төзегәндә, ремонтлаганда һәм реконструкцияләүдә эшләр башкару, хайваннарны тоту, жирлекнең әйләнә-тирә мохитеннән һәркем файдалана алырлык булуына аерым таләпләр, жирлекнең бәйрәмчә бизәлеше, төзекләнделерү объектларын эксплуатацияләүне контрольдә тоту турында төп нигезләмәләр.

8.1.3. Якын-тирә территорияне ныгыту һәм билгеләү тәртибе:

8.1.3.1. Муниципаль берәмлекнең барлык территориясә җаваплы затларга беркетелә.

8.1.3.2. Территорияне ныгыту һәм аның чикләрен билгеләү территорияләрне җыештыру һәм карап тотуның схематик карталарын төзү нигезендә башкарыла һәм Әйшә авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе тарафыннан раслана. Әйшә авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе билгеләнгән территория турында мөһлүматны җаваплы затларга җиткерү, шулай ук беркетелгән территорияне карап тотуга һәм санитар чистартуга контрольлек итү системасын билгели.

8.1.4. Әйләнә-тирә территория билгеләнә:

8.1.4.1. Җир биләмәләреннән файдалану, шулай ук аерым торучы биналар, корылмалар өчен:

- периметр буенча 50 метр киңлеккә (сәүдә павильоннары һәм киосклар өчен — периметр буенча 10 м киңлеккә);

- өгәр җирдән файдалану территориясенә периметр буенча — санитар-сак зонасы чикләрендә 50 метрдан артыграк санитар-сак зонасы бар икән;

- ике күрше җирдән файдалану территориясә, йә биналар, корылмалар белән аерым төзелә торган биналар, корылмалар арасында 50 метрдан кимрәк ара булганда-алар арасында урнашкан участок уртасына кадәр;

- җирдән файдалануның ике күрше территориясә, яки аерым торучы биналар, корылмалар арасында 50 метрдан артык ара булганда, алар арасында урнашкан участок уртасына кадәр, әмма 55 метрдан да артмаска тиеш.;

- аерым биналарда, корылмаларда урнашкан биналар өчен-периметр буенча бина участогының җаваплы заты белән шөгыйльләне торган озынлыгы буенча 10 метр киңлеккә.

8.1.4.2. Урамның машиналар йөри торган өлешендә тоташ төзелеш урыннарында урнашкан биналар, корылмалар һәм биналар өчен:

1 — ике яклы һәм берьяклы төзелеш алып барган урамнарда-бина буенда җаваплы зат биләгән участок озынлыгы буенча һәм тротуар һәм Яшел зонаның киңлегенә кадәр.

8.2. Территорияне җыештыру

8.2.1. Физик һәм юридик затлар, аларның милек хокукындагы оештыру - хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә, урып-җыю эшләрен оештыруны һәм җитештерүне тәэмин итәргә, шулай ук гамәлдәге жир законнары, торақ урыннар территорияләрен карап тотуның санитария кагыйдәләре нигезендә даими чистартуны һәм җыештыруны тәэмин итәргә тиеш (СанПиН 42-128-4690-88).

8.2.1. Җирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, шәхси домовладельцы, бакча ширкәтләре һәм башка хужалык субъектлары җыелышка, саклауга һәм чыгаруга тиешле килешүләр төзү юлы белән каты көнкүреш калдыклары белән мөрәҗәгать итүне тәэмин итәргә тиеш.

8.2.1.2. Территорияне җыештыруга, шул исәптән беркетелгән территория һәм калдыкларны һәм кар чыгару өчен башкаручылар белән килешүләр төзегән җаваплы затлар контрольдә тотуны тәэмин итәргә һәм башкаручылардан башкарылуы эшнең вакытында һәм сыйфатын таләп итәргә тиеш.

8.2.1.3. Муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлек алып баручы юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, бакча ширкәтләре һәм башка хужалык субъектлары бурычлы:

чүп савытлары, контейнерлар булуны тәэмин итү ,

каты көнкүреш калдыкларын, контейнер майданчыкларын, ө яраксыз биналарда җыю өчен ,

корылмаларда һәм корылмаларда сыек калдыклар өчен җыентыклар (жылыткычлар) булдыру ;

контейнерларга, контейнер майданчыкларына ирекле керү мөмкинлеген тәэмин итү ;

аларны исраф итүче чүп савытлары, контейнерлар тотуны тәэмин итү

жирлек территорияләрен чүп-чардан арындыру ;

айга бер тапкырдан да ким булмаган вақытында чүплекләрне чистарту һәм дезинфекция белән тәэмин итү □

сыек калдыклар өчен контейнерлар, контейнер мөйданчыклары, жыентыклар (кугычлар) □ ;

житештерү һәм куллану калдыкларын чыгаруны оештыруны һәм аларның үтөлешен контрольдә тотуны тәэмин итә □

аларны бетерү графигын үтәү □ ;

* контейнер мөйданчыкларын үз вақытында буяу һәм юу. □

Каты көнкүреш калдыкларын жыю, саклау һәм чыгару турында шартнамә эшчәнлекне гамәлгә ашыру урынында сакларга һәм кагыйдәләрне үтәүне (күзәтчелек) гамәлгә ашыручы затларның беренче таләбе буенча территориядә юридик зат яки шәхси эшмәкәр урнашкан ИК, ТМШ язмача таләбе буенча тапшырырга кирәк.

4.2. Сәнәгать оешмалары саклагыч яшел полосалар булдырырга, торак кварталларны житештерү корылмаларынан киртәләргә, төзеклектә һәм чисталыкта булырга тиеш.

8.2.3. Муниципаль берәмлек территориясендә житештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләnmәгән урыннарда урнаштыру, төзелеш материаллары, утын, печән, ашламалар һәм башка төрләргә урнаштыру тыела; вақытлыча складлау Айшә авыл жирлегә башкарма комитеты рөхсәте рәсмиләштергәндә ике айдан да артмаска рөхсәт ителә.

Рөхсәтсез урыннарда житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштырган затлар үз хисабына әлеге территорияне жыештырырга һәм чистартырга тиеш.

Жир кишәрлекләре хужалары, кулланучылар яки милекчеләр үз территорияләрендә рөхсәтсез калдыклар урнаштырудан юл куймаска тиеш.

4.4. Санитар карап тоту максатларында муниципаль берәмлек территориясендә тыела:

8.4.1. чүп-чар кабул итү камераларына автотранспорт чаралары белән керү юлларын ябу.

4.2. сәнәгать, көнкүреш һәм коммуналь калдыкларны, чүп-чарны, яфракларны, агач кисүләргә һәм башкаларны, шул исәптән контейнерлар һәм урналарда, махсус жайланмалар кулланмыйча, яндыру. Муниципаль берәмлек территориясендә сәнәгать һәм көнкүреш калдыкларын, әлеге максатлар өчен махсус билгеләнгән урыннардан тыш, заказларга;

8.4.3. переполнять контейнерлар-жыючылар белән көнкүреш һәм коммуналь калдыклар һәм пычрату территориясен алар тирәсендә;

4.4. муниципаль берәмлек территориясендә калдыкларны һәм чүп-чарны контейнерлар һәм чүп-чарлардан башка ташларга, рөхсәтсез калдыклар һәм чүп-чар ташлау урыннары булдырырга;

8.4.5. чүп-чарны, чүп-чарны турыдан-туры кырларга, бакчаларга, урманнарда, болотларга, паркларга, газоннарда, су объектларына һәм аларның яр буе саклау полосаларына һәм башка урыннарны чыгарырга һәм ташларга. Калдыкларны ташганда машина йөртүче үзе белән, хәрәкәт маршрутын һәм калдыкларны тапшыру урынын күрсәтеп, документларга ия булырга тиеш. Маршруттан тайпылышлар рөхсәт ителми.

8.4.6. азык-төлек калдыкларын һәм икенчел чималны (текстиль, банклар, шешәләр, кәгазь, полиэтилен пакетлар һ. б.) чүп үткөргечләрдән һәм чүп жыючылардан сайларга;

8.4.7. бу максатлар өчен билгеләnmәгән урыннарда азык калдыклары өчен савытларны юарга;

8.4.8. территорияләргә пычратуга китерүче ачык ысул белән чүп-чар, оча торган, чи-чи һәм тузан ташу;

8.4.9. ишегалларында һәм урамнарда сыек калдыклар агызырга, шулай ук моның өчен яңгыр сулары канализациясенә коеларын һәм су агымнарын кулланырга кирәк;

8.4.10. бер ишегалдында берничә тигез санитар жайланма (бәдрәфләр, Загреб ям һәм тд.);

8.4.11. канализацияләnmәгән торак йортларның һәм башка корылмалардан, яңгыр канализациясенә, рельефка, кюветка һәм су объектларына агынты һәм канализация суларын чыгаруны оештырырга. Йорт биләмәләргә өчен чокырлар урнаштыру тыела.

8.4.12. чүп-чарны машиналар йөрү өлешенә һәм яңгыр сулары канализациясе коеларына салырга;

8.4.13. кышкы урып-жыю эшләрен үткөрү өчен транспорт чаралары, башка механизмнар яки башка ысул белән тоткарлану.

8.4.14. Торак фондына хезмәт күрсәтү оешмалары тәэмин итәргә тиеш:

хезмәт күрсәтелә торган территориядә каты калдыклар өчен жыентыклар урнаштыру, ә анализланмаган биналарда сыек калдыклар өчен жыентыклар (эрәтмәләр) булу мөмкинлегә бар □ ;

территорияне вакытында жыештыру һәм аның санитар торышын даими күзәтү □ ;

калдыкларны чыгаруны оештыру һәм калдыкларны чыгару графигының үтөлешен контрольдә тоту □ ;

контейнерлар һәм чүп жыючылар урнаштыру өчен майданчыклар янында ирекле подъезд һәм яктырту □ ;

чүп-чар өчен контейнерлар һәм чүп жыючыларның төзек хәлдә булуы (башка оешмалар балансында булган контейнерлар һәм бункерлардан тыш) территорияне чүп-чардан һәм пычрактан башка □ ;

халык арасында территорияне жыештыруны оештыру буенча киң аңлату эшләре алып бару. □

8.2.5. Муниципаль берәмлек территориясендә житештерү һәм куллану калдыкларын махсус жайланмалар кулланмыйча яндыру тыела.

8.2.6. Торак йортлардан, сәүдә һәм жәмәгать туклануы оешмаларыннан, Мәдәният, балалар һәм дөвәләү оешмаларыннан көнкүреш калдыкларын чыгару өлеге оешмалар һәм торак милекчеләре, шулай ук көнкүреш калдыкларын чыгару буенча махсуслаштырылган оешма белән килешүләр нигезендә башкарыла.

8.2.7 ремонт вакытында барлыкка килгән калдыкларны чыгару гамәлгә ашырыла

төзелеш калдыкларын һәм чүп-чарны чыгару буенча махсус оешма белән килешүләр нигезендә өлеге урынга махсус билгеләнгән урыннарда куллану ремонты башкарган затлар тарафыннан.

Ремонт вакытында барлыкка килгән калдыкларны каты көнкүреш калдыклары һәм КГМ калдыкларын вакытлыча саклау урыннарына урнаштыру тыела.

8.2.8. Урамнарны, майданнарны, скверларны һәм башка жәмәгать урыннарын житештерү һәм куллану калдыклары белән чүп-чардан арындыруны булдырмау өчен ишек төбөндә, канатлы, үтәли торган һ.б. чүп-чарларны вакытлыча саклау өчен махсус билгеләнгән (чүп савытлары, бакалар) куелырга тиеш.

Житештерү һәм куллану калдыкларын вакытлыча саклау өчен савытлар урнаштыруны һәм аларны вакытында чистартуны тиешле территорияләре жыештыру өчен җаваплы затлар башкара. чын кагыйдәләр.

Чүп савытларын (бакларны) төзек һәм пөхтә тотарга, чүп-чар жыелган саен чистартырга, ремонтларга, матурларга кирәк.

Чүпләрне карап тоту, чистарту аларны тутыру буенча милекчеләр, арендаторлар тарафыннан үз көче белән яки жыештыручы оешма белән килешү нигезендә башкарыла. Чүп савытларын юу, ремонтлау, буяу мәжбүри тәртиптә хәл, пычрануга карап башкарыла .

Өлеге Кагыйдәләрдә күрсәтелгән җаваплы затлар бурычлы:

1) каты коммуналь калдыкларны, зур габаритлы, төзелеш чүп-чарын һәм башка калдыкларны өлеге кагыйдәләр таләпләренә туры китереп жыюны, жыюны, жыюны, чыгаруны оештырырга;

2) каты коммуналь калдыклар жыю өчен урналар, контейнер майданчыклары һәм контейнерлар, бункер-туплаучылар һ. б. булуны тәэмин итәргә, ә яраклаштырылмаган биналарда, корылмаларда сыек калдыклар өчен жыентыклар (жылыткычлар) жиһазландырырга;

3) контейнерларга, бункерларга-туплаучыларга һәм контейнер майданчыкларына ирекле керү мөмкинлеген тәэмин итү;

4) Каты коммуналь калдыклар жыю өчен контейнерлар, чүп савытлары, бункер-жыелмалар төзек хәлдә тотуны тәэмин итү;

5) сыек калдыклар өчен чүпләрне, контейнерлар, бункерларны һәм контейнер майданчыкларын, жыентыкларны (выгребларны) вакытында чистартуны һәм дезинфекцияне тәэмин итәргә;

6) житештерү һәм куллану калдыкларын чыгаруны оештыруны һәм аларны бетерү графигының үтөлешен тикшереп торуны тәэмин итә;

7) каты коммуналь һәм башка калдыкларны вакытында чыгару;

8) контейнерларны, бункерларны һәм контейнер майданчыкларын үз вакытында буяу һәм юу.

Чүп савытын чүп белән шыплап тутыруы рөхсәт ителми, чүп савытыннан 3 метр радиуста территория чиста булырга тиеш.

8.2.9. Житештерү һәм куллану калдыкларының контейнер майданчыгынан 1(бер) метр ераклыкта киртәләрдән, шулай ук чүп-чар транспортына контейнерлардан чыгарылган вакытта калдыкларны чыгаруны гамәлгә ашыручы оешма хезмәткәрләре башкара.

8.2.10. Житештерү һәм куллану калдыкларын контейнер майданчыгынан һәм территориядән чыгару һәм чыгару, 1(бер) метр ераклыгында, шулай ук контейнерлардан калдыкларны транспортлауны гамәлгә ашыручы транспортка төшеп калган вакытта калдыкларны чыгаруны гамәлгә ашыручы оешма хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла. Калдыкларны ташу, авария килеп чыгу, транспортлана торган калдыклар белән

кешеләр сәләмәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерү мөмкинлеген юкка чыгара торган ысуллар белән чыгару зарур.

8.2.11. Төнлә урып-жыю вакытында алдан кисәтүче тавыш биру чаралары күрергә кирәк.

8.2.12. Автобус тукталышларын жыештыру һәм чистарту өлеге тукталышлар урнашкан урамнарны жыештыру бурычы булган оешмалар тарафыннан башкарыла.

8.2.12.1. Соңгы автобус тукталышларын, диспетчерлык пунктлары территорияләрен жыештыруны һәм чистартуны өлеге объектларны файдаланучы оешмалар тәэмин итә.

Өгәр объектны, жир кишәрлеген, жир кишәрлеген арендауа килешүләре, жир кишәрлегеннән түләүсез файдалану, гомерлек мирас итеп файдалану килешмәләре белән башкасы билгеләнмәгән булса, өлеге объектларның хужалары сәүдә, туклану, көнкүреш хезмәте күрсәтү объектлары урнашкан тукталышларны жыештыруны һәм чистартуны гамәлгә ашыра.

8.2.13. Өлеге максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда автотранспорт чараларын юу тыела.

8.2.14. Су колонкаларының тиешле санитар-техник торышы, шул исәптән аларны чүп-чардан, боздан һәм қардан чистартып тору, шулай ук аларга имин якын килүне тәэмин итү колонкалар урнашкан оешмалар башкара.

8.2.15. Базарлар территориясен чистарту һәм жыештыру эшләрен оештыру базар администрациясенә өлеге кагыйдәләр, гамәлдәге санитар нормалар һәм базарларда сәүдә кагыйдәләре нигезендә йөкләнә.

8.2.16. Әйшә авыл жирлеге бюджетында бу максатларга тиешле финанс елына каралган акчалар хисабына скверларны һәм алар янындагы тротуарларны, юлларны һәм газоннарны карап тоту һәм жыештыру Әйшә авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

8.2.17. Сәүдә, жәмәгәт туклануы объектлары, автозаправка станцияләре, автостоянкалар, автомоек, автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станцияләре, коммуналь-көнкүреш объектлары хужалары, күпләп, ваклап сату, вак-төяк, киём-салым, азык-төлек базарлары һәм складлар, объектлар, ял итү һәм пляжлар төзелеш чорында төзелеш майданчыклары, мәдәният һәм ял парклары администрацияләре һ. б. булырга тиеш.:

- хезмәткәрләр өчен дә, килүчеләр өчен дә стационар бәдрәфләр (канализация булмаганда биотуалетлар) булуны тәэмин итәргә.

- Өлеге объектларда пычрак чокырлар урнаштыру тыела. Бәдрәфләр (биотуалетлар) махсус жиһазландырылган биналарда яки жирле үзидарә органнары белән килешү буенча бүлөп бирелгән майданчыкларда урнаштырыла.

- Биотуалетлар урнаштыру өчен майданчыклар тигез булырга, хезмәт күрсәтү максатларында махсус транспорт өчен керү юллары булырга тиеш.

- Бәдрәфләр техник яктан төзек булырга тиеш.

- Бәдрәфләрне жыештыру тәүлегенә бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә башкарыла, биотуалетларны чистарту атнага бер тапкырдан да ким түгел.

8.2.18. Күперләрне, юл үткәргечләрен, жәяүлеләр кичү юлларын қардан һәм чүп-чардан чистарту, шулай ук коллекторларны, яңгыр сулары канализациясе торбаларын һәм яңгыр кирәк-ярақлары коеларын һәм башка инженер-техник қорылмаларны карап тоту өлеге объектларга хезмәт күрсәтүче оешмалар тарафыннан башкарыла.

8.2.19. Канализацияләре булмаган торак биналарда, жиңел булмаган төтен, диварлары һәм түбәләр белән уртак жыю өчен, ямага эре әйберләргә эләгергә қомачаулаучы рәшәткәләр белән жылытылган чокырлар қаралырга тиеш.

Йорт биләмәләре өчен су сибү, ташландық чокырлар һәм пычрак чокырлар урнаштыру, житештерү һәм қуллану қалдықларын урамда йөрүгә чыгару, шул максатлар өчен билгеләнмәгән урыннар урнаштыру тыела.

4.20. Махсус транспорт булган оешмаларга килешүләр яки бер тапкыр бирелә торган гаризалар буенча сыек нечистотлар чыгарырга. Алга таба утильләштерү өчен сыек қалдықларны, агынты суларны чыгару билгеләнгән тәртіптә жиһазландырылган чистарту станцияләренә генә башкарыла. Урам чокырларын вакытында чистартмаган өчен йорт хужалары һәм объектларның миләкчеләре жаваплы.

4.21. Миләкчеләр, биналарны, биналарны, қорылмаларны қулланучылар, шул исәптән қалдықларны вакытлыча урнаштыру урыннарын эксплуатацияләүче урыннар турыдан-туры чүп жыючыларга һәм чокырларга подъездларны тәэмин итәргә тиеш.

8.22. Ишегалды, Оешма, предприятие территорияләреннән өске һәм грунт суларына бүлөп бирелгән су қанатларын, лотқарны, торбаларны, дренажларны чистарту һәм жыештыру зарур.

8.23. Су, сыек калдыктар, яңгыр суларын тротуарларга, газоннарға, юлның машиналар йөрү өлешенә, жирлек рельефына ағызурга ярамый, ә авария эшләрә башкарылганда суны ағызганда коммуникацияләр хужалары белән килештереп, яқындагы фекаль яки яңгыр сулары канализациясенә махсус отводлары яки шланглары буенча гына рөхсәт ителә.

8.24. Житештерү һәм куллану калдыктарын саклау һәм утильләштерү санкцияләнгән урыннарны карап тоту һәм файдалану билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырырга.

Инженерлык-техник коммуникацияләрне эксплуатацияләгәндә, кар коеларын, жир асты коммуникацияләрне чистартканда, чүп-чарны, чистарту эшләрә белән шөгильләнүче оешмалар көче белән кичекмәстән чыгарылган махсус тарага куярга кирәк.

Урамнарның машиналар йөри торган өлешенә, тротуарларга һәм газоннарға чиста булмаган чүп-чар ташлау тыела.

8.25. Әйшә авыл жирлегә чигендә уза торган тимер юл (откослар уемка һәм өем, тимер юл аркылы чыгу урыннары) әлегә корылмалардан файдаланучы тимер юл оешмалары көчләрә һәм чаралары белән жыештырырга һәм карап торырга тиеш.

8.26. Электр тапшыру линияләрән, газ, суүткәргеч һәм жылылык челтәрләрән урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән территорияләрне жыештыру һәм чистарту әлегә челтәрләрне һәм электр тапшыру линияләрән файдаланучы оешмалар көче һәм чаралары белән башкарыла. Әгәр әлегә пунктта күрсәтелгән челтәрләр хужалыксыз булса, территорияне жыештыру һәм чистарту эшләрә алып барылырга тиеш, аның белән хужасыз милекне саклауны һәм эксплуатацияләүне тәмин итү турында килешү төзелгән оешма төзелгән.

8.2.27. Тикшерү коеларын, жир асты коммуникацияләрне чистартканда туфрак, чүп-чарны, чистартылмаган урыннарны чистарту эшләрә белән шөгильләнүче оешмалар көче белән кичекмәстән махсус тарага куярга кирәк.

Урамнарның машиналар йөри торган өлешенә, тротуарларга һәм газоннарға чиста булмаган чүп-чар ташлау тыела.

8.2.28. Урамнарда юл хәрәкәтенә комачаулык тудыручы предметларны жыю әлегә объектларга хезмәт күрсәтүче оешмаларга йөкләнә.

8.29. Жирле үзидарә органнары ирекле нигездә муниципаль берәмлек территориясен жыештыру, төзекләндерү һәм яшеллэндерү эшләрән башкару өчен гражданның жөлеп итә ала.

Гражданның муниципаль берәмлек территориясен жыештыру, төзекләндерү һәм яшеллэндерү эшләрән башкаруга жөлеп итү Әйшә авыл жирлегә башкарма комитеты карары нигезендә башкарыла.

8.20.30. Күп катлы торак төзелеше йорт яны территориясендә тыела:

- Торак пунктлар чикләрендә (газоннарны, чөчәк түтәлләрән һәм үләннәр белән шөгильләнүче башка территорияләрне дә кертеп), балалар һәм спорт майданчыктарында, хайваннарны йөртү өчен майданчыктарда, шулай ук йорт яны территориясендә урнашкан хужалык майданчыктарында транспорт чараларын урнаштыру,

- транспорт чараларын юу. Бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда автомобиль-мото транспорт чаралары, тракторлар, тагылма һәм башка механизмнар юу тыела;

- яфрактарны, калдыктарның теләсә нинди төрләрән һәм чүп-чарны яндыру;

- контейнер майданчыктарына керү юлларын бушатырга;

- Башкарма комитет һәм әлегә йорт милекчеләрнен гомуми жыелышы карарыннан башка йорт яны территорияләрнен коймаларын Россия Федерациясе Торак кодексы нигезендә билгеләргә;

- Башкарма комитетның тиешле рөхсәте һәм Россия Федерациясе Торак кодексы нигезендә әлегә йорт милекчеләрнен гомуми жыелышы карарыннан башка вак хужалык һәм ярдәмче ишегалды корылмаларын (утын сарайлары, будкалар, гаражлар, Күгәрчен, теплица, бәдрәфләр) үз белдекләп төзәргә;

- йорт яны территорияләрән металл лома, төзелеш һәм көнкүреш чүп-чары, йорт кирәк-ярактары, шлак, көл һәм башка житештерү һәм куллану калдыктары белән бутарга;

- чүп-чарны һәм чүп-чарны юарга;

- тиешсез урыннарда савытларны һәм башка калдыктарны складларга һәм сакларга;

- балалар, спорт һәм башка шундый ук майданчыктарда, газоннарда, яшел үсентеләр булган территорияләрдә, ел фасылына карамастан, транспорт чараларын кую яки куюны тормышка ашырырга;

- тиешле хокук билгеләүче документлардан башка автотранспорт чараларын түләүле стоянкалар оештыруны гамәлгә ашырырга;

- тимер-бетон блоklar, баганалар, коймалар, шлагбаумнар, объектлар, корылмалар һәм башка жайланмалар урнаштыру юлы белән квартал эчендәге юлларны үз белдекләп ябарга;

- ишегалды территорияләрен механик рәвештә жыештыруга һәм житештерү һәм куллану калдыкларын чыгаруга киртә тудырырга;

- эскәмияләрне пычрату.

8.31. Сәүдә, туклану, көнкүреш хезмәтә күрсәтү объектлары янында һәм башкалар тыела.:

- товарның савытын һәм запасларын сакларга, складларга, объект бинасыннан читтә сәүдә жиһазларын сакларга, складларга, аның өчен билгеләнгән урыннарда, газон, түбәдә;

- сәүдә чөлтәренәң стационар һәм стационар булмаган объектлары янында сәүдә-суыткыч жиһазларын һәм башкаларны куярга.

1.2.32. Муципаль белем бирү территориясендә юлларны кардан һәм боздан, автототранспорт чараларын калдырып 12 сәгатьтән артык вакыт эчендә, шулай ук 22 сәгатьтән 6 сәгатькә кадәр булган чорда, шулай ук кар яву вакытында автототранспорт чараларын калдыруда чагылган юлларны кардан һәм боздан чистарту һәм жыештыру буенча махсус техника белән каршылау тыела.

1.3. Язгы-жәйге чорда территорияне жыештыру үзенчәлекләре

8.3.1. Территорияне язгы-жәйге жыештыру 15 апрельдән 15 октябрьгә кадәр башкарыла һәм урамнарны, тротуарларны, майданнарны юу, су сибү һәм юу күздә тотыла.

Өйшә авыл жирлегә башкарма комитеты карары белән язгы-жәйге жыештыру чоры климат шартларына бәйлә рәвештә үзгәртелергә мөмкин.

8.3.2. Юешке урам һәм майданнардагы юл киңлегенә дучар ителергә тиеш.

8.3.3. Лотоклар һәм ком, тузан, чүп-чар жыештыруны юу эшләреннән соң иртәнге сәгать 7гә тәмамларга кирәк.

4.4. Тротуарларны һәм ишегалды территорияләрен, яшел үсентеләрне һәм газоннарны юу һәм су сибү оешмалар һәм биналарның милекчеләре көчә белән башкарыла.

1.3.5. Юл өслекләрен һәм тротуарларны юу, шулай ук тротуарларны билгеләү эшен иртәнге сәгать 23дән 7 сәгатькә кадәр башкарырга, ә урамнарның йөрү өлешен юешләп, иртәнге сәгать 9дан 21 сәгатькә кадәр башкарырга кирәк.

4.4. Көзге-кышкы чорда территорияне жыештыру үзенчәлекләре

8.4.1. Көзге-кышкы жыештыру эшләре 15 октябрьдән 15 апрельгә кадәр үткөрелә һәм чүп-чар, кар һәм боз, пычрак, ком, бозлавыкка каршы реагентлар белән урамнарны чүп-чардан арындыруны күздә тоту.

Өйшә авыл жирлегә башкарма комитеты карары белән көзге-кышкы жыештыру чоры үзгәрергә мөмкин.

Кар, боздан чистартуны, ком сибүне һәм махсус бозлавыкка каршы препаратлар белән эшкөртүне кичекмәстән кар явуы яки бозлавык барлыкка килү белән башларга кирәк.

8.4.2. Биналарның, корылмаларның, керү төркемнәренәң түбәләренә, карнизларга һәм козырькаларына нормадан артык йөкләнешне булдырмау өчен, шулай ук конструкцияләренәң жишерелүенә юл куймас өчен, кар һәм барлыкка килгән боз сарымнары һәр күп кар явып үткәннән соң, саклык чараларын үтәп, әлегә биналарның, корылмаларның хужалары тарафыннан кичекмәстән жыештырылырга тиеш, шул исәптән мөжбүри тәртиптә жыештыру эшләрен башлаганчы куркынычсызлык чараларын тәэмин итеп, чистартылырга тиеш: кизү тору, сигналлар белән киртәләнергә тиеш, башка керү иминлеген тәэмин итү, биеклектә эшләүчә затларны иминиятләштерү жиһазлары белән тәэмин итү.

8.4.2.1. Түбәләренә һәм козырекларны вакытында кардан һәм боздан чистартуны, карнизов, балкон һәм лоджийдан боз, кар һәм боз сөңгеләрен бетерүне гамәлгә ашырырга кирәк. Түбәне кардан чистартмыйча, кар катламнары булдырмыйча, вакыт-вакыт чистартырга кирәк. Боз кисәкләре, боз сөңгеләр төшерү, түбәләренә кардан чистарту торак милекчеләре яки идарә оешмалары тарафыннан башкарыла.

Биналарның түбәсен кардан, боздан һәм боз сөңгеләрдән чистарту куркыныч участокларны алдан әйләндереп алу белән башкарылырга тиеш. Кар һәм наледлар ташыган, боз сөңгеләр сөргән вакытта, түбәдә ремонт һәм башка эшләр житештергәндә агач һәм куякларның, электр белән тәэмин итүнең һава

линияләренең, яктырту һәм элементә, юл билгеләре, юл светофорларының, юл коймаларының һәм юл жиһазларенең, жәмәгать транспортын көтү павильоннарының, биналарның декоратив бизәлешенең һәм инженерлык элементларының сакланышын тәмин итүче чаралар күреләргә тиеш. Күрсәтелгән элементлар зыян күргән очракта, алар түбәнә чистарткан һәм зыян китергән зат һисабына торгызылырга тиеш.

8.4.2.2. Биналарның түбәсен кардан, боздан һәм боз сөңгеләре чистартып тору куркыныч участкаларны алдан әйләндереп алу белән башкарылырга тиеш.

8.4.2.3. Биналарның түбәсен кардан, боздан һәм боз сөңгеләр чистартуны аларны тротуарларга агызып, урам ягына мөрәжәгать иткән түбә скаты өсләгеннән бары тик тәүлекнең якты вакытында гына башкарырга ярыш. Калган түбәдән, шулай ук яксы түбәсеннән кар ташлау эчке ишегалды территорияләренә башкарылырга тиеш. Кар чыгар алдыннан кешеләрнең иминлеген һәм агачларның, куакларның, урам электр элементенең һава линияләренең, үсемлекләренең, реклама конструкцияләренең, светофор объектларының, юл билгеләре, элементә линияләренең, элмә такталарның тулы сакланышын тәмин итүче саклау чаралары үткәргә кирәк.

8.4.2.4. Түбәдән ташланган яки оешма территорияләреннән жыелган карны, төзелеш майданчыкларын һәм торак-коммуналь хужалык оешмаларын 24 сәгать эчендә алып чыгарга кирәк. Предприятие, оешма, автомобиль парковкалары, тукталышлар, төзелеш майданчыклары территорияләрендә карны этеп чыгару тыела. Махсус оешмалар тарафыннан жыештырыла торган юлда карны түбәдән алып, юл катламыннан сметалы кар чыгарганчы ташларга һәм алар белән уртак валга салырга кирәк.

8.4.2.5. Ишегалды территорияләреннән һәм квартал эчендәге юллардан чистартылган кар вакытында автотранспортның ирекле йөрүенә һәм жәяүлеләр хәрәкәтенә комачауламый торган урыннардагы ишегаллары территорияләрендә саклана. Кар жыйганда яшел үсентеләргә зыян китерү рәхсәт ителми.

8.4.2.6. Юлларны, тротуарларны, йорт яны территорияләрен һәм башкаларны жыештыру кышкы чорда һава шартларына бәйсез рәвештә жәяүлеләрнең һәм транспорт чараларының нормаль хәрәкәтен тәмин итәргә тиеш.

8.4.7. Кышкы чорда юлларны жыештыру үз эченә ала:

1) шәһәр жир өсте транспортының машиналар йөри торган өлешен, тукталышларны һәм тукталыш платформаларын кардан чистарту, кар көртеләренә чыгу һәм кар чыгару;

2) кар яву вакытыннан алып бозлавыкка каршы катнашмалар белән шәһәр жир өсте транспортының машиналар йөрү өлешен, тротуарларны, тукталышларны һәм тукталыш платформаларын эшкәртү.

8.4.8. Юлның машиналар йөри торган өлешеннән, тротуарлардан, парковкалардан (парковка кармалары), шәһәр жир өсте транспортының тукталышларынан һәм тукталыш платформаларынан кар катламы урнашканнан соң, жирдән файдаланучылар, юлларның ике якларында урнашкан биналар (кишәрлекләр) арендаторлары белән килешүләр төзү белән даими рәвештә чистартылырга тиеш.

Барлык тротуарлар, ишегаллары, подъездларга якин килү юллары, керү төркемнәре, шул исәптән территорияне жыештыру өчен беркетелгән урыннар, урам, майданнар, базар майданнары һәм башка участкаларны, шул исәптән камилләштерелгән, асфальт өслекле урыннарны кардан һәм кырыйларын чистартып, кирәк булганда ком сибәргә һәм хәрәкәт өчен куркынычсыз хәлдә тотарга кирәк.

8.4.9. Тукталыш пунктларыннан, жир өсте жәяүлеләр кичүеннән, күперләрдән һәм юл үткәргечләрдән, халык күпләп йөри торган урыннардан, хастаханәләр территориясенә һәм башка социаль мөһим объектка керү һәм башка социаль мөһим объекткадан карны беренче чиратта (сайлап алу) чыгару 24 сәгать дәвамында башкарыла.

Урамнардан, майданнардан, күперләрдән, баскычлардан, плотиналардан, скверлардан һәм бульварлардан кар һәм бозны кичекмәстән кар яву башлана һәм, беренче чиратта, магистраль урамнардан, автобус трассаларыннан, күперләрдән, плотиналардан һәм юл үткәргечләрдән, жәяүлеләрнең туктаусыз, куркынычсыз хәрәкәтен тәмин итү өчен, транспорттан, кыйналган урыннардан арындырырга кирәк.

8.4.2.10. Кар яву вакытында тротуарларда урнашкан шәһәр жир өсте транспортының тукталышларын һәм тукталыш платформаларын жыештыру тәүлегенә ике тапкыр житештереләргә тиеш.

8.4.2.11. Тукталыш пунктлары территорияләренә хезмәт күрсәтүдә бордюр ташыннан 0,5 м ераклыкта машиналар йөрү өлешен чистартырга кирәк. Юлның машиналар йөри торган өлешенә карны этеп чыгару рәхсәт ителми.

8.4.2.12. Тротуарларны һәм жәяүлеләр юлларын жыештыруны (хәрәкәт итү һәм карны билгеләү) торак фондын техник эксплуатацияләү кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә башкарырга кирәк.

Тротуарлар һәм юллар булырга тиеш чистартылган нче кар һәм наледи кадәр асфальт. Бозга (бозлавык) килгәндә, бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелә, аннары бозны (бозлавык) бетерә.

8.4.2.13. Кар теземнәргә һәм өемнәргә кар салу эшләре кар яву вакытыннан алып 6 сәгәттән дә соңга калмыйча, ә калган территорияләрдә 12 сәгәттән дә соңга калмыйча I һәм II сыйныф тротуарларында төгәлләнәргә тиеш.

8.4.2.14. Сгребание һәм жыештыру скалыванием белән бер үк вакытта ясалырга яки аннан соң кичекмәстән кар белән бергә жыелырга тиеш. Теземнәргә яки өемнәргә жыелган кар һәм сукмак бу максатлар өчен махсус билгеләнгән урыннарغا чыгарыла.

8.4.3. Жыештыру лотовой зона кышкы вакытта күздә тотарга тиеш:

1) чистарту бордюрного таш верха узу өчен снегопогрузчика;

2) кар бураны үткәннән соң метр зонасын бордюр ташына кадәр чистарту һәм Кар валын формалаштыру;

3) немедленную һәм даими расчётку решеток яңгыр кирәк-яраклары яңгыр канализациясе каршындагы наступлении оттепели тәэмин итү өчен даими спуска талых су.

8.4.3.1. Жирлек юлларының машиналар йөри торган өлешен механикаштырылган ысул белән (урып-жыю техникасы комплекслары) һәм Кар валлары барлыкка килгән вакытта жәяүлеләр кичү урыннарында, парковкалар (парковка кесәләре), шөһәр жир өсте транспортының тукталышлары һәм тукталыш платформалары, юллар каршында бүлүгә кирәк.

8.4.3.2. Юлның машиналар йөри торган өлешендә карны лоткада яки төрле полосада жыештырырга һәм кар валлары рәвешендә 2,0 - 2,5 метр киңлектәгә өзеклекләр ясарга кирәк.

8.4.3.3. Кар яуган вакытта юлларның машиналар йөри торган өлешендә кар ташлау урынын бетергәннән соң 6 сәгатътән дә соңга калмыйча чыгарырга тиеш.

8.4.3.4. Юлларны жыештырганда тышкы яктырту баганаларының, йорт яны щиткаларының, идарә итү шкафларының һәм башка корылмаларның, агачларның, куакларның сакланышын, шулай ук машиналар йөрү өлешендә механикаштырылган кар чистартканда яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә кирәк.

4.4. Карны вакытлыча жыю урыннары ел саен Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә _____ авыл жирлегә башлыгы;

Вакытлыча складлау, карны яшел үсентеләргә булган участоклар территориясендә, балалар, спорт майданчыклары территориясендә урнаштыру, шулай ук кар урнаштырганда Яшел утыртмаларга зыян килү тыела. Ишегалды территорияләрендә кар өюгә кар бүлүп бирүне күздә тотарга тиеш.

8.4.4.1. Карны вакытлыча урнаштыру урыннары керү юллары, яктырту, көнкүреш биналары һәм коймалар, кар өю өчен кирәкле механизмнар белән жиһазландырыла.

8.4.4.2. Вакытлыча складлау урыннарына кар, житештерү һәм куллану калдыклары белән пычранган.

8.4.4.3. Әлегә Кагыйдәләрнең 8.4.4 пунктында билгеләнгән тәртиптә килештерелмәгән урыннарда кар чыгару һәм складлау тыела.

4.4. Карны вакытлыча жыю урыннары чүп-чардан чистартылырга һәм төзекләндереләргә тиеш.

8.4.4.5. Законда каралган очраклардан тыш, тыела:

1) гомуми файдаланудагы юлларның йөрү өлешенә кар, квартал эчендәгә юллардан, ишегалды территорияләреннән, предприятие, оешма территорияләреннән, төзелеш майданчыкларыннан, сәүдә объектларыннан чистартыла торган боз, шулай ук машиналар йөрү өлешен жыештыручы оешма белән килешү булмаганда күрсәтергә яисә хәрәкәт итәргә;

2) техник тоз һәм сыек хлористый кальций тротуарларда бозлавыкка каршы реагент сыйфатында, шөһәр пассажир транспорты тукталышларында, паркларда, скверларда, ишегалларында һәм башка жәяүлеләр зоналарында һәм яшел үсентеләр булган территорияләрдә кулланырга;

3) пычранган ком-тоз катнашмасы белән карның Ротор күчүе һәм шулай ук газоннарда сколот бозы, чөчәк түтәлләре, куаклар һәм башка яшел үсентеләр;

4) түбәне эксплуатацияләү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар (көрәкләр, скрепкалар, ломалар), төзелеш материаллары, ремонт калдыкларын, файдаланылмый торган механизмнарны һәм башка предметларны түбәгә салу;

5) биналарның түбәсеннән боз, кар һәм чүп-чар воронкаларга су-сары торбаларга ташлану.

8.4.5. Агымдагы елның 1 октябрена кадәр жирле үзидарә органнары һәм юл хезмәтләре тарафыннан Кар кабул итү өчен урыннар (кар кудыру, кар эретү камералары, кар чыгару һәм вакытлыча кар өю өчен майданчыклар), урып-жыю техникасы кышкы чорда эшләргә эзер булырга тиеш.

8.4.6. Базалары саклау өчен бозлавыкка каршы материаллар булырга тиеш тулысынча жиһазландырылган һәм ремонтланган.

8.4.7. Тиешле объектларның тиешле торышын тәэмин итү буенча бурычлар йөкләнгән затлар аларны чисталыкта һәм тәртиптә тоту максатларында әлегә объектларның торышына мониторинг ясарга тиеш

8.4.8. Магистральләрнең, юллар, урам һәм юлларның йөрү өлешенә, шулай ук квартал эчендәге, ишегалды территорияләреннән, юридик һәм физик затларга караган территорияләрдән чистартылган кар тротуарларына, Ротор аша чыгу һәм пычранган карны күчерү, шулай ук газоннарға боз кыйпылчыкларын, чәчәк түтәлләрен, куяклар һәм башка яшел үсентеләргә чыгару рәхсәт ителми.

8.4.9. Карны чыгару кар кабул итү өчен махсус әзерләнгән урыннарға (кар өемнәре, кар эретү камералары, кар чыгару һәм вакытлыча кар өю өчен майданчыклар) башкарылырга тиеш. Карны башка урыннарға чыгару тыела.

8.4.10. Кар жыелу урыннары Әйшә авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

8.4.11. Карны кардан соң кабул итү урыннары чүп-чардан чистартылырга һәм төзекләндерелергә тиеш.

1.5. Төзекләндерү элементларын тоту тәртибе

8.5.1. Төзекләндерү элементларын карап тотуга гомуми таләпләр.

8.5.1.1. Һәйкәлләрне, мемориалларны торгызу һәм ремонтлау эшләрен дә кертеп, төзекләндерү элементларын карап тоту, милек хокукында, хужалык алып бару, оператив идарә итү хокукында тиешле төзекләндерү элементларына ия булган физик һәм (яки) юридик затлар тарафыннан яисә милекче, вәкаләтле зат белән килешүләр нигезендә башкарылырга тиеш.

Төзекләндерүнең башка элементларын тотуны оештыру Айшә авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан авыл җирлегә бюджетында әлеге максатларга каралган акчалар чикләрендә килешүләр (килешүләр, контрактлар) буенча гамәлгә ашырыла.

8.5.1.2. Канатлар төзү һәм урнаштыру, шул исәптән йорт яны территориясендә, павильоннар, киосклар, палаткалар һәм кече архитектура формалары яки тышкы төзекләндерү элементлары, газон киртәләре, сезонлы базарлар, жәйге кафе, оград, коймалар, транспорт, гараж тукталышларында павильоннар, хужалык корылмалары, сарайлар, тротуарлар коймалары, кече спорт корылмалары, кварталларны, бакча, пляжларны төзекләндерү элементлары, реклама тумбалары, стендлар, газеталар өчен щитлар, афишалар һәм игъланнар, элмә такталар, реклама жайланмалары, биналар һәм һәйкәлләрне, урамнарны яктырту фонарьларын декоратив яктырту, терәк баганалар, шул исәптән павильоннар, киосклар, палаткалар һәм жәйге кафеларны файдалануга һәм урнаштыруга рәхсәт бары тик муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органнары белән килештерелгән проектлар буенча гына рәхсәт ителә.

8.5.1.3. Күчмә ваклап сату объектлары - лотоклар, арбалар, аттракционнар, шул исәптән уен, цирк, зоопарклар һәм т. шатров, өстәлләр, автоматлар урнаштыруга, эксплуатацияләүгә рәхсәт муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органнары белән килешү буенча бирелә.

8.5.1.4. Оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр, шәхси фирмалар һәм эшмәкәрләр үрнәк тәртиптә павильоннар, киосклар, палаткалар һәм кече архитектура формалары тотарга, аларны ремонтлау һәм буяу белән килешеп, архитектура органнары белән буяулар җитештерергә тиеш.

8.5.1.5. Киосклар, павильоннар, палаткалар, лотоклар, өстәлләр, коймалар, газон һәм тротуар киртәләре, транспортны көтү павильоннары, телефон кабиналары, кече спорт корылмалары, кварталларны, бакчаларны, паркларны, реклама тумбаларын, стендларны, газеталар өчен щитларны, афишаларны һәм игъланнар, транспорт тукталышларының күрсәтмәләрен, жәяүлеләр өчен эскәмияләргә елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә җитештерергә кирәк.

8.5.1.6. Таш, тимер - бетон һәм металл оградларны, урам утлары фонарьларын, терәк-таянычларны, трансформатор будкаларын, металл капкалар, жәмәгать һәм сәнәгать биналарын елына бер тапкырдан да ким булмаган буяуны, ә ремонтны кирәк булганда башкарырга кирәк.

8.5.1.7. Витрина, элмә такталары һәм башка реклама төрләренә бәйле булмаган барлык оешма җитәкчеләре элмә такталарны, витриналар яки реклама алыштыруны яисә бетерүне билгеләнгән тәртиптә килештерелмәгән һәм архитектура-сәнәгать таләпләренә җавап бирмәүче Яшел Үзән муниципаль районы Башкарма комитетының таләпләрен үтәргә тиеш.

8.5.1.8. Витриналар махсус яктырту арматурасы белән җиһазландырылырга тиеш.

8.5.2. Элмә такталар, реклама һәм витриналар.

8.5.2.1. Һәр төрдәге элмә такталар урнаштыру Яшел Үзән муниципаль районы Башкарма комитеты белән эскизлар килештергәннән соң гына рәхсәт ителә ала.

8.5.2.2. Якты реклама һәм элмә такталардан файдаланучы оешмаларга көн саен тәүлекнең караңгы вакыты җитү белән аларны кертәргә һәм урам утларын сүндереп торыу вакытын алдан ук сүндермәскә, әмма көн дә соңга калмыйча янган газонет торбаларын һәм электролампларын үз вакытында алыштыруны тәэмин итәргә кирәк.

Аерым реклама билгеләре яки элмә такталары ватылмаган очракта аларны тулысынча сүндерергә кирәк.

8.5.2.3. Витриналар махсус яктырту җайланмалары белән җиһазландырылырга тиеш.

8.5.2.4. Газеталар, афишалар, плакатлар, төрле игъланнар һәм реклама бары тик махсус урнаштырылган стендларда гына эшләнәргә мөмкин.

8.5.2.5. Электротранспорт бағанасы, урам утлары, биналар, коймалар һәм башка корылмалар игъланнарыннан чистартуны әлеге объектларны файдаланучы оешмалар башкара.

8.5.2.6. Тышкы реклама чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

8.5.3. Төзелеш, урнаштыру һәм эчтәлеге кече архитектура формалары.

8.5.3.1. Физик яки юридик затлар кече архитектура формаларын тотканда аларны ремонтлау һәм буяу, Әйшә авыл җирлегә башкарма комитеты белән чәчәк гаммасын килештерергә тиеш.

8.5.3.2. Киосклар, павильоннар, палаткалар, арбалар, лотоклар, өстәлләр, коймалар, газон киртәләре һәм тротуарлардагы киртәләргә, транспорт көтү павильоннары, телефон кабиналары, спорт корылмалары, афишалар һәм игъланнар өчен стендлар, реклама тумбалары, транспорт тукталышлары һәм кичүләр күрсәткечләре, эскәмияләр буяуны елына бер тапкырдан да ким башкарырга кирәк.

8.5.3.3. Урам утлары фонарьларының таш, тимер - бетон һәм металл киртәләрен, терәк, трансформатор будкаларын һәм киоскларны, торақ, җәмәгать һәм сәнәгать биналарының металл капкаларын ике елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә буяуны, ә ремонтны кирәк булганда башкарырга кирәк.

4.4. Биналарны һәм корылмаларны ремонтлау һәм карап тоту.

8.5.4.1. Биналарны һәм корылмаларны эксплуатацияләүне, аларны ремонтлауны билгеләнгән кагыйдәләр һәм техник эксплуатацияләү нормалары нигезендә башкарырга кирәк.

8.5.4.2. Биналарның һәм корылмаларның фасадларын агымдагы һәм капитал ремонтлау, буяу эшләрен биналарның һәм корылмаларның милекчеләре техник торышына карап яисә милекче башка затлар белән килешү буенча башкарырга кирәк. Биналарны, төзелмәләргә һәм корылмаларны карап тоту үз эченә ала:

- конструктив элементларны һәм бизәкләүләргә, шул исәптән керү ишекләре һәм козырекларны, балкон һәм лоджия, карниз, канат һәм аерым баскычлар коймаларын, төшерү һәм баскычларны, витрин, декоратив детальләргә һәм башка конструктив элементларны үз вакытында төзекләндерүне һәм торгызуны тәмин итүче;

- водостокларның, су-Көнчыгыш торбаларының һәм саннарның төзек хәлдә булуын һәм карап тотуны тәмин итү;

8.5.4.3. Аерым детальләргә бетерү яки үзгәртү белән бәйлә биналарның барлык үзгәрешләре, шулай ук гамәлдәгә тәрәзә, ишек проемларын урнаштыру һәм реконструкцияләү, канат, пандус, юллар урнаштыру һәм төзү, төрле техник җайланмалар, реклама конструкцияләргә, элмә такталар Айшә авыл җирлегә башкарма комитеты белән килешү буенча башкарыла.

8.5.4.4. Балконнарның, көймәләргә нинди дә булса үзгәрешләргә башкару, урамга чыгу биналарның тышкы фасадларының келәмнәргә, киём-салымын, балкон һәм тәрәзәләргә элдәргә, шулай ук аларны йорт әйләнәшенә төрле предметлар белән бутау тыела.

8.5.4.5. Ишегалды территорияләргә металл лом, төзелеш һәм көнкүреш чүп-чары, йорт кирәк-яраклары һәм башка материаллар белән әйләндереп алу тыела.

8.5.4.6. Биналарда урамның исемнәре һәм расланган үрнәктәгә йортларның номер билгеләргә, ә угловлы йортларда - кисешүче урам исемнәргә күрсәтелгән күрсәткечләр куелырга тиеш.

Биналарда Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә, расланган үрнәктәгә урам һәм номер билгеләргә, ә углов йортларда – кисешүче урам исемнәргә билгеләнергә тиеш.

8.5.5. Балалар һәм спорт майданчыкларында, паркларда, скверларда, ел фасылына карамастан, маневрлау (юл йөрү, борылу), транспорт чаралары туктап тору яки парковка, тагылма һәм башка хәрәкәт чаралары тыела.

8.6. Территорияләргә яшелләндерү һәм карап тоту буенча эшләр

яшеллек

8.6.1. Яшел үсентеләр территориягә төзекләндерүнең мәҗбүри элементлары булып тора. Төзекләндерү эшләргә башкарганда булган яшел үсентеләргә мөмкин кадәр саклап калырга кирәк.

яшеллөндөрү объектлары янындагы төзелеш майданчыкларын оештырганда проектта сакланылуучы яшел утыртмаларның бөтенлеген саклау, түбән һәм киң кроннарны өлөшчә кисү, агач кәүсәләрен саклау, куакларның кроннарын бәйләү, жир кишәрлекләре белән янәшә урнашкан үсемлекләр астына вак таш салу кебек чаралар күрергә кирәк;

территорияне планлаштыру, жир асты коммуникацияләрен салу, юлларны, юлларны, юлларны һәм тротуарларны төзекләндерү яшеллөндөрү эшләре башланыр алдыннан тәмамланырга тиеш;

туфрак катламын бозуга бәйле ремонт, төзелеш һәм башка эшләр үткөргөндә, киләчәктә яшел төзелештә файдалану өчен туфракның уңдырышлы катламын төшерергә һәм сакларга кирәк. Югарыда күрсәтелгән эшләрне эшләп бетергәннән соң бозылган жир участкаларын һәм ятмаларны торгызырга кирәк. Төзекләндерү эшләре житештерү проектында каралырга тиеш;

Яшел үсентеләр урнашкан Әйшә авыл жирлегендә жир кишәрлекләре хосусый, дәүләт һәм муниципаль милектә булырга мөмкин.

Әйшә авыл жирлегенә территориясендә бу ятмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милек формасына бәйсез рәвештә барлык яшел үсентеләр сакланырга тиеш.

Яшел үсентеләре булган жир биләмәләреннән файдалануда (файдалануда) юридик яки физик затлар (алга таба - жирдән файдаланучылар) яшел үсентеләренә карап тотарга һәм сакларга тиеш

Оешмалар һәм ведомстволарның яшеллөндөрелгән территорияләрен карап тоту өлеге объект карамагында булган юридик һәм физик затларга йөкләнә. Шулай ук вакытта яшеллөндөрелгән территорияне карап тоту категориясе Әйшә авыл жирлегенә Башкарма комитетының урнашу урынына, яшеллөндөрү объектының функцияләре һәм әһәмиятенә карап вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.

Яңа төзелеш торган һәм гамәлдәге объектның һәр жирдән файдаланучысы Әйшә авыл жирлегенә территориясендә яшел утыртмаларны төзү, карап тоту һәм саклау кагыйдәләрендә күрсәтелгән форма буенча, объектның төп элементларын һәм аны карап тотуның төп юнәлешләрен теркәп хисап объекты паспорты булырга тиеш

8.6.1. Яшел үсентеләр хужалары:

яшел үсентеләренә саклауны һәм квалификацияле карауны тәэмин итәләр;

елның жәй айларында коры һава шартларында газоннар, чөчәк түтәлләре, агачлар һәм куаклар су сибүне тәэмин итәләр;

газоннарның сакланышын һәм бөтенлеген тәэмин итәләр;

агачлар һәм куаклар утыртыла, шулай ук юллар, майданчыклар, газоннар челтәрен планлаштыру Башкарма комитет белән килештерелгән проектлар буенча гына үзгәртелә;

сулыклар булган очракта яшеллөндөрү объектларында аларны чисталыкта тоталар һәм аларны 10 елга бер тапкырдан да ким булмаган капитал чистарталар;

8.6.1.2. Яшеллөндөрелгән территорияләрдә рөхсәт ителми:

аларның эшчәнлеген һәм хезмәт күрсәтүне тәэмин итү өчен билгеләнгән төзелешләрдән тыш урнаштыру;

агач һәм куак утырту, газоннарны һәм чөчәклекләренә юк итү;

йөрү, ял итү һәм уеннар өчен бакча, скверлар газоннарында, паркларның мемориаль зоналарында, гомуми файдаланудагы яшеллөндөрү объектлары булган бульварларда урнашырга;

бу урын өчен махсус билгеләнмәгән яшеллөндөрү объектларында чаңгыда һәм чаналарда шуарга;

агачларга һәм башка яшел үсентеләргә гамаки, таган, турниклар, кер юу өчен бау, агачларга тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын, күрсәткечләр, афишаларны, игъланнар, агитация материаллары, техник конструкцияләр, юл хәрәкәтендә катнашучыларны мәгълүмати тәэмин итү чараларын, баганалардан, коймалардан, реклама щитларыннан, электр үткөргечләрдән, лампалардан, янган коймалардан арындыру;

тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын, күрсәткечләр (бирелгән рөхсәттән башка, паспортлар), агитация материаллары, техник конструкцияләр, юл хәрәкәтендә катнашучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү чараларын урнаштырырга;

стационар булмаган объектларны, шулай ук юл сервисы объектларын урнаштыру, шулай икәптән автомобильләр кую урыннарын һәм парковкаларны ел фасылына карамастан урнаштыру;

төзелеш һәм башка материаллар, калдыклар, чүп-чар, бозлавыкка каршы материаллар һәм башка зарарлы матдәләр, шулай ук ком һәм бозлавыкка каршы реагентлар белән пычранган кар, боз бау;

бакчаларга казу;

йорт хайваннарын газоннарда һәм чөчөклөргө сибөргө;

кар ятмаларына кар элөгүне булдырмый кала торган махсус юнөлөш бирүчө жайланмалардан башка роторлы кар чистарту машиналарын кулланырга;

яфракларны, үлөнне, ботакларны яндыру, шулай ук аларны лотокларга һәм башка суүткөргөч жайланмаларга алыштырырга;

чүп-чарны газоннарда да ташларга;

учак кабызырга, шул исәптән ачык уттан файдалануны күздө тоткан чаралар үткөрөргө, мангалларны һәм ачык ут ярдәмендә ризык эшкөртү өчен башка жайланмалар кулланырга кирәк;

обрезать агачлар чыгару өчен сока, сумала, наносить аларга башка механические жәрәхәтләр;

житештерү һәм куллану калдыкларын, шул исәптән автомобиль покрышкаларын, территорияне төзөклөндөрү, жирлек территориясендә клумб оештыру өчен куллану;

күпеллек чөчөклөр белән шөгылләнүчө жир участкаларыннан кар чыгару, шулай ук утырту белән шөгылләнүчө участкаларны кардан ачу да жите;

. авыл жирлеге территорияләрендә, санитар таләпләр югары булган урыннардан тыш, агач көүсөлөрөн агартырга (чүп контейнерлары, жәмәгать бәдрөфлөрө һәм тд якынлыгы).);

яшеллөндөрөлгөн территорияләрдә урнашкан скульптураларны, эскәмияләрне, коймаларны, урналарны, балалар һәм спорт жиһазларын бозарга;

агачларның тамырларын көүсөсөннән 1,5 метрдан якын ераклыкта ачырга һәм агачларның муенткаларын жир яки төзелеш калдыклары белән күмөргө;

транспорт чараларын, шул исәптән комплектланган (төзөк булмаган), яшеллөндөрөлгөн территорияләрдә урман парклары, парклар, бакчалар, бульварлар, урманнар урнаштырырга, ел фасылына карамастан, өлөгө территорияләрдә төзөклөндөрү эшлөрөн мәжбүри үткөрү шарты белән кирәкле эшлөрне башкару очрактарыннан тыш;

транспорт чараларын, шул исәптән комплектланган (төзөк булмаган), яшеллөндөрөлгөн территорияләрдә дөваллау, балалар укуы һәм фәнни учреждениеләре, сәнәгать предприяттиеләре, спорт комплекслары һәм торак кварталлар урнаштырырга, ел фасылына карамастан, өлөгө территорияләрдә кирәкле эшлөрне башкару очрактарыннан тыш, өлөгө территорияләрдә төзөклөндөрү эшлөрөн мәжбүри үткөрү шарты белән кирәкле эшлөрне башкару очрактарыннан тыш.

8.6.2. Территорияне яшеллөндөрү, паркларны, скверларны, яшел зоналарны карап тоту һәм торгызу эшлөрө Айшә авыл жирлегенә сатып алулар буенча башкарма комитеты (контрактлар) тарафыннан өлөгө максатларга жирлек бюджетында каралган акчалар чикләрендә муниципаль ихтыяждарны тәэмин итү өчен тормышка ашырыла.

8.6.3. Барлык оештыру хокукый формаларның һәм милек рәвешләренәң юридик һәм физик затлары гамәлдәге яшел үсентеләрнең тулы сакланышын һәм агротехник кагыйдәләр нигезендә аларны квалификацияле карауны тәэмин итәргә тиеш:

- санитар чистарту үткөрү;

- газоннарда, чөчөк үсентеләргә вакытында су сибү;

- чүп үләннәрөнә, корткычларга һәм авыруларга каршы көрөш үткөрү;

- вакытында газ белән сугару үткөрү;

- чөчөклөр утырту, газон үләннәрөн чөчү;

- Әйшә авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан расланган проект нигезендә төзөклөндөрү эшлөрөн үткөрү.

- яшел үсентеләрне санитар һәм формалы кисеп алу. Әйшә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килешү булганда яшел үсентеләрне санитар һәм формалы кисеп алу гамәлгә ашырыла.

Урам, майданнар, парклар, скверлар һәм күп катлы төзелеш кварталлары территориясендә агач һәм куаклыклар утырту, скверларны һәм паркларны чөчөклөп бизәү, шулай ук ландшафт архитектурасы объектларын Әйшә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән проектлар буенча гына реконструкцияләргө мөмкин.

4.4. Йорт яны территориясе чикләрендә яшел үсентеләр майданнарында тыю тыела:

- газоннарда һәм яшь урман утыртмаларында йөрөргө һәм ятарга;

- агач, куаклар, юыну һәм ботаклар ватарга, яфраклар һәм чөчөклөр корырга, жимешләре жыярга;

- палаткалар ясау һәм учаклар үрчетү;
- газоннарны, чөчәк түтәлләрен, юлларны һәм сулыкларны чүпләргә;
- скульптураларны, эскәмияләрне, коймаларны бозарга;
- агачлардан сок чыгару, кирезләр ясау, агачларга белдерүләр, номер билгеләре, төрле күрсәткечләр ясау, агачларга крючкалар һәм гамакларны, качельләрне элдерү, бау өчен кадак һәм кадакларга кадак салу, керемне җилдә киптерү;
- велосипедта, мотоциклларда, атларда, тракторларда һәм автомашиналарда йөрү;
- автотранспорт чараларын юу, кер юу, шулай ук яшел үсентеләр территориясендә урнашкан сулыкларда хайваннарны коендыру;
- мал үрчетү;
- боз шугалаклары һәм кар таулары оештырырга, чаңгыда, тимераякта, чанада шуарга, уеннар, биоләр оештырырга;
- утыртмаларга зыян китерүдән саклауны гарантияләүче щит белән киртәләрсез төзелеш һәм ремонт эшләрен башкарырга;
- агачларның тамырларын көүсәсеннән 1,5 метрдан да якын араларда ачарга һәм агачларның муенткаларын җир яки төзелеш чүпләре белән күмәргә;
- яшел үсентеләр территориясендә материаллар урнаштырырга, шулай ук якын-тирә территориядә яшел үсентеләр корткычларын таратуга ярдәм итүче материаллар складларын оештырырга;
- чүп-чар, кар һәм боз өемнәрен оештырырга, яшел үсентеләре булган участкалардан карны агач һәм куакларның сакланышын тәэмин итүче чаралар күрмичә генә ташларга;
- үсемлекләр, ком чыгару һәм башка казу эшләре башкару;
- паркларда, урман паркларында, скверларда һәм башка территорияләрдә этләргә урамда йөртү һәм сукмактан җибөрү;
- яфракларны һәм чүп-чарны яндыру.
- чүп жыю өчен контейнер, бункер, калдыкларны, шул исәптән тара, капчык, тартмалар һәм тд. урнаштыру.
- стационар булмаган, күчмә, күчерелмә реклама конструкцияләре, җайланмалар, штендерлар һәм тд урнаштыру һәм урнаштыру.

8.6.5. Гомуми файдалану территориясендә булган агач һәм куак агачларны үз белдегә белән кисеп алу, чикләнмәгән яки муниципаль милектә булган милек хокукы тыела.

8.6.6. Айшә авыл җирлегә Башкарма комитетының язмача карары буенча гына муниципаль берәмлек чикләрендә төзелеш яисә җир асты коммуникацияләре сузу зонасына кергән эре агачларны һәм куакларны сүтү, югары вольтлы линияләр һәм башка корылмалар урнаштыру мөмкин.

8.6.7. Җир асты коммуникацияләрен төзү яки салу белән бәйлә эре агачларны һәм куакларны мәҗбүри сүткән өчен торгызу бәясен алына.

8.6.8. Агач һәм куаклар кисүгә рөхсәт бирү торгызу бәясен түлөгәннән соң башкарыла.

Әгәр күрсәтелгән ятмалар яңадан каралырга тиеш булса, рөхсәт бирү торгызу бәясен түләмичә генә башкарыла.

Яшел үсентеләрнең торгызу бәясен Россия Федерациясе Табигый ресурслар һәм экология министрлыгы тарафыннан расланган такслар һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян күләнәмен исәпләү методикалары нигезендә, ә алар булмаганда, әйләнә-тирә мохитнең бозылган торышын торгызуга факттагы чыгымнардан чыгып, тотылган югалтуларны, шул исәптән кулдан ычкынган файданы исәпкә алып, каплана.

Утырту урыны Әйшә авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Яшел үсентеләр бәясен җирлек бюджетына күчерелә.

8.6.9. Гаепләр белән яшел үсентеләргә теләсә нинди зыян күргән яки үз белдегә белән кисеп алган өчен зыян күргән яки юкка чыгарылган утыртмаларның торгызу бәясен алына.

8.6.10. Гражданның булган һәм торак һәм сәнәгать биналары төзелеш зонасына эләккән җиләк-жимеш үсентеләре һәм бакчаларының бәясен бәяләү Әйшә авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган такслар һәм Россия Федерациясе Табигый ресурслар һәм экология министрлыгы әйләнә-тирә мохиткә зыян күләнәмен исәпләү методикалары нигезендә, ә алар булмаганда, әйләнә-тирә мохитнең бозылган

торышын торгызуга факттагы чыгымнардан чыгып, тотылган зыяннарны, шул исәптән кулдан ычкынмаган файданы исәпкә алып, башкарыла».

8.6.11. Муниципаль берәмлек территориясендә агачларны законсыз кискән яки зыян күргән өчен гаепле затлар Россия Федерациясе Карары белән билгеләнгән зыянны капларга тиеш.

8.6.12. Йорт эчендәгә күп катлы торак төзелеше территорияләрендә агач һәм куаклар утырту торак-эксплуатация оешмалары көче белән һәм чаралары белән башкарыла.

8.6.13. Агачларның зыян килү билгеләре ачыкланганда, яшел үсентеләрне саклау өчен җаваплы затлар, кирәкле чаралар күрү өчен, Әйшә авыл җирлеге башкарма комитеты кичекмәстән танылу алырга тиеш.

8.6.14. Әйшә авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан коры-сары кисүгә рөхсәт бирелә.

Агачларны кисүдән һәм кисүдән соң, авария хәлендәгә (гадәттән тыш) агачлар килеп чыгу, коры-чыдам, авария хәлендәгә агачларны кисүдән соң калган төп кисүләрне бетергәннән соң кисүдән соң киселеп калган агачларны чыгару җиде календарь көннән артмаган физик яки юридик затлар тарафыннан башкарыла.

8.6.15. Шәхси төзелеш зонасында кыйммәтле агач токомнарыннан һәм куаклардан тыш, агачларны сүтү жир кишәрлекләре милекчеләренә үз акчалары хисабына мөстәкыйль рәвештә башкарыла.

8.6.16. Предприятие, оешма җитәкчеләре, яшел үсентеләре һәм газоннары булган шәхси торак йортлар хужалары бурычлы:

- яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итү;
- яшел үсентеләрне квалификацияле карауны тәэмин итәргә;
- төзелеш калдыкларын, Материалларны, зур габаритлы көнкүреш калдыкларын һәм каты көнкүреш калдыкларын складларга юл куймаска.;
- корткычларга һәм авыруларга каршы көрәш чараларын күрергә, коры-сарыны җыештырырга, коры-сары һәм ватылган ботакларны кисәргә һәм Яраларны дөваларга, агачларда сатып алырга;
- жәйге чорда да коры һава шартларында да газоннар, чөчәк түтәлләре, агачлар һәм куаклар сибәргә кирәк;
- газоннары чыгару һәм аларда материаллар, ком, чүп-чар, кар, боз һәм тд жыю тыела.;
- юллар чөлтөрән үзгөртү һәм җиһазлар урнаштыру белән яңадан планлаштыруны билгеләнгән тәртиптә килештерелгән проектлар буенча гына башкарырга;

8.7. Содержание и эксплуатация дорог

8.7.1. С целью сохранения дорожных покрытий на территории муниципального образования запрещается:

- подвоз груза волоком;
- сбрасывание при погрузочно-разгрузочных работах на улицах рельсов, бревен, железных балок, труб, кирпича, других тяжелых предметов и складирование их;
- перегон по улицам поселения, имеющим твердое покрытие, машин на гусеничном ходу;
- движение и стоянка большегрузного транспорта на внутриквартальных пешеходных дорожках, тротуарах.

8.7.2. Организации производят уборку территорий муниципального образования на основании соглашений с лицами, указанными в пункте 8.2.1. настоящих Правил.

8.7.3. Текущий и капитальный ремонт, содержание, строительство и реконструкция автомобильных дорог общего пользования, мостов, тротуаров и иных транспортных инженерных сооружений в границах муниципального образования (за исключением автомобильных дорог общего пользования, мостов и иных транспортных инженерных сооружений федерального и регионального значения) осуществляется организациями по договорам с Исполнительным комитетом Айшинского сельского поселения в соответствии с планом капитальных вложений.

8.7.4. Эксплуатацию, текущий и капитальный ремонт светофоров, дорожных знаков, разметки и иных объектов обеспечения безопасности уличного движения осуществляют организации по договорам с Исполнительным комитетом Айшинского сельского поселения.

8.7.5. Организации, в ведении которых находятся подземные сети, обязаны регулярно следить за тем, чтобы крышки люков коммуникаций всегда находились на уровне дорожного покрытия, содержались постоянно в исправном состоянии и закрытыми.

Крышки люков, колодцев, расположенных на проезжей части улиц и тротуаров, в случае их повреждения или разрушения следует немедленно огородить и в течение 6 часов восстановить организациями, в ведении которых находятся коммуникации.

8.8. Освещение территории Айшинского сельского поселения

8.8.1. Улицы, дороги, площади, набережные, мосты, бульвары и пешеходные аллеи, общественные и рекреационные территории, территории жилых кварталов, микрорайонов, жилых домов, территории промышленных и коммунальных организаций, а также арки входов, дорожные знаки и указатели, элементы информации о населенных пунктах должны быть освещены в темное время суток по расписанию, утвержденному Исполнительным комитетом Айшинского сельского поселения.

Обязанность по освещению данных объектов возлагается на их собственников или уполномоченных собственником лиц.

8.8.2. Освещение территории муниципального образования осуществляется энергоснабжающими организациями по договорам с физическими и юридическими лицами, независимо от их организационно-правовых форм, являющимися собственниками отведенных им в установленном порядке земельных участков.

Организация и проведение земляных, строительных и ремонтных работ

8.9.1. Обязанности заказчика

8.9.1.1. Заказчик обязан:

8.9.1.1.1. До начала производства работ необходимо оформить разрешение (ордер) на их производство.

До начала производства работ необходимо информировать о начале производства земляных работ собственника, пользователя земельного участка, организацию, осуществляющую содержание и техническую эксплуатацию объекта.

Заказчик имеет право уполномочить производителя работ оформить ордер на производство работ.

8.9.1.1.2. В случае выполнения работ подрядной организацией передать ей оригинал ордера на производство земляных работ.

8.9.1.1.3. В случае смены производителя работ (передачи объекта другой организации) немедленно переоформить ордер на другого работника или организацию.

8.9.1.1.4. Получить распоряжение Исполнительного комитета о временном ограничении (временном прекращении) движения транспортных средств по автомобильным дорогам при необходимости такого ограничения (прекращения) движения.

В случае временного ограничения или временного прекращения движения транспортных средств по автомобильным дорогам информационный щит должен быть установлен не позднее чем за пять дней до начала такого ограничения (прекращения) движения.

8.9.1.1.5. Контролировать соблюдение сроков выполнения работ, указанных в ордере. Ордер на земельные работы выдается сроком до 2 месяцев. Продление срока работ, указанных в ордере, производится сроком до 1 месяца.

8.9.1.1.6. В случае возникновения причин, не позволяющих закончить работы в установленные сроки, указанные в ордере, обратиться в Исполнительный комитет с просьбой о продлении сроков выполнения работ не позже чем за пять календарных дней до истечения срока выполнения работ, указанного в ордере.

8.9.1.1.7. Нести ответственность за восстановление нарушенного дорожного покрытия, зеленых насаждений и других элементов благоустройства за счет собственных средств.

Восстановление асфальтобетонного покрытия должно быть произведено качественно и на всю ширину проезжей части или тротуара и в комплексе, включая проезжую часть, бортовой камень, тротуары, озелененные территории.

8.9.1.1.8. Обеспечивать гарантийный срок проведения восстановительных работ при возникновении просадок и деформаций в течение установленного срока (пять лет) с даты подписания акта о возвращении объекта в эксплуатацию для муниципальных нужд.

Приемка выполненных работ и работ по восстановлению благоустройства в полном объеме оформляется актом, подписываемым представителями Исполнительного комитета и производителем работ. При осуществлении инженерно-коммуникационных (земляных) работ, связанных с нарушением дорожного покрытия, приемка выполненных работ производится также с участием представителей Отдела ГИБДД Управления МВД России по г.Зеленодольск и ЗМР.

8.9.1.1.9. В течение трех дней со дня истечения срока работ, указанного в ордере, сдать объект актом приемки выполненных работ и работ по восстановлению благоустройства после производства работ, связанных с нарушением элементов наружного благоустройства.

8.9.1.1.10. В случае проведения работ в зимний период (с 1 ноября по 31 марта) оформить акт промежуточной приемки работ по восстановлению разрушенных элементов благоустройства и дорог в течение трех дней со дня истечения срока работ, указанного в ордере.

Окончательное восстановление разрушенных элементов благоустройства и дорог производится в порядке, установленном в пункте 8.9.8.6, и сдается актом приемки в течение трех дней после завершения работ по окончательному восстановлению элементов благоустройства и дорог.

В случае систематического (более двух раз) нарушения сроков и порядка закрытия ранее выданных ордеров заказчику может быть отказано в получении разрешения на проведение земляных работ.

8.9.1.1.11. В случае корректировки проектных решений в процессе работ внести соответствующие изменения в ордер, представив откорректированную проектную документацию с необходимыми согласованиями.

Изменения и дополнения в действующий ордер вносятся исключительно по месту его выдачи.

Действие ордера может быть приостановлено в случаях:

- выявления нарушений установленного порядка оформления ордера, временного прекращения действия разрешений, согласований, на основании которых он был выдан;
- возникновения деформаций конструкций и элементов зданий и сооружений, расположенных вблизи строительной площадки.

Приостановление действия ордера осуществляется на основании сообщений заинтересованных лиц. При этом ордер изымается, взамен выдается предписание на прекращение работ до устранения нарушений. В ордере делается отметка о сроке приостановления его действия. Восстановление действия ордера производится по письменному обращению с подтверждением устранения нарушений.

8.9.1.1.12. В течение 10 дней со дня начала работ, указанного в ордере, обратиться с заявлением об аннулировании ордера, если в течение срока его действия работы не начаты.

Аннулирование ордера производится также в случаях:

- возникновения на строительном объекте угроз безопасности жизни или здоровью людей или движению транспорта, для устранения которых требуется привлечение других подрядных организаций или служб поселения;
- ведения работ после приостановления действия ордера или неустранения причин, приведших к его приостановлению;
- выявления грубых нарушений установленного порядка оформления ордера, прекращения действия разрешений (документов, согласований), на основании которых он был выдан.

8.9.2. Обязанности производителя работ

Работы могут осуществляться организацией, получившей указанное разрешение на выполнение работ. Организация указывается в ордере.

8.9.2.1. Производитель работ обязан:

8.9.2.2. Иметь на объекте оригиналы ордера, правоустанавливающего документа на земельный участок, в границах которого осуществляются работы, утвержденную проектную документацию, а в случае временного ограничения или временного прекращения движения транспортных средств по автомобильным дорогам распоряжение Исполнительного комитета ЗМР о временном ограничении (временном прекращении) движения транспортных средств по автомобильным дорогам и схемы организации дорожного движения и предъявлять их представителям организаций, контролирующим производство работ, в том числе сотрудникам Управления административно-технической инспекции Исполнительного комитета ЗМР.

8.9.2.3. Установить на месте работ информационный щит с указанием вида работ, наименования заказчика, производителя работ и его подрядчиков (в случае наличия договоров субподряда), сроков начала и окончания работ, начала и окончания временного ограничения или временного прекращения движения транспортных средств (при необходимости такого ограничения (прекращения) движения), фамилий, имен, отчеств должностных лиц, ответственных за производство работ, номеров их рабочих телефонов.

Ответственное лицо за производство строительных, ремонтных, земельных работ, во время производства работ, должно находиться на месте производства работ.

8.9.2.4. Юл хәрәкәтен оештыру схемасына ярашлы рәвештә юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү.

8.9.2.5. Барлык вакытлыча билгеләрнең, шулай ук эш зонасында урнашкан юл хәрәкәтен жайга салуның техник чараларының сакланышын һәм эчтөлөгөн тәэмин итү.

8.9.2.6. Төзелеш майданчыгын (эшләр зонасын) жирлек урамнары белән тоташтыручы вакытлыча керү-чыгу урыннарын урнаштыру, аларны каты өслекле һәм автомойкалы итеп жиһазландыру зарур.

8.9.7. Эшләр житештерүне контрольдә тотучы органнар вәкилләренә, шул исәптән ЗМР Башкарма комитетының Административ-техник инспекциясе идарәсе хезмәткәрләренә төзелеш майданчыгына керү мөмкинлеген тәэмин итәргә (эшләр житештерү зонасына).

8.9.8. Транспорт һәм жәяүлеләрнең куркынычсыз хәрәкәтен тәэмин итә торган эшләр житештерү зонасын коймаларны оештырырга, эшләр житештерү зонасына керә торган объектларның сакланышын оештырырга, юл хәрәкәтен оештыруның килешенгән схемасына ярашлы рәвештә юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларын, киртәләүче һәм юл жибәрүче жайланмалар, 1,5 метрдан да ким булмаган киңлектәге жәяүлеләр күперләре, киртәләре яннарындагы Кызыл фонарьлар урнаштырырга һәм 50 метрдан да ким булмаган койма буйлап.

Тротуар яки машиналар йөрү өлешен яндырып торучы койма ягында гамәлдәге нормалар нигезендә вертикаль тамгалар ясалырга тиеш. 1 метрдан артык тирәнлектәге казаннар (траншея) аларны стөналарын ныгытмыйча урнаштыру рөхсәт ителми.

Урамның ике ягында да жәяүлеләр хәрәкәтен оештыру өчен 1,5 метрдан да ким булмаган тротуар өчен полосалар калырга тиеш, шул ук вакытта алар перилны мәжбүри урнаштыру буенча бөтен киңлеге белән әйләндереп алынган булырга тиеш.

8.9.9.9. Эшләр башкарганда ишегалларга (кварталларга) керү һәм корылмаларга траншея һәм жәяүлеләр күперләре аша чыгу урыннарын урнаштыру юлы белән керү мөмкинлеген тәэмин итәргә. Кышкы вакытта алар даими рәвештә кардан һәм боздан чистартылырга, ком сибәргә тиеш.

8.9.2.10. Материалларны складлауны, техниканы вакытлыча саклау һәм көнкүреш шәһәрэн урнаштыруны ордер рәсмиләштергәндә Килештерү оешмалары белән килештерелгән проект (төзелешне, эшләрне оештыруны) нигезендә оештырырга, мондый Материалларны, эш урынына техника китерүне ордерда күрсәтелгән оешмаларда ордер теркәлгәннән соң гына житештерергә һәм булган объектларның саклау зоналарына рөхсәт алырга (кирәк булганда территорияне гамәлдәге объектларның саклана торган зоналарында вакытлыча алырга).

8.9.2.11. Төзелеш майданчыгын (эшләр житештерү зонасын) тиешле хәлдә тотарга. Жиһазлар, төзелеш материаллары, чүп-чар, грунт, кар, төзелеш калдыклары урнаштыру, шулай ук төзелеш майданчыгы территориясе өчен көнкүреш вагоннары урнаштыру тыела.

8.9.2.12. Төзелеш майданчыгы территориясендә каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнерлар һәм (яки) бункер-тупланмалар, эре габаритлы һәм төзелеш чүп-чары, шулай ук житештерү һәм куллануның башка калдыклары булуны тәэмин итәргә.

8.9.2.13. Төзелеш майданчыгыннан каты көнкүреш калдыклары, зур габаритлы һәм төзелеш чүп-чары, шулай ук житештерү һәм куллануның башка калдыкларын билгеләнгән тәртиптә чыгаруны оештыруны тәэмин итәргә.

8.9.2.14. Төзелеш майданчыклары, төзелеш материаллары житештерү объектлары (ЖБИ заводлары, эретү төеннәре һ.б.) мәжбүри тәртиптә автотранспорт тәгәрмәчләрен чистарту (юу) пунктлары белән жиһазландырылырга тиеш.

Авил жирлеге территориясенә туфрак һәм автотранспорт тәгәрмәчләре белән пычрану тыела. 10 метрлы зона чикләрендә территорияне жыештыру һәм карап тоту өчен объект чигеннән (урам ягыннан-юлның машиналар йөрү өлешенә кадәр) җаваплылык, объекттан 50 метрлы төзелеш зонасы чикләрендә чыгу чигенә йөкләнә.

Төзелеш майданчыгы территориясендә аның коймасыннан биеклектәге грунт урнаштыру тыела.

8.9.2.15. Генераль Подрядчы төзелеш оешмасы подъезд юлларын чисталыкта тотуны, төзелеш майданчыкларын төзекләндерү һәм карап тотуны, жәяүлеләр өчен куркынычсыз тротуарларны урнаштыруны, тәүлекнең төнге вакытында төзелеш майданчыгы коймаларын, автотранспорт керү урыннарын һәм жәяүлеләр өчен вакытлыча тротуарларны яктыртуны, үткәрелә торган төзелеш, төзекләндерү эшләре тәмамланганнан соң төзекләндерүне торгызырга бурычлы. Төзелеш майданчыгын койма проект нигезендә билгеләнгән тәртиптә башкарылырга тиеш. Коймалар тоташ һәм ышанычлы булырга, төзелеш майданчыгына чит кешеләрнең керүенә юл куймаска тиеш.

Эшләр тәмамлангач, урман һәм коймалар сүтелергә һәм бер атна эчендә чыгарылган булырга тиеш.

- 8.9.2.16. Ордерның шартларын, шул исәптән топ күтәрүдә күрсәтелгән эшләр житештерү зонасы чикләренен, шулай ук эшләрне башкару вакыты буенча (ордер буенча эшләр ордерсыз гына тәңгәлләштерелә) үтәргә.
- 8.9.2.17. Башкарма Комитет боерыгы нигезендә автомобиль юллары буенча транспорт чаралары хәрәкәтен вакытлыча чикләү (вакытлыча туктату) тәртибен һәм срокларын үтәргә.
- 8.9.2.18. Вакытлыча юл хәрәкәтен оештыруның гамәлдәге схемасын бозып башкарылган эшләр тәмамланганнан соң, әгәр дә проект белән башкасы каралмаган булса, юл хәрәкәтен жайга салу техник чараларының даими дислокациясен тулысынча торгызуны үтәргә кирәк.
- 8.9.2.19. Төп эшләр тәмамланганнан соң бозылган төзекләндерүне торгызу һәм материаллар, конструкцияләр, төзелеш чүп-чары, ордерда күрсәтелгән торгызу эшләрәннән соң коймалар жыеп алу.
- 8.9.20. Шәхси торак йортларны, дачаларны һәм башка аз катлы төзелешләрне яңа төзелеш яисә реконструкцияләгәндә әлеге Кагыйдәләрнең 3.2 пункттында билгеләнгән территориянең санитар торышы өчен төзүчеләр җаваплы. Шәхси торак йорт төзелеше тәмамлангач, хужасы подъездлар төзү барышында бозылган юлларны үз хисабына торгызырга тиеш.
- 8.9.21. Индивидуаль төзелешне тормышка ашырганда зур габаритлы, көнкүреш чүп-чарын һәм төзелеш калдыкларын жыю һәм чыгару өчен җаваплылык төзүче җилкәсенә төшә. Төзелеш калдыкларын хужасы махсус оешма белән өстәмә килешү буенча үз хисабына чыгарырга тиеш. Югарыда күрсәтелгән чүпне жыю өчен төзүче үз территориясендә шәхси чүп жыючы (контейнерга, бункер) куярга тиеш.
- 8.9.3. төзелеш объектлары резервланган
- 8.9.3.1. Төзелешнең законлы резервланган объекттын тоту өчен җаваплылык заказчы-төзүче җилкәсенә төшә.
- 4.4. Житештерү ордery рәсмиләштерелә торган эшләр.
- Яшел Үзән муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган ордер нигезендә түбәндәге төр эшләрне башкару рөхсәт ителә:
- 8.9.4.1. чыгару (алу), грунтны ачу һәм эшкәртү, шул исәптән аны алдагы теләсә нинди эш төрләренә планлаштыру;
- 8.9.4.2. юл киёмен машиналар йөрү өлешендә, тротуарларны, юл кырыйларын, аеру полосаларын, яшел үсентеләр зоналарын ачу;
- 8.9.4.3. әлеге бүлекнең 5 пункттында күрсәтелгән юл эшләрненең барлык төрләре дә;
- 8.9.4.4. аларны салу ысулына, шул исәптән биштән төзелеш белән инженерлык коммуникацияләрен чыгару буенча жир эшләр; төзелеш майданчыгы аша транзит үтә торган яки аның чикләрендә тоташтыру ноктасы булган инженерлык коммуникацияләрен төзөгәндә, реконструкцияләгәндә (капиталь ремонтлаганда) жир эшләрне житештерү; капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау максатлары өчен бирелгән жир участогыннан читтә объектны төзү (реконструкцияләү, капитал ремонт) чорына вакытлыча инженерлык коммуникацияләрен урнаштырганда жир эшләрненең житештерү;
- 8.9.4.5. электр тапшыру, элемент линияләре баганалары, Электротранспорт элемент челтәре, ут баганалары урнаштыру (алмаштыру);
- 8.9.4.6. шпунтка кадау, свай җайланмасы (шул исәптән сынау свайлары да проект-тикшеренү эшләрнең стадиясендә);
- 8.9.4.7. инженерлык эзләнүләре вакытында жир эшләрнең житештерү, геодезик билгеләр урнаштыру;
- 8.9.4.8. вакытлыча коймалар, шул исәптән төзелеш майданчыкларындагы вакытлыча киртәләренә, эш зоналарын урнаштыру (алмаштыру) һәм урнаштыру, әгәр алыштырыла торган коймалар Айшә авыл жирлегенә башкарма комитеты тарафыннан бирелгән ордер нигезендә урнаштырылган булса, вакытлыча киртәләренә, планлы нигезләмә үзгәрми генә алыштырудан тыш, вакытлыча киртәләренә алыштырудан тыш, вакытлыча киртәләренә урнаштыру һәм урнаштыру, шулай ук даими коймалар һәм киртәләренә урнаштыру һәм алмаштыру;
- 8.9.4.9. стационар юл коймалары һәм җибәрә торган җайланмалар урнаштыру;
- 8.9.4.10. бина һәм корылмаларның фасадларын реконструкцияләгәндә, капитал һәм агымдагы ремонтлаганда, шулай ук биналарның (корылмаларның) фасадларын тикшергәндә, төзелеш урманнарын һәм стационар каланчаларны урнаштыру);
- 8.9.4.11. территорияләренә төзекләндергәндә һәм яшелләндергәндә жир, юл эшләрне, шул исәптән агачлар утыртканда (күчәрәп утыртканда), бозылган төзекләндерүне локаль һәм комплекслы торгызуда;
- 8.9.4.12. вакытлыча кулланылыштагы стационар булмаган һәм әдәпсез объектлар, күмәк күпкатлы бер катлы гаражлар, ачык автостоянкалар, җәмәгать бәдрәфләре, спорт майданчыклары һәм башка объектлар төзөгәндә жир эшләрнең житештерү;

8.9.4.13. жирлек инфраструктурасы элементларын урнаштыру, шул исәптән 0,3 метрдан артык тирәнәйтелгән аерым реклама конструкцияләрен, шулай ук 0,3 метрдан артык тирәнлектөгә сәүдә, тукталыш һәм башка павильоннарны яисә 10 кв. метрдан артык майданлы павильоннарны урнаштыру;

8.9.4.14. төрле материаллар, конструкцияләр, жиһазлар урнаштыру;

8.9.4.15. авария хәлендәгә эшләр житештерү һ. б.

8.9.5. Ордердан башка житештерү рәхсәт ителгән эшләр

ЗМР Башкарма комитетында ордер алу түбәндәгә эш төрләрен башкару өчен таләп ителми:

8.9.5.1. трещин, деформацион юл өслеге швов;

8.9.5.2. юл катламын өстән эшкәртү;

8.9.5.3. алыштыру һәм көйләү крышек колодцев, реперов, газ һәм кабель келәмнәр;

8.9.5.4. юл су бирү корылмалары системасын пычрактан, чүп-чардан, чит илләрдән чистарту, Бу корылмаларның эшен кыенлаштыра торган эшләр;

8.9.5.5. юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларын тышкы ремонтлау, аларның аерым элементларын алыштыру, тротуарларда һәм яшел үсентеләр зонасында тимер-бетон белән капланган стоек урнаштыру, 0,3 метрга кадәр тирәнлектөгә юл билгеләре өчен нигез булып тора;

8.9.5.6. күперләрдә, юл үткәргечләрдә, деформация жөйлөрөнөң элементларын торгызу яки ремонтлау, яктырту баганалары, парапетов, кәрниз ташлары, тротуар плитәләре, откослар һәм конусов элементларын ремонтлау белән бәйлә тоннельләрдә эшләр, юл хәрәкәтен чикләмичә генә башкарылган очракта, эшләргә башкару шарты белән;

8.9.5.7. яшел үсентеләргә карау (сүтелгән агачлар урынына куаклар утыртуны да кертеп), жәяүлеләр сукмаклары, парклар, бакчалар, скверлар утырту;

8.9.5.8. жир эшләргә житештермичә 10 кв. м майданлы павильоннарны урнаштыру;

8.9.6. Авария хәлендәгә эшләргә житештерү тәртибе

8.9.6.1. Инженерлык коммуникацияләргә хужалары авария турында сигнал алган вакытта кичекмәстән авария хәлендәгә бригаданы жибәргә тиеш, ул жаваплы зат житәкчеләгендә юл хәрәкәте иминлеген һәм инженерлык коммуникацияләргә һәм башка объектларның сакланышын тәэмин итеп, авария хәлендәгә бригада үтәргә тиеш.

8.9.6.2. Инженерлык коммуникацияләрендә һәм корылмаларында авария-торгызу эшләргә (шул исәптән казылык) житештерү аларны эксплуатацияләгәндә яки төзелеш эшләргә башкарганда һәлак булган аварияләргә бетерү максатында авария хәлендәгә телефонограммалары (факсограмм) нигезендә, объект хужасы тарафыннан Башкарма комитетка тапшырыла торган эшләр житештерү урынын жентекләп географик (адреслы) бәйләргә рәхсәт ителә.

Авария хәлендәгә телефонограмманы (факсограмма) жибәргә белән бер үк вакытта аварияне бетерүгә оешма бер тәүлек эчендә авария хәлендәгә эшләр башкаруга ордер Башкарма комитетында рәсмиләштерергә тиеш.

Кичкә һәм төнгә вакытта, ял һәм бәйрәм көннәрендә Башкарма комитетта ордерны рәсмиләштерү шарты белән авария эшләргә башкару рәхсәт ителә.

8.9.6.3. Авария зонасында жир асты коммуникацияләргә булган оешмалар телефон программасын алган вакытта авария урынына жирлекләрдә ведомствого караган коммуникацияләр (Корылмалар) урнашуны ачыклау һәм эш ысулын килештерү өчен башкарма сызыклар булган вәкилне кичекмәстән жибәргә тиеш.

Юл йөрү өлешендә авария эшләргә житештерү тәртибе шулай ук Россия Эчке эшләр министрлыгының ЗМР буенча ЮХИДИ идарәсе белән дә килештерелергә тиеш.

Аварияне бетерү буенча эшләр тулысынча яисә өлешчә юл хәрәкәте ябуны таләп итсә, Россия Эчке эшләр министрлыгының ЗМР буенча ЮХИДИ идарәсе органнары башкарма комитет белән берлектә тиз арада юл хәрәкәте ябылу, транспортны карап чыгу маршруты һәм зыян күрүне бетерү (кызыксынган эксплуатация оешмалары белән бергә) вакыты турында оператив карар кабул ителәр.

8.9.6.4. Аварияне бетерү буенча эш урынында оешманың авария эшләргә башкаручы жаваплы вәкиле, башкарма комитет тарафыннан бирелгән хезмәт таныклыгы һәм ордery, яки телефонограммасы күчәрмәсе (факсограмма) булырга тиеш.

8.9.6.5. Төрле материаллар һәм жиһазлар урнаштырган яки авария урынында грунт яки төзелеш чүп-чары ташлаган оешмалар, әгәр бу авария эшләргә комачулса, аварияне бетерү буенча эш башкаручы оешма таләбе буенча кичекмәстән һәм үз хисабына эшләр зонасын азат итәргә тиеш.

8.9.6.6. Коммуникация (Корылмалар) тибына бэйсез рәвештә, авария хәлендәге жиимерек урыннарындагы төзекләндерү тулысынча торгызылган аварияләр биш тәүлек эчендә бетерелергә тиеш.

Эшләрне башкаручы оешма авария вакытында бетерелмәгән һәм төзекләндерү эшләрән яңадан торгызылган өчен җаваплы.

8.9.6.7. Авария беткәннән соң, траншея (котлован) салынганнан һәм чүп-чар жыештырганнан соң, эшләр башкаручы оешма объектны тулысынча төзекләндерүне торгызу буенча башкарылган эшләрне кабул итү актын муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органнары кабул итү актын рәсмиләштереп тапшыра.

8.9.6.8. Төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрә махсус оешмалар тарафыннан башкарылырга тиеш.

Шул ук вакытта машиналар йөрү өлешен һәм тротуарларны торгызу эшләрә ел фасылына карап 24 сәгать эчендә башкарылырга тиеш (автотранспортның авариясез хәрәкәтен һәм механикаштырылган жыештыру өчен).

8.9.6.9. Кышкы чорда (1 ноябрьдән 31 мартка кадәр) эшләр башкарганда, кече архитектура формаларын, яшел үсентеләрне яңадан торгызу мөмкинлегә булмау һәм асфальт капламын яңадан төзү зарурлыгы булмау сәбәпле, эшләр башкаручы 25 апрельдән 31 майга кадәр төзекләндерү эшләрән башкарырга тиеш.

8.9.6.10. Авария-торгызу эшләрән үткөрү объекты төзекләндерүнең һәм юл-ремонт эшләрәнең фактик башкарылуын һәм аларның сыйфатын тикшергәннән соң төшерелә, бу турыда территорияне баланс тотучы оешма вәкилләре, муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты, шулай ук муниципаль берәмлекнең башкарма комитетының вәкаләтле органнары, шулай ук Россия Эчке эшләр министрлыгының ЗМР буенча ЮХИДИ идарәсе вәкилләре катнашында акт төзелә.

8.9.6.11. Әгәр авария хәлендәге эшләр житештерү зонасын төзекләндерү эшләрән ордерда аварияле эшләр башкаруга күрсәтелгән срокта башкару мөмкин булмаса, әлеге эшләрне башкару комитетында ордер рәсмиләштерелергә тиеш. Яраклылык вакыты чыккан ордер буенча эшләр ордерсыз эшләргә тиңләштерелә.

8.9.6.12. Авария хәлендәге кешеләр рәвешендә планлы эшләр башкару тыела.

8.9.6.13. Трассаның гомуми озынлыгы (траншея) булган инженерлык коммуникацияләрендә авария эшләрән башкару кирәк булганда, эшләрне башкаруга ордерны рәсмиләштерү өчен каралган тәртиптә рәсмиләштерелә.

8.9.7. Бозылган төзекләндерү эшләрән торгызу

8.9.7.1. Объектларны төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау (капиталь ремонт) эшләрән башкарганнан соң, башкарма комитет тарафыннан бирелгән ордерда күрсәтелгән срокларда бозылган төзекләндерүне торгызу эшләрә башкарыла.

8.9.7.2. Траншея (котлован) салынганнан соң, урамнарға аркылы чыгу урыннарында һәм рельс юллары чикләрендә юл киёмнәрән торгызу эшләрә берьюлы башланган һәм 24 сәгать дәвамында төгәлләнергә тиеш, өч калган барлык очракларда - өч тәүлек эчендә башкарылган.

Юл киеме, аны ярганнан соң, "автомобиль юллары" СНИПы таләпләре нигезендә торгызылырга тиеш 2.05.02-85 17.12.1985, ГОСТ Р 50597-93.

8.9.7.3. Траншея (котлован) салу буенча эшләр башкаручы, юл киёмен яки тышкы төзекләндерү элементларын (яшел үсентеләрне, кара жир белән каплауны, үләнне, сукмакларны һәм майданчыкларны, кече архитектура формаларын һәм т.д. ны жыеп, яңадан торгызырга тиеш:

- төзелеш калдыклары белән эш итү буенча технологик регламент нигезендә калган Материаллардан, артык грунттан, төзелеш чүп-чарын чыгару;

- ремонт эшләрә барышында юл катламына механик зыян килгән очракта, торгызу күләме объектны карап тотуны һәм техник эксплуатацияләүне гәмәлгә ашыручы оешма вәкиле һәм эш житештерүче катнашында зыян китерү актын төзү белән комиссия тарафыннан билгеләнә.

8.9.7.4. Траншеяларны (казаннарны) машиналар йөрү өлешендә һәм тротуарларда торгызу срокларын үтәү ЗМР Башкарма комитетының Административ-техник инспекциясе идарәсе тарафыннан контрольдә тотыла.

8.9.7.5. Йомыш полосуларының асфальт бетон катнашмасын жәю алдында тоташуын тәэмин итү өчен эшләр башкаручы аларны түбәндәге таләпләрне исәпкә алып үтәргә тиеш:

а) асфальтның ватыклары горизонталь һәм вертикаль буенча кыстыргычсыз булырга тиеш;

б) нигез астында асфальтобетонные каплау булырга тиеш коры һәм чистартылган нче пычрак;

в) нигезләр каты яки сыек битум яки 0,5 л/кв. м исәбеннән битум эмульсия белән эшкәртелергә тиеш.

Шул рәвешле эзерләнгән урынга кайнар асфальт-бетон катнашмасы жәелә.

Яңа жәелгән һәм иске асфальт белән зарарлану урыннарын жентекләп шомарталар. Өслеге тигез булырга тиеш, йөзеп чыгармыйча һәм ачык жөйләр.

Асфальт катламын торгызу юлның машиналар йөрү өлеше һәм тротуарның бөтен киңлегенә буенча башкарыла.

Юл катламының тиешле өлешен торгызу ел әйләнәсе башкарыла.

Кышкы чорда (1 ноябрьдән 31 мартка кадәр) эшләр башкарылган очракта, кар ташлау урыннарына чыгару юлы белән яраланган урынны һәм боздан тулысынча чистартып бетерергә, эш урыннарын грунт белән томаларга, бу участкада юл киёменен конструкциясе нигезендә кирәкле коэффициентка кадәр ком һәм вак таш нигезләрен әзерлەرгә, асфальт-бетон катламлы бер меткада жәю зарур.

8.9.7.6. Төзекләндерү эшләрен тулысынча торгызу 25 апрельдән 31 майга кадәр башкарыла.

Технологик эзлеклеклектә асфальт-бетон капламнарны торгызу тышкы һава температурасы 10нан да ким булмаган вакытта көздән һәм 5тән дә ким булмаска тиеш.°

8.9.7.7. Яшел зонаны торгызуны үсемлек грунтлары (кар һәм боздан башка) белән генә башкарырга кирәк. Үсемлек грунтның калыңлыгы 30 см дан да ким булмаска тиеш. Яшел зонаның планировкасы горизонталь һәм вертикаль буенча төгәл үтәлергә тиеш.

8.9.7.8. Эшләр тәмамланганнан соң биш ел эчендә барлыкка килгән очракта, заказчы эш урынында кимчелекләренә бетерүне тәэмин итәргә тиеш.

8.9.7.9 оешма житекчеләре, прораблар, мастерлар һәм башка вазыйфаи затлар эшләренә тиешенчә башкармау, юллар капламнарын һәм тротуарларны, яшел утыртмаларны, газоннарны, торак пунктларны төзекләндерү элементларын торгызу өчен жаваплы.

8.9.8. Жир, югары уку эшләре житештерүдә юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү

8.9.8.1. Эшләр башкаручы килештерелгән тәртип, эшләр житештерүнең чиратлылыгын тәэмин итәргә, аларны үтәү вакытын үтәргә, юл хәрәкәте иминлеген оештырырга тиеш.

8.9.8.2. Машиналар йөрү өлешендә, тротуарларда, юл читләрендә, бүлгеч полосаларда, урам газоннарында(яшел үсентеләр булган территорияләр) эшләр тәртибе һәм вакыты бу эшләр чорында юл хәрәкәтен оештыру схемалары белән билгеләнә.

8.9.8.3. Юл хәрәкәтен оештыру схемасы проект документлары составында эшләнәргә тиеш.

8.9.8.4. Эшләр житештерү урыны билгеләнгән үрнәктәге щит-заставкалар белән киртәләнгән (вакытлыча юл бүлү сү бүлү блоклары).

Урамнарның машиналар йөри торган өлешендә (магистральләр) киртәләрдән тыш Кызыл габарит фонарьлары, юл билгеләре, транспортның йөрешен, жәяүлеләр үтүен һәм һ. б. күрсәткечләр куела.

Урам утлары булмаганда жәяүлеләр хәрәкәте зоналарында эш урыннары яктырткыч белән жиһазландырыла.

8.9.8.5. Эшләр башкарыла торган вазыйфаи затлар коймаларның булу һәм торышы, яктырту һәм габарит фонарьлары эше, юл билгеләре һәм күрсәткечләр сакланышы өчен жаваплы.

8.9.8.6. Эшләренә башкарган биналарга керү һәм керү юллары траншея аша жәяүлеләр күперләрен (эшләр зонасы) урнаштыру юлы белән, шулай ук янгынга каршы хезмәт органнары белән килештерелгән эш тәртибе нигезендә ишегалларга ирәкле керү тәэмин ителәргә тиеш.

8.9.8.7. Эшләр зонасын расланган проект (төзөлеш, эшләренә оештыру) нигезендә тулысынча төзекләндерүгә кадәр эшне башлау, объектта механизмнар, техника, материаллар, инвентарь, вагон-көнкүреш жайланмалары урнаштыру тыела.

8.9.8.8. Аерым очрактарда тротуар тулысынча ябылырга мөмкин, әмма шул ук вакытта жәяүлеләр кичү урыннарын оештыру белән капма-каршы тротуар буенча жәяүлеләрнең хәрәкәте мәжбүри тәртиптә сакланырга тиеш.

8.9.8.9. Биналарның һәм корылмаларның фасадлары өчен коймалар өлгә максатлар өчен яраклы, үзләренең декоратив, нык һәм янғын куркынычсызлыгы ягыннан, төзөлешнең бөтен чорында үзенең беренчел үзгәртелгән саклыгын торган материаллардан алына. Шулай ук вакытта урамнарда чыгучы фасадларның түбән ярус коймалары мәжбүри тәртиптә тоташ тыгыз булмаган материаллардан үтәлергә тиеш.

8.9.8.10. Житештерү зонасы жәяүлеләр зонасына якин урнашкан урыннарда жәяүлеләрнең иминлеген тәэмин итү максатларында саклагыч козырек куела, ә тротуарда транспорт хәрәкәте ягыннан перила урнаштырылган жәяүлеләр өчен түшәлгән.

8.9.8.11. Инвентарьлаштыру киртәләре гамәлдәге дәүләт стандартлары таләпләренә жавап бирергә тиеш.

8.9.8.12. Урамнарның машиналар йөри торган өлешендә коймалар сыйфатында полимер материаллардан махсус билгеләнгән блоклар кулланыла ала. Эшләр башкару зонасын киртәләү сыйфатында бетон блоклар һәм тимер-бетон свай кулланы тыела.

8.9.8.13. Эшләр башкаручы житештерү зонасын коймаларны урнаштырган (урнаштырган) вакытта ГОСТ 23407-78 таләпләрен үтәргә тиеш. Техник шартлар" дип аталган фәнни-гамәли конференция узачак, алар аның өчен мәҗбүри булып тора. Коймалар зоналары эшләр ия булырга тиеш опрятный тышкы кыяфәте: окрашены, чистартылган нче пычрак, промыты, ия булырга тиеш түгел проемов, поврежденных участюклары, от вертикали, посторонних наклейки, игъланнар, язүлар.

8.9.8.14. Коймалар һәм аларның элементлары яктылыкны кире кайтаручы материаллар кулланып башкарылырга һәм начар һава шартларына чыдам буяулар белән буяылырга тиеш.

8.9.8.15. Эшләр башкаручы траншея аша жәяүлеләр корылмаларын тиешле тәртиптә тотуны тәэмин итәргә тиеш.

8.9.8.16. Урам һәм тротуарларның машиналар йөрү өлешендә эшләр башкаручы эшләр житештерүче юл хәрәкәте иминлегенең кирәкле техник чаралары белән тәэмин ителәргә тиеш: яхшыртылган яктылык-техник характеристикалары булган юл билгеләре, импульс сигнал укчылары, фонарьлар, юл эшчеләре һәм проблескалы майчкалары өчен кызгылт сары төстәге махсус униформалар. Юл хәрәкәте иминлегенең техник чараларын урнаштыру ведомство төзелеш нормалары (ЗТН 37-84) һәм ГОСТ Р 52289-2004 таләпләре нигезендә башкарыла. Күрсәтелгән акчалардан башка эшне машиналар йөрү өлешендә башлау тыела.

Юл билгеләрен урнаштыру урыннары һәм саны Юл хәрәкәтен оештыруның расланган схемасына туры киләргә тиеш. Стандарт булмаган һәм кулдан ясалган юл билгеләрен һәм яктылыкны чагылдыручы үзенчәлекләрдән башка киртәләргә кулланы тыела. Импульсные атучылары булырга тиеш кертелгән булу-булмауга карамастан, тәүлек вакыт. Юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары һәм куркынычсызлык чараларының башка чаралары гамәлдәге дәүләт стандартлары һәм әлеге продукцияне житештерүченең техник шартлары нигезендә үтәләргә тиеш.

8.9.8.17. Автомобиль транспорты һәм жәяүлеләр хәрәкәте урыннарында коеларның түбәләрен ачу кирәк булганда люки киртәленә, сигнализация чаралары һәм вакытлыча кисәтү билгеләре белән ремонтлана.

8.10. Жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә карата аерым таләпләр

8.10.1. Торак мохитне, урамнарны һәм юлларны төзекләндерү объектларын, мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын проектлаганда әлеге объектларны картлар һәм инвалидларны йөртүгә ярдәм итүче элементлар һәм техник чаралар белән тәэмин итүне күздә тотарга кирәк.

1.1.2. Өлкән яшьтәге затларны һәм инвалидларны проектлау, төзү, йөртүгә ярдәм итүче техник чаралар һәм жиһазлар урнаштыру заказчы тарафыннан расланган проект документациясе нигезендә яңа төзелеш вакытында гамәлгә ашырыла.

8.11. Территорияне бәйрәмчә бизәү

8.11.1. Айшә авыл жирлегә башкарма комитеты карары буенча, дәүләт һәм авыл бәйрәме, истәлекле вакыйгалар белән бәйле чаралар үткөрү чорында муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә бизәү эшләре башкарыла.

Биналар, корылмалар муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә рәсмиләштерү концепциясе кысаларында аларның хужалары тарафыннан рәсмиләштерелә.

8.11.2. Тантаналы һәм бәйрәм чараларын үткөрүгә бәйле эшләр оешмалар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә үз акчалары, шулай ук Айшә авыл жирлегә бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендә Әйшә авыл жирлегә башкарма комитеты белән килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.11.3. Бәйрәмчә бизәлеше флаглар элөп кую, лозунглар, гирлянд, панно, декоратив элементлар һәм композицияләр кую, стендлар, киосклар, трибуналар, эстрада урнаштыру, шулай ук бәйрәм иллюминациясе урнаштыру белән бәйле.

8.11.4. Бәйрәм бизәлеше концепциясе Айшә авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган объектларның һәм бәйрәм бизәлеше элементларын урнаштыру программасы һәм чаралары программасы белән билгеләнә.

8.11.5. Бәйрәм бизәлеше элементларын эзәрлөгәндә һәм урнаштырганда юл хәрәкәтен жайга салу техник чараларының күрүчәнлеген төшерергә, зыян салырга һәм начарайтырга ярамай.

8.12. Биналарның (бина аларда), корылма һәм корылмаларның милекчеләренең катнашу тәртибе якин-тирә территорияләре төзекләндерүдә

8.12.1. Бина (бина аларда), корылма һәм корылмаларның милекчеләре әлеге кагыйдәләренең үтәлешен, төзекләндерү буенча эшләр исемлеген системалы рәвештә үтәүне тәэмин итәргә тиеш.

8.12.2 очракта, әгәр беркетелгән территориядә урнашкан берничә милек биналары (биналар аларда), төзелешләр һәм корылмалар, йөкләмәләр буенча аны төзекләндерү мөмкин распределяться алар арасында килешү якларның.

1.1.3. Айшә авыл жирлеге халкының уңайлы яшәү мохите булдыру, Әйшә авыл жирлеге территориясенә санитар һәм эстетик торышын саклау һәм яхшырту максатларында, күпфатирлы йортлар урнашкан территорияләрдә төзекләндерү элементларын проектлау һәм урнаштыру буенча чаралар комплексын башкаручы оешмалар территориаль иҗтимагый үзидарә органнары белән тиешле территорияләрдә үзара хезмәттәшлек ителәр.

Кисәк 9. Инженерлык коммуналь чөлтәрләренең эчтәлегә

9.1. Жир асты һәм жир өсте инженерлык коммуникацияләре (жылылык, су, газ, телекоммуникация һәм канализация чөлтәрләре) булган оешмалар үз эшләрен башкарырга тиеш:

9.1.1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " Биналар һәм корылмалар, күп фатирлы торак йортларны гомуми файдаланудагы элемент чөлтәренә жир асты юлы белән, асылмалы элемент линияләрен кулланмыйча Тоташтырырга;

9.1.2. Милекчеләр, шулай ук кызыксынган оешмалар белән килешү буенча торак йортлар эчендә элемент чөлтәрләре, биналар һәм корылмалар төзүне башкарырга.

9.2. Жир асты һәм жир өсте инженерлык коммуникацияләре (жылылык, су, газ, телекоммуникация һәм канализация чөлтәрләре) булган хужаларга рөхсәт ителми:

9.2.1. Элемент кабеле сыйфатында түбә фасадларын, бина диварларын, шулай ук башка корылмаларны һәм конструкцияләре (төтен чыга торган, вентиляция конструкцияләрен, фронтоннар, козырькалар, ишекләр, тәрәзәләр, коллектив теле - һәм радиоприем антенналары, элемент системасы антенналары, биналарда урнаштырылган антенналар урнаштыру өчен мачталар) беркетүдән тыш, хосусый торак фондына караган биналарга элемент кабельләрен беркетүдән тыш куллану.

9.2.2. Элемент кабелен электр тапшыру линияләренең баганаларын һәм элементларын, урам яктырту системаларына караган урам утларын һәм конструкцияләрен, электрлаштырылган транспорт элемент чөлтәрләренең баганаларын һәм элементларын, реклама щитларын һәм башка реклама конструкцияләрен беркетү.

9.2.3. Юл тамгаларын, светофорларны, мәгълүмат панельләрен урнаштыру өчен билгеләнгән корылмалар һәм конструкцияләре беркетү сыйфатында юл чаты чикләрендә светофорлар һәм мәгълүмат панельләре белән идарә итү өчен билгеләнгән элемент кабельләреннән тыш куллану.

4.4. Юл хәрәкәте өчен ике полосадан артык юл булган урам элементәсе кабеле белән кисешү, биеклекке һәм кабель подвесына бәйсез рәвештә, һава юлы белән.

9.2.5. Элемент кабельләрен автомобиль транспорты хәрәкәте өчен юл йөрү өлеше булган урам буйлап биеклектән һәм кабель подвесына бәйсез рәвештә урнаштыру.

Кисәк 10. Әлеге кагыйдәләренең үтәлешен контрольдә тоту

һәм аларны бозган өчен җаваплылык

10.1. Әлеге кагыйдәләре үтәмәгән өчен җаваплылык муниципаль берәмлек территориясендә даими яки вакытлыча яшәүче яисә үз эшчәнлеген башкаручы юридик, физик һәм вазыйфаи затларга йөкләнә.

1.2. Гражданнарны һәм вазыйфаи затларны әлеге кагыйдәләре бозган өчен җаваплылыкка тарту административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексы, административ хокук бозулар турында

Татарстан Республикасы кодексы һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка закон чыгару һәм норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.3. Әлеге кагыйдәләргә бозган өчен административ хокук бозулар турында протоколларны рәсмиләштерү хокукыннан Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Административ хокук бозулар кодексы нигезендә дәүләт инспекциясе, контрольлек итүче, күзәтчелек һәм башка органнар хезмәткәрләре файдалана.

4.4. Административ хокук бозу турында беркетмәләр нигезендә әлеге кагыйдә бозучыларны административ җаваплылыкка тарту турында карар административ комиссия, шулай ук РФ һәм ТР Административ хокук бозулар кодексы белән билгеләнгән компетенция чикләрендә органнар һәм вазыйфаи затлар кабул итә.

Муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү өлкәсендә фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия махсус техник чаралар кулланып, транспорт чарасы йә миләкче яки жир кишәрлегенә яки башка хужасы тарафыннан башкарыла торган административ хокук бозу ачыкланган очракта яки фото чаралары- административ хокук бозу турындагы эш буенча карар административ хокук бозу турында эш кузгаткан зат катнашыннан башка чыгарыла.

1.5. Административ җәза билгеләнмәгән өчен административ җәза билгеләү вазыйфасы үтәүдән азат итми, шулай ук аларга китерелгән матди зыянны каплау бурычы да билгеләнгән.

11. БИНАЛАРНЫҢ, КОРЫЛМАЛАРНЫҢ ФАСАДЛАРЫН КАРАП ТОТУ

11.1 биналарның, корылмаларның фасадларын карап тоту үз эченә ала:

11.1 конструктив элементларны һәм фасадларны, шул исәптән керү ишекләре һәм козырькларны, балкон һәм лоджия, карнизов, канат һәм аерым баскычлар коймаларын, төшерү һәм баскычларны, витрин, декоратив детальләргә һәм башка конструктив элементларны ремонтлау һәм торгызуны үз вакытында хуплаучы һәм аларны буяучы;

11.1.2. Водостокларның, водосточные торбаларның һәм сливларның төзек хәлдә булуын һәм эчтәлеген тәэмин итү;

11.1.3 герметизация, ялгану һәм капшау швов, ярыклар һәм выбоин;

11.1.4. Отмосткалар, цокольные тәрәзәләр һәм подвалларга керү юлларын торгызу, ремонтлау һәм үз вакытында чистарту;

11.1.5. Фасадта урнаштырылган электрошаткычны төзек хәлдә тоту һәм аны караңгылык башлану белән кертү;

11.1.6. Фасад өслекләрен эксплуатацияләүнең торышы һәм шартларына бәйле рәвештә вакытында чистартып һәм юып тору;

11.1.7. Үз вакытында юу тәрәзәләр һәм витрин, элмә такталар һәм күрсәткечләр;

11.1.8. Язулардан, рәсемнәр, игъланнар, плакатлар һәм башка мәгълүмати-басма продукциядән, шулай ук граффити китерелгән чистарту.

1.2. Бина фасадлары, корылма һәм корылма элементлары составына керә:

1) приямки, керү подвалных бүлмә һәм чүп-чар;

2) керү төркемнәре (баскычлар, мәйданчыклар, перила, керү юлында козырькалар, коймалар, диварлар, ишекләр һәм башкалар.);

3) цоколь һәм отмостка;

4) дивар плоскости;

5) чыгыш ясаучы фасад элементлары (балконы, лоджия, эркера, карнизы һ. б.);

6) түбә, шул исәптән вентиляция һәм төтен торбалары, рәшәткәләр, түбә һәм тд чыгу юллары.;

7) архитектур детальләр һәм тышлау (колонналар, пилястралар, розеткалар, каплагычлар, фризлар, пояскалар һ. б.);

8) водосточные торбалар, шул исәптән воронки;

9) парапет һәм тәрәзә коймалары, рәшәткәләр;

10) тәрәзәләргә металл отделкасы, балкон, поясков, цоколь, свесов һәм тдп чыгышлары.;

- 11) элмә металл конструкцияләр (флагны тотып торучылар, анкеталар, янғын баскычлары, вентиляцион жиһазлар һәм тдп.);
- 12) панельләр һәм блоклар арасында горизонталь һәм Вертикаль швалар (зур панельле һәм эре блоклы биналарның фасадлары);
- 13) паяла, рамнар, балконные ишекләр;
- 14) биналар янындагы стационар коймалар.
- 1.3. Милекчеләр, башка биналар, корылмалар хужалары һәм тиешле бурычлар йөкләнгән башка затлар бурычлы:
- 11.3.1. Кирәк булганда, әмма елына бер тапкырдан да ким түгел, махсус техниканы кулланып, фасадларны чистарту һәм юарга кирәк;
- 11.3.2. Кирәк булганда, әмма елга ике тапкырдан да ким түгел, язын (жылыту системаларын сүндергәннән соң) һәм көзен (жылыту сезоны башланганчы), химик чаралар, эчке һәм тышкы өслекләргә тәрәзәләргә, балкон һәм лоджий ишекләргә, подъездларга керү ишекләргә чистартып, юарга һәм юарга;
- 11.3.3. Фасадның фактик торышын исәпкә алып, 5 - 6 ел эчендә агымдагы ремонт үткәрергә;
- 4.4. Фасадның аерым элементларына (цоколь, крылец, баскычлар, приямкалар, керү ишекләргә, капкалар, цоколь тәрәзәләргә, балконнар һәм лоджияләр, су-Көнчыгыш торбалары, подоконны култыклар, линия ачышлары һәм башка конструктив элементлар) ремонт ясауда булышлык итүче башкарырга.
- Ярдәм итүче ремонт өч елга бер тапкырдан да ким булмаса тиеш. Конструктив элементлар һәм фасадларны бизәү аларның нормаль тузу яки аларны кинәт зыян китерү (һәлакәтләр, табигый бәла-казалар, янғын һәм һ. б.) килеп туган очракта, әлегә хәлләр туктатылган көннән ике ай эчендә яңадан торгызылырга тиеш;
- 11.3.5. Чыгыш ясаучы фасад конструкцияләргә жимерелү куркынычы янаган очракта сак-кисәтү чараларын (коймалар, сеткалар урнаштыру, элементның жимерелә торган өлешен демонтажлау) үтәргә.
- 4.4. Фасадларны кулланганда рәхсәт ителми:
- 11.4.1 биналарның һәм корылмаларның фасадлары өслегенә зыян китерү (пычрату): сумкалар, буяу Ефәк юлы, ярыклар булу, штукатурка эленгән, тышланган ярыклар булу, кирпич өемен зыян китерү, тимер-бетон конструкцияләргә саклану катламын каплау һәм тмпп.;
- 11.4.2. Биналар һәм корылмаларның архитектур һәм сәнгать-скульптура детальләргә: капительләр, фризлар, тартмалар, барельефлар, лепешкалар, орнаментлар, мозаик, сәнгать рәсемнәргә һәм т .п.;
- 11.4.3. Панельләргә оятларны герметизацияләүне бозу;
- 4.4. Штукатурка, тышлау, фасадларның аскы өлешен, биналар яки корылмаларның буяу катламын, шул исәптән тәрәзә, Керү приямкаларын конструкциясенә тәзек булмавы (катламлау, пычрату) ;
- 11.4.5. Чыгыш ясаучы биналарның һәм корылмаларның алгы якларына зыян китерү (пычрату): балконнар, лоджий, эркерлар, тамбурлар, карнизлар, козырьков һәм т .п.;
- 11.4.6. Жимерелү (булмау, пычрату) балкон коймалары, лоджий, парапетов һәм тдп.;
- 11.4.7. Фасадны һәм аның элементларын бу бина өчен билгеләнгән бинаның төсә буенча аерып торучы материаллар, корылмалар проект колер паспорты белән бизәп, буяу;
- 11.4.8. Вәкаләтле орган белән килештермичә, проспект, урам, тыкрык, майдан исемнәргә күрсәтүчеләргә урнаштыру һәм эксплуатацияләү;
- 11.4.9. Вәкаләтле орган белән килештерелгән проект булмаса, бинаның фасадында һәм (яки) түбәсендә, флаглар хужалары корылмаларында, флагштокларда урнаштыру һәм эксплуатацияләү;
- 11.4.10. Исәптән төшерү, алыштыру яки урнаштыру, яңа архитектур детальләр яки урнаштыру гамәлдәгә проемлар, тәрәзә формасын үзгәртү, переоборудование яки урнаштыру яңа балконов һәм лоджий, эркерлар, Төзөлеш арасында пространство арасында балконнар килешмичә һәм билгеләнгән тәртиптә рәхсәт алу;
- 11.4.11. Биналарның, корылмаларның фасадларын (житештерү, склад, индивидуаль торак төзөлешләргә тыш) каплау өчен, территорияләргә (төзөлешләрдән тыш) коймалары, гомуми кулланылыштагы территориянең фасадлары (шул исәптән майданнар, урамнар, йөрү урыннары, Яр Чаллы, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полсалары, скверлар, бульварлар) өчен профнастил, металл битләр һәм башка шундый материаллар куллану, мәдәни мирас объектларынан кала;
- 11.4.12. Раскраску фасад кадәр торгызу разрушенных яки поврежденных архитектура детальләргә;
- 11.4.13. Өлешчә фасадларны буяу (биналарның беренче катларының тулы буяуы искәртмә булып тора);

11.4.14. Фасадның гомум архитектура карарына туры килми торган төс чишелешен, рәсемен, переплетларны һәм башка элементларны, шул исәптән тәрәзәләрне һәм витриналарны, ишекләрне, балконнарны һәм лоджийларны ирекле үзгәртү;

11.4.15. Гамәлдәге козыреклар һәм элгечләрне өстәмә элементлар һәм биналарның һәм корылмаларның алгы якларын урнаштыру, аларны декоратив хәл итүне һәм тышкы кыяфәтен бозучы жиһазлар белән тәэмин итү;

11.4.16. Гомуми файдаланудагы территорияләрдән чыга һәм карап тикшерелә торган биналарда һәм корылмаларда Начар металл сөлгеләр урнаштыру, фасад архитектур хәленә туры килми торган ишек тутыргычлары урнаштыру, фасадта башка алымнарның төсләр һәм төсләр чишелешенә туры килми торган ишек тутыргычлар урнаштыру;

11.4.17. Үзгәртү урнаштыру ишек блогы бу проеме карата плоскости фасад;

11.4.18. Сыйфатсыз карар швов арасында тәрәзә һәм ишек тартмасы һәм проемом, начарайта торган тышкы кыяфәте фасадның;

11.4.19. Үтә күрәнмәлекне ирекле үзгәртү, пыяла өслеген буяу һәм декоратив элпәләр белән каплау, пыяла пыялаларын пыялалары белән алыштыру;

11.4.20. Фасадлар, түбәләр, бина стеналары (төтен чыга торган урыннар, вентиляция, телевидение һәм радио коллектив кабул итү системасы антенналары, чыбык үткәргечле радиотапшырулар чөлтәре баганалары, фронтоннар, козырькалар, ишекләр, тәрәзәләр, парапетлар, янгынга каршы баскычлар, жир өсте һәм т.п.) асылма элемент линияләрен һәм һава-кабель кичүләрен беркетү сыйфатында куллану;

4.4.21. Балкон, лоджийларны тиешле рөхсәттән башка нинди дә булса үзгәрешләр житештерү, келәмнәр, киём-салым, тышкы яктан балконнар, лоджияләр һәм бинаның төп фасадлары тәрәзәләрен элпә кую, шулай ук аларның өй әйләнешенә төрле предметлары белән танышуы;

4.4.22. Тышкы кондиционерлар һәм антенналар урнаштыру, архитектура детальләре, декор элементлары, өслеге белән ценной архитектур отделкой, шулай ук крепление, алып бара торган биналарга зыян китерү архитектура поверхностей;

4.4.23. Керү төркемнәре урнаштырганда фасадның декоратив, архитектура һәм сәнгать элементларын керү төркеме элементлары, яңа бизәү һәм реклама элементлары белән ябу;

4.4.24. Бина диварларына, тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары корылмаларына рөхсәтсез (законсыз) беркетү;

4.4.25. Афишалар, игъланнар, плакатлар һәм башка мәгълүмати-басма продукция элпә кую, шулай ук биналарның, корылмаларның фасадларында граффити төшерү.

1.5. Антенналар урнаштыру рөхсәт ителми:

11.5.1. Төп фасадларда;

11.5.2. Урамнан каралучы түбәдә, ишегалды фасадларында һәм брандмауэрларда;

11.5.3. Бина түбәсендә, биналарның һәм корылмаларның (манараларның, гөмбәзләрнең)этләрендә, парапетларда, түбә коймаларында, вентиляция торбаларында.

1.1. Телевизион антенналар урнаштыру баланс тотучы, идарәче оешма(МҚД) белән килешү буенча башкарылырга тиеш.

11.7. Тышкы күзәтү видеокамералары элмә такталар, козырькалар, балконнар, эркерлар астында, фасад участокларында, архитектура детальләреннән, декордан, бизәкләүнең кыйммәтле элементларыннан ирекле урнаштырыла.

Колонналарда, фронтоннарда, карнизларда, пилястрах, порталларда, козырекларда, балконнарның цоколында тышкы күзәтү видеокамераларын урнаштыру рөхсәт ителми.

11.8. Кертү:

11.8.1. Подъездларга кергәндә мәгълүмати стендлар урнаштыру;

11.8.2. Йорт фасадлары ягыннан жирлек урамнары буенда урнашкан биналарда тышкы кондиционерлар һәм антенналар урнаштыру.

Кисәк 12. Шәхси торак төзелеше территорияләрен карап тоту

12.1. Шәхси торак төзелеше территориясен карап тоту гамәлдәге санитар кагыйдәләр һәм нормалар, шулай ук әлеге Кагыйдәләр нигезендә җаваплы затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Шәхси торак төзелеше йортлары территорияләрен көндәлек җыештыру өчен җаваплылык территория хужаларына йөкләнә.

12.2. Шәхси торак йорт хужалары бурычлы:

- 1) шәхси торак йортларны һәм башка корылмаларны, шулай ук киртәләрне, шул исәптән йорт коймаларын төзәтү һәм аларның фасадларын һәм башка аерым элементларны (көрү ишеге һәм козыреклар, түбә һәм баскычлар) ремонтлау);
- 2) Әйшә авыл җирлеге башкарма комитеты белән йортларның тышкы күренеше һәм коймасының төсле чишелешен килештерергә;
- 3) яшел үсентеләрне карауны тәэмин итәргә;
- 4) Әйшә авыл җирлеге башкарма комитеты белән килешү нигезендә, Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә проспект яки урам исемен, тыкрык исемен, шулай ук йорт номерын урнаштырырга;
- 5) су биру канавы һәм торбаларын җиһазландырырга һәм чистартырга, язгы чорда кар сулары агызуны тәэмин итәргә;
- 6) җитештерү һәм куллану калдыкларын бары тик махсус билгеләнгән урыннарда гына (контейнер майданчыкларында) куярга.

Шәхси торак төзелеше территорияләрендә тыела:

- 1) йорт биләмәләре чикләрен коймаларны урнаштыру;
- 2) йорт биләмәләрендә һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә яфрактарны, теләсә нинди калдыкларны һәм чүп-чарны яндыру;
- 3) карны этәргә, чүп-чарны ташларга, йодрык ташларга, йорт яны территориясеннән сыек көнкүреш калдыклары агызырга;
- 4) муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органы бергән рәхсәтәннән (килештерүеннән) башка йорт биләмәләре өчен күмер, тара, утын, печән, тирес, чүп-чар, төзелеш материаллары һәм башкалар. Вақытлыча складлау срогы ике айдан да артмаска рәхсәт ителә;
- 5) йорт биләмәләре өчен транспорт чараларын юу;
- 6) йорт салу территориясе өчен җир асты чокырларын урнаштыру, төзү, эксплуатацияләү. Йорт салу территориясе эчендә урнашкан урам чокырларын төзүне, эксплуатацияләүне гамәлгә ашырган затлар үз хисабына, демонтаж урынын алга таба төзекләндереп, урам чокырын сүтеп алырга тиеш;
- 7) әлеге территориянең урам йөрешләрендә махсус транспорт һәм урып-җыю техникасының үтемлелеген кыенлаштыра торган яисә тоткарлы торган чит ил юлларын урнаштыру;
- 8) төзекләндерү объектларын, кече архитектура формаларын, яшел үсентеләрне җимерү һәм бозарга, территорияне җитештерү һәм куллану калдыклары белән пычрату, сулыкларны чүпләргә.

Кисәк 13. Инженер-коммуникация (Жир), төзелеш, ремонт һәм башка эшләр оештыру, үткөрү һәм җитештерү. Төзелеш, реконструкция (реставрация), капитал ремонт объектларын карап тоту.

1.1. Төзелеш майданчыкларын һәм алар янындагы территорияләрен карап тоту 12-04-2002, СНиП 12-03-2000, СанПиН 2.2.31384-03, шулай ук әлеге Кагыйдәләр нигезендә башкарыла.

4.2. Җаваплы затлар, генераль подрядчы оешмалар, башкаручылар бурычлы:

- 1) төзелеш майданчыгы территориясенең бөтен периметры буенча, казу һәм җир эшләре ясау урыннарын коймалар урнаштыру. Коймалар гамәлдәге дәүләт стандартлары, нормалары һәм кагыйдәләре таләпләренә туры килергә тиеш;
- 2) төзелеш майданчыгы коймасының гомуми тотрыклылыгын, ныклыгын, ышанычлылыгын, эксплуатацион иминлеген, казу урыннарын һәм җир эшләре җитештерүен тәэмин итәргә;
- 3) төзелеш майданчыгы коймасының техник торышын, җир эшләре өемнәре үткөрү һәм җитештерү урыннарын, аның чисталыгын, пычрактан, кардан, боздан вақытында чистартуны, шулай ук мөгълүмати басма продукцияне карап тору;
- 4) төзелеш майданчыгына якин тирә территорияне СНиП 12-04-2002, СанПиН 2.2.31384-03 таләпләре нигезендә төзекләндерү;

- 5) төзелеш майданчыгы территориясенә кергәндә, объект, генераль подрядчы, заказчы, жаваплы эш житештерүчеләрнең фамилияләре, телефон номерлары, эшләрнең башлану һәм тәмамлану вакыты күрсәтелгән төзелеш объекты паспорты урнаштырырга һәм аны тиешле хәлдә тотарга;
- 6) төзелеш майданчыгына керү юлларын, урамнарның машиналар йөри торган өлешенә пычрак һәм чүп чыгармый торган транспорт чараларының тәгәрмөч юу пунктларын һәм майданчык эчендәге юлларны жиһазландырырга);
- 7) төзелеш майданчыгы территориясеннән чистартылган кар махсус жиһазландырылган чокырга чыгарырга;
- 8) һәр көнне пычрак һәм чүп-чардан, кардан һәм боздан тротуарлардан һәм төзелеш майданчыгына подъездлардан көндәлек жыештыруны тәэмин итәргә;
- 9) төзелеш майданчыгы чикләреннән биш метрлы зона чикләрендә көн саен пычрак һәм чүп-чардан, кар һәм боздан көн саен жыештыруны тәэмин итәргә (әгәр бу затларның калдыклар милекчеләре булып торулары расланган булса, яисә күрсәтелгән калдыклар аларга мөрәжәгать итеп алынган);
- 10) төзекләндерү объектларында инженер-коммуникация (Жир), ремонт һәм башка эшләр башкарганда норматив-хокукый актлар таләпләрен үтәргә;
- 11) төзелеш эшләре башкарганда тышкы яктырту чөптәренә, яшел утыртмалар һәм кече архитектура рөвешләренә сакланышын тәэмин итәргә;
- 12) төзелеш эшләре башкарганда жимерелгән һәм зыян күргән юл катламнарын, яшел үсентеләрне, газоннарын, тротуарларны, кече архитектура формаларын торгызуны тәэмин итәргә;
- 13) жир эшләре үткөрелгән очракта грунтны чыгаруны тәэмин итәргә;
- 14) төзелеш майданчыгы территориясендә каты коммуналь калдыклар жыю өчен контейнерлар һәм (яки) бункер-тупланмалар, эре габаритлы һәм төзелеш чүп-чары, шулай ук житештерү һәм куллануның башка калдыклары булуны тәэмин итәргә;
- 15) төзелеш майданчыгы территориясеннән каты коммуналь калдыкларны, зур габаритлы һәм төзелеш чүп-чарын, шулай ук гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә житештерүнең һәм куллануның башка калдыкларын чыгаруны оештыруны тәэмин итә.

3.3.Тыю:

- 1) гражданның шәхси һәм иҗтимагый иминлеген тәэмин итүгә бәйлә коткару, авария-торгызу һәм башка кичектергесез эшләрдән тыш, торақ зона янында 23.00 сәгатьтән 6.00 сәгатькә кадәр төзелеш, ремонт, төягеч һәм башка эшләр башкарырга;
- 2) тиешле рөхсәттән башка жирлек урамнарының машиналар йөрү өлешен тарайту яисә ябу;
- 3) төзелеш майданчыгы территориясендә аның коймасының биеклегеннән артып киткән грунт урнаштырырга;
- 4) жиһазлар, төзелеш материаллары, чүп-чар, грунт, кар, төзелеш калдыклары, шулай ук төзелеш майданчыгы территориясә өчен көнкүреш вагоннары урнаштыру;
- 5) калдыкларны һәм төзелеш калдыкларын яндыру;
- 6) тиешле рөхсәт алынмыйча, төзелеш майданчыгы территориясә өчен гамәлгә ашырыла торган жир асты инженер коммуникацияләрен чыгару буенча эшләр башкарырга;
- 7) төрле чүплекләр һәм көнкүреш һәм төзелеш чүп-чары, кәгазь, житештерү һәм куллану калдыклары, савытлар, өлгергән агачлар, яфрактар, кар (махсус билгеләнгән урыннардан тыш) ташларга.
- 8) техник чаралар һәм калдыкларны зарарсызландыру һәм куркынычсыз урнаштыру технологияләре белән тәэмин ителмәгән биналар, корылмалар һәм башка объектларны файдалануга тапшыру.

Кисәк 13. Вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять биру

Вөкаләтле орган яисә аларның вазыйфаи затлары гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү турында гариза Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелергә тиеш.

Кисәк 14. Йомгаклау нигезләмәләре

Бу Кагыйдәләргә барлык үзгәрешләр һәм өстәмәләр Айшә авыл жирлегә Советы карары белән кертелә.

ТӨП ТЕРМИННАР ҺӘМ БИЛГЕЛӘУ

Ассимиляция потенциал (емкость) - экосистеманың үз-үзен чистартучы сәләте, вакыт берәмлеге өчен тупланырга мөмкин булган пычраткыч матдәләр санының максималь сыйдырышлылыгы күрсәткече аның нормаль эшчәнлеген бозмыйча экосистемадан читкә чыгарылган.

Бордюрлы таш түшәлгән яки киметелгән юл аркылы чыгу юлын тәэмин итә торган бордюр пандус - корылма.

Вертикаль яшелләндерү-балкон, лоджия, галерея, терәк диварлар һәм ТМП. ны кертәп, биналарның һәм корылмаларның алгы өслекләрен куллану.

Зональлек (типик зональлек) - территориянең табигый-географик шартларына бәйле рәвештә үсемлекләрнең структурасын тасвирлау.

Түбә яшелләндерү-аларда архитектура-ландшафт объектлары (газоннар, чөчәк түтәлләре, бакчалары, агачлар һәм куаклар белән майданчыклар һ.б.) тәүзү өчен бина һәм корылмаларның түбәләрен куллану.

Ландшафт сәнгате объектларының күләмле-пространство структурасы-торак пункт мохитен Ландшафт оештыру методы яки формасы; күләмле-пространство структурасы төрләре: ябык (боскетлар, массивлар, роши), ачык Алан, лужайки, партерлар, эре чөчәк түтәлләре, майданнар, сулыклар, яссы спорт корылмалары), ярымутрык (роши, төркемнәр, шулай ук ябык һәм ачык структураларның элементларын бергә кушу).

Жәяүлеләр зоналары-транзит хәрәкәт итү максатларында һәм билгеле бер характеристикаларга ия булган халык хәрәкәт итә торган торак пункт территорияләрендәге участоклар: зур тизлекле һәм жир өсте жәмәгать транспортының тукталышлары, хезмәт күрсәтү объектларының, тарих һәм мәдәният һәйкәлләренең, рекреацияләренең һәм т.п.ның югары концентрациясе, жәяүлеләр агымының суммар тыгызлыгы. Жәяүлеләр зоналары эспланадаларда, жәяүлеләр урамнарында, торак пункт майданы майданының жәяүле өлешләрендә формалашырга мөмкин.

Жәяүлеләр урамнары-ул, кагыйдә буларак, транспорт элементәсе өчен ябык һәм жәяүлеләр өчен жайлаштырылган торак пунктның төрле территорияләре һәм районнары арасында тарихи яктан барлыкка килгән элементлар. Жәяүлеләр урамнарының оптималь озынлыгын, объектларны ике яклы кабул итүдән чыгып, 800 - 1200 метр, киңлеге - 10 метрдан да ким булмаган һәм 30 метрдан да артмаган (оптималь 12-20 метр) билгеләргә тәкъдим ителә.

Жәяүлеләр өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре һәм киңлекләр барлык майданның (вәкиллек һәм мемориаль) яисә аның бер өлеше (приобъектлы) территориясеннән гыйбарәт булырга мөмкин.

Рекреация потенциалы-территориянең табигать тирәлеген деградацияләмичә генә ял итә торган психофизиологик комфорт һәм ял итү (спорт-ныгыта торган эшчәнлек) мөмкинлеге белән тәэмин итү мөмкинлеге. Майдан берәмлеге өчен кешеләр саны (яки кеше-көн) белән чагылдырыла.

Агачлар утыртмасының шикле булуы - барлык катышларның горизонталь (вертикаль) проекциясе майданына мөгърифәтсез агачлар утыртуның горизонталь (вертикаль) майданының горизонталь (вертикаль) майданына мөнәсәбәте берәмлекнең унынчы өлешләрендә чагылдырыла.

Тактиль катлам-өслек катламының фактурасын сизелерлек үзгәртү белән катлам.

Эспландлар-халык йөреше, аеруча әһәмиятле объектларга якин килүне оештыру өчен билгеләнгән магистральләр буйлап киң жәяүле уза торган үтәүләр. Эспланада киңлеге жәяүлеләр агымын үткөрү өчен кирәкле тротуар киңлеге 1,5-2 тапкыр артырга тиеш.

Өлеге кагыйдәгә №4 кушымтасына карата терминнар һәм билгеләмәләр

Туфракның биологик пычрану-туфрак пычрану төре һәм дәрәжәсе, шул ук вакытта ул үсемлекләрнең нормаль эшлөвен тәэмин итү сәләтен югалта.

Табигый һәм антропоген матдәләрдән торган Грунт - субстрат.

Минималь туфрак бүлөп бирү - трехмерный фрагмент туфрак сәләтле тәэмин итәргә тулы кыйммәтле тормыш циклы агач.

Уңдырышлы катлам-табигый туфракта бу гумуслы горизонт. Урбоконструктоземларда-20 см га кадәр уңдырышлы грунттан торган катлам (горизонт).

Минераль һәм органик материалдан ясалма рәвештә формалашучы һәм бирелгән физик, химик һәм биологик үзенчәлекләренә ия яисә табигый - кабул итү горизонтларының бозылган субстратыннан торган уңдырышлы грунт-грунт. Уңдырышлы грунтта көнкүреш һәм төзелеш чүп-чарының кушылуы булырга тиеш түгел. Физик балчык тоту (фракцияләр < 0,01 мм) - 30-40% тан да ким түгел, гумусны тоту - 3 - 4%, рН - 5,5 - 7,0.

Туфрак-грунт, туфрак процесслары белән үзгәртеп корылган һәм үсемлекләр эшчәнлеген тәэмин итү өчен оптималь үзенчәлекләргә ия.

Пычратуның өстенлекле компоненты-матдәләр яки биологик агент, ул беренче чиратта контрольдә булырга тиеш.

Туфракның санитар торышы-туфракның физик-химик һәм биологик үзенчәлекләрен, аның эпидемия һәм гигиена мөнәсәбәтләрендә сыйфатын һәм куркынычсызлык дәрәжәсен билгели торган жыелмасы.

2 нче кушымта

ТӘКЪДИМ ИТЕЛӘ ТОРГАН ПАРАМЕТРЛАРЫ

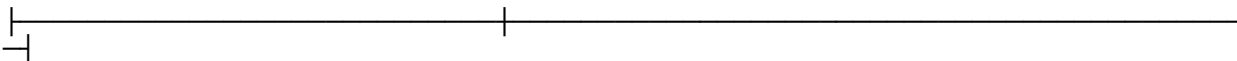
Таблица 1. Яңгыр кирәк яраклары коеларын урнаштыру тәкъдим ителә урам һәм юл йөрү урыннарында

ТӘКЪДИМ ИТЕЛӘ ТОРГАН ПАРАМЕТРЛАРЫ

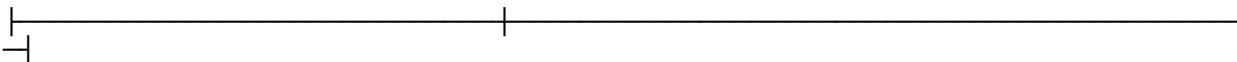
Таблица 1. Яңгыр кирәк яраклары коеларын урнаштыру тәкъдим ителә урам һәм юл йөрү урыннарында

Урамның машиналар йөри торган өлешендә, яңгыр кирәк-яраклары арасындагы ераклык, М |

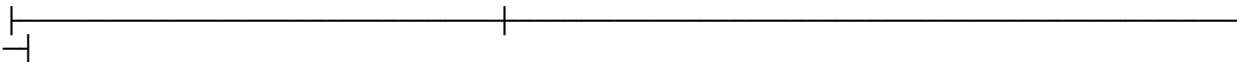
юеш | |

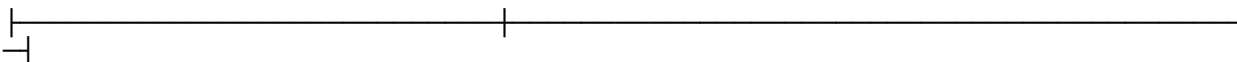
| Кадәр 4 | 50 |

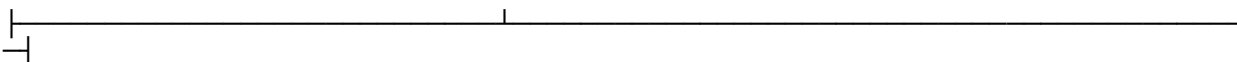
5-10 60-70 |

10-30 70-80 |

30 дан артык түгел 60 |

Искәрмә 1 - бер горизонталь Су кабул итүнең үткөрү мөмкинлеге |

решеткалар түбәндәге формула буенча билгеләнә: $H \leq 1,33 W / I Q = 1/5 I H$ куб. м/с, |

шул $H \geq 1,33 W / I Q = 2W h$ куб. м/с, анда: H - тулы напор, тигез |

$H + V/2$; H-тирәнлеге агымы су якын килүне к решетке, м; V-тизлеге |

| 1 1 |

су алымнары, м/с; W-решетки майданы барлык отвортий, кв. м; I - озынлыгы |

су сибү фронты, М, рәшәткә периметрына тигез, ә примыкании вакытында |

лотка бортикасына бер як рәшәткәсе - аның өч якның озынлыгы. | |

| |

Искәрмә 2 - торак пунктларда яңгырлы климатлы ераклык |

әлеге метеокүзәтүләрнең жирле мәғлүматлары нигезендә төгәлләнергә мөмкин. | |

└─┘

Таблица 2. Күләме комов, ям, траншея утырту өчен

агач һәм куаклар

└─┘

| Атамасы | Күләме | Ед. | Күләме | Күләме | Площ. | Кереме |

агач төерле ,м утырту чокырлары, чокырлар, усал я

| | куб | | м | куб | кв. м | жир каршындагы |

| | м | | м | | алыштыру |

| | | | | | ─────────── |

| | | | | | 50% | 100% |

└─┘

Үсентеләр булмаса | | | | | | | |

кома: ылыслы-шт. 1,0 x 1,0 x 1,0 0,8 | 0,63 | 0,79 | 0,25 | 0,565 |

лиственные-шт. 0,7 x 0,7 x 0,6 | 0,27 | 0,38 | 0,11 | 0,241 |

Агачлар өчен | | | | | | | |

йомарлап: | | | | | | | |

0,8 x 0,8 x 0,5 x 0,25 шт. 1,5 0,85 | 1,50 | 1,76 | 0,48 | 1,08 |

1,0 x 1,0 x 0,6 0 0,85 | 3,07 | 3,61 | 0,99 | 2,23 |

1,3 x 1,3 x 0,6 1,01 шт. 2,2 x 2,2 0,85 | 4,11 | 4,84 | 1,24 | 2,97 |

1,5 x 1,5 x 0,6 1,46 шт 2,4 0,85 | 5,18 | 5,76 | 1,49 | 3,35 |

1,7 x 1,7 x 0,6 1,88 шт 2,6 0,85 | 6,08 | 6,76 | 1,68 | 3,79 |

2,0 x 2,0 x 0,6 3,20 x 2,9 x 2,9 1,05 | 8,83 | 8,41 | 2,25 | 5,06 |

└─┘

Куаклар: | | | | | | | |

Йола. | тере - п. м. 0 0,5 | 0,25 | 0,5 | 0,1 | 0,225 |

б/комгород | | | | | | | |

Икеяклы. | тере п. м. 0,7 x x 0,7 | 0,35 | 0,7 | 0,14 | 0,315 |

б/комгород | | | | | | | |

└─┘

Куаклар в - шт. 0 0,5 | 0,14 | 0,29 | 0,057 | 0,127 |

б/ком төркемнәре | | | | | | | |

Куаклар өчен | | | | | | | |

йомарлап: | | | | | | | |

0,5 Н - 0,4 н-0.008 шт. 1,0 0,65 | 0,51 | 0,79 | 0,17 | 0,39 |

Д - 0,8 Н - 0,5 н-0,25 шт. 1,5 0,85 | 1,50 | 1,76 | 0,48 | 1,08 |

Д - 1,0 Н - 0,6 н-0,6 шт. 1,9 0,85 | 3,07 | 3,61 | 0,99 | 2,23 |

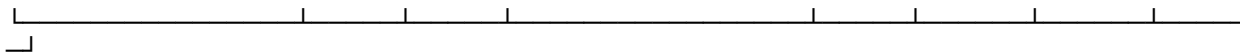
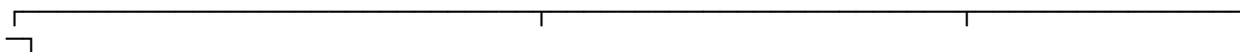
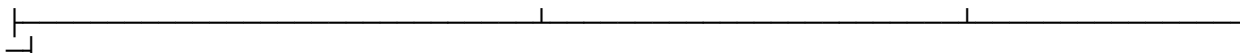

Таблица 3. Иң күп агач һәм куаклар
1 гектарга яшелләндерелгән территория

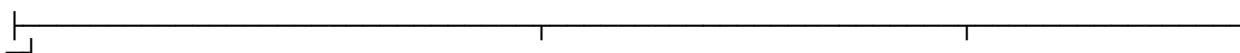
Данә саны

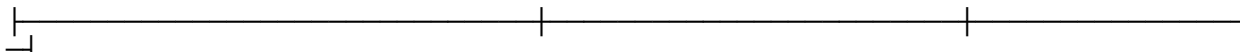
| Типы объектларын | Агачлар | Куаклар |

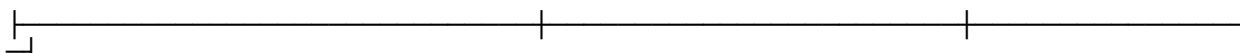
Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр |

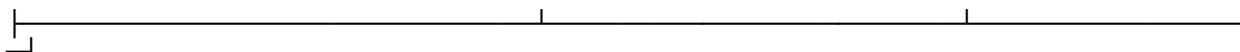
Шәһәр һәм район парклары 120 - 170 800 - 1000 Парки

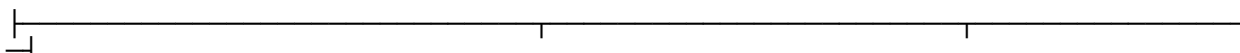
Скверлар - 100 - 130 1000-1300 сквер

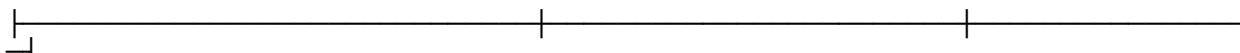
Шул бульварлар - 200-300 1200-1300 |

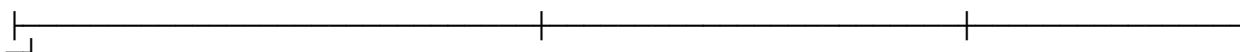
Төзелеш участкаларында яшелләндерелгән территорияләр |

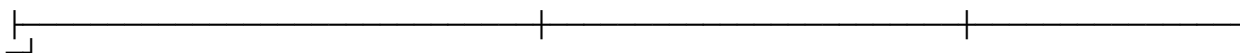
| Типы объектларын | Агачлар | Куаклар |

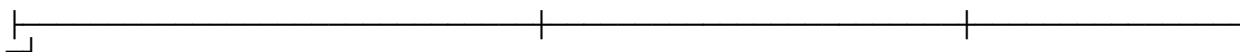
100 - 120 торак төзелеше участкалары 400 - 480 Участки

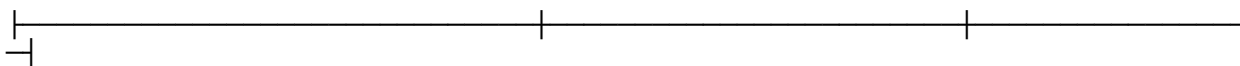
Балалар бакчалары һәм ясле участкалары 160 - 200 640 - 800 Участки

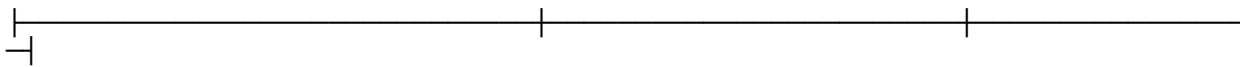
140 - 180 мәктәп участкалары 560 - 720 Участки

100 - 130 спорт комплекслары 400 - 520 комплексы

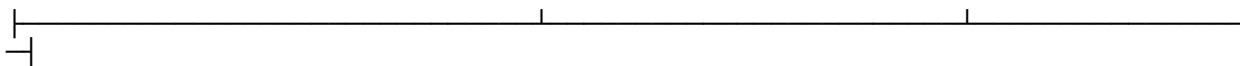

Хастаханәләр һәм дөвалау оешмалары 180-250 720-1000 |

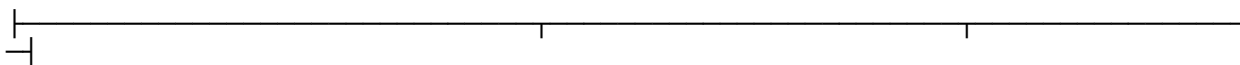

Сәнәгать участкалары || 150 - 180 <*> | 600 - 720 |

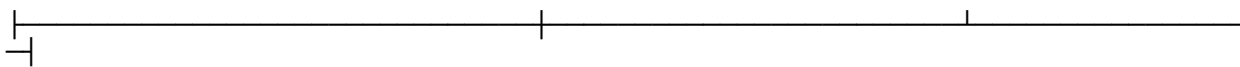
| предприятиеләрнең | | |

Махсус билгеләнештәге яшелләнделерелгән территорияләр |

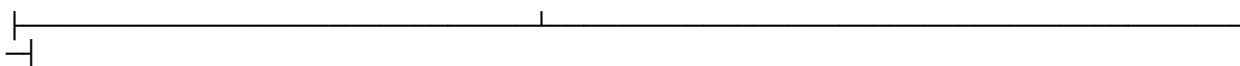

Яр Чаллы урамнары | <*> | 150 - 180 | 600 - 720 |

Зонаны яшелләнделерү процентына карап, санитар-яклау зоналары |

Татарстан Республикасы Премьер-министры и. ш. Халиков катнаша. |

| <*> Карап, профильле предприятие. |

< * > Үсентеләр рөхсәт ителгән очракта, 1 км.га. | |

* > П.2.28 СанПин 2.2.1/2.1.1.1031.

Таблица 4. Яшелләнделерелгән территорияләрдә чәчәк түтәлләре өлеше
рекреация объектлары

Процентларда

Рекреация объектлары төрләре чәчәк түтәлләренең чагыштырма авырлыгы <*> майданнан
объектларны яшелләнделерү

Парклар 2,0-2,5

Бакчалары 2,5-3,0

Скверлар 4,0 - 5,0

Бульварлар-3,0 - 4,0

<*> Шул исәптән Чәчәкле майданның яртысыннан да ким булмаска тиеш
формалаштыру берсе күпьяеллык үләннәр.

Таблица 5. Яшелләнделерелгән территорияләр белән тәэмин ителеш
жәмәгать, торак, житештерү төзелеше участкалары

Процентларда

Участок территорияләре

ижтимагый, торак,

житештерү төзелешләре территориясендә яшелләнделерү

Балалар бакчалары - яслей кимендө 50
Мәктәп участкалары 40тан да ким түгел
Хастаханә участкалары 50-65
Мәдени-агарту участкалары
20-30 нчы учреждениеләр
Югары уку йортлары территориясе 30-40
Техникум участкалары 40тан да ким түгел
Һөнәри техник училищелар участкалары 40 тан да ким түгел
40-60 торак төзелеше участкалары
10-15 <*>
<*> Житештерүнең тармак юнәлешенә карап.

Таблица 6. Һаваның иң чик пычрануы
торак пункт территориясендә яшел үсентеләр өчен

Куб. метрга миллиграммалар
Фитотоксик мәдәният сараеның ингредиенты

Максималь
тәүлеклек уртача
Күкерт диоксиды 0,100 0,05
Азот диоксиды 0,09 0,05
0,35 0,17
0,47 0,24
0,65 0,14
Кыз газ 6,7 3,3
Бенз(а)пирен 0,0002 0,0001
Бензол 0,1 0,05
Үлчәүле матдәләр (пром. тузан,
цемент) 0,2 0,05
0,008 0,008
0,02 0,003 Формальдегид
Хлор 0,025 0,015

Таблица 7. Тавышны киметүнең көтелгән дәрәжәсе

Яшел үсентеләр полосасы киңлеге
полосалар, М кимү
тавыш дәрәжәсе
L Азел бу дБА
Бер йола яки шахмат утырту 10 - 15 4 - 5

Шул 16 - 20 5 - 8

3 рәт арасында ике йола

- 5 м; саф шундый ук беррядлы утырту 21 - 25 8 - 10

Аралары арасында - ике яки өчрядлы

рядами 3 м; рядами охшаш беррядной

утырту 26 - 30 10 - 12

Искәрмә-тавыш саклау үсемлекләрендә сайларга киңәш ителә

ярашуы түбәндәге агачлар һәм куаклар: клен остролистный, вяз

гади, юкә вак-төяк, бальзамика, татар бальзамикасы,

калинолистная, жимолость татар, дерен Ак, акация сары,

Себер боярышники

Таблица 8. Төрле категориядәге үсемлекләр төрләре

Үсемлекләрнең исеме түбәндәге категорияләрдә кулланырга тәкъдимнәр

үсенте

бакча,

парклар скверлар,

урамнар бульварлары һәм

эчәндәге юллар-

квартал махсус

1 2 3 4 5 6

Яшеллек

Чыршы+ -+ -+ -++++ - + + + + + + +

Карагай

Урыс ++ ++++++++ - +

Тая көнбатыш + + + + + гына +

ур., с

огр. +

Ак аяк +++++ - + + + + + + +

Каен аек + + + + + + + гына +

ур., с

огр. +

Дүләнә

даур + + + + -

Боярыш + + + + + + + + + +

Дүләнә

канлы-Кызыл + + + - -

Дүләнә

Максимович + - - -

Дүләнә

кью + + + + + +

Дүлөнә

ялган + + + + + + + +

Чия

гади ++ - + -

Шома + + + + + +

Бәз + + + + + +

Йөк

гади + + Мәк. белән

огр. +

Йөк уссурий++ - + + + + + + + + +

Имән кызыл

(Төньяк) + + + + +

Сабакчалы имән + + + + - + ут белән. +

Жостер

зәгыйфь + + + + + + +

Тал ак + + + колт. с

огр. + гына

ур. +

Тал ломкая + + белән огр. - - -

Тал ломкая (ф.

шарлавыклы + + + + +

Гинналка Клен + + + белән огр. +

Клен остролистный

һәм аның формалары + белән огр. + янғын белән. +

Клен көмеш + + бульв. с

огр. - +

Клен татар + + + + +

Ат каштан

гади + + ут белән. + янғын белән. +

Юкә Голланд + + + + +

Юкә мелколистная + белән огр. + янғын белән. +

Юкә крупнолистная + белән огр. + янғын белән. +

Лох узколистный + белән огр. - +

Маньчжур чикләвеге + + с бульвары

огр. - +

Рябина гибридная + + белән огр. - +

Миләш

гади + янғын. + янғын белән. +

Миләш

гади (ф.
 елау) + + ут белән. + (гына
 урамнар өчен) +
 Тирәк
 бальзамический - + белән огр. + янғын белән. + + янғын белән.
 Тополь Ак + + + колт. с
 огр. + гына
 ур., с
 огр. +
 Берлин Тополь + + + + +
 Канада + + + + +
 Кытай теле + + + бульв. с
 огр. + гына
 ур. +
 Совет дәвере
 (ф. пирамидалы + + + +
 Тополь кара + белән огр.- +огрдан. + янғын белән.
 Мамак Черемуха + + белән огр. - +
 Шомырт
 гади + + + + + - + янғын белән. + янғын белән.
 Өйдәге алма - + ут белән. - - -
 Алмагач
 Эзсез + - - -
 Алма жыләк + - - -
 Корычагач
 пенсильванский + + + + + + +
 Корычагач
 гади + + + + + ут белән. +
 Куак
 Барбарис
 гади + + ут белән. - +
 Барбарис
 гади (ф.
 пурпурный) + + + + + янғын белән. +
 Барбарис Тунберг + + + + + + + + + + +
 Бирючина
 гади + + + + +
 Чия войлочная + + + с огр. +
 Акт - + + + + + + + + + + +
 Караган

агачсыман

(сары акация)+ - +

Караган

куаклык + + + + + +

Кизильник

гади + + + +

Зелпе

(төрле төрлөре) + белән огр. + янғын белән. +

Карга (төрле

төрлөре) + белән огр. - +

Балина гордовина + янғын сүндөрүчеләр белән. + янғын белән. +

Балан

гади + бульв.

янғын белән. - +

Кизильник

ялтыравыклы + + + + + +

Куык

калаклы +

Роза (төрле

төрлөре) + + - + белән огр. +

Сирень Венгрия + + белән огр. + янғын белән. +

Сирень

гади + + ут белән. + янғын белән. +

Карлыган

элпия + + + + + + + +

Карлыган

алтынсу + + + ут белән. - +

Карлык

Ак + белән огр. + янғын белән. +

Спирея (төрле

төрлөре) + + + белән огр. +

Форзичия + + + с огр. + янғын белән. +

Чыбык-венечный + белән огр. - +

Лианы

Йөзем + + + + +

Искәрмә-кыскарту таблицасында: белән огр. - чикләнгән; скв. -

сквер , урамнар, бульв. - бульвар.

Таблица 9. Параметрлары һәм таләпләр өчен сортровка

эре агачлар

| Атамасы | Таләпләр | Машиналарында |

Зур Диңгез Ярлары | д. алдан Сортировка булырга тиеш |

агачлар <*>пересажены ике тапкыр яки булырга тормышка ашырыла по

(Кр. | Д), көүсәсеннән (см) эләктереп алу белән тигез халәткә китерелгән: |

тиешле агроприемлар ярдәмендә яңадан утыртылган. | | |

ике тапкыр нинди чараларга карамастан алар мероприятий | 8 - 10 <*>, |

(2 x Пер) "күчере утыртылган ике кеше-10 < * > - 12 |

тапкыр". | | Алар туры килергә тиеш | |

берсе сорт, ия турыдан-туры ствол үсемлек саны |

транспортлаштырганда белдерелгән һәм биеклеке 180 см ким булмаган см

үзәк побег эчендә кроны пучках: 5 артык түгел |

(төшереп калдыру: шарообразная һәм Плакучая | |

формалар). | | Кр. д. үстерергә тиеш на

бер урында дүрттән дә ким түгел | |

вегетацион чорлардан соң | |

соңгы күчеп утыру | |

Зур Диңгез Ярлары | өч тапкыр күчере утыртылган д. сортларга аерылырга тиеш |

Агачлар бер урында үсә менее

яңадан утыртылган дүрт вегетация чорында көүсәсеннән (см) тартып алганнан соң: |

өч тапкыр соңгы күчеп утыру. | Көпшә биекlege | |

(3 x-Пер), кимендә 200 см тәшкил итәргә тиеш. | | 10 - 12, 12 - 14, |

эре терпитные алга таба удаление сучьев тиеш удал | 14 - 16, 16 - 18, |

агачлар, бара димәк, төре | , | 18 - 20, 20 - 25 |

яңадан утыртылган кешеләр мотовчатканың таралуына юл куярга тиеш түгел һәм алга таба интервал белән недопуст

дүрт тапкыр яки аерылу (искәрмәләр: прививка 5 см, эләктергәндә |

һәм аннан да күбрәк штамба, шарообразная һәм плакучая 50 см - с артык |

формасы кроны). | | Крона даими рәвештә 10 см ара белән булырга тиеш |

киселү. | | Соңгы чәчүе булырга тиеш | |

булырга да соңга калмыйча карап проведена

төр, сортларның соңгы вегетация чоры предп

(искәрмә булырга мөмкин, мәсәлән, күләмен мөмкин |

Роминия тәхәллүсе). | | Кисү күрсәтелгән |

өстәмә мәгълүматларга еллык үсеш буенча үткөрелә |

билгеләнгән срокларда. | | Гомуми биеклектә һәм постав

капчыкка төрелгән һәм Крон киңлегендә төргәкләнгән. | |

металл сетку яки киңлеге кроны бу см: |

контейнерлар | | 60 - 100, 100 - 150, |

| | 150 - 200, 200 - 300, |

| | 300 - 400, 400 - 600 |

Гомуми биекlege см: |

югарырак 300 см белән |

интервью 100 см |

югарырак 500 см белән |

интервью белән 200 см |

югарырак 900 см белән |

интервью 300 см |

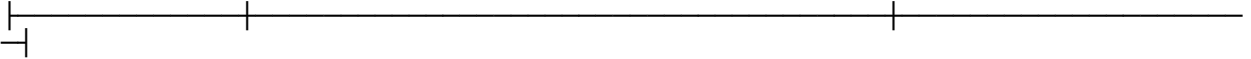
Күчеп утыру саны |

үсемлекләрдән бирелә |

төерчек |

сетке (4 x пер, |

5 x по һәм тд.) |

Аллеялы агачлар-бу сортлау |

агачлар (Кр. | агачлар ничек тормышка ашырыла |

Кр өчен чыгыш ясаучы ботаклар барлыкка килә. | ж. (3 x Пер) |

яшелләндерү эшләре чикләнмәгән. | Аларда булырга тиеш | |

йә Марьям, йә Марьям, йә Марьям, йә Марьям, йә Марьям, йә Марьям | |

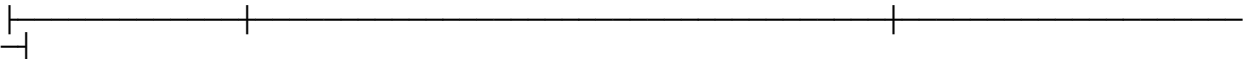
соңгы көнгә кадәр үткәрелгән | |

вегетация чоры. | | Биекlege | |

кәүсәсеннән: 25 см. кадәр күтәреп алганда | |

220 см электергәндә 25 см артык түгел | |

кимендә 250 см | |

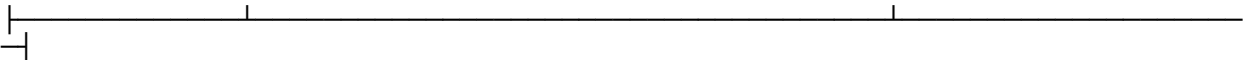

Кр. | д. с чөнки аларның сортировкасы турыдан туры үсенте юк |

шарообразной створки бу кроны, алар үстерелә белән ничек гамәлгә ашырыла |

һәм плакучей төрле озынлыгы штамба өчен Кр. | ж. (3 x Пер) |

формасы куян | | |

Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миңнеханов катнаша. | Д) - анык агач үсемлекләр |

Кәүсәр һәм агач арасында чик. | |

Татарстан Республикасы Премьер-министры р. н. Миңнеханов катнашында Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыктар министрлыгының "2009 елда Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыктар министрлыгы эше нәтижеләре һәм 2010 елга бурычлар турында" коллегия утырышы |

күрсәткечләрнең иң түбән төркеменә (мәсәлән: көүсә элөктергәндә 10 см |

- 10-12 см түгел, ә 8-10 см интервалга) |

Таблица 10. Территорияне комплекслы төзекләндерү

рекреацион йөкләнешкә карап

Елгалар-

онная

йөк,

кеше/га территориядән файдалану режимы

төзекләндерү чарасына килүчеләр һәм

яшелләндерү

5кә кадәр ирекле куллану

бөтен территория

5-25 урта-

жайга салынулы хәрәкәт

күбесенчә

юл буенча-

тропиночной

ау. Мөмкин

куллану

кыр-кыр

агынты

шарт

махсус

системалы

аларны карау өчен 5-8% тыгызлыгы булган юл-сукмак челтәрен оештыру, экологик сукмак салу

сукмак

26-50 тыгызлыгы 12-15% булган юл-сукмак челтәрен оештыру, экологик сукмак салу, поляннарның кыргычларында буфер һәм туфрак саклаулы утыртмалар булдыру, урман-парк массивын кисеп үтеп, автомагистраль буйларында янучы сак полосалар булдыру

51-100 катгый-

жайга салынулы хәрәкәт

буенча гына

юлчыларга һәм

аллеяга. Ял алу

махсус

жиһазлы

мәйданчык,

интенсив итеп карау

үсентеләрне,

шул исәптән

актив яклау,

чыкканчыга кадәр

территорияне функциональ зоналаштыру һәм юл-сукмак челтәрен оештыру 20-25% тан да артык тыгызлык белән түгел, буферналар һәм

автомагистраль чикләре буйлап кыр саклаучы куаклар утыртмалары булдыру. Су сибүне оештыру (шул исәптән су сибүнең һәм сугаруның автоматик системалары), дренаж, яңгыр канализациясе, тышкы яктырту, парк биналары һәм корылмалары - суүткәргеч һәм канализация, жылылык белән тәэмин итү, кайнар су белән тәэмин итү,

телефонлаштыру. Чүп жыючылар, бәдрәфләр, МАФ урнаштыру

артык

100 гомуми тыгызлыгы 30-40% булган юл-сукмак челтәрен оештыру (көрү юлларына һәм актив ял итү зоналарына якынарак), 51-100 кеше йөкләнеше өчен төзекләндерү дәрәжәсе, кыйммәтле үсентеләр булган участкаларны киртәләү яисә гомумән декоратив оградлар белән әйләндереп алу

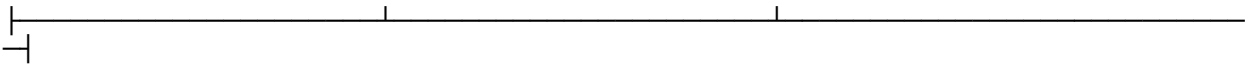
Искәрмә. Йөкләнешләр артуны булдырмый калу мөмкинлеге булмаган очракта, рекреация объектын һәркем өчен мөмкин булган зоналарда формалаштыруны (11 таблица) күз алдында тотарга кирәк.

11 Таблица. Якынча чик дәрәжә

рекреацион йөкләнеш

Рекреационный тибы	Пределная радиусы	хезмәт күрсәтү
торак объекты	рекреационная	халык (һәркем өчен мөмкин булган зона)
йөкләнеш - Сан		
	единовременных	
килүчеләр	уртача	
объект	буенча, кеше / га	
Урман	артык	Түгел 5 -
Урман паркы	50дән артык	түгел 15-20 мин. транспарк.
көрү.		
Бакчасы	артык түгел	100-400-600 м
Парк	300дән артык түгел,	1,2 - 1,5 км Парк
(күп функцияле).)	

Сквер, бульвар-100 һәм аннан да күбрәк 300 - 400 м м

Искәрмә: |

1. | Рекреация объекты территориясендә с зоналары бүленергә мөмкин |

рекреацион йөкләнешнең төрле дәрәжәсе. | |

2. | Чын рекреацион йөкләнеш йозаклар белән билгеләнә, |

көтелгән- $R = Ni/Si$, кайда R-рекреационная

йөкләнеш, Ni-рекреация объектларына килүчеләр саны, Si - майдан |

рекреацион территория. | Килүчеләр саны, бер үк вакытта |

рекреация территориясендә урнашкан, 10-15% кабул итәргә киңәш ителә |

һәркем өчен мөмкин булган зонада яшәүче халык саныннан объекта

рекреация. | |

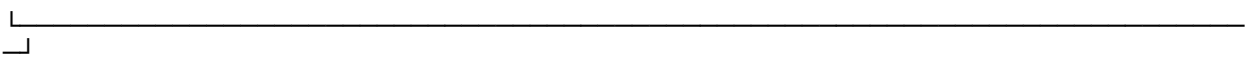

Таблица 12. Пандус уклонының күтәрелеш биеклегенән бәйлелеге

Миллиметрларда

Пандус уклоны (нисбәт) күтәрелеш биеклеге

1: 8 кадәр 1: 10 75

1:10,1 1: 12 150

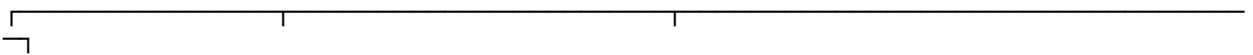
1:12,1 1: 15 600

1:15,1 кадәр 1: 20 760

УЕН ҺӘМ СПОРТ ЖИҢАЗЛАРЫ

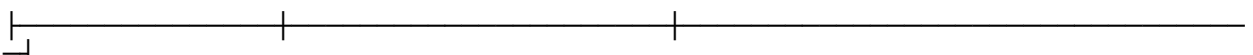
Таблица 13. Уен һәм спорт жиһазлары составы

балалар яшенә карап

Яше билгеләнеше тәкъдим ителә торган уен һәм Назначение

| | жиһазлар | физкультурное жиһазлар |

Тыныч уеннар өчен-жырчылар |

мәктәп алды күнегүләре |

яшьсид

(1-3 ел) сабырлык, үсеш г.

хыял: | |

Б) тренировкалар өчен - домики, Пирамида, |

лазания, ходьбалар, гимнастик диварлар, чумалар, |

перешагивания, бревна, таулар |

подлезания , - кублар агач 20 x 40 x |

тигезлек: 15 см; |

- такталар 15, 20, 25 ши

см, озынлыгы 150, 200 һәм 250 см; |

агач такта - бер ахыры |

10 - 15 см биеклеккә күтәреләчәк; |

- поручнялы тау, баскычлы тау |

үзәк майдан да, озынлыгы да |

240 см, биеклеге 48 см (в |

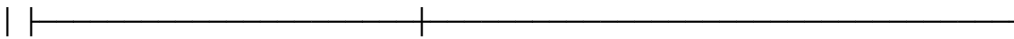
үзәк өлешендә), киңлеге |

баскыч-70 см; |

баскычта-стремянка, биеклек |

100 яки 150 см, ераклык арасында |

кичмәләр-10 һәм 15 см. |

В) тренировкалар өчен - таган һәм качалка. | |

вестибулярного

аппараты, ныгыту | |

мышечной системасы | |

(арка мускуллары, корсак һәм | |

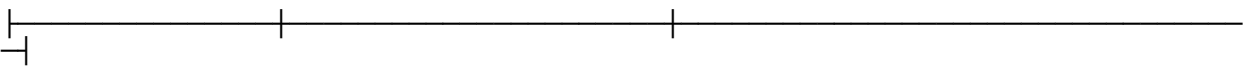
аяк), | |

| | камилләштерү | |

тигезлек, чувства

ритма, ориентировкалар в | |

киңлек: | |

Балалар) өчен укыту һәм - Пирамида белән вертикальними һәм |

горизонталь переколадиналарны мәктәпкәчә камилләштерү; |

яше (3-7 лазания: - төрле Баскычлар лест

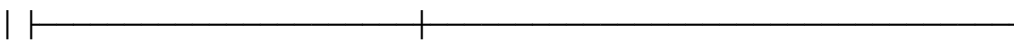
ел) конфигурации белән встроеными |

ярымсакчы, ярымсакчы; |

- тактасы биеклектә агач |

10-15 см (билгеләнә |

махсуставкалар). | | | |

Б) укыту өчен - бревно белән стесанным верхом, |

тигезлек проч

күчеш, жир, озынлыгы 2,5 - 3,5 м, киңлеге 2,5

сикереш, 20-30 см; |

сикерү: - "крокодил" бум, озынлыгы 2,5 |

м, киңлеге 20 см, биеклеге 20 см; |

- гимнастик бүрәнәләр, |

горизонталь өлешенең озынлыгы 3,5 м, |

авышной-1,2 м, горизонталь м

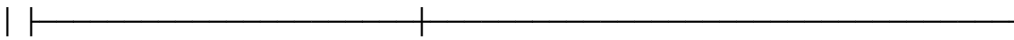
өлешендә 30 яки 50 см, диаметр |

бревна-27 см; |

- гимнастик эскәмияләр, |

озынлыгы 3 м, киңлеге 20 см, калынлыгы |

3 см, биеклеге 20 см. |

В) укыту өчен - Горка белән поручнями, озынлыгы 2 |

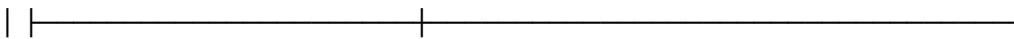
керү, лазань, м, биеклеге 60 см; |

хәрәкәт бу - Горка белән лесенкой һәм скатом, |

дүртлек, озынлыгы 240, биеклеге 80, озынлыгы 240

скатыванию: лесенки һәм ската - 90 см, киңлеге |

урман кызлары һәм СКАТ-70 см |

Г) укыту өчен - гимнастик стенка, |

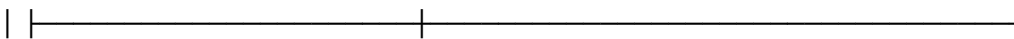
көч үсеше, биеклеге 3 м, пролетларның киңлеге түгел |

гибкости, координацияләү кимендә 1 м, диаметр перекладины - |

хәрәкәтләр: 22 мм, ераклык арасында |

аркылы-25 см; |

- гимнаст баганалары |

Д) үстерү өчен - обручами белән стойкой өчен |

күзомера, төгәллек максаты белән ыргыту, биеклеге 120 - 130 |

хәрәкәтләр, җитезлек, см, диаметр обруча 40 - 50 см; |

метанияне укыту өчен - в ыргыту өчен жиһазлар |

максат: "чәчәк", "этәч", үзәк виде

мишеньлар 120 биеклектә урнашкан |

см (мл.дошк. | | |)- 150-200 см |

(мәктәпкәчә яшьтәге балалар тукталышы. | | |); |

- кольцеброслар - такта белән |

15 биеклеге белән ныгытылган колышкалар | | |

- 20 см, кольцеброслар булырга мөмкин |

горизонталь һәм расположены

авыш; |

бытбылдык щ

рәвешендә дүрт концентрических |

диаметр белән 20, 40, 60, 80 даирәләр кругов

см, 110 биеклектәге мишень үзәге-см

120 см дәрәжәсе идән яки |

мәйданчыклар, әйләнәләр матурлана в

кызыл (үзәк), салат, сары |

зәңгәр дә; |

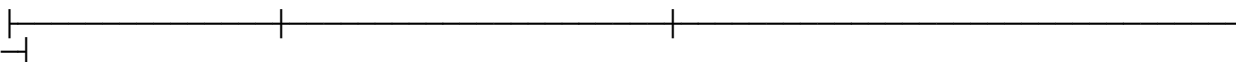
баскетбол щитлары ныгый |

ике агач яки |

металл стойках шулай булсын |

балдак 2 м дәрәжәдә була |

идән яки мәйдан өслеге. | | | |

Балалар гомуми өчен-гимнастик стенка |

мәктәп физик үсеше: биеклегә кимендә 3 м, саны |

яше 4 - 6; пролет

- чүп-чар, |

перекладина-эспандер өчен |

күнегүләр башкару |

эленеп; |

кульязма-төрле |

конфигурации укыту өчен |

төрле ысуллар белән йөрү |

эленеп тора, тартыла; |

спорт-гимнастик |

комплекслар - 5 - 6 горизонталь комплексы

төрле ныгытылган перекладин |

биеклеккә, перекладиналарга мөмкин |

спорт снарядлары беркетелергә: |

кольца, трапеции, таган, колга һәм |

| | | н. б.; |

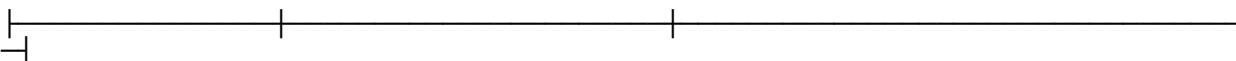
- сусыл борычлар |

төрле биеклекләр: | | | 1,5 - 2,2 - 3 м |

берәүләп урнашырга мөмкин |

линияләр яки "Г", "Т" хәрәфләре формасында |

яки елан. | | | |

Балалар төзекләндерү өчен-спорт комплекслары; |

олы мышечной көч, - спорт-уен комплекслары |

мәктәп укучыларына телекүпер һәм гомуми (микроскалодром, Велодром һәм и

яше физик үсеш. |

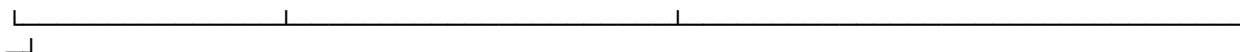

Таблица 14. Уен жиһазларына таләпләр

Уен

жиһазлар таләпләр

Таган биеклегенә нче дәрәжәдәгә жир кадәр утыргычлар качелей торышы тынгылык булырга тиеш кимендә 350 мм һәм артык түгел 635 мм. рәхсәт ителә түгел, ике утыргычлар бер рамка качелей. Икеләтә кәчелләрдә кечкенәләр өчен утыргычлар һәм зуррак балалар өчен яссы утыргычлар кулланылырга тиеш түгел.

Качалка биеклегенә нче жирнең кадәр утыргычлар торышы равновесия булырга тиеш 550-750 мм.максималь наклон утыргычлар каршындагы хәрәкәт артка һәм алга - түгел, артык 20 градус.

Качалканың конструкциясе анда утыручы баланың тирәкнең терәк өлешенә астына элөгүенә юл куймаска тиеш, кискен почмак, аларның кабыну радиусы булырга тиеш түгел

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү

Карусели минималь ара жир дәрәжәсеннән алып түбән вращающейся конструкцияләр карусель булырга тиеш кимендә 60 мм һәм артык 110 мм. Түбән өслеге вращающейся платформа булырга тиеш гладкой. Максималь биеклегенә нче түбән дәрәжәдәгә карусели кадәр аның югары ноктасы тәшкил итә 1М.

Горки керү горке аша башкарыла лестницу, лазательную секцию яки башка жайланмалар. Аерым торган тауның скаты биеклегенә, керү төрөнә карамастан, 2,5 м дан артмаска тиеш. Старт майданчыгы-300 мм дан да ким түгел, ө 5 градуска кадәр озынлыктагы 300 мм дан да ким булмаска тиеш, ләкин, кагыйдә буларак, майданчык киңлегенә тайгаклау участогының горизонталь тишелешенә тигез булырга тиеш. Аерым торган тауда старт майданчыгында Ян коймасының биеклегенә 0,15 метрдан да ким булмаска тиеш. Скольжение участогы наклоны теләсә кайсы ноктада 60 градустан артмаска тиеш. Соңгы участкакта ската уртача наклон 10 градустан артмаска тиеш. Край ската горки тиеш подгибаться юнөлешенә буенча жиргә белән радиусом кимендә 50 мм һәм углом загиба кимендә 100 градус. Тау скаты кырыннан жиргә кадәр ераклык 100 мм. метрдан да артмаска тиеш. Тау-тоннель минималь биеклеккә һәм киңлегенә 750 мм булырга тиеш.

Таблица 15. Минималь ара куркынычсызлык

уен жиһазлары урнаштырганда

Уен

жиһазлар Минималь ераклык

Таган кимендә 1,5 м яктар нче боковых конструкцияләр һәм

кимендә 2,0 м алга (элек) нче крайних нокталары таган бу

наклон халәте

Качалки кимендә 1,0 м яктар нче боковых конструкцияләр һәм

кимендә 1,5 м алга нче крайних нокталары качалка

наклон халәте

Карусели кимендә 2 м яктар нче боковых конструкцияләр һәм түгел

ким 3 м өскә таба нче түбән вращающейся өслегенә

карусель

Таулар кимендә 1 м нче боковых яктар һәм 2 м алга нче

Түбән Як тау скаты

АГАЧ УТЫРТУ

Таблица 16. Тәкъдим ителә торган ераклык агач утырту

урам категориясенә карап

Бу метрда

Урам һәм юллар категориясе машиналар йөрүдән ераклык

өлешендә кадәр ствола

Шәһәр әһәмиятендәге магистраль урамнар 5-7

Район әһәмиятендәге магистраль урамнар-3-4

Жирле әһәмияттәге урамнар һәм юллар 2-3

Керү 1,5-2

Искәрмә. Утырту өчен иң кулай төр: юкә

бүген Татарстан Президенты Рәстәм Миңнеханов "Формула-1" Toro Rosso командасы житәкчесе Франц Тост һәм аның пилоты Даниил Квят белән очрашты.

Берлин, клен татар, клен ясенелистый, ясень пенсильванский, тал

шаровидная, вяз шома, боярышники, акация сары.

3 нче кушымта

ЖӘЯҮЛЛӘР КОММУНИКАЦИЯЛӘРЕ КИҢЛЕГЕ ТӘКЪДИМ ИТЕЛӘ ТОРГАН ИСӘПЛӘҮ

Тротуарларның һәм башка жәяүлеләр коммуникацияләренең киңлеген исәпләүне түбәндәге формула буенча житештерергә киңәш ителә:

, кайда

B - жәяүлеләр коммуникациясенә исәп-хисап киңлеге, м;

- жәяүлеләр хәрәкәтенең бер полосасының стандарт киңлеге 0,75 м га тигез;

N - «пик» сәгатъләрендә жәяүлеләр хәрәкәтенең факттагы интенсивлыгы, участка ике юнәлеш буенча жәяүлеләр коммуникациясе, кеше/сәгать (әлеге натураль тикшерүләр нигезендә билгеләнә);

k -жәяүлеләр хәрәкәте интенсивлыгын перспектив үзгәртү коэффициенты (территориянең шәһәр төзелеше үсеше анализы нигезендә билгеләнә);

p - жәяүлеләр коммуникациясенә бер стандарт полосасының норматив үткәрү сәләте, кеше/сәгать, аны таблицада билгеләргә киңәш ителә:

Жәяүлеләр коммуникацияләренең үткәрү сәләте

Кеше сәгатенә

--	--

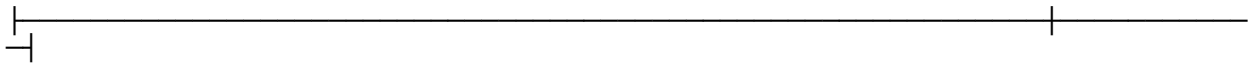
Жәяүлеләр коммуникацияләре элементлары пропуск

| | сәләте |

| | бер |

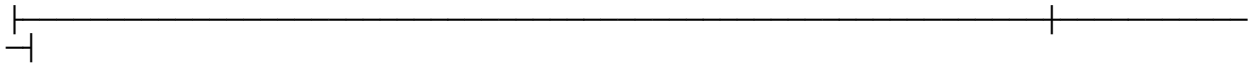
| | полосасының |

| | хәрәкәте |

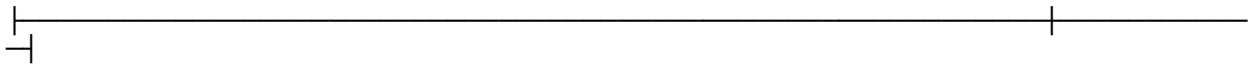
700дән кызыл линия буенда урнашкан тротуарлар |

үсеш алган сәүдә челтәре | |

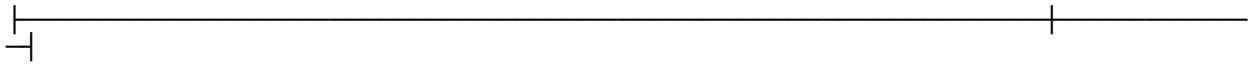
800дән артык урамның Кызыл линиясе буенда урнашкан тротуарлар |

кечкенә сәүдә челтәрею

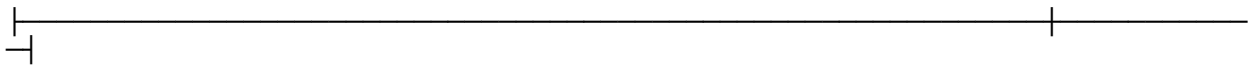

Урам һәм юлларның яшел утыртмалары чикләрендә 800 - 1000 тротуарлар |

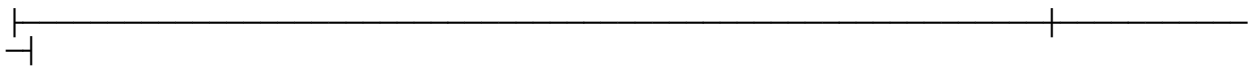
шулпа | |

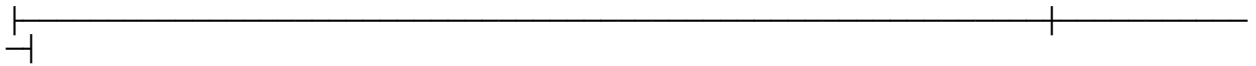
600-700 жәяүлеләр юлы дороги

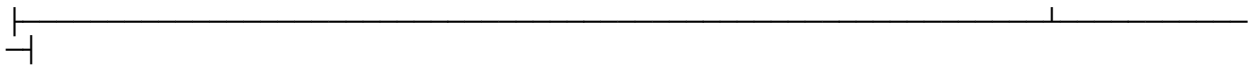
Машиналар йөрү өлеше аша (жир өсте) 1200-1500 жәяүлеләр юлыходы

Баскычлар 500-600 |

Пандус (уклон 1: 10) 700 |

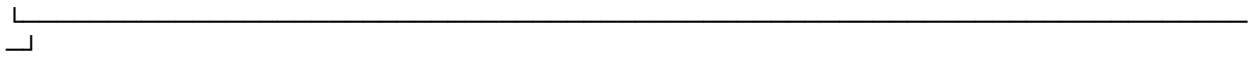
* > Билгеләгәндә кабул ителә торган чик үткәрү сәләте |

максималь йөкләнеш - 1500 кеше/сәгать. | |

| |

Искәрмә. | |

Жәяүлеләр хәрәкәтенә бер полосасының киңлегә-0,75 м. |

4 нче кушымта

ТУФРАК ПОКРЫТИЙ

Туфрак классификациясе

1. Муниципаль берәмлекләр шартларында туфрак покрьеның төрле генезисы бар. Туфрак тибына карап, аңа яшелләндерү системасында файдаланыр алдыннан аның окультуривание алымнары кулланыла.

1.1. Табигый туфраклар-тиешле табигый шартларда формалашкан һәм тулы профильле туфрак (аларны формалаштыру шартларына туры килә торган генетик горизонтлар).

1.2. Өслекле итеп үзгәртеп корылган туфрак-профильнең өске өлешендәге (40 см га кадәр) генетик горизонтларны юкка чыгару яки алыштыруы аркасында барлыкка килгән туфрак.

1.3. Татарстан Республикасы буенча Россеехознадзор идарәсенә фитосанитар, ашлык сыйфаты һәм орлык тикшерү бүлегенә дәүләт инспекторы тарафыннан 2015елның 7 нче апрелендә Белгиядән килгән 3 партия карантин продукция (190 тонна) көнбагыш тикшерелде. Түбәндәге төрләрне аерып торалар:

гидрогеологик шартлардан чыгып бирелә торган вертикаль структуралы катламлы махсус жылытылган грунтларда барлыкка килгән урбаноземнар - конструктороземнар - туфрак;

урбаноземнар-антропоген бозыла торган (in situ) бөтен тирәнлеккә максатчан рекультивация ясамый торган һәм гумусированный горизонтка ия (ясалма рәвештә булдырылган, яки формалашкан туфрак процесслары белән) туфракта барлыкка килгән туфраклар.

2. Атропоген эшчәнлек бозылган территорияләрдә яшел утыртмаларны формалаштырганда, барлык яшелләнделерелә торган участка үсемлекләрнең туклану элементларында, дым һәм һавада ихтыяжын канәгатьләнделерерлек жир шарының иң соңгы калынлыгын булдырырга тәкъдим ителә. Яшел үсентеләрне булдыру һәм реконструкцияләү эшләрен башкарганда туфрак катламының төрле дәрәжә пычрану очраклары билгеләнгәндә, пычрану дәрәжәсе һәм сыйфаты параметрлары нигезендә, аны рекультивацияләү гамәлгә ашырыла.

3. Агачлар һәм куаклар утыртканда уңдырышлы грунт белән тулган утырту чокырлары ясала. Үсемлек өчен тискәре грунт салынган территориядә туфрак катламын формалаштырганда, аны механик һәм сорбцион геохимик барьер ролен башкаручы 0,5 м куәтле каты суглинк катламнарын изоляцияләргә тәкъдим ителә. Авыр металл белән пычранган вакытта грунтка авырлыгы 6 проценттан да ким булмаган күләмдә углекислый известь кертергә киңәш ителә.

4. Туфрак өслеге һәм туфрак өемнәре бөтен куәт буенча көнкүреш һәм төзелеш чүп-чарыннан чистартылырга тиеш. Туфрак хасил итүче грунтны булдыру өчен кулланыла торган субстрат чүп үләннәренә чүпләнгән булу дәрәжәсе түбән булырга тиеш (өлеге кагыйдәләргә карата 4 нче кушымтаның 2 нче таблицасы).

5. Туфрак катламын проеклаганда туфракның химик пычрану дәрәжәсен исәпкә алырга тәкъдим ителә. Дәрәжәсе аның пычрану билгеләнә санитар һәм биологик аспектлары. Кешенә һәм йорт хайваннарының тормыш эшчәнлегә өлкәсенә керүче өслекле катлам өчен санитария халәтенә характеристикасы бирелә. Өлеге катламның куәте 30 к. Биологик характеристика үсемлекләрнең нормаль үсешен тәэмин итүче һәм 2 м тәшкил итүче туфрак катламнары өчен бирелә (өлеге кагыйдәгә 4 нче кушымтаның 3, 5, 6 таблицалары).

6. Туфракның санитар бәясе рөхсәт ителгән концентрациясе (ЦСК) яки санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары тарафыннан билгеләнгән якынча рөхсәт ителгән концентрациясе белән пычраткыч матдәләрнең факттагы концентрациясе белән чагыштырыла. Туфракның пычрануы дәрәжәсен биологик бәяләү, гадәттә, пычраткыч матдәләрнең фитотоксич ПСКЙ белән факттагы концентрацияләренә (4, 8 нче кушымтаның өлеге кагыйдәләргә карата 4 таблицалары) чагыштыруы белән үткәрелә.

7. Туфракның пычрануының биологик дәрәжәсе, гадәттә, анда минималь туфрак бүлөп биү чикләрендә пычратуның өстенлекле компоненты эчтәлегенә уртача дәрәжәсе буенча билгеләнә.

8. Каты фильтрлаучы грунтларда (ком, гравия, вак таш кертеләп, 40% тан артык) конструкторлар төзөгәндә алар һәм конструкторлар арасында 20 см егәрлектәге урта һәм авыр Сугышлы су ташлардан торган катламын жәю тәкъдим ителә.° Озынлыктагы авышлыктарда конструкторларны 5 тән артык әйләндергән очракта, аларны агулы авыр көпшәле грунт белән тутырып, обрешетка үткәргә кирәк.° Өелә торган грунтның куәте-15-20 см.

9. Өслек су астына киткән территорияләрдә 2-3 метр туфрак покрлары, гадәттә, кайма капилляр күтәрелү аермасын төзү юлы белән, яшел утыртмаларның төрле типлары өчен тамыр жәю таләпләрен исәпкә алып, конструкцияләнә. Зурлыгы прослоя һәм аның тиранлеге билгеләнә нигезендә таблицой. Жир асты суларын 2 метрдан да ким капилляр кайма жимерә торган территорияләрдә яшел үсентеләр системасын проектлаганда даими дренаж салырга киңәш ителә.

10. Жил эрозиясенә дучар ителгән территорияләрдә (жил тизлеге 3 м/с дан артык) яшел үсентеләр системасын проектлаганда, 80 - 90% тыгызлыгы белән Дернов Горизонт булдыруны күздә тотарга киңәш ителә. Спорт газоннарын урнаштыру өчен туфрак калыңлыгы төзөгәндә, гадәттә, подстилющий грунтның фильтрлау сәләтенә карап, дүрт төрле конструкция кулланыла (әлеге кагыйдәгә карата 4 нче кушымтаның 7 нче таблицасы).

11. Муниципаль берәмлек шартларында газоннар һәм откослар өчен грунтлар, кагыйдә буларак, тулысынча алыштыруга мохтаж. Үсемлек жирләре катламы газон өчен 20 см тәшкит итәргә тиеш, ул үсемлек грунтның механик составын яхшыртып, өстәлмәләр кертү һәм күп тапкырлар болгату зарури: ком - 25%, торф - 25%, үсемлек жире - 50%. Шулай ук үсемлек грунтның уңдырышлылыгын яхшыртуны минераль һәм органик ашламалар кертүне күздә тотарга тәкъдим ителә. Төзекләндерү эшләрен проектлаштырганда, канәгатьләнделә торган газоннарның сыйфатын яхшыртучы яңа ысуллардан файдаланырга киңәш ителә: гидропосев, «пикс» һ.б. жирлек шартларында газоннар урнаштырганда орлыклар чөчү нормасы, проектта тиешле шартларны күрсәтеп, 40 кв. метрдан да ким булмаска тиеш.

Яшел үсентеләрне карап тотуны төзелеш һәм реконструкция житештерә торган субъектлар тарафыннан, төзелеш яки реконструкция чорында эксплуатацияләүче оешма объектны тапшырганчы гамәлгә ашырырга тәкъдим ителә.

Таблица 1. Туфрак сыйфатына таләпләр

Туфрак күрсәткечләре. катлам

вә катламнарның тиран офыклары, см

0 - 20 20 - 50 50 - 150

Физик үзлекләре

Физик эчтәлеге

балчык < 0,01 мм 30 - 40 20 - 40 30 - 40

Тыгызлык

г/см³ 0,8 - 1,1 1,0 - 1,2 1,2 - 1,3

Химик үзлекләре

Кешелеклелек/о 4 - 5 1 - 0,5 0,5

pH 5,5 - 6,5 5,5 - 7,0 5,0 - 6,0

Эчтәлек ТМ мөнәсәбәт

к ОДК 1 1 1 1

Pb мкр зурлыгы/с <20 <20 <20

Мин. дәрәжә

минераль тәэмин ителеш

азот мг/100 гр туфрак 4,0 4,0 4,0

Эчтәлеге P₂O₅ һәм K₂O

мг/100 г туфрак (мин.

мөмкин булган / оптимизм.) 10/40 һәм 35 10/20 һәм 15 10/15 һәм 10

Биологик үзлекләре

Патогенных зурлығы

микроорганизмнар, шт./грамм

жирлек

Мезофаунаның төрлелеге,

төрләре 4 3 2

Фитылык,

фонга кыскалык <1,1 1,1 - 1,3 1,1 - 1,3

Таблица 2. Чүп үләннәренәң пычрану дәрәжәсе

1 кв. метрга данәчеләр саны

Дәрәжәсе пычрану чүп үләннәренә саны

Көчсез 1-50

Уртача 51-100

Көчле 100 дән артык

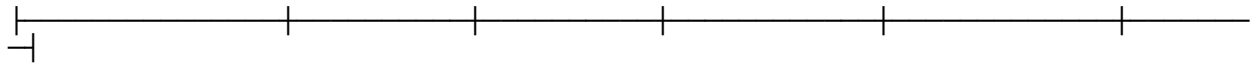
Таблица 3. Биологик күрсәткечләр

һәм аларның бәяләү критерийлары

Биологик Сув .	удовлет	Баш	Тарту-Баш	Тарту.	Эко-
күрсәткечләре	рельно	экологик	логич.		
удовлет-везгыять	ситуация				
ворит.					
хәл					
Дәрәжәсе	<5	5 - 10	10 - 50	50 - 100	>100
активлығын					
микробомассалар					
(кыскалык					
кимү)					
Саны	- 2 3	3 4	5 6	6	
патоген		10 - 10	10 - 10	10 - 10	>10

микроорганизмнар || | | | | |

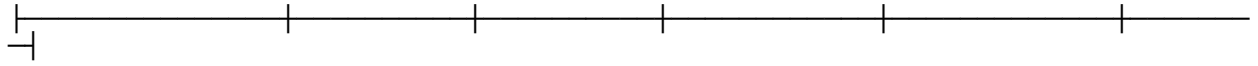
1 граммга туфрак || | | | | |

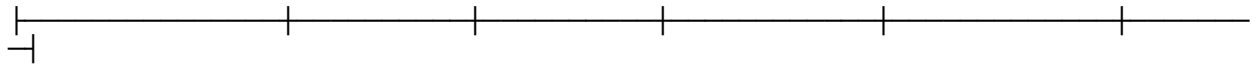
| Тоту | - | кадәр 10 | 10 - 50 | 50 - 100 | >100 |

гельминт йомыркасы || | | | | |

1 кг туфрак || | | | | |

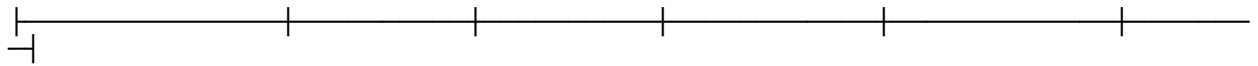
Коңгыз | | >1,0 | 1,0 - 0,01 | 0,01 - 0,05 | 0,05 - 0,001 | <0,001 |

Фитыр | - | <1,1 | 1,1 - 1,3 | 1,3 - 1,6 | 1,6 - 2,0 | >2,0 |

агулы || | | | | |

(кыска) || | | | | |

Бүсер | - | <2 | 2 - 10 | 1 - 100 | 100 - 1000 | >100 |

агулы || | | | | |

(Сан үсеше || | | | | |

мутацияләр в | | | | | |

белән чагыштырганда || | | | | |

күзәтү) | | | | | |

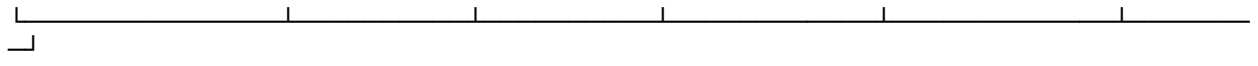

Таблица 4. Грунтларның фитотоксичлыгы, ОДК

Миллиграммнарда килограммын

Cr Ni Zn Pb Cu As CL иона

100 100 100 300 100 20 100

Таблица 5. Туфрак пычрану дәрәжәләре, шул ук вакытта

туфракта ферментатив активлык бирелә

Миллиграммнарда 100 граммга

Ферментлар <*> туфракта тоту

кадмий кургаш цинк

Каталаза 3 700 300

Дегидрогеназа 5 300 700

Инвертаза 10 >1000 10000

50 >1000 > 10000

Уреаза >100 >1000 > 10000

<*> Төрле минерализация һәм синтез процессларында катнашучы ферментлар туфракта матдәләр.

Таблица 6. Туфрак пычрануның биологик дәрәжәсе

покрова өчен шартлар житештерү

Миллиграммнарда килограммын

Дәрәжә

пычрану элементлары мг/кг

ТР мышьягы кургаш цинк кадмий бакыр никель хром

Комлы һәм ашлы туфракта (тулай формалар)

Әйбәт.

<*> 1,0 - 2,0 1,0 - 2,1 16,0 - 32,0 27,1 - 55,0 0,26 - 0,5 16,1 - 33,0 10,1 - 20,0 50,0 - 100

Уртача <*> 2,1 - 4,0 2,2 - 4,2 32,1 - 64,0 55,1 - 110 0,6 - 1,0 33,1 - 165 20,0 - 100 101 - 500

Биек <*> 4,1 - 6,0 4,3 - 6,2 64,1 - 96 110,1 - 165 1,1 - 1,5 165,1 - 330 100,1 - 200 501 - 1000

Өч. югары.

<*> >6,0 >6,2 >96,0 >165 >1,5 >330 >200 >1000

РН суглинистлы һәм глинистлы туфрактарда 5,5 дән ким (тулай формалар)

Әйбәт. 2,5 - 5,0 - 32 - 65 55 - 100 0,5 - 1,0 33 - 66 20 - 40 -

Уртача 5,1 - 10,0 - 66 - 130 111 - 220 1,1 - 2,0 67 - 330 41 - 200 -

Биек 10,1 - 15,0 - 131 - 195 221 - 330 2,1 - 3,0 331 - 660 201 - 400 -

Өч. биек >15 - >195 >330 >3,0 >660 -

Суглинистлы һәм глинистлы туфракта 5,5 тән артык (тулай формалар)

Әйбәт. 5 - 10 - 65 - 130 110 - 220 1,0 - 2,0 66 - 132 40 - 80 -

Уртача 11 - 20 - 131 - 260 221 - 400 2,1 - 4,0 133 - 660 81 - 400 -

Биек 21 - 30 - 261 - 390 401 - 660 4,1 - 6,0 661 - 1320 401 - 800 -

Өч. биек >30 - >390 >660 >6,0 >1320 >800 -

Хәрәкәтчән формалары

Әйбәт. - - 3,0 - 6,0 10,0 - 23,0 - 1,5 - 3,0 2,0 - 4,0 3,0 - 6,0

Уртача - 6,1 - 12,0 24,0 - 46,0 - 3,1 - 15,0 4,1 - 20,0 6,1 - 30,0

Биек - - 12,1 - 18,0 47,0 - 69,0 - 15,1 - 30 20,1 - 40,0 31,0 - 60,0

Өч. биек - >18,0 >69 - >30,0 >40,0 >60,0

<*> Нормаль дәрәжә-үсемлекләрнең нормаль үсеше, уртача алганда - орлыкның уңдырышлылығын киметү, тамыр системасын жиңелү, үсемлекләрнең морфологиясен үзгәртү, үсемлекләрнең үлүе - бик зур.

Таблица 7. Типы Корылмалар урбоконструктоземов

спорт газоннары булдыру өчен

Сантиметрларда

Тибы коренной токымлы тирәнлеге буенча профиль, см

0 - 15 16 - 30 31 - 45 46 - 60

Среднесуглинистые

белән урта фильтрацией Гумуссированный

төп токым катламы

урта күкертле көрән

токым

уртача күкертле төп токым

среднесуглинистая

Комлылар Яхшы

фильтрующие грунтлары Гумуссированный

урта кат күкертле

туфрак

Комлы тамыр токымы

ком

Авыррак

Начар фильтрующие

Гумуслы грунт

урта кат күкертле

туфрак. Дөрлөткөч

вак таш һәм

ком көрән

авыррак

Таблица 8. Авыр металлларның рөхсәт ителгән концентрациясе

һәм тычканы торак пункт туфракларында

Миллиграммнарда килограммын

Дәрәжә

концентрация

авыр металллар һәм

эчтәлек мускуллары

2 класс куркыныч 1 класс куркынычлык

никель бал цинк кургаш кадмий мышьяк

Фоновое

эчтәлек

комлы һәм

суперчалы почвах 5-10

СР. 6 5-12

СР. 8 25-30

СР. 28 4-9

0,01 - 0,1

0,05 0,9 - 1,7

СР. 1,5

Фоновое

эчтәлек

сугылучан һәм

глинистых почвах 15 -

Егерме биш

СР. 20 12-30

СР. 20 30-60

СР. 45 12-30

0,09 - 0,3

0,22 1,2 - 3,2

2,2

5 нче кушымта

Алым

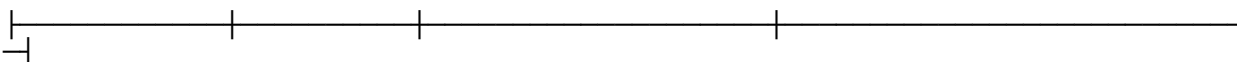
РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНЭШ ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕНДӨ ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ

Таблица 1. Аллалар һәм юлларны, урман паркын оештыру

һәм башка эре рекреация объектлары

Төрләрән аллея киңлегенә Назначение

юлларны да (м) төзекләндерү |

Төп 6-9-интенсив яшеллеккә рөхсәт ителә |

жәяүлеләр хәрәкәте аерымы полосулар

аллеялар һәм (300 дән артык сәгать). | | 2 м киңлектәгә тәртип аша |

юллар * һәр 25-30 метр саен йөрү рөхсәт ителә. | |

парк эчендәгә аллея ярда булса |

транспорт. | | | сулыклар, аның аркылы |

Профиль соединяет булырга мөмкин хәл ителде |

төрле дәрәжәдәгә функциональ зоналар |

жир кишәрлекләре да кагылышы, стеналары белән бәйлә |

вә баскычлар белән. | | | Йөгертмә |:

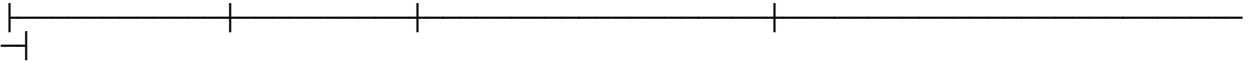
төп керү юллары. | | | каты плитка. |

асфальтобетон) белән |

бортлану белән обра

таш белән. | | | | Ботакрез

биклек 2,5 м |

Икенче урында - 3-4,5 интенсив трасса буенча бара |

пенные аллеялар жәяүлеләр хәрәкәте матур урыннар ала могу

юллар да * (сәгатенә 300 сәгатькә кадәр). | | кәкрәю |

Китү рөхсәт ителә. | | | Катлам: каты |

эксплуатация(плитка, асфальтобетон), |

транспорт. | | | вак таш белән эшкәртелгән |

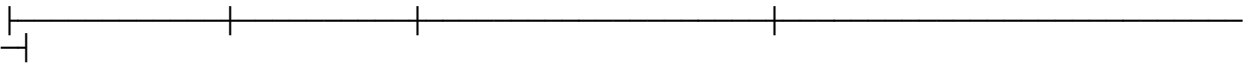
| | | Соединяют | вяжущими. Ботакрез

икенче дәрәжәдәге керү юллары 2,0 - 2,5 м. садовый вход

парк объектлары да борт, чәчәк бордюралары һәм |

үзара. | | | үлән, су биру лотоклары |

| | | яки башкалар |

Өстәмә - 1,5 - 2,5 Жәяүлеләр Өчен Бушлай Допол

кече трассировка хәрәкәте, һәр борылышешельные

жәяүлеләр ешлыгы. | | акланган һәм теркәлгән |

Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы объектом

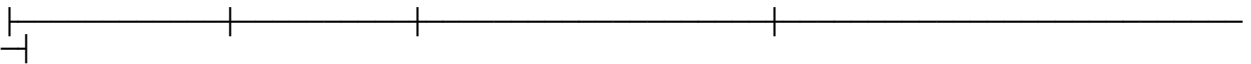
рөхсәт ителә. | | | төркем белән яки ялгызными

Аерым үсентеләргә чыгарыла. | Буй |

парковым уклон рөхсәт ителә 80 |

корылмаларга. | | | промилле. | Катлам: плитка, |

туфрак яхшыртылган |

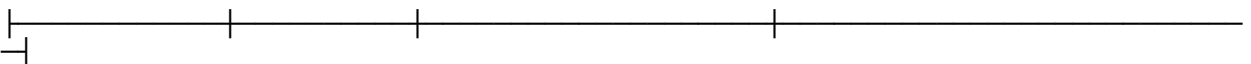
Троплар - 0,75-1,0 өстәмә трасса буенчаруется

прогулочная челтәре белән крутым склонам аша чыная, |

табигый чокырлар, инешләр. | | | |

характером катлам: Грунтное

Ландшафт. | | | | табигый. |

Велосипед-1,5-Велосипед Трассасы |

ные дорожки 2,25 прогул

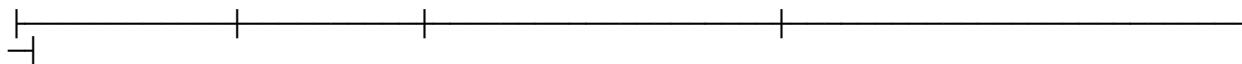
этәч, сигезенчесе). | | | | |

| | | | Киңәш ителә пункты |

техник хезмәт күрсәтү. | | | | Йөгертмә |

каты. | | | | Ботакрез

биклек 2,5 м |

Юллар өчен 4,0 - 6,0 прогул

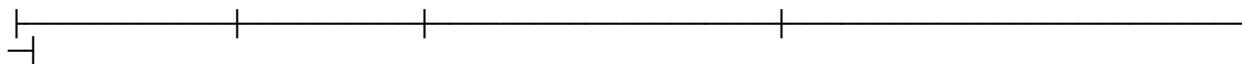
ат чабышлары ,экипажларда, 60 промиллега кадәр бара. | |

чана. | | | Ботакларны кисәргә рәхсәт ителә |

керү юлы 4 м. Выс

эксплуатация өслеге: грунт покры

транспорт. | | | | яхшыртылган. |

Автомо-4,5-7,0 автомобиль трассасы буенчаруется

бильная йөрү һәм юл периферии урман паркы " Пери

парк эчендәге якта жәяүлеләр ягында дорога

транспорт. | | коммуникацияләр. | | Иң зур |

70 озынлыктагы уклон рәхсәт ителә |

йөрү тизлеге-промилле, максат-скорость

40 км/сәг.эксплуат Радиусы |

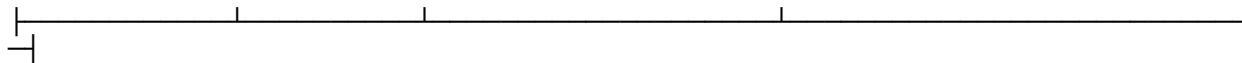
транспорт-15 метрдан да ким түгел. |

Катлам: асфальтобетон, |

вак таш, вак таш, |

| | | | эшкәртү вяжущими, |

бордюрылы таш. | | | | |

Искәрмә: 1. | Жәяүлеләр алкалары киңлегенә зоналар кертелә |

жәяүлеләр хәрәкәте, чикләмә Яшел полосалар, су бүлү юллары |

лотоклар һәм эскөмияләр урнаштыру өчен майданчыклар. | Чикләү жайланмалары |

Яшел полосалар киңлеге 6 метрдан артык булганда кирәк. |

2. | Алль һәм тамгаланган юллар типларында " * " рәхсәт ителә |

ролик такталарында, тимераякта, самокатларда махсус шуудан кала кат

жиһазландырылган территорияләр. | |

3. | Автомобиль юлларын с урман паркларында карарга кирәк |

территориянең зурлыгы 100 гектардан артык. |

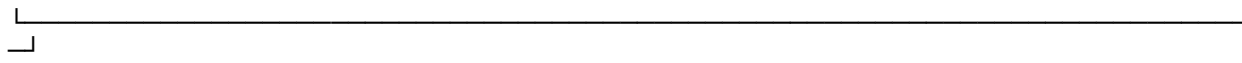
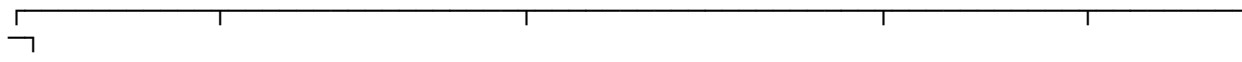

Таблица 2. Парк майданчыкларын оештыру

Кв метрда

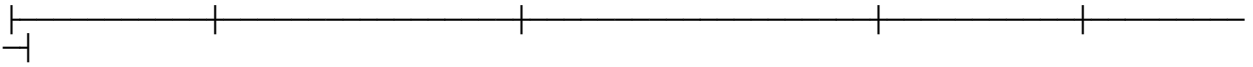
| Парковые | Билгеләү | Элементлары | Күләме | Мин. |

| майданы һәм | | территорияләре | | норма |

| майданчыгы | | | бүгенге |

йомыш - посет

| | | | теля |

| Төп | Үзәкләре, парк | Бассейннар, фонтаннар, | исәпкә алып, | 1,5 |

планлаштыру майданчыклары ,скульптура ,үткөрү урыннары | |

партерлы яшеллеккә, Сәләткә урнаштырыла | |

чигенү цветники, парадное отходящих | |

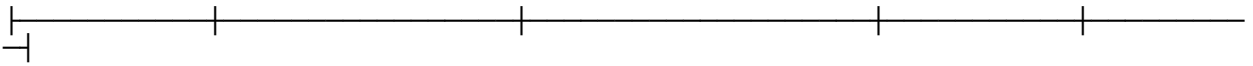
аллей, керү ишеге янында һәм декоратив входа

паркның бер өлеше, яктырту. | | аллея | |

алдында катлам: плиточное | | |

корылмалар мощ

| | | таш | | |

| Майданда | Үткөрү | Осветительное | 1200 - 5000 | 1,0 - 2,5 |

| массакуләм | концертлар, | жиһазлар | | |

чаралар бәйрәмнәр, (

зур күләме. | | прожекторлар). | | |

Утырту буенча формалаша | | |

рәвешендә лугового периметр. | | | |

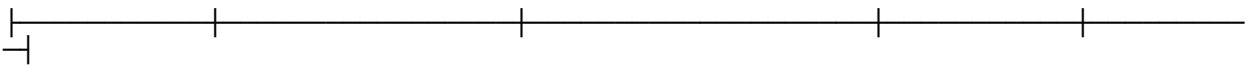
пространство яки катлам :газонное, | | |

майданы каты (плитка), | | |

| | регулярь | комбинированное | | |

сызлау. | | Элемтә | | | |

төп аллея буенча | | | |

| Майданчыгы | төрле | бөтен Жирдә: | 20 - 200 | 5 - 20 |

ял итү, парк өлешләрендә. | | яктырту, беседкалар, | | |

лужайки майданчыкларның төрләре : Пергола, трельяжи, | | |

- даими эскәмияләр, урналар. | | | | |

планлаштыру белән декоратив | | |

даими ресмиләштерү үзәгендә | | |

яшеллендерү; |

- даими. | | скульптура, вазон). | | | |

планлаштыру белән каплау: мощение | | |

плитка, борт белән обра

таш ,бордюраларными

төркем белән чөчөкләр һәм үләннәр. | | | |

үсемлекләр; площадках

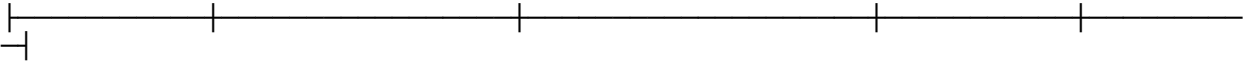
- ирекле газон луж

планлаштыру белән С

нурлану | | | |

| | ирекле | | | |

үсемлекләр төркемнәре групп

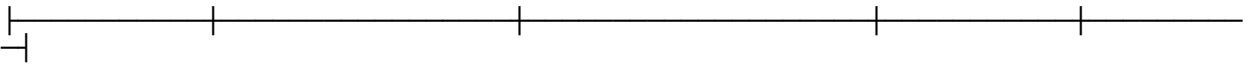
| Танцева- | Урнаштырыла | Яктырту, | 150 - 500 | 2,0 |

төп коймалар янында арысланнар, эскәмияләр | | |

мөйданчыклар, яки урналар. | | | |

корулмалар икенче каттагы катлам: | | |

| | аллеями | махсус | | |

Уен Аз Хәрәкәтле, Игров

| мөйданчыгы | индивидуаль, | физик культура- | | | |

балалар өчен: хәрәкәтчән сәламәтлөндөрү |

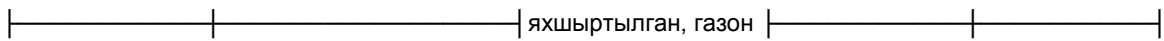
| - 3 елга кадәр | күмәк | жиһазлар, | 10 - 100 | 3,0 |

4-6 ел уеннар. | Урнаштыру, яктырту, эскәмияләр, | 120-300-5,0 |

Урна буенда-7-14. | 500-2000-10,0 |

икенче каттагы катлам: лет

аллей пес

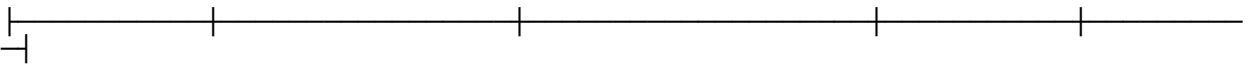

Уен Хәрәкәтле 1200 - 1700 Игровые

| комплекслары | күмәк уеннар | | | |

| өчен балаларны | | | | |

14 яшькә кадәр | | | | |

| Спортив- | Төрле | Махсус | 150 - 7000 | 10,0 |

эмма-уен-хәрәкәтчән уеннар һәм жиһазлар и

балалар өчен һәм күңел ачу, төзеклөндөрү, благоустройство

яшүсмерләр, шул исәптән Велодром, исәплөнгән вел

10-17 скалодром, конкрет | | |

яшь, мини-рампалар өчен, спорт-уен лет

| өлкәннәр | шуу өчен | куллану | | | |

ролик тимераяклары | | | |

| | 6 | | | |

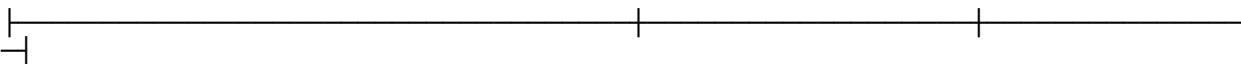
Каплау өчен алшартлар: Определяются ковые парки, урыннардагы асфальт-бетон, транспорт белән мәйданы белән кисешкән урында плиточным, плитки һәм таләпләр требованиями автостоян-хәрәкәт графигына баткан кәрәзле паркка керү юллары шәһәр газоны белән күй, транспорт жиһазландырылган транспорт белән бортлы таш белән
--

Таблица 3. Мәйданы һәм паркларның үткәрү сәләте
Корылмалар һәм мәйданчыклар

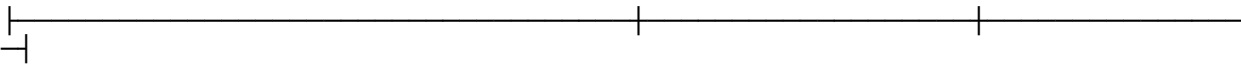
Объектларның һәм корылмаларның исеме пропуск бер кв. метрлык Сәләт способность урын яки объект или (кеше көнөндә) объект
1 2 3
Аттракцион зур < * > 250 800 Татарстан Республикасы Премьер-министры и. ш. Халиков катнаша.
Йөзү бассейны: ачык 50 x 5 25 Татарстан Республикасы Премьер-министры и. ш. Халиков катнаша.
Игротека < * > 100 20
Хор җырлау мәйданчыгы 6,0 1,0
Мәйданы (терраса, зал) өчен 4,0 1,5 бию
Ачык театры 1,0 1,0

Жәйге кинотеатр (фойессыз) 5,0 1,2		
Жәйге цирк 2,0 1,5		
Күргәзмә павильоны 5,0 10		
Ачык лекторий 3,0 0		
Павильон өчен уку һәм тихих уеннар 6,0 3		
Кафе 6,0 2,5		
Сәүдә киоск 50,0 6		
Киоск-китапханә 50,0 60		
Касса < * > 120,0 (1 сәгать) 2,0		
Бәдрәф 20		
Беседкалар өчен ял 10,0 2,0		
Су-чаңгы станциясе 6,0 4		
Физкультура-тренажерлар залы 10,0 Физкультурно		
Жәйге раздевалка 20,0 2,0		
Кышкы чишенү бүлмәсе Зимняя		

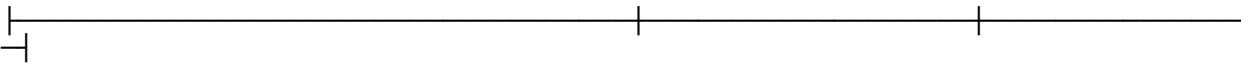
Жәйге душ белән раздевалками 10,0 1,5

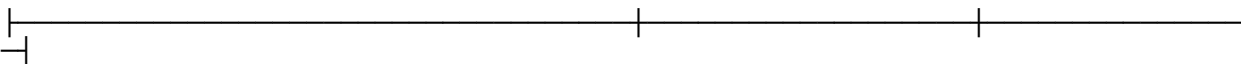
Автомобиль кую урыннары < * > 4,0 машиналар 25,0 |

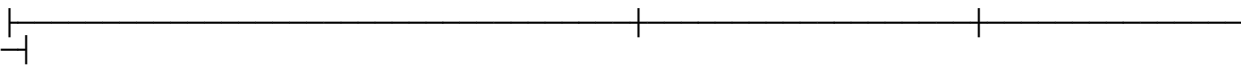
Велосипед өчен тукталышлар < * > 12,0 машиналар 1,0 |

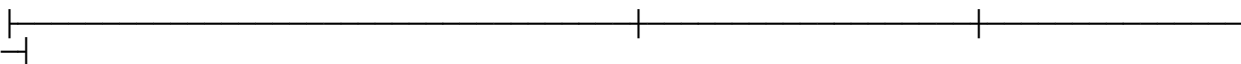
Биллиардная (1 өстәл) 6 20 |

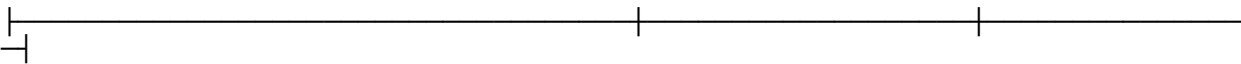
Балалар автодромы < * > 100 10

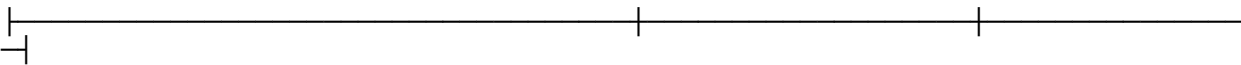
Каток < * > 100 x 4 51 X 24 |

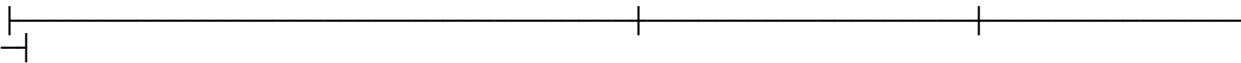
Корт өчен теннис (ябык) < * > 4 x 5 30 x 18 |

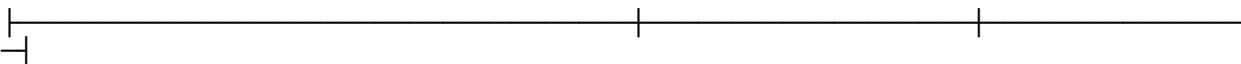
Бадминтон майданчыгы < * > 4 x 5 6,1 x 13,4 |

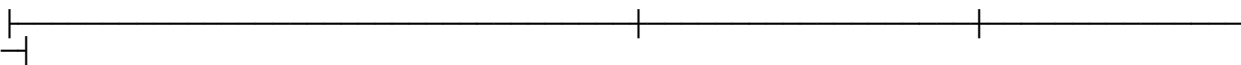
Баскетбол майданчыгы < * > 15 x 4 26 x 14 |

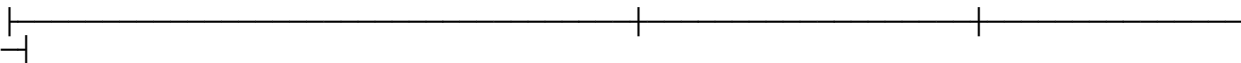
Волейбол майданчыгы < * > 18 x 4 19 x 9 |

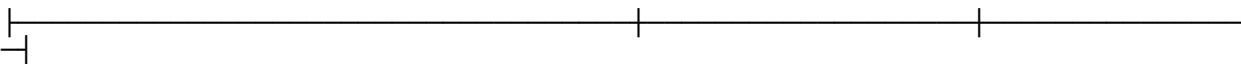
Гимнастика майданчыгы < * > 30 x 5 40 x 26 |

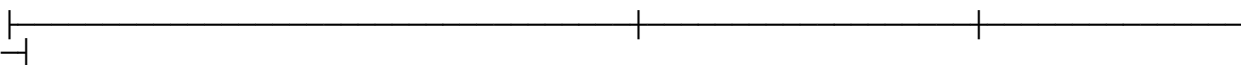
Шәһәрчәкләр өчен майданчык < * > 10 x 5 30 x 15 |

Балалар өчен майданчык 6 2

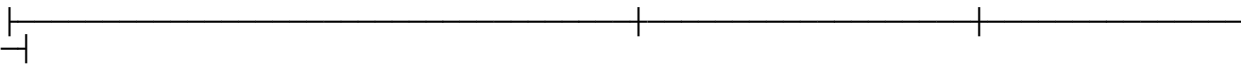

Массакүләм уеннар өчен майданчык 6 3

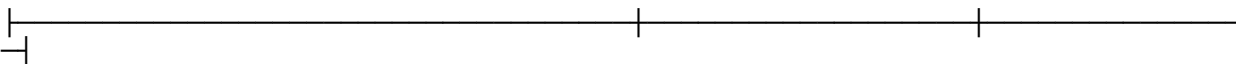

Нст өчен майданчык. | теннис (1 5 x 4 2,7 x 1,52 |

| өстәл) | | |

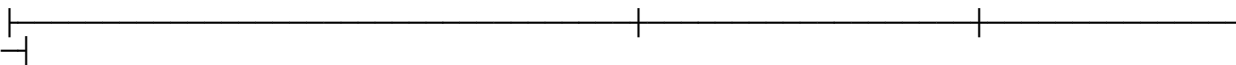

Теннис майданы < * > 4 x 5 40 x 20 Площадка

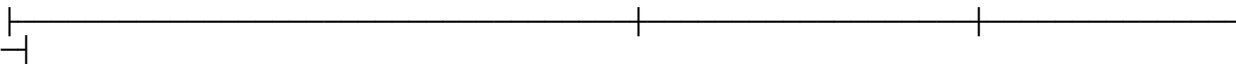

Футбол кыры < * > 24 x 2 90 x 45 |

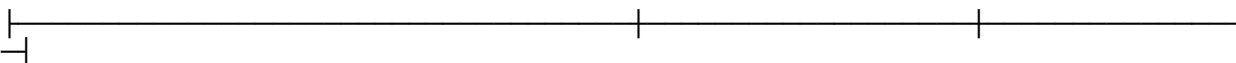
96 x 94 |

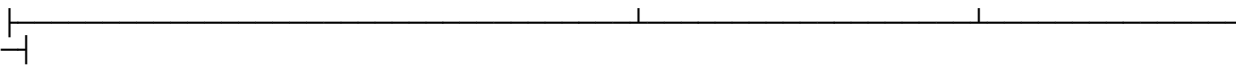
Алкалы хоккей кыры < * > 20 x 2 60 x 30 |

Спорт үзөгө, стадион < * > 20 x 2 96 x 120 |

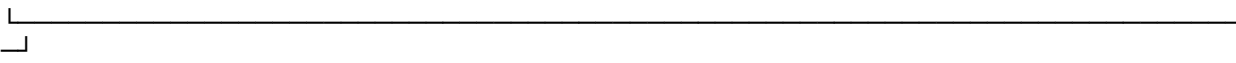

Консультация пункты 5,4

<*> Майдан нормасы объектка бирелде. |

Объект парк территориясендө урнашкан. |

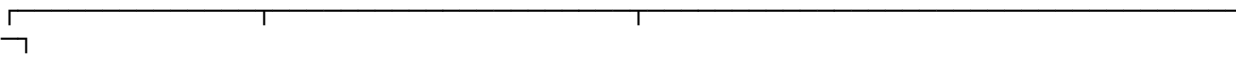
6 нчы кушымта

Алым

ЖИТЕШТЕРҮ БИЛГЕЛӨНЕШЕНДӨГӨ ТЕРРИТОРИЯЛӨРДӨ ТӨЗЕКЛӨНДЕРҮ

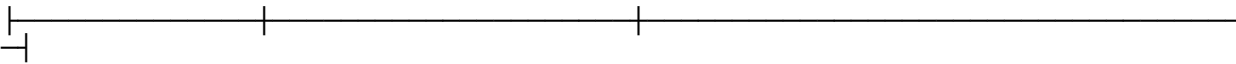
Житештерү объектларын төзөклөндөрү

төрлө тармаклар

Тармак яклау чаралары төхүм ителө торган кабул итүлөр |

| предприятиелөрнең | әйләнә-тирә мохитне | төзөклөндөрү |

Приборлар төзү-цехларны максималь рөвештә газоннан изоляцияләү |

яралар да-ярдәмче, склад катламнары, каты өслөклөр генә |

электрон зоналары һәм урамнар; каты булмаган материаллардан. | |

сәнәгать территорияне саклау сулыкларны, фонтаннарны һәм фонт

тузан һәм башка су сибү торбасыннан. | |

зарарсызлыклар, шулай ук саклагыч полосаларның тыгыз утырту |

кояш кызудан. | | массивлар һәм төркемнәр. | |

Рядовые утырту буенда төп |

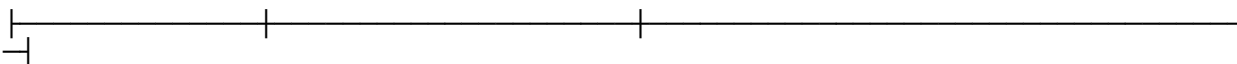
алым. | | | |
Корылуучы үсемлеклөр урагасыз |
дәхи алар гаурәтләрен зинадан саклаучылардыр. |
мамыклап. | | | |
Тәкъдим ителә торган: жыләк-жимеш агачлары, |
чәчәкләр, розарийлар. | | | |

Туку изоляциясе бизеү мөйданчыклары урнаштыру читтә |
цехлар сәнәгәте; бизәкләү цехларының тәэсир итү зонасын булдыру. | |
уңайлы шартлар бизеү тирәсендә яшелләндерү |
ял итү һәм хәрәкәт итү цехларының яхшы булуын тәэмин итә |
территориясе буенча; | |
шумозащита чәчәк түтәлләрен киң куллану, |
фонтаннар, декоратив скульптуралар, |
уен җайланмалары, чаралары |
мәгълүмат. | | | Мөйданчыклар шаулапаш
ял итү. | | | |
Бакчалары плоских түбәләрендә корпуслар. | | | |
Ассортиментта чикләүләр юк: |

ылыслы ,ственные
чәчәк атучы куаклар, лианнар һәм |
| | | һ. б. |

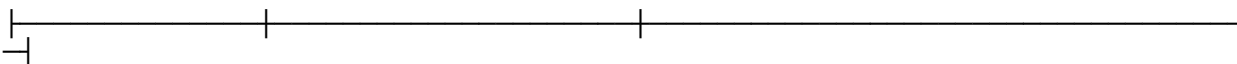
Май-изоляциясе-тотрыклы газон булдыру. | | |
дельная һәм җитештерү тыгыз агач-куакковые
инженерлык ятмаларынан сөт цехлары 50% ка кадәр мөйданны били |
сәнәгать озелен |
коммуникацияләр; эреләндерелгән Однород төркемнәре |
үсентеләр тузаннан саклау территорияне "тондыра" |
бөтен яктан. | | | |
Ассортиментта облад
бактерицид үзлекләре: имән |
кызыл, миләш ,ыкнов
Европа карагач, чыршы ак, |
сербская һ. б. Серб
Юл чыгымнарын каплау - монолит |
бетон, бетон плитәләрдән тротуарлар. | | | |

Икмәк пешерү зонасы-Изоляция округ
сәнәгать-ул матур үсеп килүче төркемнәр белән янәшә на
үзагач утыртмалары территорияләре ность
торақ пункты нче (юкә, клен, тополь Канада, |
житештерү миләшләре гади, карагачница
шау-шу; Себер, чыршы ак). | |
Яхшы Предзавод зонасында - ялгызлар |
агачларның декоратив нөсхәләрен җилләтү | |
| | территорияләренә | (чыршы колючая, сизая, серебристая, |
Швед клены). | | | |

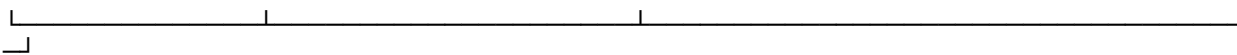

Ит комбинаты-селитебной саклау, ял майданчыклары янында урнаштыру |
син территория нче Административ корпусы, у |
ис үтеп керү; кеше күп йөри торган цехлар урыннарда да проник
тузаннан саклану; әзер продукцияне читкә җибәрү. | |
территориянең аэрациясе гади газон, ажуралы аз
агач-куак утырту. | | | |

Ассортиментта облад
бактерицид үзлекләре белән. | | | Утырту |
цехларның визуаль изоляциясе өчен |

Төзелеш тавыш кимү, тыгыз саклагыч утырту из
сәнәгать тизлек җил һәм зур живописных төркемнәре һәм |
массивларга язылганлык. | | |
территорияләр; ял майданчыклары бизируются
изоляция төсле. | | | |
якын-тирәдәге чәчәк актив кертелә |
төзелеш, транспорт корылмалары, территории
торақ пункты; кече архитектура формалары һәм башкалар |
җанлану төзекләндерү элементлары. | | |
монотон һәм ассортимент: Клен, ясен, юкә, |
төссез мохит вязы һәм тдп. |

7 нче кушымта

ТРАНСПОРТ ҺӘМ ЖӨЯҮЛӨР КОММУНИКАЦИЯЛӨРЕН КАПЛАУ ТӨРЛӨРЕ

Таблица 1. Транспорт коммуникацияләрен каплау

Объект югары катламның комплекслы материалы норматив Материал документ проезж

| юл челтәрен | | |

Юллар һәм урамнар Асфальтобетон: ГОСТ 9128-97 |

Магистраль урамнар - А һәм Б төрләре, 1 маркалы; | |

| гомумшәһәр әһәмияткә ия: | - щебнемастичный; | ТУ-5718-001- |

- белән өзлексез 001168-2000 |

хәрәкәт - кою Тибы II. | ТУ 400-24-158-89|

Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миңнеханов катнаша. |

Кероховатых өчен ту 57-1841 смес

катлау-катлау. | | 02804042596-01 |

- белән регулируемым хәрәкәте шул ук |

Магистраль урамнар Б һәм ГОСТ 9128-97 типтагы Асфальтобетон типов

район әһәмиятендәге В, 1 маркалы марки

Жирле әһәмияттәге: | | |

- В, ГОСТ 9128-97 типтагы Асфальтобетон застрой

| | һәм Д | |

б и ГОСТ 9128-97 типтагы житештерү һәм Асфальтобетон типов

коммуналь-складской

| зоналарында | | |

Мәйданы Асфальтобетон типтагы Б һәм ГОСТ 9128-97 |

| | В | |

Вәкилләкләр, Пластбетон төсле. | ТУ 400-24-110-76|

приобъектные, ижтимагый-Штучные элементлары берсе приоб

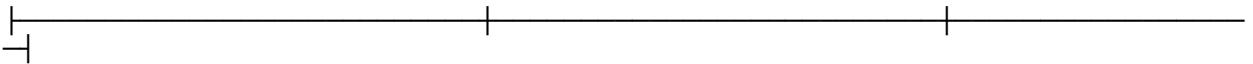
| транспорт | ясалма яки | |

табигый таш. | | | |

Транспорт чишелешләре Асфальтобетон: ГОСТ 9128-97 |

- тип А һәм б; ту 5718-2001- |

вак ташлы 00

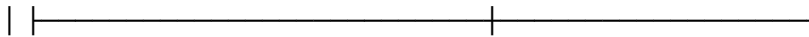
Ясалма корылмалар Асфальтобетон: ГОСТ 9128-97 |

| Күперләр, эстакады, | - тибы Б; | ТУ-5718-001 - |

юлүткәргечләр, тоннельләр-вак ташлы; 001168-2000 |

Ту 400-24-158-89|

Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миңнеханов катнаша. |

- кою типтагы I һәм II. | | ТУ 57-1841 - ТУ

Шероховатых өчен катнашмасы 02804042596-01 |

катлау Сло

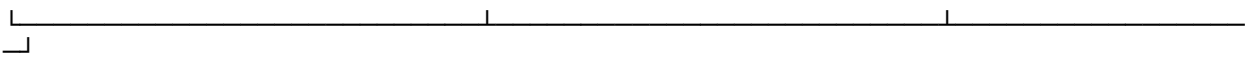
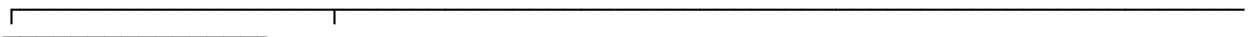
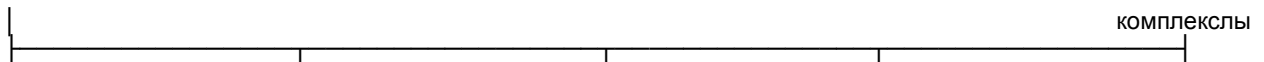

Таблица 2. Жәяүлеләр коммуникацияләрен каплау

| Объект | Материал каплау: |

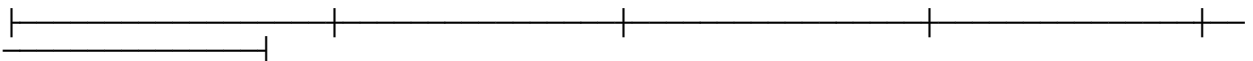
| төзекләндерү | тротуар | жәяүлеләр зонасы | дорожки бу | пандусов |

| | | озелененной | |

| | | территорияләрне | |

| | | техник | |

| | | зона | |

Магистраль Асфальтобетон-Штучные | |

урам төрләре Г һәм Д. элементлары из

гомумшәһәр һәм Штучные ясалма | |

район әһәмиятендәге элементлар арасыннан яки табигый элементы

ясалма таш. | | | |

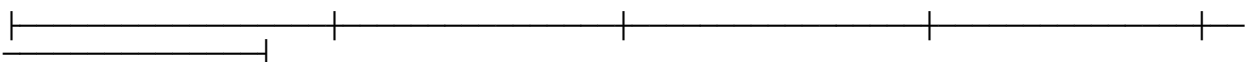
яки табигый сыпучих катнашмасы | |

| | таш | | материаллары | |

тоткарсыз | |

яки укрепленные или

аллы-артлы | |

| Урамнар жирле | шул ук | - | - | Асфальтобетон |

әһәмияттәге тибындагы в, г һәм Д. |

торак цементобетон. | |

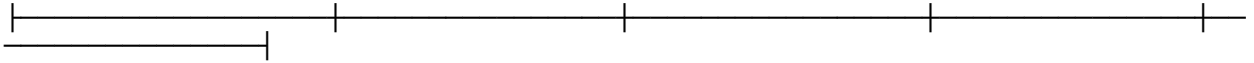
| төзелеше | | | |

| шул | Асфальтобетон | - | - | |

житештерү һәм типтагы Г һәм Д. | | | |

коммуналь-Цементобетон | | | |

склад зоналарында | | | |

Жәяүле урам Штучные шт

| | элементлары бер | элементлары берсе - | | |

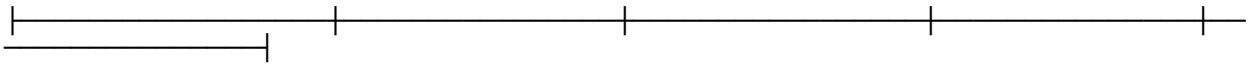
| | ясалма | ясалма | | |

| | яки табигый | яки табигый | | |

таш. | | | таш. | | |

Пластбетон |

| | төсле | төсле | | |

Мәйданнар Штучные Площади

представительские, элементлары арасыннан элементы

ясалма приобо, приоб

ижтимагый - яки табигый яки табигый или

таш. | | | таш. | | |

Асфальтобетон Асфаль

типтагы г һәм д. типтагы Г һәм д. | | | |

Пластбетон |

төсле. | | | төсле. | | |

| | | | |

| транспорт | Штучные | | | |

| чишелеше | элементлары берсе - | | | |

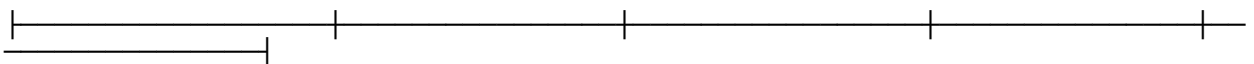
| | ясалма | | | |

| | яки табигый | | | |

таш. | | | | таш. | | | |

Асфальтобетон | | | |

типтагы г һәм Д | | | |

Жәяүлеләр дә шул ук хәл и

жир өсте юлы, проезд

| | | өлешендә яки | | |

Ыштаные

| | | элементлары берсе - | | | |

| | | ясалма | | | |

| | |яки табиғый| | |

| | |таш | | |

жир асты һәм асфальтобетон: Асфальтобетон |

жир өсте типтагы в, г, д. типтагы в, Г, Д|

Элементлары штучные | | |

| | |се | | |

| | |ясалма | | |

| | |яки табиғый| | |